Michael Cunningham

Până la căderea nopţii

Traducere din limba engleză
de Rareș Moldovan

POLIROM
2011

Michael Cunningham s-a născut în 1952 în orașul Cincinnati, statul Ohio. Copilăria și adolescența și le petrece în Pasadena, California. Studiază literatura și pictura la Stanford University, după care se înscrie la cursuri de *creative writing*. Publică mai multe povestiri în reviste literare de prestigiu precum *The Atlantic Monthly*, *Redbook*, *Esquire* sau *The Paris Review*. Romanul său *O casă de la capătul lumii* (1990) se bucură de aprecierea criticii, care nu se va dovedi la fel de favorabilă și în privința următoarei cărți, *Carne și sânge* (1995), saga unei familii grecești. Romanul *Orele* (*The Hours*, 1998) cunoaște un succes răsunător, fiind distins, un an mai târziu, cu Premiul Pulitzer și PEN/ Faulkner Award.
Protagoniștii romanului *Până la căderea nopții*, Peter și Rebecca Harris, sunt un cuplu de vârstă mijlocie, cu cariere de succes în domeniul artelor – ea este editor, el lucrează la o galerie –, un apartament luxos în SoHo, o fiică plecată la colegiu în Boston, prieteni, o viață socială activă și toate motivele materiale să fie fericiți împreună. Există, desigur, și mici insatisfacții și derapaje: Peter începe să conștientizeze tot mai mult pierderea tinereții, iar relațiile de cuplu și-au pierdut destul de mult din ardoare. Totul se precipită însă atunci când sosește în vizită fratele mai mic al Rebeccăi, Ethan, poreclit de familie Mizzy, „Greșeala", un tânăr seducător, dar aflat într-un impas profund din cauza drogurilor. În prezența lui, parcă sub influența unor forțe obscure, Peter începe să-și pună sub semnul întrebării clienții artiști, operele acestora, propriile alegeri din carieră și întreaga existență, pe care și-a construit-o cu atâta tenacitate.
Asemenea celebrului roman *Orele*, *Până la căderea nopții* abordează teme esențiale ale literaturii: felul cum ne punem sub semnul întrebării identitatea, semnificația frumosului și rolul pe care îl ocupă dragostea în existența umană.

Această carte e dedicată lui Gail Hochman și Jonathan Galassi

„Frumusețea nu e nimic altceva decât
începutul groazei."

R.M. Rilke

O PETRECERE

Greşeală vine să stea la ei o vreme.

— Eşti nervos pe chestia asta cu Mizzy? zice Rebecca.

— Sigur că nu, răspunde Peter.

Una dintre gloabele impenetrabile care trag trăsurile cu turişti a fost lovită de-o maşină undeva mai sus pe Broadway, ceea ce a blocat circulaţia până spre Autoritatea Portuară, ceea ce-i face pe Peter şi Rebecca să întârzie.

— Poate e timpul să-ncepem să-i spunem Ethan, zice Rebecca. Pun pariu că nimeni nu-i mai spune Mizzy în afară de noi.

Mizzy e prescurtarea de la Mistake[1].

Afară, lângă taxiul lor, porumbei fâlfâie ridicându-se în aer prin lumina albastră, clipitoare, a unei reclame Sony. Un bătrân bărbos într-un pardesiu lung şi soios, impunător în felul său (solemn, rotofeiul Buck Mulligan?[2]), împinge un cărucior de cumpărături plin cu tot soiul de catrafuse în feluriţi saci menajeri, deplasându-se mai rapid decât maşinile.

În taxi, aerul e plin de mirosul puternic şi adormitor al deodorantului, vag floral, dar sugerând

1. Greşeală (n.t.).
2. Începutul romanului *Ulise* de James Joyce, trad. Mircea Ivănescu, editura Univers, 1984, vol. I, p. 5 (n.t.).

doar un compus chimic pe care trebuie să-l etichetezi drept dulceag.

— Ți-a spus cât vrea să stea? întreabă Peter.

— Nu-s sigură.

Ochii i se umezesc. Îngrijorarea exagerată în privința lui Mizzy (*Ethan*) e un obicei de care nu se poate dezbăra.

Peter o lasă moartă. Cine vrea să meargă la o petrecere în toiul unei certe?

Îi e puțin rău de la stomac și un cântec i se învârte prin minte. *I'm sailing away, set an open course for the virgin sea*[1]... De unde i-o fi venit și asta? Doar n-a mai ascultat Styx din facultate.

— Ar trebui să stabilim o limită.

Ea oftează și-și lasă ușor mâna pe genunchiul lui, se uită afară la Eighth Avenue, de-a lungul căreia acum nu se mai mișcă deloc. Rebecca e o femeie cu trăsături puternice – i se spune adesea frumoasă, dar niciodată drăguță. Poate că ea sesizează sau poate că nu micile gesturi cu care-l consolează pentru propria lui zgârcenie.

Un cârd de îngeri îmi apăru deasupra capului.

Peter se întoarce să privească pe geamul lui. Mașinile de pe banda alăturată înaintează milimetric. Una albastră, ușor bușită, o Toyota sau ceva asemănător, se târăște să-i ajungă, plină de bărbați tineri; scandalagii de douăzeci de ani care dau muzica destul de tare încât Peter să-i simtă dum-dum-ul în caroseria taxiului pe măsură ce se apropie. Sunt șase, ba nu, șapte înghesuiți în mașină; toți strigă sau cântă, deși nu se aude nimic; băieți solizi gătiți de sâmbătă seara, cu părul gelat aranjat în țepi, cu cercei și lanțuri de argint scânteind ici-colo în timp ce se smotocesc și-și trag palme. Pe banda lor traficul prinde viteză și pe când le-o iau înainte, Peter vede,

1. „Pornesc pe mare, stabiliți un curs liber către mări virgine", versuri din cântecul *I'm Sailing Away* al formației Styx (n.t.).

crede că vede, că unul dintre ei, unul dintre cei patru care vociferează pe bancheta din spate, e de fapt un tip bătrân care poartă ceea ce trebuie să fie o perucă neagră cu părul în țepi. Strigă și se îmbrâncește laolaltă cu ceilalți, deși are buzele subțiri și obrajii scofâlciți. Îl prinde de cap pe băiatul înghesuit lângă el, îi strigă în ureche (dezvelind fațete dentare de un alb strălucitor?), după care au dispărut, duși de trafic. O clipă mai târziu, nimbul de sunet pe care-l emit e și el tras după ei. Urmează matahala maronie a unui camion de livrări care li-l oferă, suflat în aur lucios, pe zeul cu aripi la picioare al FTD. Flori. Cineva primește flori.

Peter se întoarce spre Rebecca. Un bătrân travestit în tânăr e ceva ce ar fi trebuit să observe *împreună*; nu e tocmai o poveste pe care să i-o spună, nu-i așa? Și-apoi, nu-s chiar în toiul unui început țâfnos de ceartă? Într-o căsnicie lungă, înveți să identifici o mulțime de atmosfere și de condiții meteo diferite.

Rebecca a simțit că atenția lui s-a reîntors în mașină. Îl privește fără expresie, de parcă nu se aștepta întru totul să-l vadă.

Dacă va muri înaintea ei, va fi ea în stare să-i simtă prezența decorporalizată în încăpere?

— Nu-ți face griji, spune el. N-o să-l aruncăm în stradă.

Buzele ei se strâng sever.

— Nu, într-adevăr ar trebui să stabilim *anumite* limite cu el, spune ea. Nu-i o idee bună să-i dăm pur și simplu mereu tot ce crede că dorește.

Ce-o mai fi și asta? Dintr-odată *ea*-l dojenește *pe el* în privința frățiorului ei rătăcit?

— Cât ți se pare o perioadă rezonabilă? întreabă el și e uluit că ea nu pare să-i sesizeze exasperarea din voce.

Cum e posibil să se cunoască unul pe celălalt atât de puțin, după atâta timp?

Ea tace, gândindu-se la întrebare, și apoi, de parc-ar fi uitat că mai are de mers undeva, se apleacă rapid înainte și-l întreabă pe șofer:

— De unde știți că în accident a fost implicat un cal?

Chiar și în accesul său de iritare, Peter se minunează de iscusința femeilor de-a pune întrebări directe bărbaților fără a părea să caute ceartă.

— Prin stație, de la centrală, zice șoferul, arătând cu degetul înspre casca din ureche.

Capul său pleșuv stă solemn pe soclul maroniu al gâtului. Își are și el, desigur, propria poveste, care n-are nimic de-a face cu cuplul între două vârste, bine îmbrăcat, de pe bancheta din spate. Numele său, conform plăcuței de pe spătarul scaunului, e Rana Saleem. Din India? Iran? Se prea poate să fi fost doctor acolo de unde vine. Sau muncitor. Sau hoț. N-ai cum ști.

Rebecca dă din cap, se lasă pe spate.

— Mă gândeam mai mult la un alt fel de limite, spune.

— Ce fel?

— Nu se poate bizui doar pe alții toată viața. Și știi tu. Cu toții suntem încă îngrijorați și de problema aialaltă.

— Și crezi că-i o chestie cu care-l poate ajuta sora mai mare?

Ea închide ochii, jignită acum, *acum*, când el intenționase să pară compătimitor.

— Vreau să spun, zice Peter, că, ei bine. Probabil nu-l poți ajuta să-și schimbe viața dacă nu vrea și el. Un dependent de droguri e un abis fără fund, nu?

Ea-și ține ochii închiși.

— N-a mai luat de un an. Când o să încetăm să-i mai spunem dependent de droguri?

— Nu-s sigur c-o s-o facem vreodată.

S-a apucat să predice acuma? Turuie truisme din alea cu 12 paşi pe care Dumnezeu ştie unde le-a auzit?

Problema cu adevărul e că adesea e călduţ şi clişeizat.

— Poate că e pregătit să-şi clădească într-adevăr o situaţie stabilă.

Mda, poate. Mizzy i-a informat prin e-mail că s-a hotărât şi vrea să se ocupe de ceva din domeniul artelor. Adică Ceva din Domeniul Artelor, o ocupaţie în privinţa căreia nu pare a avea intenţii convingătoare. Nu contează. Oamenii (unii) se bucură când Mizzy îşi exprimă vreo înclinaţie productivă, oricare ar fi ea.

Peter spune:

— Atunci o să facem ce putem ca să-i *oferim* o situaţie stabilă.

Rebecca îl strânge drăgăstos de genunchi. A fost cuminte.

În spatele lor cineva claxonează. Oare *ce* crede c-o să rezolve cu asta?

— Poate-ar fi mai bine să ieşim şi să luăm metroul, spune ea.

— Avem o scuză perfectă pentru întârziere.

— Crezi că asta înseamnă că va trebui să *rămânem* până târziu?

— Nici vorbă. Promit că te scot de-acolo înainte să se-mbete Mike şi să te hărţuiască.

— Ce drăguţ.

Ajung în sfârşit la intersecţia dintre Eighth Avenue şi Central Park South, unde urmele accidentului n-au fost încă înlăturate cu totul. Acolo, îndărătul girofarurilor şi barierelor portabile, în spatele celor doi poliţişti care dirijează traficul înspre Columbus Circle, e maşina buşită, un Mercedes alb într-o rână pe 59th Street, părând de un roz aprins din cauza unui girofar. Ceea ce trebuie că e leşul calului e

acoperit cu o prelată neagră. Prelata gudronată și grea le arată ridicătura crupei. Restul corpului ar putea fi orice.

— Dumnezeule, șoptește Rebecca.

Peter știe: orice accident, orice le amintește că în lumea asta o poți păți, îi provoacă, le provoacă amândurora un scurt atac de panică în privința Beei. Oare n-a venit cumva la New York fără să-i anunțe? E posibil să se fi suit într-o trăsură, deși n-ar face așa ceva niciodată?

A fi părinte, se pare, te umple de neliniște pentru tot restul vieții. Chiar și când fiica ta are douăzeci de ani și dă pe-afară de-o furie voioasă, impenetrabilă, și n-o duce chiar așa bine la Boston, la 380 de kilometri distanță. Mai ales atunci.

El zice:

— Nu te gândești niciodată că s-ar putea să dea o mașină peste caii ăștia. Nici nu te gândești la ei ca la niște animale.

— Există o întreagă... mișcare. O cauză pentru felul cum sunt tratați caii.

Sigur că există. Rana Saleem conduce taxiul în schimbul de noapte. Nevoiași, bărbați și femei, umblă pe străzi cu picioarele învelite în cârpe. Caii de trăsură trebuie că duc vieți jalnice, copitele le sunt probabil fisurate și crăpate de călcatul pe beton. Cât e de monstruos, la urma urmei, să-ți vezi pur și simplu de treabă?

— Deci o să le prindă bine tipilor pro cai, spune el.

De ce pare atât de lipsit de inimă? Vrea doar să fie riguros, nu dur; e el însuși îngrozit de cum îi sună vorbele. Uneori are senzația că n-a ajuns să stăpânească dialectul propriei limbi – că e un vorbitor nu prea fluent de Petereză, la patruzeci și patru de ani.

Nu, încă are doar patruzeci și trei. De ce-o tot vrea să mai adauge un an?

Nu, stai așa, a împlinit patruzeci și patru luna trecută.

— Așa că poate sărmanul n-a murit degeaba, zice Rebecca.

Îi trece vârful degetului de-a lungul maxilarului, consolatoare.

Ce căsnicie nu implică nenumărate acumulări, un limbaj al gesturilor, un simț al recunoașterii ascuțit ca o durere de dinți? Nefericire, desigur. Ce cuplu nu-i nefericit, cel puțin o parte din timp? Dar cum e posibil ca rata divorțurilor să crească, după cum se zice, exponențial? Cât de nefericit ar trebui să fii ca să poți suporta adevărata separare, să te duci să-ți trăiești viața întru totul nerecunoscut?

— Ce dezastru, zice șoferul.

— Da.

Și totuși, desigur, Peter e fascinat de mașina distrusă și de leșul calului. Nu-i asta plăcerea amară a New Yorkului? E un dezastru, așa cum era și Parisul lui Courbet. E mizerabil și rău mirositor; e dăunător. Duhnește a moarte.

Dacă-i până acolo, îi pare rău c-au acoperit calul. Vrea să-l vadă: cu dinții galbeni dezgoliți, cu limba atârnându-i, cu sângele negru pe pavaj. Din obișnuitele rațiuni morbide, dar și din nevoia de... dovadă. Pentru impresia că el și Rebecca n-au fost doar incomodați de moartea unui animal, ci că au făcut, într-un sens marginal, parte din ea; că moartea calului îi include, include voința lor de-a o lua în seamă. Nu vrem întotdeauna să vedem cadavrul? Când el și Dan spălaseră trupul lui Matthew (Dumnezeule, cu aproape douăzeci și cinci de ani în urmă), nu simțise el o anumită euforie pe care nu i-o pomenise mai apoi lui Dan sau, de altfel, nimănui, niciodată?

Taxiul se târăște în Columbus Circle și accelerează. În vârful columnei de granit, statuia lui Cristofor Columb (care, la urma urmei, a fost un ucigaș

în masă, nu-i așa?) prinde foarte slabe tușe roz de la torțele de semnalizare care veghează leșul calului.

Am crezut că sunt îngeri, însă, spre surprinderea mea, noi nu știu ce, nu știu ce *și ne-am îndreptat spre ceruri...*

Rostul petrecerii e să fi participat la petrecere. Răsplata e cina în doi de după și apoi din nou acasă.

Detaliile pot varia. Astă-seară e Elena Petrova, gazda lor (al cărei soț e mereu plecat pe undeva, probabil e mai bine să nu întrebe cu ce se ocupă), deșteaptă și zgomotoasă și sfidător de vulgară (e o dezbatere neîncheiată între Peter și Rebecca – oare *își dă seama* de toate bijuteriile astea, și de rujuri, și de ochelarii ăia, e oare un soi de *declarație*, cum se poate să fie atât de bogată și de inteligentă și să *nu-și* dea seama?); mai sunt un Artschwager mic și foarte frumos și un Marden mare și destul de frumos, și chiuveta Gober în care un musafir – rămas neidentificat – a golit odată o scrumieră; e Jack Johnson așezat în maiestatea-i ca de ceară pe o canapea lângă Linda Neilson, care vorbește animată înspre topografia arctică a feței lui Jack; e prima băutură (votcă cu gheață; Elena servește o celebră marcă obscură pe care și-a comandat-o de la Moscova – dar chiar așa, poate Peter sau oricine altcineva să-și dea seama de diferență?), urmată de o a doua băutură, dar nu de o a treia; e zumzetul insistent și lucitor al petrecerii, al bogăției enorme, întotdeauna nițel amețitor, oricât de familiar ți-ar fi devenit; e verificarea scurtă a ce mai face Rebecca (e în regulă, vorbește cu Mona și Amy, îi mulțumește lui Dumnezeu că are o soție care se descurcă singură la petrecerile astea); e conversația inevitabilă cu Bette Rice (îi pare rău că n-a prins vernisajul, a auzit că lucrările lui Inksy sunt fantastice, o să treacă săptămâna asta) și cea cu Doug Petrie (luăm

prânzul de luni într-o săptămână, sigur), și cu *cealaltă* Linda Neilson (da, sigur că vin să le vorbesc studenților tăi, sună-mă la galerie și stabilim o dată); e și urinatul sub un desen de Kelly de-abia atârnat în baie (*nu se poate* ca Elena să-și dea seama – dacă a atârnat așa ceva la toaletă probabil că e serioasă și în privința ochelarilor); e și hotărârea să bea a treia votcă până la urmă; e și flirtul cu Elena – *Hei, îmi place votca asta; Îngeraș, doar știi c-o găsești la mine oricând* (știe că se știe și că probabil își bat joc de el pentru că se folosește de chestia asta cu ți-aș-trage-o-dac-aș-avea-ocazia); e țârul isteric de Mike Forth, care stă cu Emmett lângă tabloul de Terence Koh, îmbătându-se cât să-și facă curaj să se dea la Rebecca (Peter îl înțelege pe Mike, n-are cum să nu, a fost în aceeași situație – după treizeci de ani e încă uluit că Joanna Hurst *nu l-a iubit, nici măcar puțin*); e și întrezărirea fugară a chelnerului improbabil de chipeș vorbind pe furiș la mobil în bucătărie (cu prietenul sau prietena sau negociind tariful pentru o partidă de sex – cel puțin, puștii care servesc la ocaziile astea au ceva misterios); din nou în living, unde – hait – Mike a reușit s-o încolțească până la urmă pe Rebecca, îi vorbește frenetic și ea dă din cap, căutând salvarea pe care Peter i-a promis-o; e verificarea scurtă a lui Peter să se asigure că nimeni n-a fost ignorat; e conversația de rămas-bun cu Elena, căreia îi pare rău c-a ratat lucrările lui Vincent (*Sună-mă, mai sunt câteva lucruri pe care mi-ar plăcea să ți le arăt*); e un la revedere ciudat de înfocat al lui Bette Rice (ceva nu-i în regulă); recuperarea Rebeccăi (*Scuze, trebuie să ți-o răpesc, ne vedem în curând, sper*); rânjetul de despărțire panicat al lui Mike și la revedere, la revedere, mulțumesc, ne vedem săptămâna viitoare, da, sigur, sună-mă, la revedere.

Se întorc în centru cu un alt taxi. Peter se gândește că la sfârșitul vieții, oricând va fi, o să-și amintească mersul cu taxiul la fel de intens ca pe orice alt lucru din drumul său prin lume. Oricât de nocive ar fi mirosurile (nu e deodorant de data asta, doar un damf minor de fiere și ulei de motor) sau cât de agresiv-inept șofatul (de data asta e unul dintre ăia care accelerează-frânează), are totuși senzația de plutire într-un spațiu închis; de mișcare nestingherită pe străzile acestui oraș improbabil.

Traversează Central Park de-a lungul lui 79th Street, una dintre cele mai frumoase plimbări nocturne cu taxiul, parcul e scufundat în propriul vis de sine negru-verzui, felinarele mici, verzui-aurii, trasează cercuri de iarbă și pavaj la bază. Există, desigur, oameni disperați acolo, unii dintre ei refugiați, alții infractori; ne descurcăm cât de bine putem cu contradicțiile acestea imposibile, aceste nesfârșite bucle de farmec și crimă.

Rebecca spune:

— Nu m-ai salvat de Uraganul Mike.

— Hei, i te-am smuls în clipa în care te-am văzut cu el.

Stă adâncită în sine, îmbrățișându-și umerii deși nu-i nici urmă de răcoare. Spune:

— Știu.

Și totuși, a dat greș, nu-i așa? Spune:

— Se întâmplă ceva cu Bette.

— Rice?

Câte *alte* Bette erau la petrecere? Cât din viața asta e dedicat răspunsurilor la mici întrebări evidente; cu cât îl apropie de ziua unui atac cerebral fiecare dintre aceste mini-accese de furie față de faptul că Rebecca nu e atentă, că n-a *ciulit urechile*?

— Îhâm.

— Ce crezi?

— N-am idee. A fost ceva în felul în care a spus la revedere. Am simțit ceva. O s-o sun mâine.

— Bette are o vârstă.

— Adică e la menopauză?

— Printre altele.

Îl electrizează aceste mici demonstrații de certitudine feminină. Parc-ar fi direct din James sau din Eliot, nu-i așa? Suntem de fapt din aceeași plămadă cu Isabel Archer sau Dorothea Brooke.

Taxiul ajunge pe Fifth Avenue, vitează la stânga. De la Fifth Avenue încolo parcul își recapătă aspectul de amenințare nocturnă latentă, copaci negri și o așteptare, o acumulare a *ceva*. Oare miliardarii care locuiesc în clădirile astea o simt vreodată? Când îi aduc șoferii noaptea acasă, aruncă ei o privire peste bulevard și-și închipuie că sunt în siguranță, la limită, pe moment, de o sălbăticie care-i privește cu îndelungă și înfometată răbdare de sub copaci?

— Când vine Mizzy? întreabă el.

— Cândva săptămâna viitoare, a zis. Știi cum e.

— Aha.

Peter știe, de fapt, cum e. E unul dintre tinerii aceia inteligenți, rătăcitori, care după anumite deliberări decid că vor să se ocupe cu Ceva în Domeniul Artelor, dar nu vor, poate nu pot, să se gândească în termenii unei slujbe efective; care par să-și închipuie că tinerețea și mintea și voința vor face să apară pur și simplu o ocupație, a cărei natură precisă și perfectă li se va dezvălui la timpul potrivit.

Familia asta de femei l-a stricat de tot pe sărmanul băiat, nu? Cine-ar putea supraviețui dacă e iubit cu atâta disperare?

Rebecca se întoarce spre el, cu brațele încă încrucișate pe piept.

— Ți se pare ridicol uneori?

— Ce anume?

— Petrecerile și mesele astea, toți oamenii ăia îngrozitori.

— Nu-s toți îngrozitori.

— Știu. Doar că mă obosește să tot întreb. Jumate din ei nici nu știu cu ce mă ocup.

— Nu-i adevărat.

Ei, poate e puțin adevărat. *Blue Light*, revista de artă și cultură a Rebeccăi, n-are mare succes la unii ca ăștia, vreau să zic, nu-i *Artforum* sau *Art in America*. E artă în revistă, desigur, dar mai sunt și ceva poezie și proză, și – oroarea ororilor – câte-un fotoreportaj de modă din când în când.

— Dacă nu vrei ca Mizzy să stea la noi, spune ea, îi găsesc loc altundeva.

O, tot despre Mizzy e vorba, nu? Frățiorul, iubirea vieții ei.

— Nu, e în regulă. Nici nu l-am văzut de cât timp? Cinci ani? Șase?

— Așa e. N-ai venit la chestia aia din California.

Brusc, o tăcere dureroasă, neașteptată. Fusese supărată că nu se dusese în California? Fusese supărat pe supărarea ei? Nu-și amintește. Ceva nu-i bine în treaba asta cu California. Ce?

Se apleacă înainte și-l sărută dulce, pe buze.

— Hei, șoptește el.

Ea-și îngroapă fața la gâtul lui. El își trece un braț pe după umerii ei.

— Lumea-i extenuantă uneori, nu? spune ea.

Au făcut pace. Și totuși. Rebecca e în stare să-și amintească orice abatere și să pună pe tapet infracțiunile lui cât pentru luni întregi atunci când se încinge o ceartă. A comis oare o infracțiune astă-seară, despre care o să audă în iunie sau iulie?

— Aha, spune el. Știi, cred că putem spune cu certitudine că Elena se ia în serios cu coafura, ochelarii et cætera.

— Ți-am spus eu.

— Nu mi-ai spus niciodată.

— Ei, nu-ți amintești.

Taxiul oprește la semafor în intersecția cu 65th Street.

Iată-i: un cuplu între două vârste pe bancheta din spate a unui taxi (numele șoferului de acum e Abel Hibbert, e tânăr și iritabil, tăcut, clocotește în sine). Iată-i pe Peter și pe soția sa, căsătoriți de douăzeci și unu (aproape douăzeci și doi) de ani, sociabili de-acuma, înclinați spre zeflemea, nu prea mai fac sex, dar nici *deloc*, nu ca alte cupluri de mult căsătorite pe care le-ar putea pomeni el, și da, la o anumită vârstă îți poți închipui realizări mai mari, o satisfacție mai puternică și de nestins, dar ce-ai îndeplinit pentru tine nu-i rău, nu-i rău deloc. Peter Harris, copil ostil, adolescent oribil, câștigător a diverse premii doi, a ajuns în acest moment obișnuit, cu relații, angajat, iubit, cu răsuflarea caldă a soției sale pe gât, ducându-se acasă.

Vino să plecăm pe mare, vino să plecăm pe mare, vino să plecăm pe mare împreună, dub dub di dup ...

Cântecul ăla din nou.

Lumina semaforului se schimbă. Șoferul accelerează.

Rostul sexului e să...

Sexul n-are nici un rost.

Doar că poate fi complicat, după toți anii ăștia. În unele nopți te simți nițel... Ei bine. Nu prea vrei să faci sex, dar nici nu vrei să fii jumătate dintr-un cuplu cu o fiică mare, o grămadă de griji doar ale tale, trăind într-o continuă prietenie amabilă, deși ușor spinoasă, care nu mai pare să implice sexul de sâmbătă seara, după o petrecere, pe jumătate amețit de votca mult lăudată din stocul personal al Elenei Petrova și în plus de sticla de vin de la cina de după.

Are patruzeci și patru de ani. Doar patruzeci și patru. Ea n-are nici patruzeci și unu.

Stomacul deranjat nu te-ajută să te simți sexy. Ce-o fi și cu asta? Care-s simptomele precoce ale unui ulcer?

În pat, ea poartă chiloți, un tricou Hanes cu *en cœur* și ciorapi de bumbac (îi sunt reci picioarele până în toiul verii). El poartă chiloți albi. Petrec zece minute pe CNN (explozia unei mașini-capcană în Pakistan, treizeci și șapte de oameni; o biserică incendiată în Kenya cu un număr neprecizat de oameni înăuntru; un bărbat care tocmai și-a aruncat cei patru copii de pe un pod de treizeci de metri din Alabama – nimic despre cal, însă ar apărea doar la știrile locale, dacă ar apărea), apoi schimbă canalele, rămân o vreme la *Vertigo*, scena în care James Stewart o duce pe Kim Novak (ca Madeleine) la misiune s-o convingă că nu e reîncarnarea unei curtezane moarte.

— Să nu rămânem lipiți de ăsta, zice Rebecca.

— Cât e ceasul?

— E trecut de doișpe.

— N-am mai văzut filmul ăsta de ani de zile.

— Calul e tot acolo.

— Ce?

— Calul.

În clipa următoare, James Stewart și Kim Novak chiar stau într-o trăsură de epocă în spatele unui cal de plastic sau ceva asemănător, în mărime naturală.

— Credeam că vorbești de calul de mai devreme, zice Peter.

— O. Nu. E ciudat cum apar chestiile astea, nu? Cum se numește?

— Sincronicitate. De unde știi că e tot acolo calul?

— Am fost acolo. La misiunea aia. Pe când eram la facultate. E exact așa cum arată în film.

— Deși, desigur, calul s-ar putea să nu mai fie acum acolo.

— Să *nu* rămânem lipiți de ăsta.

— De ce nu?

— Sunt prea obosită.

— Mâine-i duminică.

— Știi cum se termină.

— Cum se termină ce?

— Filmul.

— Sigur că știu cum se termină. Mai știu și că Anna Karenina e călcată de tren.

— Uită-te dacă vrei.

— Nu dacă tu nu vrei.

— Sunt prea obosită. O să fiu morocănoasă mâine. Uită-te tu.

— Nu poți dormi cu televizorul deschis.

— Pot să încerc.

— Nu. E în regulă.

Rămân pe film până când James Stewart o vede – crede c-o vede – pe Kim Novak căzând din turn. Apoi sting televizorul și luminile.

— Ar trebui să-l închiriem odată, zice Rebecca.

— Ar trebui. E grozav. Uitasem cât de bun e.

— E chiar mai bun decât *În spatele ferestrei*.

— Crezi?

— Nu știu. Nu le-am văzut de atâta timp.

Ezită amândoi. Ar fi la fel de bucuroasă să treacă direct la somn? Poate. Unul e mereu cel care sărută, celălalt e mereu cel sărutat. Mersi, Proust. Își dă seama că ar fi la fel de mulțumită să sară peste sex. De ce e tot mai rece față de el? Bun, a pus câteva kilograme în talie și da, fundul i-a cam luat-o în jos. Dacă ajunge să nu-l mai iubească? Ar fi tragic sau eliberator? Cum ar fi dacă i-ar da drumul?

Ar fi de neimaginat. Cu cine-ar mai vorbi, cum ar mai face cumpărăturile sau s-ar uita la televizor?

Astă-seară Peter va fi cel care sărută. Odată treaba începută, va fi bucuroasă. Nu-i așa?

O sărută. Ea-i răspunde doritoare la sărut. Pare doritoare, în orice caz.

De-acuma n-ar mai putea descrie ce simte când o sărută, ce gust are gura ei – e prea amestecat cu gustul din propria-i gură. Îi atinge părul, îl prinde în pumn și trage ușor. În primii ani a fost ceva mai brutal, până înțelesese că ei nu-i mai plăcea, că poate nu-i plăcuse niciodată. Au rămas gesturile acestea, reproduceri blânde ale celor vechi când ei erau mai la început, când se futeau tot timpul, deși Peter știa chiar și atunci că dorința lui era parte din ceva mai mare; știa că făcuse sex mai intens (deși mai puțin miraculos) cu exact alte trei femei: una care era îndrăgostită de colegul său de apartament, una care era îndrăgostită de foviști și una care era pur și simplu ridicolă. Sexul cu Rebecca fusese extraordinar de la bun început pentru că era sex cu *Rebecca*, cu mintea ei avidă și cu tandrețea ei matură, cu intuirile a ceea ce, pe măsură ce ajunseseră să se cunoască, nu putea numi altfel decât *ființa* ei.

Ea-și trece mâna ușor în jos pe spatele lui, o lasă pe fese. El îi lasă părul, o prinde pe după umeri cu brațul, un lucru care știe că-i place – senzația de-a fi ținută cu putere (una dintre fanteziile lui despre fanteziile ei: o ține suspendată în aer, patul a dispărut). Cu mâna liberă și cu ajutorul ei, îi suflecă tricoul. Sânii ei sunt mici și rotunzi (când a pus peste unul din ei cupa unui pahar de șampanie că să demonstreze cât de bine se potrivește – a fost în căsuța de vară din Truro sau la pensiunea din Marin?). Poate că sfârcurile i s-au închis la culoare și i s-au îngroșat puțin – sunt acum exact cât vârful degetului său mic și de culoarea radierelor. Au fost odinioară puțin mai mici, ceva mai rozalii? Probabil. E de fapt unul dintre puținii bărbați care nu sunt

obsedați de femei mai tinere, lucru pe care ea refuză să-l creadă.

Mereu ne îngrijorează lucrurile care n-ar trebui, nu?

Îi cuprinde sfârcul stâng cu buzele, îl ațâță cu limba. Ea murmură ceva. A devenit un lucru singular, gura lui pe sân și reacția ei, murmurul lăsat să-i scape, spasmul în miniatură pe care-l simte în lungul trupului ei, de parcă ea n-ar crede că asta, *asta*, se întâmplă din nou. Acum are erecție. Își dă întotdeauna seama, deși nu-i pasă de fapt, când e excitat pe cont propriu și când pentru că e excitată ea. Ea-l strânge în brațe, nu-i mai ajunge la fese, îi place că-i plac fesele lui. Trasează cercuri cu vârful limbii în jurul sfârcului tot mai întărit, îl bate ușor pe celălalt cu degetul. În seara asta, satisfacția ei e pe primul plan. Lucru care se întâmplă așa, s-a întâmplat de ani buni – își dezvăluie forma, în oricare noapte (când s-au futut ultima oară altundeva decât în pat, noaptea?), hotărât de cine sărută pe cine. Asta e pentru ea, așadar. Asta-i partea sexy.

Burtica ei face un colac, șoldurile-i sunt grele. OK. Peter, nici tu nu ești chiar o vedetă porno.

Coboară buzele peste abdomenul ei, mângâind în continuare, ceva mai energic acum, sfârcul cu degetul. Ea scoate un mic sunet de uimire. Înțelege, amândoi înțeleg, amândoi știu, ăsta e miracolul. Se oprește din mângâiatul sfârcului, începe să traseze cercuri în jurul lui cu degetul. Mușcă elasticul chiloților, apoi își vâră limba pe sub el, linge nu dur, ci blând părul ei pubian. Șoldurile ei se înclină înainte. Degetele ei i se plimbă prin păr.

Acum e momentul să rupă formația și să-și scoată hainele. O plăcere a căsniciei – nu mai trebuie să fie perfect. Dezbrăcarea lentă nu mai e necesară. Poți pur și simplu să te oprești, să scoți ce e de scos și să continui. Își scoate chiloții de pe penisul erect, îi aruncă. Pentru că e noaptea Rebeccăi, se aruncă

înapoi înainte ca ea să fi avut timp să-şi scoată şosetele, ceea ce o face să râdă. El se întoarce unde era mai înainte, îi linge părul pubian, îi înconjoară sfârcul drept cu degetul. E ca într-o animaţie din instantanee foto – dintr-odată sunt goi (cu excepţia şosetelor vechi de bumbac, uşor îngălbenite la tălpi, ar trebui să-şi ia unele noi). Ea-i strânge capul cu coapsele în timp ce el se deplasează din sărut în sărut în josul V-ului de păr şi iată-l, ştie precis, e expert în clitorisuri, şi asta e sexy, precizia lui de şoim şi cum e ea absorbită extatic, pentru o clipă e prea mult, şi apoi cum îşi dă drumul, n-ar putea fi niciodată prea mult. Coapsele ei se relaxează, se lasă mai tare pe umerii lui şi ea şopteşte o-o-o-o-o. Aici mirosul e doar al ei, izul stins de crevete proaspăt; aici e el cel mai îndrăgostit de corpul ei şi cel mai fascinat de el, poate şi puţin speriat, probabil aşa simte şi ea în privinţa pulii lui, deşi n-au vorbit despre asta, poate ar trebui, dar e prea târziu să mai înceapă acum, nu? A făcut-o să se aprindă, răsucindu-i sfârcul între degetul mare şi arătător, lingându-i clitorisul, insistent, insistent, ştie (pur şi simplu ştie) că asiduitatea contează, limba şi buzele şi degetele care nu se opresc orice-ar fi, care o găsesc oriunde s-ar duce; ăsta (şi cine ştie încă mai ce?) e lucrul care-o va face să termine – ceva din acceptarea faptului că n-are unde să se ducă, că e prea târziu, că n-are rost să protesteze, *nu se va opri*. Ea face o-o-o-o-o, mai tare, nu mai şopteşte, e pe drumul cel bun, mereu funcţionează (oare se preface vreodată? Mai bine să nu ştie), o s-o satisfacă aşa în noaptea asta, sunt prea obosiţi să se fută de-a binelea, şi-apoi ea-l va rezolva, e şi ea expertă în asta; amândoi sunt pe drumul cel bun, pe drumul cel bun, şi-apoi vor putea dormi, şi-apoi va fi duminică.

Au două pisici, pe care le cheamă Lucy și Berlin. Ce?

Visează. Unde se află? În dormitor. Al său. Rebecca e alături, respirând liniștită.

E 3:10. Știe ce înseamnă asta.

Coboară din pat, grijuliu să n-o trezească. E ora fatală. Va fi treaz cel puțin până la cinci.

Închide ușa glisantă a dormitorului, își toarnă o votcă în bucătărie (nu, nu-și dă seama de diferența între ce are el în frigider și cea de contrabandă adusă cu mari cheltuieli de Elena dintr-o poieniță de munte din Urali). E un bărbat gol, bând o votcă dintr-un pahar de suc, și locuiește aici. Se duce la baie să ia una dintre pilulele albastre, apoi trece în living, partea din studio căreia îi spun living, deși totul e doar o cameră mare, împărțită în două dormitoare și o baie.

E un spațiu minunat, după cum le spun unii și alții. Au avut noroc că l-au luat înainte s-o ia razna piața. După cum le spun unii și alții.

Are o erecție nocturnă și nu-l slăbește. Spuneți-mi, domnule Harris, de când vă afectează astfel proprietatea dumneavoastră imobiliară?

Canapeaua Chris Lehrecke, măsuța Eames, balansoarul auster și perfect de secol XIX, candelabrul stil anii '50 inspirat după Sputnik care salvează (speră ei) restul camerei de la a părea prea solemnă și plină de sine. Cărțile și sfeșnicele și covorașele. Și lucrările de artă.

În momentul ăsta, două picturi și o fotografie. Un Bock Vincent frumos (expoziția s-a vândut până acum doar pe jumătate, ce-o fi cu oamenii ăștia?) împachetat în hârtie și legat cu sfoară. Un Lahkti, o scenă minunat pictată a abjecției din Calcutta (*astea* s-au vândut, cine să mai priceapă?). O lucrare în fumaj de Howard, pregătită pentru toamna viitoare, în galeria din spate, e bine să aibă ceva ce

costă mai puțin în vremurile de-acum. *Toți banii s-au dus, Doamne, unde s-au dus?* Din ce cântec de Beatles e asta?

Se duce la fereastră, trage transperantul. Nu-i nimeni pe Mercer la trei și dimineața, doar strada cu o lumină de un oranj palid pe dale, se pare c-a plouat puțin. Fereastra asta, ca multe ferestre din New York, nu-ți oferă nu știu ce priveliște: o bucată din Mercer Street între intersecțiile cu Spring și Broome, fațada taciturnă de cărămidă a clădirii de vizavi (în unele nopți e o lumină la etajul patru, își închipuie un alt tip care doarme iepurește, la fel ca el, speră – și se îngrijorează – că omul va veni la fereastră și-l va vedea); un morman de saci negri de gunoi aruncați pe trotuar și două rochii lucitoare, una verde și una brun-roșcată, în vitrina buticului stratosferic de scump care probabil va da faliment în scurt timp; Mercer e încă o alee dosnică pentru comerțul de un asemenea nivel. Ca majoritatea ferestrelor din New York, cea a lui Peter e un portret viu. În timpul zilei vezi pietonii cale de zece metri din drumul lor prin viață. Noaptea strada parc-ar fi o fotografie de înaltă definiție a ei înseși. Dacă o privești destul de mult, poate începe să semene cu un Nauman, cu *Cartografiind studioul* – fascinația stranie care se face simțită, treptat, în timp ce privești o pisică, o molie, un șoarece țâșnind prin încăperile nocturne presupuse a fi pustii; senzația tot mai acută că încăperile nu sunt niciodată pustii, nu doar de viețile furișate ale animalelor, dar nici de sinele lor neînsuflețit, de teancurile de hârtii și de ceștile pe jumătate golite de cafea, care toate ar rămâne nu conștiente, dar nici lipsite cu totul de cunoștință – bântuite, s-ar putea spune – dacă oamenii ar dispărea subit și încăperile s-ar menține exact așa cum erau în clipa în care toată lumea s-a sculat să plece. Dacă el ar muri sau chiar

şi dacă s-ar îmbrăca şi ar pleca în clipa asta şi nu s-ar întoarce niciodată, încăperea aceasta ar păstra ceva din el, un amestec de portret şi esenţă.

Nu-i aşa? Cel puţin pentru o vreme?

Nu-i de mirare că victorienii împleteau cununi din părul iubitelor moarte.

Ce-ar crede un străin intrând în această cameră după moartea lui Peter? Un negustor de tablouri ar crede că a făcut nişte investiţii cu cap. Un artist, cei mai mulţi artişti, ar crede că avea doar opere de artă nepotrivite. Cei mai mulţi oameni şi-ar zice: ce-i asta, un tablou împachetat şi legat, de ce nu-l *desfaci*?

Insomniacii ştiu mai bine decât oricine cum ar fi să bântui o casă.

Strânge-mă-n braţe, întunecime. Ce-i asta? Un vers dintr-un vechi cântec rock sau o senzaţie?

Necazul e...

Nu e nici un necaz. Cum ar putea el, cum ar putea oricare dintre membrii acelui 0,00001 din populaţie care prosperă, cum ar îndrăzni să se simtă tulburaţi? Cine l-a întrebat pe Joseph McCarthy „N-aveţi pic de ruşine, domnule"? Nu trebuie să fii un zelot hain de dreapta ca să-ţi pui întrebarea.

Şi totuşi.

E viaţa ta, foarte posibil singura. Şi totuşi te trezeşti bând o votcă la trei dimineaţa, aşteptând să-şi facă efectul pilula, cu timpul ticăind prin tine şi cu propria-ţi fantomă colindând deja prin încăperile tale.

Necazul e...

Simte ceva, agitându-se la marginile lumii. Ceva atent şi fără stare, un nimb de un auriu închis incrustat cu lumini vii ca ale peştilor din adâncul negru al oceanelor; un hibrid între o galaxie, o comoară a sultanului, şi-o zeitate haotică, impenetrabilă. Deşi nu e credincios, iubeşte icoanele

prerenascentiste, sfinții auriți și relicvariile împodobite cu giuvaiere, ca să nu pomenim de Madonele lăptoase ale lui Bellini sau de îngerii sexy ai lui Michelangelo. Într-o altă epocă ar fi putut fi un acolit al artei; un călugăr a cărui muncă de-o viață ar fi constat în realizarea unei singure pagini cu anluminură, *Fuga în Egipt*, să zicem, în care două siluete mici și-un prunc sunt înghețate pe vecie chiar în timp ce fac un pas, sub o cupolă albastră ca un lapislazuli, incrustată cu scânteietoare stele de aur. O simte uneori – o simte astă-noapte –, lumea aceea medievală plină de păcătoși și de câte-un sfânt răzleț călătorind sub o infinitate celestă pictată. A absolvit istoria artei, poate-ar fi trebuit să se facă... oare ce?... restaurator, unul dintre ăia din subsolurile muzeelor care-și petrec viața înlăturând cu tampoane de vată lacul și vopselele ulterioare, reamintindu-și (și, în cele din urmă, reamintind lumii) că trecutul a fost țipător, strălucitor – că Panteonul era suflat cu aur, că Seurat folosea culori orbitoare, dar vopseaua ieftină s-a stins în crepusculul clasic.

Peter, pe de altă parte, n-a vrut să trăiască în subsoluri. A vrut să fie șef și să se-ajungă (cum ar spune unii despre el), un cetățean al prezentului, deși nu poate trăi chiar în prezent; nu se poate abține să nu deplângă o lume pierdută, n-ar putea să spună exact *care* lume, dar e un loc care nu-i ăsta de-aici; nu-i trotuarul cu grămezile de saci menajeri negri și buticurile țipătoare care apar și dispar. E o dulcegărie, e sentimental, nu vorbește despre asta, dar asta pare uneori – acum, de pildă – aspectul său esențial: convingerea, în ciuda tuturor dovezilor contrare, că o teribilă, orbitoare frumusețe e pe cale să se pogoare și, ca mânia lui Dumnezeu, să soarbă acea lume pe vecie, să ne lase orfani, să ne mântuiască, să ne lase să ne întrebăm cum s-o luăm din nou de la început.

VÂRSTA DE ARAMĂ

Dormitorul e plin de semilumina cenușie atât de caracteristică New Yorkului, o revărsare, aparent fără sursă; o iluminare constantă și fără umbre care se poate la fel de bine să emane din străzile înseși sau să cadă din cer. Peter și Rebecca sunt în pat cu ziarul *Times* și cafeaua.

Nu stau lipiți unul de altul. Rebecca e absorbită de o cronică de carte. Iat-o, devenită dintr-o fată dură și înțeleaptă o femeie pricepută și cam rece, obosită să-l tot liniștească în privința, ei bine, în privința a toate; a crescut și-a ajuns un critic sever, deși afectuos. Iată fata fără fițe preschimbată într-o femeie capabilă de judecăți de gheață servite calm.

BlackBerry-ul lui își cântă trilul blând. Schimbă priviri cu Rebecca – cine să sune duminică dimineața?

— Alo.

— Peter, sunt Bette. Sper că n-am sunat prea devreme.

— Nu, nu dormeam.

Îi aruncă o privire Rebeccăi și spune mutește – Bette.

— E totul în regulă? întreabă el.

— Da. Ești cumva liber la prânz azi?

O a doua privire înspre Rebecca. Duminica ar trebui să fie ziua lor împreună.

— Ăă, da, zice. Cred că da.

— Vin eu în centru.

— OK. Sigur. Așa, pe la... unu?

— Pe la unu e bine.

— Unde vrei să mergem?

— Niciodată nu-mi vine nici un loc în cap.

— Nici mie.

— N-ai senzația că există un restaurant perfect, o alegere absolut evidentă, și că pur și simplu nu-ți vine în minte? spune ea.

— În plus, duminica sunt multe locuri în care nu vom reuși să intrăm. Cum ar fi Prune. Sau Little Owl. Adică am putea încerca.

— E vina mea. Cine sună duminica să aranjeze o întâlnire la prânz în ultima clipă?

— Nu vrei să-mi zici despre ce e vorba?

— Prefer să discutăm față în față.

— Dacă vin eu spre tine?

— Nu ți-aș putea cere niciodată să faci asta.

— Tot voiam să văd Hirstul de la Met.

— Și eu. Dar cum să mă împac cu gândul că nu doar te-am sunat în ziua ta liberă, ci că te fac să te trambalezi și prin tot orașul?

— Am făcut mai mult pentru oameni la care țin mai puțin.

— La Payard va fi plin. Cred că aș reuși să fac rost de o masă la JoJo. Nu-i așa, știi tu. De plin pe la prânz.

— Bun.

— Nu te deranjează că-i la JoJo? Mâncarea e bună și nu mai e altul aproape de Met...

— La JoJo e în regulă.

— Peter Harris, ești un bărbat a-ntâia.

— Foarte adevărat.

— Sun la restaurant. Dacă avem loc la unu, te sun.

— OK. Minunat.

Închide telefonul, șterge o pată de pe ecran de marginea cearșafului.

— Era Bette, zice.

E o trădare să-ți dai o întâlnire la prânz duminica? L-ar ajuta dac-ar ști cât de serioasă e... situația cu Bette.

— Ți-a spus ce voia? întreabă Rebecca.

— Vrea să ia masa cu mine.

— Dar nu ți-a spus.

— Nu.

Ezită amândoi. Sigur că nu poate fi de bine. Bette e trecută de șaizeci de ani. Mama ei a murit de cancer la sân, acum vreo, cât, vreo zece ani.

Rebecca zice:

— Știi, dacă spunem „sper că nu-i cancer" oricum nu afectează lucrurile în nici un fel.

— Așa e.

În clipa asta o adoră. Atmosfera încărcată se limpezește. Uită-te la ea: trăsăturile ei ferme, chibzuite, ușor arhaice (profilului ei i-ar sta foarte bine pe-o monedă) – în spatele lor, câte generații de pale frumuseți irlandeze măritate cu bărbați bogați și nepăsători? –, claia de păr negru încărunțit ici-colo. Zice:

— Mă întreb de ce m-o fi sunat pe *mine*.

— Îi ești prieten.

— Dar nu suntem prieteni-prieteni.

— Poate vrea să exerseze. Știi, să încerce să spună cuiva de care nu e atât de apropiată.

— Nu știm că de asta-i vorba. Poate... vrea să-și mărturisească dragostea față de mine.

— Crezi că pentru asta te-ar suna acasă?

— Cred că celularele au făcut discutabilă întrebarea asta.

— Așa crezi?

— Sigur că nu.

— Elena e îndrăgostită de tine.

— Atunci mi-aș dori să cumpere dracului ceva.

— Te întâlnești cu Bette în zonă la ea.

— Da, la JoJo.

— Aha.

— Putem merge la Met după aia, să vedem Hirstul. Mă tot întreb cum arată acolo.

— Cât are Bette, șaizeci și cinci?

— Cam așa. Tu când ai fost ultima oară la control?

— N-am cancer la sân.

— Nu *spune* asta.

— Nu schimbă absolut cu nimic lucrurile dac-o spui sau n-o spui.

— Știu. Totuși.

— Dacă mor, îți dau permisiunea să te recăsătorești. După o perioadă adecvată de doliu.

— Idem.

— *Idem?*

Râd amândoi. El zice:

— Matthew a lăsat instrucțiuni atât de amănunțite. Știam ce muzică, ce flori. Știam în ce costum să-l îmbrăcăm.

— N-avea încredere în părinții tăi și în fratele său hetero în vârstă de nouăsprezece ani. Și-l poți învinovăți?

— Nici în Dan n-a avut încredere.

— O, cred că în Dan a avut. A vrut doar să fie el cel care hotărăște. Și de ce să nu fie?

Peter încuviințează. Dan Weissman. Un băiat de douăzeci și unu de ani din Yonkers, care făcea pe chelnerul, strângea bani să meargă în Europa câteva luni, gândindu-se că va termina la NYU când se întoarce. Credea, trebuie să fi crezut, că lumea îl răsfăța. Făcea bani buni la noua cafenea a momentului. El și Matthew Harris, noul, imposibil de frumosul său prieten, aveau să se plimbe împreună prin Berlin și Amsterdam. Madonna îi lăsase bacșiș

cincizeci și șapte de dolari pentru o notă de patruzeci și trei.

Rebecca spune:

— Cred că vreau Schubert.

— Hm?

— La serviciul funerar. La incinerare. Schubert. Și vă rog, toată lumea să se îmbete după aia. Niței Schubert, nițică tristețe și-apoi beți și spuneți istorioare hazlii despre mine.

— Ce anume din Schubert?

— Nu știu.

— Pentru mine ceva de Coltrane, cred. Ar fi pretențios?

— Nu mai pretențios decât Schubert. Crezi că Schubert e prea pretențios?

— E o înmormântare. Avem voie.

— Poate Bette e bine, spune ea.

— Poate. Cine știe?

— N-ar trebui să faci un duș?

Vrea ca el să plece? Zice:

— Sigur nu-i o problemă?

— Nu, deloc. Bette n-ar suna așa, în ultima clipă, dacă n-ar fi important.

Da. Desigur. Și totuși. Duminica chiar e ziua lor, singura lor zi, n-ar trebui să-i fie mai greu să-l lase, oricât ar fi de nobilă cauza?

Se uită la ceasul de pe noptieră, cu numeralele frumoase de culoare acvamarin.

— Duș peste douăzeci de minute.

Și așa. Douăzeci de minute în pat cu soția, citind ziarul de duminică: ceșcuța asta de timp. Găurile negre se extind; o bucată de gheață arctică mai mare decât Connecticut tocmai s-a topit; în Darfur cineva care vrea cu disperare să trăiască și și-a îngăduit să creadă că va fi unul dintre supraviețuitori tocmai a fost spintecat de o macetă și preț de o clipă își vede măruntaiele, roșul lor umed mai

închis decât își imaginase. Între toate astea, Peter se poate baza pe douăzeci de minute de simplu confort casnic.

Însă Bette Rice a transmis ceva în cameră. Să-i spunem un sentiment de urgență a morții.

Cine s-ar fi așteptat la eroism de la micul Dan Weissman, chipeș în felul său de-a fi, cu ochi avizi și față îngustă, având ceva de antilopă; lipsit de pasiuni extravagante; Dan, care era clar menit să fie unul dintre băieții cu care Matthew ieșea *în trecut*?... Cine și l-ar fi închipuit învățând mai mult decât știau unii dintre doctori, punându-le la punct pe infirmierele cele mai înspăimântătoare, stând cu Matthew când era acasă și introducându-l în programul despre care se spusese că nu mai avea locuri și rămânând la spital în ultimele zile...? Da, lista continuă... și nu, Dan nici n-a pomenit de primele lui simptome decât după ce Matthew se stinsese. Cine s-ar fi așteptat ca Matthew și băiatul ăsta mai mult sau mai puțin întâmplător să devină, la naiba, Tristan și Isolda?

Puteai să intri în panică dacă te confruntai cu așa ceva – fratele tău mort la douăzeci și doi de ani (acum ar avea patruzeci și șapte), împreună cu fostul său prieten și cu toți prietenii pe care-i avusese; măceluri în alte țări care l-ar pune pe gânduri pe Attila Hunul; copii ucigându-și profesorii cu pistoale lăsate la îndemână de tații lor; și, apropo, crezi că data viitoare va fi din nou o clădire sau un metrou sau un pod?

— Metro e la tine? o întreabă pe Rebecca.

Ea-i dă secțiunea, se întoarce la cronica de carte.

— Expoziția Martin Puryear se închide peste trei săptămâni, spune ea. Te rog, bate-mă dac-o ratez.

— Mm.

Are douăzeci de minute. Nouăsprezece acum. E imposibil de norocos; înspăimântător de norocos.

Ce necazuri ai, pișpirelule? Gândește-te la ele ca la un aperitiv care n-a ieșit tocmai bine. Ar trebui să cânți și să zburzi, ar trebui să faci plecăciuni oricărui zeu la care te poți gândi, pentru că nimeni nu ți-a pus un cauciuc peste umeri și nu ți-a dat foc, cel puțin nu astăzi.

Rebecca spune:

— S-o sunăm pe Bea înainte să pleci?

Ce tată ar amâna să-și sune fiica?

Nimeni nu te-a spintecat cu maceta. Și totuși.

— S-o sunăm când mă întorc, zice.

— Bine.

E greu să nege: Rebecca e la fel de fericită că va avea parte de câteva ore acasă fără el. Una dintre chestiile alea care se întâmplă în căsniciile îndelungate, nu? Uneori vrei să fii singur acasă.

E o după-amiază caldă de aprilie scăldată într-o lumină cenușie, strălucitoare. Peter merge pe jos câteva străzi până la stația IRT[1] de pe Spring Street. Poartă cizme din piele întoarsă, foarte roase, blugi albastru închis și o cămașă azurie, necălcată, sub jacheta de piele gri închis. Încerci să nu pari prea calculat, dar de fapt te întâlnești cu cineva la un restaurant elegant, *uptown*, într-un vechi cartier select al orașului și vrei – sărmane –, vrei să n-arăți nici sfidător a tip din *downtown* (jalnic pentru un bărbat de vârsta ta), dar nici de parcă te-ai gătit pentru văduve. Peter a ajuns în decursul anilor să se priceapă tot mai bine la a se îmbrăca precum bărbatul care-l joacă pe bărbatul care e el cu adevărat. Totuși, sunt zile în care nu-i dă pace sentimentul că a dat-o-n bară. E desigur grotesc să-ți pese cum arăți, și totuși imposibil să nu-ți pese.

1. Interborough Rapid Transit – primul operator privat al rețelei de metrou din New York (1904-1940) (n.t.).

Cu toate astea, mereu există lumea, care conspiră neîncetat să-ți reamintească: nimănui nu-i pasă de cizmele tale, pelerinule. Iată Spring Street în această zi de primăvară – o fi o falsă primăvară, însă? New Yorkul are obiceiul de-a mai stoarce o ultimă ninsoare chiar și după ce-au ieșit brândușele – cerul e atât de inform, încât ți-l poți închipui pe Dumnezeu modelându-l cu mâinile Sale ca pe niște bulgări de zăpadă și aruncându-i, spunând: *Timpul*, *Lumina*, *Materia*. Uite New Yorkul, una dintre cele mai afurisite perturbații care-au călărit vreodată pe suprafața mișcătoare a pământului. Are un aer medieval, dacă stai să te gândești, numai bastioane și zigurate și turle și fleșe, e întru totul posibil să vezi un cocoșat învești mântat într-un sac menajer, șchiopătând alături de-o femeie care poartă o poșetă de douăzeci de mii de dolari. Și în același timp, suprapus peste el, un vast oraș de secol XIX în expansiune accelerată, plin de-o viață țipătoare, privind spre viitor, însă fără nimic cauciucat sau amortizat de perne cu aer, fără nici o surdină hidraulică; trenurile fac să bubuie pavajul, bărbați și femei sculptați din piatră-de-var – privind trupești în jos de pe cornișe ca dintr-un rai al muncii și prosperității greu câștigate, claxoanele mașinilor behăind înspre un trecător în pantaloni de stofă, care-i spune telefonului său mobil „păi, așa *trebuie* să fie".

Peter coboară scările în vuietul unui tren care intră în stație.

Bette e deja la masă când sosește. Pete o urmează pe șefa de sală prin ambianța fals victoriană de un roșu închis de la JoJo. Când Bette îl zărește, dă din cap și zâmbește ironic (Bette, foarte serioasă, ar face semn cu mâna doar dacă ar fi pe punctul de-a se îneca). Zâmbetul e ironic, bănuiește

Peter, pentru că, ei bine, iată-i, la chemarea ei și, desigur, mâncarea e bună, dar uită-te la franjurile astea și la măsuțele cu picioare crăcănate. E ca o scenografie, e *excentric*, pentru numele lui Dumnezeu; dar Bette și soțul ei, Jack, și-au moștenit de atâta vreme apartamentul antebelic cu șase camere de la intersecția dintre York Avenue și 85th Street, el are un salariu de profesor universitar și ea unul de vânzător de artă de rang mediu, și pot s-o sugă ăia care se uită de sus la ea că nu locuiește *în centru*, într-un *pod* pe *Mercer Street*, într-un cartier în care restaurantele-s mai la modă.

Când Peter ajunge la masă, ea spune:

— Nu-mi vine să cred că te-am târât până aici.

Da, de fapt e iritată că el a... fost de acord să vină? Că-i merge atât de bine (relativ vorbind)?

— E-n regulă, zice el, nimic mai inteligent nu-i vine în minte.

— Ești un om bun. Nu *drăguț*, oamenii le confundă adesea.

Se așază față în față cu ea. Bette Rice: o forță. Părul cărunt tuns scurt, ochelari austeri cu ramă neagră, profil de Nefertiti. S-a născut o forță. Fiica unor evrei de stânga din Brooklyn, se prea poate să fi fost prietena lui Brian Eno, are o poveste a-ntâia despre Rauschenberg, care i-a dat prima Diet Coke din viața ei. Când e cu Bette, Peter se simte uneori ca sportivul mai tălâmb de la școală care se dă la fata cea deșteaptă și dură. Ce să facă dacă s-a născut în Milwaukee?

Ea aruncă o privire ca o rază laser către o chelneriță, zice „cafea", nu-i pasă că vorbește mai tare decât e nevoie, că o Blondă Perfectă pe la șaizeci de ani se uită la ea de la masa învecinată.

Peter zice:

— Sper că ești dispusă să vorbești despre ochelarii Elenei Petrova.

Ea ridică o mână subțire. Unul dintre cele trei inele de argint are gheare, ca un obscur instrument de tortură.

— Scumpule, ești dulce, dar nu te supun la pălăvrăgeala preliminară. Am cancer la sân.

Se gândise că, anticipând, o protejase de asta?

— Bette...

— Nu, nu, l-au scos. Ce voiam de fapt să-ți spun e că închid galeria. Chiar acum.

— O.

Bette îi oferă un zâmbet fugar, consolator, chiar matern, iar el își amintește că ea are doi băieți mari, dintre care nici unul nu e scrântit prea tare. Bette zice:

— L-au scos de data asta și, dacă revine, probabil o să-l scoată și data viitoare. Nu-s pe moarte, nici vorbă. Dar a fost un moment. Când am auzit întâia oară ce era și știi, mama...

— Știu.

Îi aruncă o privire directă, care-l dezmeticește. Nu te grăbi atâta să fii *bun în privința asta*, da? Zice:

— N-am fost atât îngrozită, cât enervată. Galeria a fost viața mea în ultimii patruzeci de ani și, sincer, în ultimii zece mi-a fost lehamite. Și acum, când totul se duce dracului și toată lumea-i lefteră... în fine. Primul gând a fost: dacă nu mă omoară chestia asta, Jack și cu mine o să ne schimbăm viața.

— Și așa...

— Ne mutăm în Spania. Băieții sunt bine, noi o să găsim o căsuță albă undeva și-o să cultivăm roșii.

— Glumești.

Râde, cu un zgomot gros, gutural. E una dintre ultimele americance fumătoare.

— Știu, zice. *Știu*. Poate o să ne plictisim de moarte. Atunci o să vindem blestemata de căsuță

albă și-o să facem altceva. Dar nu mai vreau să fac *asta*. Jack s-a săturat și el de Columbia.

— Drum bun atunci.

Chelnerița îi aduce cafeaua lui Peter, întreabă dacă au avut timp să consulte meniul, n-au avut. Le zice că revine. E o fată mai plinuță, cu o față dulce, vorbește cu accent de Georgia, fiica preaiubită a cuiva, probabil abia sosită la New York, hotărâtă să devină cântăreață sau actriță sau așa ceva, hiperamabilă, dorind să semene cât de mult posibil cu o chelneriță adevărată, ca să nu pomenim faptul că oricine își permite să vină la un local ca JoJo în vremurile astea e prin definiție un soi de celebritate.

Bette zice:

— Vreau să iubesc din nou arta.

— Cred că știu ce vrei să spui.

— Cine nu știe? Toata treaba asta cu banii...

— Știu. Și acum, dintr-odată, nu mai sunt. Bani, vreau să zic.

— Mai sunt pe ici, pe colo.

— Mda. Adică sper că așa e...

— Și parcă am trecut *cu toții* direct de la a ne zbate pentru supraviețuire la a fi semiînstăriți și pe lângă subiect.

O foarte scurtă tresărire interioară. Cu toții? Înapoi, curvă de înger al morții. Eu nu-s infectat de eșec.

Ea zice:

— Nu la tine mă refer, Peter.

Ce trebuie să-i fi apărut pe față în clipa aceea?

— Nu?

— Sunt necioplită, nu? *Eu* sunt pe lângă subiect. Tu ești unul dintre foarte puținii oameni decenți, serioși, din branșă. Și toți ceilalți sunt, știi tu. Fie un puști de nouăsprezece ani care vinde lucrările prietenilor în apartamentul lui din Bed-Stuy, fie fututa de Mobil Oil.

— Păi, da. Știu.

— Și nu te-ai săturat măcar un pic?

— Uneori, spune el.

— Încă ești tânăr.

— La patruzeci nu ești tânăr.

Hm, ai ras câțiva ani, nu?

— Încă n-am spus nimănui, zice ea. Că renunț, vreau să zic. Te-am sunat pe tine gândindu-mă că ai vrea să-l iei pe Groff. Și poate încă unu-doi dintre ceilalți. Dar îți place Groff, nu?

Rupert Groff. Nu e tocmai genul lui Peter, dar e tânăr și în vârf. Bette s-a procopsit cu el acum doi ani, când s-a dus să țină o conferință la Yale. Când o să anunțe că închide galeria, pe el o să-l vâneze toți.

— Îmi place, zice Peter.

Îi place Groff destul de mult și de fapt e unul care ar putea să-i aducă bani serioși.

— Cred că tu ești cel mai potrivit pentru el, zice Bette. Mi-e frică c-o să-l înhațe unul dintre giganți și-o să-l strice.

— Ce dramatic.

— Nu face pe prostul.

— Mii de scuze.

— O să-l preseze să lucreze în aur, o să-l ultrapromoveze și foarte probabil va fi terminat la treizeci de ani.

— Sau o să i se țină retrospectiva la Whitney.

— Unii dintre puștii ăștia se dezvoltă foarte repede. El nu. E în creștere. Are nevoie de cineva care să-l împingă de la spate, dar cum trebuie.

— Și crezi că eu sunt omul potrivit.

— Zic că nu cred că ești un ticălos.

Nu știu, Bette. Nu-s la fel de faimos ca unii dintre ei, nu-s la fel de bogat și dacă asta înseamnă că nu-s un ticălos, foarte bine.

— Îmi place să cred că nu-s, zice el. Ce te face să crezi că Groff o să vrea să semneze cu mine?

— Am să vorbesc cu el. Apoi poţi vorbi şi tu cu el.

— Cum e?

— Dulce. Niţel cam necioplit. Nu-i cel mai deştept copil din clasă.

Chelneriţa revine să-i întrebe din nou dacă au avut timp să consulte meniul. Îi promit, scuzându-se, c-o vor face, că vor hotărî în câteva minute şi chiar aşa şi fac. Cine n-ar dori s-o ajute pe fata asta drăgălaşă şi serioasă, care e atât de departe de casă, să simtă că reuşeşte să pozeze într-o chelneriţă newyorkeză?

O oră mai târziu, Peter şi Bette păşesc împreună prin Marele Hol de la Met, măreaţa, somnolenta poartă de intrare în lumea civilizată. De ce să-i refuzi plăcerile – postura elefantină, capacitatea de-a agita până şi moleculele propriului aer cu o senzaţie de ocazie respectuoasă, de strălucire regească şi de pradă strânsă vreme de secole de pe cinci continente? Holul te primeşte cu o vastă răbdare. E mama nemuritoare şi chiar la intrare sunt preotesele ei, femeile din chioşcul central, cele mai multe în vârstă, amabile, aşteptând să ofere informaţii sub enormul aranjament floral (flori de cireş în acest moment) care împodobeşte aerul de deasupra capetelor lor cu petale şi frunze.

Peter plăteşte biletele (Bette a plătit prânzul). Îşi prind cercurile mici de metal (chestiile astea trebuie că au un nume, care-o fi?), el la veston, ea la decolteul bluzei negre de bumbac, ceea ce o clipă atrage atenţia amândurora asupra claviculei ei proeminente, pistruiate, şi adunăturii miniaturale de riduri, ca o încreţitură a unei pânze, care s-au stabilit în pielea dintre sânii ei. Bette ştie că Peter se uită, îi aruncă o privire pe care el o poate numi doar de o cochetărie apucată – o senzualitate furioasă, nu direct sexuală, ci încărcată cu o notă de

sex și sfidare, genul de privire pe care Elena trebuie s-o fi aruncat troienilor. Bette Rice, o regină răpită de vârstă și boală.

Își sincronizează urcatul scărilor cu Bette, care urcă în ritm de fumătoare. Tocmai a fumat o Marlboro Light în fața muzeului și-a spus, ca replică la privirea sceptică pe care Peter se abținuse să i-o mai arunce: „crede-mă, o sperietură din cauza cancerului nu e momentul potrivit să te lași de fumat".

În vârful scărilor, Marius al lui Tiepolo continuă să triumfe. Băiatul continuă să-și bată tamburina.

În drum spre galeriile de artă contemporană, Peter se oprește în fața statuii de Rodin de la intrarea în sala artiștilor europeni de secol XIX. Bette mai face câțiva pași, se întoarce și revine la el.

— Încă-i aici, zice ea.

Au venit pentru Hirst, de ce s-o fi oprit. N-a văzut Rodinul ăsta de o mie de ori? Peter spune:

— Știi cum uneori...

— Da?

— Cum uneori îți sar în ochi lucruri?

— Azi ți-a sărit în ochi Rodin?

— Da. Nu știu de ce.

Bette se oprește lângă el cu expresia ei calmă de mamă-aligator. Probabil așa era cu băieții ei când erau mici, când erau fascinați de ceva care pe ea o plictisea – atitudinea asta de disponibilitate știutoare, dar caritabilă. O fi parte din motivul pentru care băieții au ajuns bine.

Ea zice:

— N-ai cum să-i negi meritele.

— Nu.

Aici, ca întotdeauna, iată-l pe Auguste Neyt, cunoscut și drept *Învinsul*, cunoscut și drept *Vârsta de aramă*: perfectul bărbat-copil de bronz, exact în mărime naturală, în formă și mlădios, ținându-și sulița invizibilă. Rodin era încă necunoscut când a

sculptat și turnat acest bărbat gol, fără musculatură de grec antic și fără devotamentul francez pentru alegorie; Rodin, un artist minor atunci, dar îndreptățit de trecerea timpului – eroicul era *într-adevăr* pe moarte, realul sosea pentru o ședere lungă, lungă. Acum Rodin a fost și-a trecut și da, desigur, e parte din istorie, dar noii artiști nu-l merită, nimeni nu vine în pelerinaj, înveți despre el la școală, treci pe lângă sculpturile și machetele lui când te duci să-l vezi pe Damien Hirst.

Și totuși. E din bronz, futu-i, ar putea dura pe veci (n-a supraviețuit sfera lui Koenig atacurilor din 11 septembrie?). Arheologi extratereștri ar putea s-o dezgroape într-o bună zi și de fapt ar fi o mărturie chiar așa de rea a cine și ce am fost? Auguste Neyt, mort de secole, numele i se va fi pierdut, însă forma-i va fi supraviețuit, nudă, neidealizată, doar tânără și sănătoasă, având toată viața înainte.

— Ești în regulă? zice Bette.

— În regulă.

Trec tăcuți și hotărâți pe lângă Carrière și Puvis de Chavannes, pe lângă Pygmalionul lui Gérôme care o sărută pe Galateea. În capătul opus al galeriei iau colțul, trec de chioșcul cu cărți și cadouri, încă un colț.

Și iată-l, rechinul, suspendat în formolul său de un albastru pal, ciudat de atrăgător; perfecțiunea letală a formei sale, și iată-i gura, zimțată, mare cât o gură de butoi, capătul care face treaba – mai există o făptură menită într-atât de limpede să fie o gură propulsată de un corp?

Rămâne un șoc, încă îi produce lui Peter furnicături de spaimă animalică pe piele. Care e, desigur, una dintre întrebările implicite. Cine nu e impresionat de un rechin mort lung de patru metri plutind într-un acvariu cu formol?

Peter își simte stomacul zvâcnind. Greața e mai puternică după mese. Probabil ar trebui să se ducă la doctor.

— Hm, face Bette.

— Hm.

Are de-a face cu ambalajul impecabil, crede Peter – acvariul de oțel masiv, dar imaculat, soluția azurie în care plutește creatura. Rechinul e atât de închis, atât de mort, cu ochii opaci, cu pielea albită și încrețită. Și totuși...

— E ceva să-l vezi aici, zice Bette.

— E ceva.

Imposibilitatea fizică a morții în mintea cuiva în viață. Da. E ceva.

Trei fete și-un băiat, pe la paisprezece sau cincisprezece ani, se învârt agitați în jurul acvariului, consternați, încercând să decidă cum să-l ia peste picior. Un băiețel îl ține de mână pe tatăl său și spune: „asta e de speriat?" – o spune ca pe o întrebare. Un cuplu între două vârste stă lângă coada rechinului, strânși unul în celălalt, conversând rapid în ceea ce sună a spaniolă, consultându-se, de parcă ar fi fost trimiși să întreprindă ceva dureros, dar necesar, pentru binele tuturor.

Bette spune:

— Asta e femelă.

— Crezi c-ar fi trebuit să-l păstreze pe primul?

— Steve Cohen n-ar fi acceptat niciodată să plătească opt milioane de dolari și să vadă blestematul de rechin dezintegrându-se.

— Nu. Nici vorbă.

— E destul de greu să-l *vezi* acum, zice Bette. Vreau să zic, ai obiectul și apoi ai cariera lui Hirst, ca să nu vorbim de Hirst însuși, și mai sunt cele opt milioane ale lui Cohen și muzeul Met care crede că e un act de curaj să expui ceva ce există deja de aproape douăzeci de ani...

Puștii de liceu se strâng lângă burta rechinului, tremurând cu toții de frică și sexualitate și dispreț, șoptindu-și într-o limbă doar a lor (Peter prinde frânturi: „...prună mai ești...“ (*prună*, nu, trebuie c-a auzit greșit) „...niciodată să...“ „...Thomas și Esme și Prue...“). Una dintre fete pune mâna pe sticlă, o retrage iute. Celelalte două țipă și fug din galerie de parcă prietena lor ar fi declanșat o alarmă.

Bette se apropie de capătul acvariului, se înclină ușor să vadă în gura deschisă a rechinului. Fata care a atins sticla rămâne, cu băiatul alături. Atinge cu degetele cusătura jeanșilor lui. Tineri îndrăgostiți, așadar. Fața ei e hotărâtă, cu o gură mică, are ceva pios – ar putea fi Amish, lăsând la o parte tricoul cu Courtney Love și jacheta verde de piele. E o fată chipeșă și probabil inteligentă, care contemplă un rechin alături de prietenul ei (care e homo, oricine ar vedea, oare știe deja, dar ea?), și Peter se îndrăgostește pentru o clipă de ea sau în orice caz de cine și de ce va deveni (iat-o peste zece ani, într-o rochiță strâmtă și strălucitoare, râzând, undeva la o petrecere) și apoi băiatul îi șoptește ceva și pleacă, și Peter n-o va mai vedea niciodată.

Bea e furioasă pe el într-un fel care-i pare permanent, dar stai, ea are doar douăzeci de ani. Și totuși. Se stinge acolo la Boston, e slabă și palidă și încordată, n-are prieten, nici vreo pasiune vizibilă, dincolo de hotărârea de-a face ceva practic cu viața ei, de convingerea că arta e ridicolă, prin care vrea să spună că Peter e ridicol, prin care vrea să spună că el a sedus-o, în toți anii ăștia, să-l iubească prea mult și pe Rebecca prea puțin, ceea ce, a înțeles ea recent, e cauza singurătății ei persistente și depresiei intermitente, a dezamăgirilor cu bărbații și a greutății de-a stabili relații cu femeile.

— E impresionant, zice Bette, referindu-se la rechin. Îți îngădui să crezi că, o, e un gest, e doar

un rechin mort, toate muzeele de istorie naturală sunt pline de ei, dar apoi te afli în galerie lângă el, și, ei bine...

Bette s-a cam îngrășat la șolduri odată cu vârsta. Poartă Reebok negri. În timp ce se apleacă fără frică înspre gura rechinului, e mișcătoare, dar nu eroică – nu, poate e eroică în felul ei, dar nu e puternică, n-are nici măcar grandoarea blestemată și fanatică a lui Ahab, deși a dat dovadă în viață, cel puțin în parte, de convingerea sa nebunească (gândește-te la artiștii pe care i-a luat). Dar acum, într-o după-amiază de duminică la Met, e o bătrână care se uită în gura unui rechin mort.

Peter se duce lângă ea.

— E un gest impresionant, zice.

Dincolo de oglindirile lor stinse, fălcile rechinului se cască – iată șirurile de dinți letali, zimțați, și în spatele lor orificiul însuși, care ia nuanța soluției albastre, ceva mai cenușie și mai adâncă, pe măsură ce pătrunde în întunecimea rechinului.

Bette nu i-a spus adevărul. Nu tot adevărul. Chirurgul n-a scos tot cancerul, n-o să fie bine. Peter știe, o simte ca pe o furnicătură nemijlocită, asemenea celei provocate de rechinul însuși. O lungime infimă de bandă se șterge în mintea sa și nu va ști niciodată dacă a înțeles la JoJo sau mai târziu că Bette e de fapt pe moarte și că va muri mai devreme mai degrabă decât mai târziu. De asta închide galeria *chiar acum*. De asta pleacă Jack de la Columbia.

Peter îi ia mâna. Un gest mai mult sau mai puțin involuntar și abia după ce a atins-o stă să se întrebe: e ridicol, e melodramatic? O să-l mustre? Degetele ei sunt surprinzător de moi, încrețite ca un crep, degetele unei bătrâne. Ea-i strânge mâna, blând și rapid. Stau așa câteva secunde, apoi se despart. Dacă gestul a fost excesiv sau fals, dacă

Peter a dramatizat, Bette nu pare să se fi supărat, nu acum, nu în fața rechinului.

Peter deschide ușa studioului. Patru și un sfert. Lasă pe bufetul din bucătărie punga de la farmacie cu Excedrinul și ața dentară (de ce e imposibil să ieși în New York fără să cumperi ceva?), își scoate jacheta, o atârnă în cuier. Pe măsură ce auzul i se adaptează cântecului tăcerii de acasă, aude dușul. Rebecca e acasă. Bun. Și el e adesea la fel de recunoscător ca ea pentru niscai singurătate când se întoarce acasă, dar nu acum, nu azi. E greu de spus ce simte. Ar vrea să fie doar tristețe pentru Bette, să fie atât de simplu. Dar sentimentul e mai vid decât tristețea. E o singurătate adâncă amestecată cu un substrat de frică țâțâitoare, cine știe cum să-i spună, dar vrea să-și vadă soția, vrea să se cuibărească alături de ea, poate să se uite la o prostie la TV, să lase lumea să se întunece peste noapte, s-o lase să cadă.

Trece prin dormitor în drum spre baie. Iat-o, o pată rozalie neclară îndărătul ușii de sticlă mată a cabinei de duș. O fi moarte în aer și rechini în apă, dar mai e și asta, Rebecca făcând duș, oglinda mare aburită, baia mirosind a săpun și a ceva pe care Peter îl poate numi doar *curat*.

Deschide ușa cabinei.

Rebecca e tânără din nou. Stă în cabină întoarsă cu spatele la el, cu părul tuns scurt, cu spinarea puternică și dreaptă de la înot; e pe jumătate ascunsă de abur și o clipă totul capătă, în mod imposibil, înțeles: mâna lui Bette într-a lui și băiatul-bărbat al lui Rodin așteptând secolele să-l îngroape și Rebecca sub duș spălându-se de ultimii douăzeci de ani, din nou o fată.

Se întoarce, surprinsă.

Nu e Rebecca. E Mizzy. E Greșeală.

Așa. Plăcile solide și pătrățoase ale pectoralilor săi, V-ul șoldurilor; smocul micuț și negru al părului pubian, protuberanța roz-maronie a penisului.

— Hei, îl salută el cordial pe Peter.

Faptul că e văzut gol nu-l stinghereşte, pare-se, deloc.

— Hei, răspunde Peter. Scuze.

Dă înapoi, închide ușa. Mizzy a fost mereu nerușinat, nu, mai degrabă *lipsit de rușine*, ca un satir, jenat atât de puțin de nuditate sau de funcțiile biologice, încât prin comparație toată lumea pare o mătușă victoriană. Cu ușa cabinei închisă, Peter vede doar silueta de carne rozalie și, deși știe că-i Mizzy (Ethan), se trezește căzând pe gânduri, gândindu-se la Rebecca tânără (intrând în mare, ieșind dintr-o rochie albă de bumbac, stând pe balconul hotelului ăluia ieftin din Zürich), până când își dă seama că a rămas acolo o secundă sau două mai mult decât ar fi trebuit – Mizzy, să nu-ți faci vreo idee greșită – și dă să plece. Întorcându-se, își zărește propria imagine fantomatică, nelămurită, patinând de-a curmezișul oglinzii aburite.

FRATELE EI

Familia Rebeccăi e, în felul ei, o țară suverană. Peter a intrat în ea de parcă s-ar fi căsătorit cu obiceiurile și legendele, cu istoria aparte a unei fete dintr-o națiune mică, îndepărtată. Națiunea familiei Taylor era solvabilă, dar nu bogată, devotată mâncărurilor și meșteșugurilor regionale, laxă în privința orarelor și mersului trenurilor, ascunsă în văile unui lanț muntos îndeajuns de amenințător ca s-o protejeze de invadatori, imigranți și de majoritatea ideilor și invențiilor cărora nu le dăduse naștere ea însăși. Mizzy era sfântul ei protector rănit, a cărui icoană palidă, cu ochi sticloși e purtată an de an pe străzi până în piața centrală.

Înainte de Mizzy, însă... Exista, încă mai există, vechea și marea casă cu frontoane, începând să devină iremediabil igrasioasă după căldura și umezeala acumulate în optzeci de veri în Richmond. Există Cyrus (profesor de lingvistică, un bărbat mărunt, plin de o încredere calmă, cu un cap ca al lui Cicero) și Beverly (pediatră, dură și ironică, sfidător de indiferentă la treburile casnice). Și existau, există, trei surori minunate: Rosemary, Julianne și Rebecca, despărțite de cinci ani. Rose era cea frumoasă, solemnă, nu neprietenoasă, dar nici disponibilă, fata pe care o aștepta mereu un băiat mai mare cu mașina. Julie era mai puțin izbitoare, dar

mai abordabilă, fata de gașcă, gălăgioasă și amuzantă, campioană la gimnastică și cu o sexualitate lipsită de sfială. Și mai era Rebecca, născută celebră datorită surorilor mai mari, Rebecca, plăpândă și palidă, un spiriduș de fată, cea mai puțin frumoasă, dar cea mai deșteaptă; care avea același prieten retras și cântăreț la chitară din clasa a opta; al cărei fel de a fi e ilustrat (pentru Peter) de fotografia din albumul de absolvire, în care ea, purtând coronița de regină a balului și ținând buchetul de trandafiri al reginei balului, stă râzând (cine știe de ce, poate de absurditatea posturii în care se regăsește), îmbrăcată într-o rochiță strălucitoare, flancată de fetele de pe locurile doi și trei, prințesele, care zâmbesc nemaipomenit înspre aparatul foto și care sunt ușor apatice în frumusețea lor, comune, descendente ale acelor voinice fete „de măritat" de care nu era foarte interesată Jane Austen.

Și-apoi. Pe când Rebecca era gata de absolvirea liceului, când Julie era în anul doi la Barnard și Rose se gândea deja la divorț, a sosit Greșeala.

Beverly își legase trompele uterine cu ani în urmă. Avea patruzeci și cinci de ani, Cyrus trecuse de cincizeci. Beverly a zis: „Probabil că voia cu disperare să se nască". O afirmație care a fost luată în serios. Era expertă în copii, era *doctor* de copii, și fără povești romantioase în privința lor.

Peter l-a cunoscut pe Mizzy când Rebecca l-a adus întâia oară la Richmond. Era agitat că avea să-i cunoască familia, stingherit de presupusa notă de necuviință – nu era cam ciudat ca un doctorand să fie prietenul unei studente din grupa de seminar la care preda, chiar dacă *așteptase* până la sfârșitul semestrului? Cyrus era profesor, putea Peter s-o creadă întru totul când îl asigura că tatăl n-avea nimic împotrivă?

— Taci acuma, i-a spus ea pe când avionul cobora. Nu-ți mai face griji. Din clipa asta.

Avea siguranța îmbătătoare a fetelor tinere, avea cadența accentului de Virginia. *Nu-s mah face grij. Din clip-asta.* De parcă ar fi fost o soră medicală din război.

A promis să încerce.

Apoi coborâseră din avion și Julie, prietenoasă și plină de viață ca o fată de cowboy, îi aștepta în fața aeroportului în vechiul Volvo al familiei.

Și apoi casa.

Fotografia pe care Rebecca i-o arătase lui Peter îl pregătise pentru grandoarea-i decrepită – încâlciturile de wisteria și veranda adâncă, umbroasă –, dar nu pentru casa *in situ*, nu pentru minunile părăginite ale întregului cartier, câte o încântătoare casă veche și respectabilă după alta, unele mai bine îngrijite decât altele, dar nici una vopsită de curând sau restaurată – aparent nu era genul acela de cartier; probabil Richmond nu era genul acela de oraș.

— Dumnezeule, a spus Peter pe când se apropiau.

— Ce e? a întrebat Julie.

— Să spunem doar că-i o viață minunată.

Julie i-a aruncat o privire iute Rebeccăi. *Oh, deci e unul dintre băieții ăia isteți din cale-afară.*

De fapt, nu dorise să sune cinic, nici măcar foarte inteligent. Departe de el gândul. Doar că se îndrăgostea.

Până la sfârșitul weekendului, pierduse șirul lucrurilor de care se îndrăgostise. Era biroul lui Cyrus – un birou! –, cu fotoliul extrem de confortabil cu spătar curb, în care parc-ai fi putut sta să citești la nesfârșit. A fost încercarea aplaudată (deși eșuată) a lui Beverly de a-l impresiona gătind o tartă (cunoscută apoi drept „blestemata plăcintă

necomestibilă"). Erau fereastra de la etaj prin care fetele evadaseră noaptea, cele trei pisici arogante și lenețe, rafturile pline de cărți și de vechi jocuri de societate și de scoici din Florida, și de fotografii înrămate, părând oarecum întâmplătoare, izul slab de levănțică și mucegai și fum de șemineu, leagănul de iută de pe verandă în care cineva lăsase un exemplar din *Daniel Deronda* umflat de ploaie.

Și mai era Mizzy, care tocmai împlinea patru ani.

Nimănui nu-i plăcea cuvântul „precoce". Avea ceva sumbru. Însă Mizzy, la patru ani, învățase singur să citească. Își amintea fiecare cuvințel rostit în prezența sa și putea după aceea să folosească mereu cuvântul într-o propoziție, adesea corect.

Era un băiat serios și sceptic, pe care-l apucau câteodată accese de râs, deși era imposibil de prevăzut ce avea să i se pară sau nu amuzant. Era frumușel, frumușel bine, cu o frunte înaltă și palidă, ochi apoși și o gură precisă, delicată – se părea la vremea aceea că o să devină un prințișor frumos sau, la fel de plauzibil, un Ludwig de Bavaria, cu o frunte arcuită și brăzdată de vinișoare și cu ochi prea plini de-o sensibilitate tremurătoare.

Și (slavă Domnului) nutrea afecțiuni și înclinații copilărești pe lângă tendințele mai ciudățele. Iubea bomboanele Pop Rocks și, cu o devoțiune neliniștitoare, culoarea albastru. Era fascinat de Abraham Lincoln, despre care înțelegea că fusese președinte, dar insista și că avusese o forță supraomenească, precum și harul de-a face să apară copaci gata crescuți din pământul sterp.

În noaptea aceea, în pat (familia Taylor, pare-se, pur și simplu presupusese că dormeau împreună), Peter i-a spus Rebeccăi:

— E atât de incredibil de minunat.

— Ce?

— Totul. Fiecare persoană și obiect.

— Ei, e doar familia mea nebună și vechea noastră casă care pârâie din toate încheieturile.

Credea asta. Nu făcea doar pe sfioasa.

El i-a zis:

— N-ai idee...

— Ce?

— Cât de *normale* sunt majoritatea familiilor.

— Crezi că familia mea e *a*normală?

— Nu. „Normal" nu-i cuvântul potrivit. Prozaic. Standard.

— Eu cred că nimeni nu-i *prozaic*. Adică unii oameni sunt mai *excentrici* decât alții.

Milwaukee, Rebecca. Ordine și sobrietate și o devoțiune față de curățenie care pârjolește sufletul. Oameni decenți care se străduiesc să trăiască vieți decente, n-ai de ce să-i urăști, își fac treaba și-și păstrează proprietățile și-și iubesc copiii (în mare parte din timp); pleacă în vacanțe cu familia și-și vizitează rudele și-și decorează casele de sărbători, colecționează unele lucruri și economisesc pentru altele; sunt oameni buni (cei mai mulți dintre ei, în mare parte din timp), dar dacă ai fi fost în locul meu, dac-ai fi fost tânărul Pete Harris, ai fi simțit simplitatea asta erodându-ți viața, depopulându-te, toate micile satisfacții și nici una mare, periculoasă; nici un eroism, nici un geniu, nici o tânjire teribilă după ceva pe care nu-l poți, cel puțin în teorie, avea. Dac-ai fi fost tânărul Pete Harris, năpăstuit de pustule și cu părul lins, te-ai fi simțit de parcă mereu erai gata să-ți dai sufletul din cauza siguranței vieții tale, a cumpănirii ei nepăsătoare, acea iubire protestantă pentru tot ce e comun; certitudinea eternă a credinciosului că strălucitorul și macabrul nu sunt doar amenințătoare, ci și – mai rău – neinteresante.

E de mirare că Matthew a șters-o de acolo la două zile după absolvirea liceului și-a făcut sex cu jumătate dintre bărbații din New York?

Nu, nu face asta, e dăunător, e greșit, nu Milwaukee ți-a ucis fratele.

Rebecca i-a spus:

— Dac-ai fi trăit aici, probabil n-ai mai fi fost atât de romantic în privința asta.

— Atunci vreau să fiu romantic în privința asta cât se poate. Mizzy mi-a spus povestea cu Abraham Lincoln, înainte de cină.

— Tuturor le spune povestea cu Abraham Lincoln.

— Pe care se pare c-a amestecat-o cu poveștile lui Superman și Johnny Appleseed.

— Știu. Trebuie să inventeze mare parte din ea din mers. Suntem singuri, iar mami e puțin, nu știu. Trecută. Îl iubește la nebunie. Dar de-abia i-a reușit chestia maternă prima oară. Când eram mică, Rose și Julie îmi citeau povești și mă ajutau cu temele și așa mai departe.

— Julie nu mă place, așa-i?

— Ce te face să spui asta?

— Nu știu. Am un sentiment, cred.

— E protectoare, atâta tot. Ceea ce-i amuzant. Ea e cea nebunatică.

— Ea ea, ha?

— O, probabil că nu mai e chiar așa. Dar în liceu ...

— Era nebunatică.

— Aha.

— Cât de?

— Nu știu. Destul. Făcea sex cu tot felul de băieți, atâta tot.

— Povestește-mi.

— Te *excită*?

— Puțin.

— Dar e vorba de soră-mea.

— Povestește-mi numai o singură chestie.

— Bărbații sunt niște perverși.
— Și tu nu ești.
— OK, Charlie, una singură.
— *Charlie ?*
— Habar n-am de ce ți-am zis așa.
— Una singură, hai.

Ea s-a întins pe spate, lăsându-și capul pe mâinile subțiri de băiețel. Erau în camera căreia familia Taylor îi zicea debaraua și care era singura încăpere, cu excepția dormitorului lui Cyrus și Beverly, în care se găsea un pat dublu. Fusese odinioară cameră de oaspeți, dar cum familia Taylor avea mai mare nevoie de tot soiul de nimicuri decât de oaspeți, camera fusese destinată depozitării cu mult timp în urmă, fiind înțeles faptul că oaspetele ocazional putea oricând fi găzduit în ea, cu scuze. În celălalt capăt al încăperii, lumina pală a lunii de Virginia ilumina parțial o mașină de cusut acoperită cu un cearșaf, trei perechi de schiuri, o stivă de cutii de carton inscripționate „Crăciun" și colecția de obiecte care urmau a fi reparate când vreun membru al familiei avea să aibă timp: un birou nefiresc de roz căruia-i lipseau mânerele sertarelor, un maldăr de pături vechi, un Sf. Francisc de ipsos ciobit care ar fi trebuit să împodobească peluza, un pește-spadă pe suport (ăsta de unde naiba mai apăruse și oare de ce îl păstraseră?) și, așezat pe un raft, ca o lună stinsă, un glob pământesc care avea să lumineze de îndată ce își amintea cineva să cumpere becul special de care era nevoie. Erau multe altele, mult mai multe, așteptând ca o ceată de suflete în purgatoriu, în întunericul mai adânc de dincolo de raza șovăitoare din fereastră.

Unii – mulți – ar fi găsit descurajantă această cameră, s-ar fi simțit de altfel vlăguiți de întreaga casă a familiei Taylor și de viețile membrilor ei. Peter era fermecat. Iată-l între oameni prea ocupați

(cu studenți, pacienți, cărți) ca să mențină toate lucrurile în perfectă stare de funcționare; care preferau să dea petreceri pe peluză și seri de jocuri decât să curețe mâzga de pe dale cu periuța de dinți (deși mâzga familiei Taylor ar fi cerut neîndoios măcar o atenție minoră). Iată opusul viu al copilăriei sale, toate nopțile acelea înghețate, cu cina terminată la șase și jumătate și cu cel puțin încă patru ore rămase până când puteai să te duci rezonabil la culcare.

Iat-o pe Rebecca, întinsă alături. Rebecca, locuind în această casă la fel de firesc precum o sirenă locuiește într-o corabie scufundată plină de comori.

— Bine, a zis ea. Să vedem... Într-o seară, când eram într-a zecea...

— Și Julie într-a douăşpea.

— Da. Într-o seară ai noștri ieșiseră și eu eram cu Joe...

— Prietenul tău.

— Aha. Ne certaserăm...

— Cu Joe făceai sex?

Ea a răspuns cu indignare jucată:

— Ne *iubeam*.

— Deci făceai.

— *Da*. Încă din vara de după clasa a noua.

— Ai discutat cu prietenele tale înainte să te culci cu el?

— Sigur c-am discutat. Vrei mai bine s-auzi povestea *aia*?

— Ăă, nu. Înapoi la Julie.

— OK. Julie a crezut că are toată casa la dispoziție. Habar n-am de ce mă certasem cu Joe, dar părea ceva mega-important, așa că plecasem furioasă, credeam că ne despărțeam de-adevăratelea și pe bune și că la șaisprezece ani îmi irosisem deja cei mai buni ani din viață cu tâmpitul ăla. Și-am intrat în casă și imediat am auzit un zgomot.

— Ce fel de zgomot?

— Ca un fel de *duduit*. Venind din camera dinspre grădină. De parcă izbea cineva cu picioarele în podea.

— Serios?

— Nu eram idioată, știam cum sună sexul și, dacă aș fi crezut că o auzeam pe Julie făcând sex cu un băiat în camera dinspre grădină, aș fi lăsat-o în pace.

— Dar cineva izbea cu piciorul acolo.

— Nu-mi dădeam seama *ce* era. Nici nu știam că Julie era *acasă*. Cred că, dacă nu m-aș fi certat chiar înainte cu Joe, poate mi-ar fi fost frică. Dar eram atât de furioasă. M-am gândit: bun, dacă ești un nebun scăpat de la azil și ai un topor și stai la mine-n casă dând din picior, habar n-ai cu cine te pui.

— Ai investigat.

— Am.

— Și-ai găsit?

— Pe Julie cu Beau Baxter, cu care ieșea, și cu cel mai bun prieten al lui Beau, Tom Reeves.

— Ce făceau?

— Sex.

— Toți trei?

— Mai bine zis, cei doi băieți cu Julie.

— Detalii.

— Ți-o atingi?

— Poate.

— Nu-i normal deloc.

— Și de asta-i sexy.

— Mă simt de parcă aș trăda-o.

— Chestia asta mă face s-o iubesc pe Julie, dacă schimbă cu ceva lucrurile.

— Dacă te dai la soră-mea...

— Of, pentru numele lui Dumnezeu. Spune-mi odată ce-ai văzut când ai intrat în cameră.

— E greșit ce facem.
— OK. Spune-mi ce era cu duduitul.
— Ha? A. Beau bătea cu piciorul în podea.
— De ce?
— Pur și simplu.
— O, hai.
— OK. Pentru că i-o... trăgea. Pe la spate. Și, nu știu, cred că îi venea să dea din picior când era excitat.
— Și tipul ălălalt unde era?
— Ghici.
— Julie i-o sugea. Așa-i?
— Nu mai zic nici un cuvânt.
— Ce-ai făcut?
— Am plecat.
— Vrei să inventezi o versiune în care ai rămas?
— Pentru nimic în lume.
— Te-a deranjat?
— *Da*.
— Pentru că ți-ai văzut sora făcând sex în grup.
— Nu doar de-aia.
— Dar de ce?
— Totul părea atât de... urât. Joe fusese măgar cu mine și iat-o și pe soră-mea deservindu-i pe idioții ăia doi...
— Nu crezi că ei o deserveau?
— Am vorbit cu ea după aia.
— Și?
— A zis că fusese ideea ei.
— Ai crezut-o?
— Am vrut. Era în ultimul an, ajunsese în finala națională la gimnastică, se ducea la Barnard. Mi se părea cumva... eroică.
— Așa, și?
— Tot n-am crezut-o. Era cea mai competitivă ființă pe care am cunoscut-o. Și, de fapt, mi-am dat seama cum trebuie să se fi întâmplat. Până și prostul

de Beau Baxter era în stare să înțeleagă că după câteva pahare ea n-avea să refuze o provocare. Am știut că trebuia să creadă pe urmă că fusese ideea ei. Trebuia să-și spună că ea deținuse puterea. Ceea ce înrăutățea oarecum lucrurile.

— Erai o fată de treabă.

— *Nu* eram.

— Erai mai de treabă decât Julie.

— Nu prea.

— Nu crezi?

— Am făcut sex cu Beau două zile mai târziu. Corectez: m-am futut cu Beau două zile mai târziu.

— Glumești.

— A venit să-mi vorbească la o petrecere, cică jenat, dar de fapt așa de plin de sine.

— Și tu...

— I-am spus să mă urmeze.

— Unde l-ai dus?

— În grădină. Eram într-o casă mare, unde dădeau multe petreceri, și avea grădină.

— Și...

— I-am spus să mă fută. Chiar acolo, pe iarba udă.

— Da' de unde.

— Mă săturasem. De nesimțitul de prieten și de târfulița de soră-mea, care credea că trebuie să câștige orice concurs și mă săturasem să fiu surioara inocentă care devenea isterică atunci când vedea pe cineva trăgându-și-o în camera dinspre grădină. În noaptea aia încă mai credeam că mă despărțisem de prietenul meu pentru totdeauna, în plus mai băusem aproape o halbă de votcă ieftină și voiam doar să călăresc scula prostului ăluia care o umilise pe soră-mea. Nu-mi plăcea de el, dar în clipa aia voiam să-l fut mai mult decât orice voisem vreodată.

— Tii.

— Îți place, ai?

— Ăă, și apoi ce s-a întâmplat?

— S-a speriat. După cum bănuiam. A tot bălmăjit: Ă, hei, Rebecca, nu știu... Așa că l-am împins cu ambele mâini pe piept și i-am spus să se întindă.

— Și s-a-ntins?

— Te cred. Nu văzuse niciodată puterea unei fete apucate.

— Mai departe.

— I-am tras pantalonii și i-am ridicat tricoul. N-aveam nevoie să fie gol. M-am lăsat pe scula lui și i-am arătat exact ce să facă pe clitoris cu vârful degetului. Nu e clar dacă până în clipa aia știuse ce *era* ăla clitoris.

— Inventezi.

— Așa e. Inventez.

— *Nu*.

— Poate.

— Pe bune și serios?

— Îți pasă?

— Sigur că da.

— E-o poveste sexy și dacă-i adevărată, și dacă nu, nu-i așa?

— Cred că da. Da.

— Bărbații sunt niște perverși.

— Așa e. Suntem.

— Oricum, gata cu povestitul pe seara asta. Hai aici, Charlie.

— Ce-ai cu *Charlie* ăsta?

— Pe bune și serios că nu știu. Hai aici odată.

— Unde?

— Aici. Chiar aici.

— Aici?

— Îhâm.

După șase luni o lua de soție.

După douăzeci de ani, stă la masa din sufrageria sa, față în față cu Mizzy. Care abia a ieșit de la duș

și poartă pantaloni scurți kaki. Nu și-a luat tricou. N-ai cum să negi asemănarea cu bronzul lui Rodin – tinerețea suplă, lejeritatea ei musculară, nonșalanța ei extravagantă; senzația că frumusețea e de fapt condiția umană naturală, și nu o mutație dintre cele mai rare. Mizzy are sfârcurile de un rozaliu închis (Taylorii ăștia au ei o urmă de sânge mediteraneean de undeva), mari cât o monedă de douăzeci și cinci de cenți. Între pectoralii săi pătrați, bine definiți, e un singur medalion de păr negru.

O fi pus pe sedus sau e doar obișnuita-i nepăsare senzuală? N-are motiv să creadă că Peter ar fi interesat și, chiar dac-ar avea, nu s-ar da sexy pe lângă soțul surorii lui. Nu-i așa? (Când a zis Rebecca oare: „cred că Mizzy e capabil de absolut orice?".) Există, desigur, la unii tineri un impuls de-a încerca să seducă pe toată lumea.

Peter zice:

— Cum a fost în Japonia?

— Frumos. Neconcludent.

Mizzy și-a păstrat pronunția moale, velară, din Virginia, pe care Rebecca a pierdut-o cu ani buni în urmă. *Fuu-u-moos. Ne-cuon-cuu-dent.*

Ieșit de sub duș, Mizzy seamănă mai puțin cu Rebecca. Are propria versiune a feței Taylor: trăsături puternice de șoim, un nas ascuțit și ochi mari, atenți (care la Mizzy privesc foarte ușor cruciș, dându-i feței un aer uimit, mereu întrebător); trăsătura aceea vagă de egipteni antici pe care o au amândoi și care nu se regăsește la Cyrus și la Beverly, dovadă a unei bucle repetate insistent în ADN-ul lor combinat. Progeniturile familiei Taylor, trei fete și un băiat, variațiuni pe o temă, profiluri care n-ar fi întru totul surprinzătoare dacă le-am regăsi pe bucățile de lut ale unor vase vechi de milenii.

Peter se uită fix la el, așa e?

— Poate fi neconcludentă o țară întreagă? întreabă el.

— Nu de Japonia era vorba. De mine. Eram doar un turist acolo. Nu m-am putut integra.

Are prezența Taylorilor, *chestia* aia pe care o fac cu toții (poate cu excepția lui Cyrus), fără să-și dea seama. Capacitatea de-a... lua în stăpânire o încăpere. De-a fi persoana despre care alții întreabă: „cine e?".

Mizzy s-a dus în Japonia cu un scop, nu? Să viziteze o relicvă, parcă.

Unde naiba-i Rebecca?

— Japonia e o țară foarte străină, zice Peter.

— Și asta-i la fel.

Unu la zero pentru tânărul care nu se lasă înșelat.

— Nu te-ai dus acolo să vezi o stâncă sfântă sau așa ceva? zice Peter.

Mizzy rânjește. OK, nu-i așa de plin de sine pe cât ar putea fi.

— O grădină, răspunde el. Într-un sanctuar din munți, în nord. Cinci pietre care au fost puse acolo de preoți acum șase sute de ani. Am stat și m-am uitat la pietrele alea aproape o lună.

— Serios?

Mizzy, nu păcălești tu un șmecher. Și eu am fost odată un tânăr romantic care dramatiza. *O lună?*

— Și-am primit lucrul la care ar fi trebuit să mă aștept. Adică nimic.

Și acum: predica despre superioritatea culturii orientale.

— Absolut nimic?

— O grădină ca aia face parte dintr-o practică. Parte a unei vieți contemplative. Îți dai seama că nu poți pur și simplu să... nu știu. Să te duci să-i faci o vizită.

— Ai vrea o viață contemplativă?

— *Contemplu* treaba.

E un dar sudist ăsta, nu-i așa – opinia nemaipomenit de bună despre tine, diluată cu umor și modestie. Asta se înțelege prin șarm sudist, nu?

Peter se așteaptă la o poveste, dar se pare că nu urmează nici una. Se lasă o tăcere lungă. Peter și Mizzy stau și privesc masa. Tăcerea capătă un aer oarecum decisiv, ca interludiul în care devine clar că o întâlnire romantică nu prea merge; că nimic promițător n-are să se întâmple până la urmă. În scurt timp, dacă stinghereala asta nu se rezolvă cumva, va fi stabilit că Peter și Mizzy – *acest* Mizzy, cel puțin, băiatul tulburat, care scormonește prin lume în căutare de ceva și care se presupune că ar fi trebuit să fie curat de peste un an – nu se înțeleg; că Mizzy e aici să stea cu soră-sa și că soțul ei îl va tolera pe cât poate.

Peter se mișcă în scaun, privește în gol în direcția bucătăriei. OK. Nu vor fi prieteni. Dar trebuie să se descurce cumva, nu? Îi va fi prea greu Rebeccăi dacă n-o vor face. Simte nemișcarea trecând din afinitate ratată în înfruntare. Cine va vorbi – cine va umple tăcerea cu orice îi trece prin minte? – și făcând asta se va declara învins, va fi cârpa; cel care se pretează la un gambit de conversație ca să fie totul în regulă.

Peter își întoarce privirea spre Mizzy, care zâmbește blând, neajutorat. Zice:

— Am fost la Kyoto cu ani în urmă.

Și, într-adevăr, doar de atât e nevoie. De-o infimă declarație a dorinței de-a intra în horă.

— Grădinile din Kyoto sunt uluitoare, zice Mizzy. Eu am făcut o fixație cu sanctuarul ăla pentru că era departe. De parcă, știi. Avea să fie mai sfânt fiindcă nu există hoteluri convenabile în apropiere.

Ceva din tensiunea care s-a risipit îl face să-l iubească pe Mizzy, scurt, înălțător, așa cum își închipuie că-și iubesc bărbații camarazii de război.

— Și nu era, zice Peter.

— La început am crezut că era. E înnebunitor de frumos. Sus în munți e zăpadă mai mult de jumătate din an.

— Unde-ai stat?

— E o casă de oaspeți, o magherniță, în oraș. Urcam pe munte în fiecare dimineață și rămâneam până înainte de căderea întunericului. Preoții mă lăsau să stau acolo. Erau atât de amabili. Parcă eram prostutul lor de copil.

— Te-ai dus în fiecare dimineață și-ai stat în grădină.

— Nu *în*. E o grădină de pietriș. Greblat. Stai pe margine și te uiți la ea.

Sthaa pe mahgine și te uuiț la iah. De netăgăduit parfumul ca de mosc al pronunției de Virginia.

— O lună întreagă, zice Peter.

— La început credeam că se întâmpla ceva fantastic. Dar se pare că e un zgomot în mintea noastră, cu toții suntem atât de obișnuiți cu el, că nici nu-l mai auzim. Genul ăsta de paraziți de informație și dezinformație și-așa mai departe. Și după o săptămână de privit cinci pietre și niște pietriș, începe să dispară.

— Și e înlocuit de?

— Plictis.

Pentru Peter e atât de neașteptat răspunsul, încât scoate un mic pufnet-râset cu flegmă.

Mizzy spune:

— Și de altele. Nu vreau să par lipsit de respect. Dar... o să sune siropos.

— Spune.

— Hm. Până la urmă se pare că nu vreau să port robă și să stau pe-un munte de pe cealaltă parte a planetei și să mă uit doar la pietre. Dar nici. Nici nu vreau doar să zic: OK, asta a fost faza mea spirituală, acuma e vremea să dau la Drept.

Misterul lui Mizzy: unde a dispărut băieţelul genial? În copilărie se aşteptau să devină neurochirurg sau un mare romancier. Şi acum se gândeşte (sau, OK, refuză să se gândească) la Facultatea de Drept. A fost prea grea povara potenţialului său?

Peter zice:

— Ar fi prea groaznic şi stânjenitor să te întreb ce crezi că vrei să faci?

Mizzy se încruntă, însă amuzat.

— Cred c-aş vrea să fiu regele lumii interlope.

— Greu de obţinut slujba.

— Nu mă lăsa să devin criptic. Ar fi cazul să mă îndrept. Oamenii mi-o spun de ani de zile şi în cele din urmă încep să-i cred. Nu prea mai pot merge la încă un sanctuar din Japonia. Nu pot merge cu maşina până la Los Angeles doar ca să văd ce se întâmplă pe drum.

— Rebecca zice că ţi-ar plăcea să faci ceva în, ăă, domeniul artelor, aşa e?

Mizzy roşeşte de jenă.

— Păi, pare a fi lucrul la care ţin cel mai mult. Nu ştiu dacă am ceva anume de *oferit*.

E o poză, nu-i aşa, toată afectarea asta de băieţel ruşinat? Cum să nu fie? Mizzy, de ce refuzi să-ţi invoci harurile?

— Ştii precis ce vrei să *faci*? întreabă Peter. În domeniul artelor, vreau să zic.

Asta a sunat patern, nu?

Mizzy zice:

— Sincer?

— Îhâm.

— Cred c-aş vrea să mă reîntorc la şcoală şi poate să devin curator.

— Ai cam aceleaşi şanse ca a deveni regele lumii interlope.

— Dar cineva tre' s-o facă şi pe-asta, nu?

— Cum să nu. Doar că. E ca și cum ți-ai propune să devii vedetă de cinema.

— Și unii oameni ajung vedete de cinema.

Iat-o așadar, armătura de hybris peste care e întinsă această piele de nesiguranță. Și la urma urmei, de ce să urmeze un băiat frumos și deștept ambiții *modeste*.

— Ajung, cum să nu, zice Peter.

— Și, păi. Eu sunt cam... Mulțumesc că m-ați primit așa.

„Egiptean" nu e tocmai trăsătura potrivită pentru fața caracteristică familiei Taylor, nu-i așa? E prea multă paloare rozalie irlandeză și o puternică bărbie creolă prea proeminentă. El Greco? Nu sunt atât de supți la față ori de severi.

— Ne bucurăm c-ai venit.

— Nu stau mult. Promit.

— Poți să stai cât vrei, zice Peter.

Nu din toată inima. Dar ce să facă? E mort după afurisita asta de familie. Rose e agent imobiliar în California, Julie s-a lăsat de avocatură ca să petreacă mai mult timp cu copiii. Nu-s destine cumplite. Nici Rose, nici Julie n-au avut parte de un sfârșit tragic, ci trăiesc, ambele, vieți surprinzător de comune. Și aici, mirosind a șampon, lăsat în grija lui Peter, e ultimul născut, cel iubit atât de arzător și sfâșietor; obiectul celor mai grandioase speranțe și temeri ale familiei Taylor. Copilul care ar putea încă face ceva remarcabil și ar putea încă să se piardă – în droguri, în mintea sa neașezată, în tristețea și nesiguranța care par mereu prezente, gata să-i tragă în jos până și pe copiii cei mai promițători din lume.

Trebuie să fi fost disperat să se nască.

— E drăguț din partea ta, zice Mizzy.

Formalismul spălățel al Sudului...

— Rebecca ar trebui să te ducă la expoziția lui Puryear. La muzeul de artă modernă.

— Mi-ar plăcea.

Se uită la Peter cu ochii săi sașii, care reușesc totuși să nu-l facă să arate ridicol, deși produc efectul unei intensități ușor nebune.

— Îi știi lucrările? întreabă Peter.

— Le știu.

— E o expoziție frumoasă.

Și atunci, acum, Rebecca se întoarce. Peter tresare când aude cheia în broască, de parcă l-ar fi prins făcând ceva nepermis.

— Salut, băieți.

Intră cu laptele pentru cafeaua de dimineață a lui Mizzy și cu cele două sticle de cabernet extravagant pe care le vor bea împreună astă-seară. Intră cu vitalitatea ei obișnuită – cu aerul nepremeditat al propriei importanțe; jeanșii ei perfect de neglijenți și puloverul de un albastru pal și claia de păr care-i ajunge până la ceafă, ușor sârmoasă din cauza firelor cărunte. Are încă alura fetei frumușele care a fost.

E oare blestemul familiei Taylor să ajungă la apogeu de timpuriu, e oare vreo vrajă în casa aceea veche și dărăpănată care se stinge în clipa în care o părăsesc?

Se schimbă săruturi și saluturi, se deschide una dintre sticlele de vin. (Oare e bine că Rebecca îl servește cu vin pe un dependent de droguri, ce-o mai fi și asta?) Trec în living cu paharele de vin.

— Am s-o chem pe Julie să vină săptămâna viitoare, zice Rebecca.

— N-o să vină, răspunde Mizzy.

— Poate să-i lase pe copii o noapte. Nu mai sunt bebeluși.

— Ziceam doar. N-o să vină.

— Lasă-mă s-o *lucrez*.

— Nu vreau să trebuiască s-o *lucrezi* tu.

— O să-i înnebunească. Pe copiii ăia. Nici măcar nu-i vorba de ei, ci de Julie, care-i cea mai grozavă mamă din toate timpurile.

— Te rog, n-o forța să vină la New York. O să mă duc eu s-o văd.

— N-o să te duci.

— Într-o bună zi o să mă duc.

Mizzy stă cu picioarele încrucișate pe canapea, ținându-și paharul în poală de parcă ar fi o strachină de pomeni. E, nu se poate nega, o altă Rebecca, dar e mai mult o încarnare decât o asemănare. Are lejeritatea ei de mezină, aerul acela de stăpânire de sine lipsită de dubii – *uitați-vă la mine, copilul promis*. Are felul ei de-a ține capul plecat într-o parte, degetele ei, râsul ei. Nu e înalt – probabil în jur de un metru șaptezeci și cinci – și trupul îi e compact, vânos. Nu e greu să ți-l închipui așezat ca un discipol pe marginea unei grădini sfinte. De fapt, seamănă puțin cu unul dintre chipeșii Sfinți Sebastian ai Renașterii. Are buclele lor cafenii, brațele și picioarele viguroase, alb-rozalii.

Peter își aude numele.

— Ce?

Rebecca spune:

— Când am fost în vizită la Julie și Bob?

— Nu știu. Acum opt sau nouă luni, cred.

— Așa mult a trecut?

— Da. Cel puțin atâta.

— E greu să fii entuziastă că te duci până în D.C., îi spunea ea lui Mizzy. Și că-ți petreci weekendul legată de ei în casa aia uriașă.

— Și pe mine mă sperie puțin casa, răspunde el.

— Da? Atunci nu-s singura.

Peter pierde din nou șirul. Își povestesc ce-au mai făcut, pe limba lor, a Taylorilor, doar nu se așteaptă să rămână și el pe frecvență. O vede pe

Rebecca aplecându-se spre Mizzy de parcă i-ar fi frig, iar el ar emana căldură. Toate cele trei surori insistă pe faptul că Mizzy e confidentul, daimonul lor, cel căruia îi pot împărtăși abaterile și defectele celorlalte două.

Mizzy are, de fapt, un soi de necorporalitate. E puțin spectral; de parc-ar fi una dintre fanteziile sale, propriul vis despre sine, făcut vizibil altora. Lucru care se datorează cu siguranță, cel puțin în parte, copilăriei petrecute în singurătate cu Beverly și Cyrus în casa aceea mare, în timp ce Beverly devenea îngrijorător de neglijentă cu detaliile casnice, iar Cyrus, care împlinise șaizeci de ani în aceeași lună în care Mizzy împlinise zece, trăia tot mai mult în propriul birou, singurul refugiu din calea dovezilor tot mai numeroase că excentricitățile soției sale se înăspreau, cu vremea, în ceva mai amenințător. Fetele veneau când puteau, dar își începeau propriile vieți. Rebecca era la Columbia, Julie la medicină, iar Rose se angajase în lupta-i epopeică cu primul soț, la San Diego. Cum trebuie să-i fi fost lui Mizzy, care sosise la petrecere prea târziu; care-și petrecuse adolescența în odăi precar iluminate (zgârcenia devenise una dintre fixațiile mamei sale), printre resturi și artefacte? Într-o vizită, pe când Mizzy avea șaisprezece ani, Peter își scrisese numele în praful de pe un pervaz. Găsise un șoarece mort, foarte bătrân, în spatele ficusului din colțul livingului, îl luase în făraș și-l aruncase pe furiș, de parcă-și dorea să-i protejeze pe Taylori de un diagnostic de temut.

Mizzy. Nu sunt deloc de neînțeles nici notele de zece care l-au dus la Yale și nici drogurile care l-au dus altundeva.

Dimpotrivă, pare să fi trecut prin toate surprinzător de bine, cel puțin în sens trupesc. Când era copil arăta cam ciudățel, dar pe măsură ce creștea

o frumusețe cu față tăioasă se manifesta de parcă fusese chemată în ajutor să-l protejeze, de parcă o zână ursitoare ar fi aruncat o mantie vrăjită peste un prinț tulburat. Fetele, se zvonește, începuseră să-l caute de pe la unsprezece ani.

Rebecca zice:

— ... și intră în *salon*, așa-i spune ea, serios.

Mizzy zâmbește trist. N-are, pare-se, aceeași plăcere acră în a discuta căderea în burghez a Juliei, modul necritic în care ea îmbrățișează lucruri enorme și imaculate.

— Bănuiesc că se simte protejată acolo, zice Mizzy.

Rebecca nu se lasă.

— Protejată de ce? spune.

Mizzy o privește întrebător, de parcă ar aștepta ca ea să revină la forma-i naturală. E și mai negru la față din cauza stingherelii (Rebeccăi chiar i-a cășunat pe Julie, greu de spus de ce), ochii îi lucesc negri-căprui.

Peter zice:

— De toate cele din lume, bănuiesc.

— De ce să te protejezi de lume? întreabă Rebecca.

Rebecca, de ce cauți ceartă?

— Citește un ziar. Dă pe CNN.

— Un castel în suburbie n-o s-o salveze.

— Știu, zice Peter. Știm.

Rebecca tace, adunându-și gândurile. E furioasă dintr-un motiv obscur – probabil nici ea nu știe de ce. Mizzy a tulburat-o, i-a reamintit de ceva, a făcut-o să se simtă vinovată de vreo greșeală.

Peter riscă o privire înspre Mizzy. Iat-o din nou, strălufgerarea aceea a afinității tainice. Noi – noi bărbații – suntem cei speriați, cei împiedicați și neliniștiți; dacă facem pe scepticii sau pe tartorii uneori e pentru că bănuim că *greșim* într-un mod profund, incalculabil, în care femeile nu greșesc.

Rolurile pe care le jucăm dau greș, iar viciile și tabieturile noastre sunt ridicole, și când ne vom prezenta la poarta raiului, uriașa femeie neagră care o păzește va râde de noi nu doar pentru că nu suntem nevinovați, ci pentru că habar n-avem de nimic dintre cele ce contează de fapt.

— O, nu știu, oftează Rebecca. Urăsc că a *ajuns* așa.

— Cei mai mulți ajung, zice Peter. Cei mai mulți ajung să-și dorească să aibă copii și case frumoase.

— Julie nu-i *cei mai mulți*.

Hm. Încă una dintre clipele imposibile ale unei căsnicii. Prefă-te că ești de acord sau riscă implozia.

— Cei mai mulți cred că nu-s dintre cei mai mulți, zice Peter.

— E altfel când e vorba de soră-ta.

— Am priceput, zice Peter.

Știe cum să-și compună expresia feței.

Surorile și fratele tău sunt încă în viață, nu-i așa? Crezi că mie nu mi-ar plăcea să stau și să mă plâng de grăsanul de Matthew cu-al său prieten nu tare deștept și de zvăpăiatul de copil coreean adoptat pe care refuză să-l disciplineze?

Nu-i cinstit. Sigur că nu; e chiar lipsit de cuviință să oprești o ceartă jucând cartea fratelui tău mort. Dar n-ar trebui să se certe, nu în prima seară a lui Mizzy.

Întrebare: oare Rebecca vrea ceartă *tocmai* pentru că știe că Peter e nemulțumit de vizita asta? Pot aborda subiectul mai târziu. La fel ca întrebarea dacă e bine să-i dai vin unui fost dependent. Sau pot să se amețească bine cu cabernetul și-apoi să meargă la culcare.

Rebecca zice:

— Am uitat, era un sanctuar șintoist sau zen?

Mizzy clipește de două ori sub privirea ca un fascicul luminos ațintit asupra sa.

— Ăă, șintoist, răspunde.

Și acolo, pe față, i se citește cea mai vădită dintre convingeri: nu vreau să fiu călugăr și nu vreau să fiu avocat, dar mai mult decât orice nu vreau s-ajung ca ăștia doi.

Cina se termină, Mizzy e cazat în fosta cameră a Beei (care a fost păstrată mai mult sau mai puțin așa cum a lăsat-o, pentru când vine acasă, dacă vine acasă). Peter și Rebecca o sună din dormitor. Nu, Rebecca o sună, dar se presupune că Bea va fi de acord să vorbească și cu Peter, chiar dacă foarte pe scurt.

Peter așteaptă pe pat lângă Rebecca în timp ce telefonul sună în Boston. Iartă-mă că sper că nu-i acasă, că vreau doar să las un mesaj.

— Bună, scumpo, zice Rebecca. Îhâm. Da, suntem bine. E și Ethan la noi. Da, Mizzy. Știu, de ani de zile nu l-ai văzut. Ce faci? Da. Sigur. Bănuiesc c-o să-ți dea seri mai bune când o să lucrezi pentru ei de mai mult timp, nu crezi? Îhâm. Îhâm. Păi, nu intra în panică, știi că exagerata de maică-ta îți stă mereu la dispoziție cu niște bani, dacă catadicsești să-i accepți.

Se pare că Bea râde la celălalt capăt al firului. Rebecca râde și ea în semn de răspuns.

Bea, iubirea blestematei mele vieți. Cum de-ai ajuns o fată atât de singură și de tristă, lucrând într-un bar de hotel din Boston, purtând o jachetă roșie și preparând martiniuri pentru turiști și participanți la conferințe? Am comis prima greșeală *in utero*, a fost numele de Beatrice o povară prea grea pentru tine? De ce te-ai lăsat de școală pentru o slujbă ca asta? Dacă eu te-am adus aici, îmi pare rău din tot sufletul. Din ce-a mai rămas din el. Te-am iubit. Te iubesc. Habar n-am cum sau când am stricat totul. Dac-aș fi un om mai bun, cred c-aș ști.

Rebecca zice îndatoritoare:

— Cum e Claire?

Claire e colega de apartament, o fată cu un braț acoperit de tatuaje și fără vreo ocupație detectabilă.

— Îmi pare rău, zice Rebecca. Se pare că aprilie chiar e luna cea mai crudă. Ți-l dau pe tata, bine?

Îi întinde telefonul. Ce să facă, trebuie să-l accepte.

— Salut, Bea, zice.

— Salut.

Așa e cu el în ultima vreme. A trecut de la resentiment fățiș la o amabilitate fadă, ca a unei stewardese vorbind cu un pasager care are nevoie de ceva. E mai rău așa.

— Ce mai faci?

— Mai nimic. Stau acasă astă-seară.

Un spin îi înflorește în piept. A văzut sufletul fetei ăsteia, a văzut esența ei infimă și pâlpâitoare când era nou-nouță. A văzut-o încântată la culme de zăpadă, de puturosul câine Lhasa Apso al vecinilor, de o pereche de sandale roșii de cauciuc. A consolat-o după nenumăratele jelituri, dezamăgiri, animale de companie moarte. Faptul că sunt acum niște cunoștințe ușor stingherite, vorbind nimicuri, înseamnă că lumea e prea stranie și misterioasă, prea îngrozitoare pentru sufletul lui minor.

— Păi, asta facem și noi. Sigur, noi suntem niște boșorogi.

Tăcere. OK.

— Te iubim, zice Peter neajutorat.

— Mersi. Pa.

Închide. Peter ține în continuare telefonul în mână.

Rebecca zice:

— E doar o fază. Serios.

— Aha.

— Trebuie să se separe de tine. N-ar trebui s-o iei chiar așa personal.

— Mă îngrijorează. *Chiar* mă îngrijorează.

— Știu. Și pe mine, puțin.

— Ce să facem?

— S-o lăsăm în pace, cred. Pe moment, cel puțin. S-o sunăm în fiecare duminică.

Cu blândețe, Rebecca îi ia telefonul din mână și-l pune la loc pe noptieră. Zice:

— Parc-am fi un refugiu pentru copii cu probleme, nu?

O.

Ideea îi vine brusc – Rebecca îl preferă pe Mizzy. Mizzy a avut bunul-simț să fie evaziv, și fermecător, și pocăit, și (spune-o) frumos. Rebecca și Peter au făcut tot ce-au putut cu Bea, dar ea a sosit atât de iute (da, vorbiseră de-un avort, oare Rebecca l-a iertat c-o presase?) și parcă Bea simțise că nu era dorită din toată inima, mereu se adâncea într-o singurătate rănită, în pandaliile sporadice de fetiță, înlocuite în adolescență de irascibilitate și ranchiună fățișă, de lungi diatribe condescendente despre soarta săracilor și despre crimele Americii, care păreau cu atât mai ciudate, cu cât Peter și Rebecca făceau donații organizațiilor de binefacere și împărtășeau aproape toate convingerile Beei, în afară de cele mai paranoice, ca de pildă despre SIDA ca experiment al guvernului, despre închisorile secrete în care ea însăși ar fi putut dispărea într-o zi, pentru că protesta în gura mare împotriva conspirațiilor pe care trebuia să nu le luăm în seamă.

Cum s-a întâmplat? Acum era o copilă țipând fericită în brațele lui și în clipa următoare devenise o fată dură, cu trăsături ascuțite, cu macetă și pistol, sosită din satul ei să-i arunce în față crimele săvârșite. Nu-i păsa de nevoile poporului ei, se îngrășa pe seama lor, purta niște ochelari afectați, uitase să-și ia rochia de la curățătorie.

Se pare că a sărit o etapă. Fusese nevinovat, în mod misterios, se trezise într-o lume kafkiană, în care singurele întrebări aveau de-a face cu stabilirea gradului său de vinovăție și a daunelor provocate.

Peter se întoarce spre Rebecca, dă să spună ceva, dar se răzgândește. În schimb o sărută și se culcă, știind că ea va mai citi o vreme, și e bucuros de asta, e fericit într-un mod ciudat, copilăresc, să adoarmă în timp ce soția sa – soția sa absolut cordială, din ce în ce mai distantă – ține veioza aprinsă și întoarce paginile.

ISTORIA ARTEI

Luni, puțin înainte de zece. Uta e deja la galerie – n-ai cum s-ajungi acolo înaintea ei.

— Bună dimineața, Peter, îl salută ea din spate, cu accentul ei nemțesc exagerat.

Phună thimineața, Pedăr. E în State de peste cincisprezece ani, dar accentul i-a devenit tot mai pronunțat. Uta e membră în ceea ce pare a fi un grup tot mai numeros de imigranți neasimilați sfidători. Pe de-o parte își disprețuiește țara de origine (*Dragă, cuvântul „lugubră" îmi vine în minte*), dar pe de altă parte a devenit tot mai teutonă (mai *neamericană*) de la an la an.

Peter trece prin galeria propriu-zisă – la revedere, lucrări de Vincent. Echipa e pe drum să le colecteze. Chiar și după cincisprezece ani, expoziție după expoziție după expoziție, tot rămâne un mic sentiment de dezamăgire, un strop de înfrângere veritabilă când e vremea să le strângă. Nu-i vorba de vânzări (deși lucrările lui Vincent nu s-au mișcat de fapt așa cum sperase). E ideea (pe care ți-o vor mărturisi și alți proprietari de galerii, unii după câteva pahare) că din cauza unei expoziții sau alteia se poate să fi avansat cu o fracțiune de centimetru. Estetica? Istoria artei? Puah. Și totuși. Ce zici... de efortul continuu de-a găsi un echilibru între sentiment și ironie, între frumusețe și rigoare, și,

făcând asta, să faci o crăpătură în substanța lumii prin care adevărul muritor să poată străluci?

Mda. Sunt obiecte care atârnă pe perete. Sunt de vânzare. Sunt și foarte frumoase, în felul lor – pânze și sculpturi împachetate în hârtie maro și legate cu sfoară și apoi date prin parafină, o referință vagă la Cristos în giulgiu, create de un tânăr bun la suflet și nu la multe altele pe nume Bock Vincent, care a absolvit Bard College acum trei ani, locuiește cu prietena lui mult mai în vârstă decât el la Rhinebeck și care e în stare, într-un fel oarecum limitat, să vorbească despre ambalaje și legături și despre relația lor cu sfințenia; despre cum arta pe care o anticipăm e mereu superioară artei pe care suntem în stare s-o creăm. Vincent insistă asupra faptului că există imagini și obiecte dedesubtul ambalajelor, încercări serioase, deși nu le arată și nu le descrie, iar hârtia a fost prea bine cerată ca să permită orice fel de dezvăluire.

În orice caz, vin după ele azi. Până joi vor fi doar lucrări noi.

Uta apare din biroul ei, cu o cană de cafea în mână. Cu o claie de păr parcă dată cu henna, cu ochelarii ei Alain Mikli cu rame groase. A existat o atmosferă încărcată de posibilități între ei doi, cu doi ani în urmă, când Rebecca era în ghearele unei pasiuni pentru un fotograf din Los Angeles. Acela ar fi fost momentul, dacă a existat vreunul, ca Peter să-și aranjeze și el o mică aventură – Rebecca părea să dorească asta. Uta era clar doritoare și se părea că ar fi preferat doar o scurtă idilă (groaznic cuvânt), în sfârșit o tăvăleală împreună după toată munca împreună, călătoriile împreună, trăitul de luni până sâmbătă în atmosfera aceea de proximitate fizică aproape-semi-erotică-dar-nu-chiar. Ar fi fost sexy și dură și afectuoasă, fără discuție; ar fi fost jignită de aluzia că s-ar aștepta la mai mult

(*Ach, grezi că pfemeile se pfut cu dine doar să vadă ce opţin în schimpf?*). Şi totuşi. Peter simţise poate că vedea totul prea limpede: cinismul ştiutor de Weimar, un cinism dulce şi obosit, totuşi cinism; ţigările şi cafeaua şi zeflemeaua; întreaga nemţoşenie nihilistă şi amar-amuzantă. Pentru că Uta e nemţoaică, nemţoaică *sadea*, ceea ce desigur e şi motivul probabil pentru care va fi plecat de acolo, şi insistă că nu se va întoarce niciodată.

O, voi toţi, imigranţi şi vizionari, ce speraţi să găsiţi aici, ce speraţi să deveniţi?

Câteva luni mai târziu Rebecca îşi revenise din pasiunea pentru fotograf şi, din câte ştia Peter, nici nu împărtăşiseră vreodată mai mult de un singur sărut lângă piscina nocturnă din Hollywood Hills. El şi Uta lucrează încă împreună, ca întotdeauna, mai mult sau mai puţin ca întotdeauna, deşi sunt momente în care el simte că au fost atât de aproape de-a face sex, fatal de aproape, şi pentru că n-au făcut o anumită tensiune s-a risipit şi o posibilitate însufleţitoare dintre ei s-a pierdut pentru totdeauna. Au început să îmbătrânească împreună camaraderește.

— A sunat Carole Potter, zice ea.

— Deja?

— Dragă, Carole Potter se trezeşte dimineaţa şi-şi hrăneşte fututele de *găini*.

Aşa. Carole Potter, moştenitoarea unei averi făcute din vânzarea electrocasnicelor, trăieşte la o fermă în Connecticut. O fermă în stil Maria Antoaneta, ce-i drept: grădini de ierburi aromatice, găini exotice care costă cât câinii de rasă. Şi totuşi, trebuie să admiţi, munceşte. Strânge găinaţul, adună ouăle. Când Peter a vizitat-o anul trecut, la o cină, i-a arătat un ou proaspăt ouat, de un albastru-verzui imposibil, sfâşietor de pal, pătat de resturi de pene, mânjit la capătul ascuţit cu o dâră de sânge

roșu-maroniu. *Așa arată înainte să le curățăm*, a spus Carole. Iar Peter spusese (sau, mai plauzibil, gândise): tare aș vrea să găsesc un artist în stare să facă așa ceva.

O listă vrea să se alcătuiască în mintea lui.

Ouă proaspete, pătate și însângerate.
Bette în picioare lângă botul rechinului.
Mizzy stând, în fiecare zi, într-o mănăstire din Japonia.

E un triptic, nu? Naștere, moarte și toată chestia dintre.

— Carole vrea s-o suni, zice Uta.

— Ți-a spus despre ce-i vorba?

— Cred că știm.

— Mda.

Carole Potter nu e mulțumită de Sasha Krim. E vorba, după cum se spune, de o lucrare dificilă, însă Peter spera...

— Alte vexațiuni de raportat? întreabă el.

— Îmi place cuvântul „vexațiuni".

— Din cauza *x*-ului. E mișto să sari de pe un *v* și să mușți dintr-un *x* așa.

— Doar cele obișnuite, spune ea.

— Cum a fost weekendul?

— Vexant. Nu, n-a fost, am vrut doar să zic cuvântul. Al tău?

— Bette Rice are cancer la sân. Mi-a spus duminică.

— Cât de grav?

— Nu știu. Păi, grav, cred. Închide galeria, vrea să ni-l mâne pe Rupert Groff încoace.

— Fantastic.

— Da?

— De ce să nu fie?

— Ce crezi despre lucrările lui?

— Îmi plac.
— Eu nu-s așa sigur.
— Atunci nu-l lua.
— Ei, hai.
— Peter, dragă, știi ce o să spun.
— Spune-mi totuși.

Oftează voluptuos. Ar putea atât de ușor să fie un portret de Klimt, cu ochii ei depărtați și micul apostrof osos al nasului. Zice:

— Să iei un artist care nu-ți place și care vinde o grămadă de lucrări te-ajută să plătești artiștii care-ți plac și care nu vând o grămadă de lucrări. Chiar ai avut nevoie să-ți spun asta?

— Se pare că da.

— Probabil că oricum n-o să se întâmple. O să-l înhațe unul dintre ăia mari.

— Dar fie discut cu el, fie nu.

— E o afacere, Peter.

— Aha.

— Nu te uita la mine de parcă-s diavolul. Să nu îndrăznești.

— Scuze, știu că nu ești diavolul.

— Problema, amice, e că-ți place să crezi că ai dreptate și că restul lumii n-are.

— E ceva chiar și numai puțin eroic în asta?

— Nu, zice ea. Nu e.

Recunoscând o replică de ieșire din scenă când o aude, Uta se întoarce la ea în birou.

Peter intră în biroul său, ia un dosar pe care l-a lăsat pe masă sâmbătă și-l pune pe cartotecă. N-are nici un motiv întemeiat să facă asta, e doar acomodarea de luni dimineața, felul în care-și anunță din nou prezența zumzetului suprasarcinii oricărui suflet inanimat care va fi locuit aici în cele treizeci și două de ore în care el a fost altundeva.

Își ia o cană de cafea, se reîntoarce în galerie. Se pare că în ultima vreme rătăcește adesea singur prin încăperi familiare, cu o băutură sau alta. Așa

l-ar fi pictat Bacon? Oribil gând. Ar fi trebuit să cumpere desenul acela de Bacon la licitația din '95, i se păruse prea scump, dar azi valorează de cinci ori pe-atât. Alt gând neliniștitor. Cotațiile cresc și scad și cresc din nou.

Iată. Lucrările lui Vincent. Se duc.

Și-apoi, pentru scurtă vreme, va fi doar galeria pustie, cu pereții albi și podeaua de beton. Creezi un spațiu gol, imaculat, în care să locuiască lucrările. Lui Peter îi plac întotdeauna scurtele perioade în care galeria nu e ocupată de artă. E ceva în încăperea austeră, perfectă, care promite o artă superioară celei pe care ar putea s-o producă o ființă umană, oricât de strălucită; e tăcerea înăbușită dinainte de-a intra orchestra, stingerea treptată a luminilor dinainte de ridicarea cortinei. Despre asta e arta lui Vincent. Arta pe care-o producem trăiește într-un echilibru extrem de delicat cu arta pe care-o putem imagina, arta pe care încăperea o așteaptă. Asta făcuse Mizzy în luna aceea din Japonia, nu-i așa? Stătea într-un spațiu gol, încercând să-și imagineze ceva mai măreț decât poate crea mâna omului. Săracul băiat nu făcuse față. Dar cine face?

Și, hei. Lucrările lui Vincent nu prea s-au vândut, nu?

Așa că. Va fi o perioadă de nimic și apoi următoarea expoziție. Victoria Hwang, aflată pe la mijlocul carierei, subapreciată, dar începând să atragă serios atenția din motive pe care Peter nu le prea poate descifra – chestiile astea pot fi misterioase, un consens din instinct într-un grup mic, dar influent, că e timpul, că obiectele astea contează brusc mai mult decât se părea inițial (în cazul Victoriei e vorba de o serie de filmulețe enigmatice, turnate toate pe străzile din Philadelphia, după care ea produce mărfuri adiacente – figurine, sufertașe, tricouri – bazate pe trecători, cu toții necunoscuți și

comuni, care-au trecut din întâmplare, scurt și fără să știe, prin fața camerei). Te înnebunesc schimbările astea de tendință. Nu sunt calculate, nu în sensul unei conspirații internaționale a impresarilor de artă (uneori și-ar dori să fie așa), dar nici n-au de-a face chiar cu arta. Sunt răspunsuri imposibil de complexe la un miliard de schimbări infime în cadrul culturii, politicii, în ionii blestematei de *atmosfere*; nu le poți anticipa sau înțelege, dar le simți venind, așa cum se presupune că simt animalele un cutremur cu ore înainte de-a se produce. O expune pe Victoria de cinci ani deja, o promovează, a avut el o intuiție, și iată, brusc, din motive obscure, oamenilor începe să le pese cât de cât. Ruth de la Whitney vrea să le vadă. Și Eve de la Guggenheim. *Artforum* are un articol despre Victoria luna viitoare.

Îi e aproape clară în minte amplasarea lucrărilor în galerie, dar sigur că va veni și ea cu idei. Deși n-a livrat încă lucrările și există un dubiu asupra încrederii în promisiunile ei că le va aduce mâine-dimineață, nu e deloc unul dintre artiștii cei mai dificili și Peter îi mulțumește lui Dumnezeu pentru asta. E ultima expoziție a stagiunii, e obosit – ar trebui să admită că a flirtat, din când în când, cu disperarea veritabilă – și e destul de recunoscător pentru inteligența precisă, deși ciudat de apatică, a Victoriei Hwang. O fi ea mai lentă, dar n-o să pună lucrările ca apoi să le dea jos și s-o ia de la capăt. Dacă nu se vor vinde, se va învinovăți pe sine la fel de mult ca pe el.

Plus că, se pare, e pe punctul de-a avea o Carieră.

Bock Vincent, cu toată tristețea, probabil nu e. Ceva nu-i merge – faptul că arta lui e o enigmă drăguță și blândă nu pare a fi o bază bună pentru a crește, iar el nu-i prea versatil. Ce-a zis Uta adineaori? *Chrezi c-ai threpthate și că resthul lumii*

n-are. Dacă ăsta nu e Peter Harris, e cu siguranță Bock Vincent. Era un ciudat (chiar și pentru standardele de la Bard) când l-a întâlnit Peter – semănând cu un faun, fragil într-un fel vag endogam, edwardian, capabil de o seriozitate înduioșătoare, deși exasperantă. Cei de la Bard riscaseră cu el. Și Peter de asemenea.

Peter e încă uluit de gradul în care un cerc tot mai larg de laude poate schimba lucrările unui artist, literalmente, nu doar pe cele noi, dar și pe cele vechi, cele care erau pe piață de-o vreme, care păruseră „interesante" sau „promițătoare", însă minore, până când (nu adesea, doar uneori) se declară printr-un consens obscur că un anume artist a fost neglijat, prost înțeles, că e înaintea timpului său. Uimitor pentru Peter e felul în care lucrările însele par să se schimbe, cam ca o fată destul de drăguță care e brusc tratată de parcă ar fi o frumusețe. Neobișnuita, inteligenta Victoria Hwang va fi în *Artforum* luna viitoare și probabil în colecțiile de la Whitney și Guggenheim ; Renée Zellweger – cu fața ei rotundă și ochii mijiți, o actriță de rol secundar prin excelență – tocmai e pe coperta revistei *Vogue*, răpitoare într-o rochie argintie. E, desigur, un truc de percepție – înțelegerea faptului că micul artist caraghios sau fata ciudățică trebuie priviți cu o nouă seriozitate –, însă Peter bănuiește că se petrece o schimbare mai profundă. Faptul de a se afla în centrul unei atenții sporite (și, da, în mijlocul atâtor bani) pare să agite în mod diferit moleculele operei de artă sau actriței sau politicianului. Nu e doar un fenomen de așteptări modificate, e o veritabilă transsubstanțiere, cauzată de așteptările modificate. Renée Zellweger devine o frumusețe și i se va părea o frumusețe cuiva care n-a auzit de ea. Filmele și sculpturile Victoriei Hwang sunt pe cale,

pare-se, să devină nu doar curioase și amuzante, ci și semnificative.

Îmi pare rău, Bock Vincent.

Ce se întâmplă cu starurile astea tinere care nu confirmă? Unde se duc când sunt depășite la douăzeci și șase de ani?

OK. Unde se va duce Bock dacă Peter îi face vânt? Nu-și poate permite să expună lucrări care nu se mișcă. Și-i plac, îi plac mult, dar nu le adoră, n-ar băga mâna în foc pentru ele.

Nici pentru Victoria Hwang, deși n-ar recunoaște asta în fața nimănui.

Te rog, Doamne, trimite-mi ceva ce să pot adora.

Așa, începe ziua de lucru.

Carole Potter? Nu chiar acum. Să înceapă cu Tyler și cu echipa lui.

Da, o să sosească pe la prânz, cel mai târziu pe la douăsprezece și jumătate, să pună lucrările lui Vincent în lăzi, *nu-ți face griji, omule, venim*. Tyler pare arțăgos în ultima vreme; Peter îl angajează ca o favoare făcută lui Rex Goldman, dar a bănuit de la bun început că e o greșeală, mereu o greșeală, să angajeze artiști tineri să facă muncă de hamali; devin resentimentari pe măsură ce propriile lor producții continuă să nu facă valuri, nu-și cred ochilor, *futu-i*, ce căcaturi *stau* în galerii, și până să te dezmeticești au și distrus „accidental" ceva. Vrei să ajuți artiștii tineri, în plus, desigur, Tyler e protejatul (sau o fi mai mult de atât?) lui Rex, dar Peter are sentimentul că asta va fi ultima treabă pentru care-l mai ia pe Tyler, așa că, de fapt, e un la revedere zis atât lui Tyler, *cât și* lui Bock, îmi pare sincer rău, băieți, deși sigur că n-o să-i meargă, voi fi din nou tatăl vostru, nemilos și competitiv, care vă stă în cale.

Carole Potter? Încă nu.

Sună căsuța poștală a Victoriei, ea e dintre cei ce nu răspund niciodată la telefon. Vic, sunt Peter, tocmai am sosit, dă-mi un semn dacă te pot ajuta cu ceva, de-abia aștept să văd lucrările noi. *Te rog, Victoria, să fie adevărat ce-ai spus, că lucrările-s terminate pe bune. Te rog, Victoria, acum când începi să ai succes, nu mă părăsi pentru altul, deși desigur asta e exact ce știm amândoi c-ai să faci.*

Sun-o pe Ruth de la Whitney, pe Eve de la Guggenheim, lasă-le mesaje la secretare prin care confirmi întâlnirile de joi cu Ruth la unsprezece și cu Eve la două. Lasă-le mesaje și secretarelor lui Newton de la MoMA și Marlei de la Met, că nu se știe niciodată.

Apoi treci prin lista colecționarilor. De la Ackerlick la Zelman. Nimeni nu răspunde și Peter e recunoscător. Mesajele sunt mult mai ușoare : *Hei, sunt Peter, vreau să vă amintesc de vernisajul privat al Victoriei Hwang de joi, sunt chestii remarcabile, dacă ați dori să le vedeți, dar nu ajungeți la vernisaj, sunați-mă, la revedere.*

OK. Carole Potter.

— Casa Potter.

— Salut, Svenka. Sunt Peter Harris.

— Bunăăăă, un minut, vă rog. Să văd dacă e liberă.

Trece un minut întreg.

— Salut, Peter.

— Bună, Carole.

— Îmi cer scuze, săpam în grădină. Te bucuri că se termină stagiunea?

— O, știi cum e. Dulce-amar. Ce mai fac găinile?

— Trei au o ciupercă groaznică. E mai greu să iubești găinile decât am crezut.

— Eu n-am cunoscut niciodată o găină atât de bine.

— Sincer, sunt proaste grămadă și destul de rele.

— Cam ca jumătate dintre cunoscuții noștri.

Ha, ha, ha.

— Peter, bănuiesc că știi de ce te-am sunat.

— Mm.

— Sunt lașă, se pare. Nu cred că mă pot obișnui cu ea.

— Nu-i o lucrare ușoară.

— Sper că le spui altora același lucru despre mine.

Ha, ha, ha.

— Ce-ai zice să-i mai dai puțin timp?

— Nu cred. Îmi pare sincer rău. Mi-am dat seama că nu mai doresc să mă duc în partea aia de grădină. Nu mai vreau s-o *văd*.

— Ei, atunci e serioasă treaba.

— Îi știi pe soții Furston? Bill și Augusta?

— Îhâm.

— Au fost pe la mine aseară și i-a provocat crize micuțului lor schnauzer.

Ha, ha, ha, ha, ha.

— Păi, dacă suferă câinii din vecini...

— Îmi pare sincer rău.

— Nici o problemă. Am știut că s-ar putea să nu meargă.

— Știi ce mi-ar plăcea cu adevărat?

— Ce anume?

— Să vii până aici și să mă ajuți să mă gândesc ce să pun în locul ei.

— Aș putea să vin.

— Nu vreau să-ți stric programul.

— Nu, e în regulă.

— Chestia e că-i așa diferită când e într-o galerie.

— Absolut.

— Și am sentimentul că, dacă noi doi o să stăm în partea aia de grădină împreună, o să te gândești la un artist care mie nu mi-ar trece niciodată prin cap.

— Există o singură cale de-a afla.

— Ești un înger.

— Când îți convine?

— Păi. Asta-i problema.

— Ce anume?

— E o chestie plicticoasă și nesuferită, dar vin unii în vizită. La mijlocul săptămânii viitoare. Familia Chen din Beijing, îi știi?

Cum să nu, futu-i. Zhi și Hong Chen, miliardari imobiliari, care cumpără artă cum cumpără copiii benzi desenate, ceea ce nu se mai întâmplă nici cu cei mai bogați dintre americani. Sunt chinezi, pentru numele lui Dumnezeu, ei sunt speranța (și, poate, năpasta) viitorului.

— Am *auzit* de ei.

— Ea e minunată. El poa' să fie cam plicticos, sinceră să fiu. O să-i invit pe soții Rinx să mă ajute cu Hong. Anne Rinx chiar vorbește chineză, știai?

— Nu, nu știam.

— În orice caz, măcar până atunci cred că Krimul trebuie să dispară.

— Crezi că soții Chen vin cu schnauzeri?

Ha.

OK, nu-i o glumă prea bună. Amintește-ți, Peter: ești un hibrid de prieten și servitor. Te bucuri de o anumită libertate, dar să nu-ți iei nasul la purtare.

— Tare mi-ar plăcea să am ceva nou în locul lui până atunci. Dacă s-ar putea cumva.

— Multe se pot. Problema e că am o expoziție nouă săptămâna asta.

— Așa?

— Victoria Hwang. Ai primit invitația?

— O, sunt sigură că da. Atunci săptămâna asta nu se pune problema?

— Stai să ne gândim o clipă. Aș putea probabil să dau o fugă până la tine miercuri spre seară.

— Dacă-i prea târziu n-o să fie lumină. Partea aia de grădină n-are lumină decât până pe la cinci.

— Pot să ajung înainte de cinci.

— Serios?

— Da.

— Chiar ești un înger.

— Mă bucur să-ți fiu de folos. O s-o pun pe Uta să verifice trenurile, e mai rapid așa decât cu mașina.

— Mulțumesc.

— Cu mare plăcere.

— Mă suni să-mi spui cu ce tren? Te ia Gus de la gară.

— Minunat.

— Te *pup*.

— Și eu. Pa.

— Pa.

Peter închide, își îngăduie un moment. Regii și reginele, papii și prinții negustori au fost cu siguranță mult mai dificili decât Carole Potter. Chestia ciudată e că-i place Carole și parte din ce-i place la ea, în mod destul de pervers, e aerul aristocratic că i se cuvin unele și altele. Fără oameni bogați, care vor să li se rezolve problema *acum*, cine-ar mai anima lumea liberă? În teorie, vrei ca toată lumea să trăiască în pace, în conformitate cu nevoile fiecăruia, pe malurile unui râu. De fapt, te îngrijorezi c-ai muri de plictiseală acolo. De fapt, te electrizează cineva precum Carole Potter, care ține găini de competiție și ar putea preda un curs postuniversitar de peisagistică; și care păstrează patru angajați permanenți (mai mulți vara, în timpul Sezonului de Oaspeți); are un soț chipeș, ușor ridicol; o fată frumoasă la Harvard și un fiu incorigibil care face una sau alta pe Bondi Beach; Carole, care e fermecătoare și autoironică și capabilă, dacă e presată, de o indiferență ostilă mai nemiloasă decât orice

formă de furie; care citește romane și merge la film și la teatru și da, da, Dumnezeu s-o binecuvânteze, cumpără artă, artă serioasă, despre care chiar *știe* ceva.

Energia pe care o au oamenii ăștia. Vai, cât le pasă.

Așa că OK. Încă o însărcinare pentru Tyler. Să se ducă până acolo rapid și să facă să dispară Krimul.

Și ce-ar putea fi invocat ca prin farmec pentru a-i lua locul?

Hm. Un Rupert Groff ar putea fi perfect, nu?

Sigur c-ar putea. O vede clar, pe dată: o urnă de-a lui Groff, licărind în umbra de la capătul peluzei sudice din grădina lui Carole, cel mai puțin cultivat și mai englezesc dintre tărâmurile ei din aer liber, doar levănțică și nalbă și iazul acoperit de mătasea broaștei. E locul ideal pentru un Groff, una dintre urnele de bronz asimetrice, însă eroice, care arată ca un soi de operă pomo clasică de la distanță, dar se dovedește, examinată mai îndeaproape, a fi inscripționată cu tot felul de înjurături, tirade politice, instrucțiuni pentru a construi bombe din bucăți de țeavă, rețete pentru a-i mânca pe bogați. Desigur, asta e neliniștitor la Groff – satirele sale la obiecte frumoase, amețitor de scumpe, care se dovedesc în fapt a fi tocmai obiecte frumoase, amețitor de scumpe. Ceea ce face parte din glumă. E un lucru pe care Carole Potter îl va aprecia.

Va aprecia și ideea că Peter îl reprezintă pe Groff. Recunoaște: Carole s-a răcit față de tine, iar eșecul sculpturii lui Krim nu te-ajută. Peter face asta de douăzeci de ani și n-a reușit să promoveze în prima ligă. A fost loial unui grup de artiști care s-au descurcat destul de bine, însă nu spectaculos. Dacă nu progresează rapid, se poate aștepta să îmbătrânească cu statutul de impresar minor, solid, respectat, însă nu de temut.

Ar fi bine, ar fi foarte bine ca soții Chen să vadă una dintre urnele alea strălucind în grădina lui Carole. Probabil se poate baza pe Carole să-i menționeze numele.

Ar fi hain s-o sune pe Bette atât de repede?

— Hei, Bette.

— Salut, Peter. Mă bucur că ne-am văzut ieri.

— Așa, și după o zi ce credem despre rechin?

— În ce mă privește, cred că-i un rechin mort într-o cutie mare de fier și de-abia aștept să ajung în Spania și să încep să-mi fac griji în privința roșiilor.

— Tocmai m-a sunat Carole Potter. A încercat un Krim la locuința ei din Greenwich.

— Carole e minunată. Poți fi fericit c-o ai.

— Totuși nu-i place Krimul.

— Și poți să te superi? Păi, ca să amintesc doar un lucru, lucrările alea *put*.

— A pus-o afară.

— Totuși.

— Așa că, auzi.

— Vrei să-i arăți niște Groff.

— Ai vorbit serios ieri?

— Sigur că da. Urma să-l sun azi.

— Uite care-i chestia.

— Care?

— Mami vrea să dispară Krimul *de îndată* și să aibă altceva în loc pe *mâine*. Îi vin în vizită soții Chen.

— Soții Chen sunt niște ucigași.

— Știi tu pe cineva pe care să-l fi ucis?

— Înțelegi ce vreau să spun. Sunt niște baroni tâlhari, ca pe vremuri.

— Înseamnă că și eu sunt ticălos și corupt?

— Nu. Nu știu. Tot trebuie să vinzi *cuiva*. Și, hei, ar fi o bună ocazie pentru Rupert.

— Așa că-l suni.

— Aha. Chiar acum.
— Ești minunată.
— Mă gândesc la roșiile mele din Spania.
— Pa.
— Pa.
Câh.

Fă-o pur și simplu. Dă-i înainte. Amintește-ți: o faci cu un scop. Amintește-ți că toate astea pot foarte bine să te conducă (dă, Doamne) la întâlnirea cu vreun geniu necunoscut, de necunoscut, un Prometeu care-i încă un puști în Dayton, Ohio, sau un adolescent în Bombay sau un mistic în jungla din Ecuador.

Ziua merge mai departe.

Treizeci și șapte de e-mailuri noi. Răspunzi la cincisprezece, lași restul pe mai târziu.

Mai suni pe câțiva.

Sosește Tyler cu echipa, încep să împacheteze Vincenturile în lăzi. Se ocupă Uta. Peter aruncă un salut grăbit și se ascunde în birou.

— Victoria, tot Peter, doar ca să-ți spun că lucrările de Vincent tocmai pleacă, poți aduce lucrările tale oricând.

E-mail nou de la Glen Howard. L-au vizitat la atelier unii de la Bienală, steaua lui e clar în ascensiune, poate Peter se mai gândește o dată să nu-i dea doar galeria din spate în septembrie.

Glen, tipii de la Bienală vizitează sute de artiști și, chiar dacă te-ar alege, o să te surprindă cât de puțin contează. Uită-te la lista artiștilor de la Bienală de acum zece ani. N-o să recunoști nici un nume.

Gândește-te cum să formulezi asta. Mai poate aștepta până după prânz.

— Peter, Bette. Am vorbit cu Rupert, așteaptă un telefon de la tine.

Îi dă numărul.

— Ești cea mai grozavă.

— Eh, lasă.

E o oboseală crispată în vocea ei – a hotărât oare că Peter, la urma urmei, e doar unul dintre nemernici?

Dă-o în mă-sa. E foarte probabil să poată vinde un Groff imediat și de asta au nevoie artiștii de la cei care-i reprezintă, nu? Au nevoie să le vândă lucrările. Groff se află într-un moment delicat – încă nu-i destul de faimos încât să poată cere prețuri uriașe, însă lucrările îl costă o avere.

Sună-l pe Rupert Groff. Dai de mesagerie. „Hei, sunt Groff, știți ce-aveți de făcut."

— Rupert, sunt Peter Harris. Prietenul lui Bette Rice. Mi-ar plăcea să stau de vorbă cu tine când ai un minut.

Lasă-ți numărul.

Sună să comanzi prânzul, pentru tine, Uta, Tyler și echipa lui. Uta e ocupată – pe Peter Harris, Șef Grozav cum e, nu-l deranjează să dea el telefon. Pentru el, salată Caesar cu pui la grătar sau curcan afumat în lipie? Salată. Vine vara, e timpul s-o lase mai moale cu carbohidrații. (La ce vârstă încetează să te mai îngrijoreze chestiile astea?) Dar are problemele alea cu stomacul (o fi cancer?). Curcan la lipie.

Șaptesprezece e-mailuri noi de când a verificat ultima oară. Unul de la Victoria – ar face orice să evite o conversație. PETER, SUNT LA ULTIMELE DETALII, ADUC LUCRĂRILE PÂNĂ MÂINE CEL TÂRZIU LA II AM, XXX V

VIC, MINUNAT, NE VEDEM LA II, DĂ-MI DESIGUR SEMN DACĂ TE POT AJUTA CUMVA.

La prânz sosește Bobby să-l tundă.

— Bună, frumosule.

Bobby flirtează cu Peter așa cum flirtează el cu clientele între două vârste, și probabil din aceleași motive. Totuși, Bobby se pricepe și acceptă vizite la domiciliu lunea, când toate saloanele sunt la fel de închise ca galeriile de artă.

Intră împreună în baie și Bobby se pune pe treabă. Bobby monologhează, Peter îl ascultă când și când.

A întâlnit un argentinian, ceva mai în vârstă decât el, dar frumos de pică (Bobby, se pare, n-a întâlnit niciodată vreun bărbat care să nu fie frumos de pică), vrea să-l ducă la Buenos Aires pentru o săptămână, dar Bobby nu-i sigur, adică, am mai fost în situația asta, nu, Peter? Adică par drăguți, dar când ajungi într-un loc departe cu ei și ei plătesc tot și se-așteaptă, ei, nu contează la ce se-așteaptă (e o tradiție între ei ca Bobby să facă aluzie la tenebroase acte sexuale, dar să nu intre niciodată în detalii), și sincer, păi, mă cunoști...

Mai e. Mereu mai e (cum o fi făcând Bobby, cum de nu rămâne niciodată fără chestii de spus?) și Peter nu-l mai prea ascultă (o să-l sune Groff, a pierdut respectul lui Bette?). Apoi:

— Peter, scumpule, te-ai gândit să scapi puțin de firele astea cărunte?

Cum?

— Mă gândeam doar. Câți ani ai, patruzeci și cinci?

— Patruzeci și patru.

— O s-o facem treptat. Săptămână de săptămână. Adică n-o să apari într-o bună zi fără nici un fir alb. Oamenii nici n-o să observe.

Ceva ca o trapă se deschide în stomacul lui Peter.

— Cred că mi s-a părut cumva... distins.

Nu-i spune lui Bobby că i se păruse cumva... sexy.

— Distins e cam pe la șaizeci. Ai arăta cu zece ani mai tânăr.

Peter e prins într-un surprinzător iureș de sentimente. Arată într-adevăr atât de bătrân? E jalnic să vrei să arăți mai tânăr? N-ar putea, de fapt, nu-i așa, chiar dac-ar vrea? Oamenii ar observa, oricât

de treptat s-ar petrece ; ar fi un bărbat care-și vopsește părul și și-ar pierde pe veci aerul serios, deși poate că Bobby ar putea să facă să dispară *o parte* din părul cărunt, și oamenii *n-ar* observa, ar crede doar că arată mai în vână, și, OK, puțin mai tânăr.

Dă-te-n mă-ta, Bobby. De ce ai deschis subiectul ?

— Nu cred, zice.

— Mai gândește-te, OK?

— Sigur.

Bobby termină, ia banii. Peter îl conduce la ușă, trecând pe lângă Tyler și echipa lui, care nu prea se grăbesc, pare-se, să dea lucrările jos de pe pereți. Carl, unul dintre asistenții lui Tyler, ras în cap, îi aruncă o privire – se poate oare să-și închipuie că Peter și Bobby se fut? Bine, lasă-l să creadă ce vrea.

Pe trotuar, Bobby sărută aerul de lângă fața lui, sare pe Vespa lui de un albastru stins și dispare duduind. Bobby e ca fetele din comediile anilor '40, frumușel și avid și calculat, încă destul de tânăr pentru a fi încrezător că-l mai așteaptă marile surprize, îngrijorat doar dacă să meargă sau nu în Argentina cu vreun amorez. Iată-l, obraznic și comun fără să-i pese, în drum spre o nouă aventură.

Peter intră înapoi. Înapoi la treabă.

Încă vreo zece e-mailuri. Le citești mai târziu. Acum să-i răspund lui Glen Howard.

HEI, GLEN, MINUNATĂ TREABA CU BIENALA ! SPER SĂ AIBĂ ÎNȚELEPCIUNEA SĂ TE IA. ÎMI PARE RĂU SĂ-ȚI SPUN CĂ PARTEA DIN FAȚĂ A GALERIEI E COMPLET REZERVATĂ ÎN TOAMNĂ, DAR PROMIT SĂ-ȚI FAC O EXPOZIȚIE MINUNATĂ ȘI O SĂ ADUCEM O GROAZĂ DE LUME S-O VADĂ. AL TĂU, P.

Îl sună Rupert Groff.

— Salut, Peter Harris. Care-i treaba ?

Vocea e şocant de tânără.

— Ştii că Bette se retrage, da?

— Da. Belea mare.

— Mie îmi place mult ce faci tu.

— Mersi.

— Pot să te invit la masă într-o seară cândva?

— Sigur.

— Cum ţi-e programul?

— E cam futut săptămâna asta. Poate, să văd, de miercuri într-o săptămână.

— E bine. Dar auzi. Am o clientă foarte bună care ar putea cumpăra o lucrare chiar acum, şi care dă o petrecere pentru alţi oameni care cumpără artă din greu. Dacă te interesează, aş putea să mă ocup de asta în calitate de consilier. N-ar însemna că sunt noul tău impresar, n-ar fi nici un fel de obligaţii şi nici o ranchiună dacă mergi cu altcineva. Dar sunt sigur că aş putea să-ţi aranjez vânzarea asta şi s-ar putea să ducă apoi la altele.

— Sună bine.

— Uite cum m-am gândit. Hai să ne întâlnim la un restaurant de miercuri într-o săptămână, dar aş putea să vin la tine la atelier înainte de asta şi să discutăm ce i s-ar potrivi clientei mele.

— N-am prea multe chestii să-ţi arăt acum.

— Ce ai?

— Câteva bronzuri noi. Şi nişte chestii de ceramică, mă joc cu ele, dar nu-s gata încă.

— Mi-ar plăcea să văd bronzurile noi.

— OK. Vrei să vii mâine după-masă?

— Sigur. La ce oră-ţi convine?

— Păi, pe la patru?

— Patru e în regulă.

— Stau în Bushwick.

Îi dă adresa. Peter o notează.

— Ne vedem deci mâine la patru.

— Bun.

Trei e-mailuri noi. Unul de la Glen.

PETER, SCUMPETE, FĂRĂ SECRETE ÎNTRE OAMENI DE ONOARE, AM O OFERTĂ DIN ALTĂ PARTE PE CARE NAM KEF SO IAU CĂ TU EȘTI OMU MEU DA ĂSTORA LE PLAC AL NAIBII KESTIILE MELE ȘI ACUMA ȘI TREABA CU BIENALA ȘI, ȘTII, SIMT CĂ LUCRURILE ÎNCEP SĂ MEARGĂ ȘI PENTRU MINE ȘI NU PREA MI VINE SĂ CRED, CĂ ȘTII KESTIA CU LIPSA DE ÎNCREDERE N MINE ȘI TOATE ALEA J ORICUM TE IUBESK ȘI CE ZICI SĂ IEȘIM LA UN PRÂNZ CÂNDVA ÎN CURÂND SĂ VORBIM, OMULE? X X X

Hm. Așadar Peter e cineva pe care un artist tânăr, seminecunoscut, crede că poate să-l preseze.

Nu intra în panică, nici măcar un pic. Glen e un pictor bun, care a atras probabil interesul (presupunând că nu-i o cacialma) vreunei vitrine din Williamsburg și de fapt e un candidat puțin probabil pentru Bienală – curatorii, se zvonește, iau aproape numai sculptură, instalații și artă video de data asta.

HEI, GLEN, CHIAR SUNT OMU' TĂU, HAI SĂ NE ÎNTÂLNIM LA UN RESTAURANT ȘI SĂ DISCUTĂM DESPRE VIITORUL TĂU STRĂLUCIT. INSTALEZ EXPOZIȚIA NOUĂ SĂPTĂMÂNA ASTA, CE ZICI DE CÂNDVA SĂPTĂMÂNA VIITOARE? AL TĂU, P.

OK, Glen. Să vedem dacă un prânz bun și niște asigurări despre devotamentul meu vor câștiga bătălia. Dacă nu: du-te cu binecuvântarea mea.

Sau...

Dacă într-adevăr îl prinzi pe Groff...

Fii sincer, să deschizi stagiunea cu Groff în galeria din față ar fi o chestie mare. E programat un articol despre el în numărul pe septembrie din *Art in America* și e cel puțin pe jumătate probabil că

Newton de la MoMA va cumpăra o lucrare, Groff e genul MoMA – substanțial și serios ca moartea.

Peter simte că se întâmplă – începe să se entuziasmeze pe chestia asta cu Groff. Da, bine, există motive să pună sub semnul întrebării monumentalitatea, prețiozitatea (în sens literal); întreaga idee a unei reîntoarceri la arta ca tezaur, la ceea ce e bătut cu ciocanul și incrustat, meșteșugit, menit să stea în palate și catedrale. Lucrările sunt totuși autentic perverse – tușica Mildred ar zice, de la o anumită distanță, ia uite *asta* ce frumoasă e, dar când se uită de aproape va vedea incizate numele tuturor muncitorilor africani care-au murit într-o mină de diamante (Groff trebuie că inventează o parte din ele, nu se poate să existe evidențe exacte); va vedea pasaje din jurnalul lui Unabomber și rapoarte de autopsie ale unor sinucideri în închisori și scene porno cu fetișuri perfect redate, și homo, și hetero; toate ordonate curat ca niște hieroglife. Menite, se face aluzie, să fie excavate peste zece mii de ani.

Și, în plus, nu ne-am cam plictisit de arta făcută din sfoară și staniol, care, că tot veni vorba, se vinde pe sume demențiale? N-am rătăcit oare pe un tărâm unde gunoiul e considerat de facto un tezaur?

Dacă-l prinde pe Groff...

Cât de aiurea ar fi să reprogrameze expoziția lui Lahkti? Sau să-l roage să accepte galeria din spate? Ar putea elibera galeria din spate încurajându-l pe Glen să accepte oferta novicelui ăluia din Williamsburg, *vreau să zic, Glen, ești chiar pe val, ar trebui să fii cu cineva mai radical decât mine...*

Ar fi de căcat. S-ar răspândi și vestea.

Și vestea ar fi că...

Că Peter Harris s-a dovedit un tip care mișcă lucrurile. Peter Harris poate pescui un tânăr star din afacerea defunctă a lui Bette Rice și-i poate

oferi ceea ce foarte probabil va fi una dintre expozițiile cele mai spectaculoase ale toamnei. Da, va strica reputația lui printre anumiți artiști. Anumiți artiști. Alții, unii dintre cei mai ambițioși (Groff cu siguranță printre ei), ar fi impresionați. Dacă ești în vogă, dacă ai potențial, Peter poate face ce e nevoie să te impună *acum*.

Stomacul ăsta deranjat nu-l lasă. Care-s simptomele cancerului la stomac? Există până la urmă cancer la stomac? OK, ia-o încet. Tot ce-ai scos pe moment de la Groff e o vizită la atelier și o întâlnire la cină.

Alte mailuri. Alte mesaje telefonice.

Și-apoi, chestia de care-ți era groază: zgomotul unui accident în galerie. Un zdrăngănit, un bufnet, Tyler strigând „futu-ți".

Peter dă fuga. În mijlocul galeriei stau Tyler, Uta, asistenții lui Tyler, Branch și Carl. Și pe podea e victima: una dintre picturile împachetate, tăiate pe diagonală, o tăietură cam de 15-20 de centimetri.

— Ce futu-i? zice Peter.

— Nu pot să cred, e tot ce-i spune Tyler.

Uta, Branch și Carl s-au aranjat ca niște rude îndoliate în jurul tabloului. Peter se apropie, se lasă pe vine să inspecteze daunele. E nici mai mult, nici mai puțin decât o despicătură, cam de douăzeci de centimetri, întinzându-se dintr-un colț al pânzei spre centru. Chirurgical de precisă.

— Cum s-a întâmplat? întreabă Peter.

— Mi-am pierdut priza, răspunde Tyler.

Nu pare prea pocăit. Dimpotrivă, e iritat – de ce dracu' s-o fi *sfâșiat* blestemata așa?

— Avea un cutter în buzunar, zice Uta.

Se stăpânește. Deși e perfect capabilă de furii fățarnice atunci când ocazia o cere, genul ăsta de lucruri cade în sarcina lui Peter. Ea se gândește deja la termenii asigurării.

— Dădeai jos pânzele cu un *cutter* în *buzunar*?

— Nu m-am gândit. L-am pus în buzunar o clipă și am cam uitat de el.

— Așa, zice Peter și e surprins de calmul propriei voci.

O clipă pare că întâmplarea poate fi împiedicată să se fi întâmplat, întrucât era atât de evident că *avea să se întâmple*. Bette Rice chiar are cancer, cancer în fază terminală, iar Tyler chiar a umblat cu un cutter în buzunar pentru că Peter refuză să-i aprecieze însăilările și colajele. E vina lui Peter, a simțit că avea să se întâmple. Nu, e vina lui Rex. Rex și blestemata lui paradă interminabilă de tinere genii care sunt invariabil bărbați tineri, supli și tatuați și nu sunt de fapt genii nici unul, deși Rex continuă să insiste, continuă să le fie „mentor" și asta-i distruge cariera, îl transformă într-o glumă proastă.

Uta zice:

— E una dintre alea care nu s-au vândut.

Peter încuviințează. E mai bine așa, desigur. Dar nu e nimic bun în faptul că se va răspândi zvonul că în galeria lui Peter se distrug opere de artă.

Tyler zice:

— Îmi pare tare rău, omule.

Peter încuviințează din nou. N-ar ajuta la nimic să țipe. Și de fapt nu-l poate concedia pe Tyler pe loc. Expoziția trebuie dată jos astăzi.

— Înapoi la lucru, spune el liniștit. Încercați să vă amintiți să nu puneți nimic ascuțit prin buzunare.

O să-l ucidă, în pizda mă-sii, pe Rex. Curvă bătrână și libidinoasă.

Uta zice:

— S-o ducem pe asta în spate.

Peter însă nu e încă pregătit să abandoneze cadavrul. Grijuliu, foarte foarte ușor, își vâră degetul sub hârtia cerată și o ridică.

Tot ce poate vedea e un triunghi de culoare închegată. Un vârtej de ocru pătat cu negru.

Atent, îndepărtează hârtia de pânză cu încă o fracțiune de centimetru.

— *Peter*, strigă Uta.

E imposibil să fie sigur, dar ce crede că vede e un tablou abstract model standard, pictat cu stângăcie. Lucrare de student.

Asta e sub ambalajul sigilat, imaculat? Asta e relicva din giulgiu?

Stomacul îi zvâcnește. Ce mă-sa? Doar n-o să... da, o să...

Îi vine să verse. Până se ridică în picioare gura îi e deja plină, dar ajunge până în baie, unde varsă tot în toaletă și apoi stă, în timp ce accesul de vomă îl zguduie din nou și din nou.

Uta e lângă el.

— Scumpule, zice.

— Sunt bine. Nu-i nevoie să vezi asta.

— Du-te-n mă-ta, într-o bună zi o să-ți schimb scutecele. Nu-i cel mai groaznic lucru din lume. Știi că avem asigurare.

E încă aplecat deasupra toaletei. Gata? Greu de spus.

— Nu-i din cauza fututului de tablou. Nu știu, mi-e greață de o vreme. Poate curcanul era puțin trecut.

— Du-te acasă.

— Nici vorbă.

— Vino înapoi mai târziu dacă vrei. Du-te acasă, chiar și numai o oră. Îi supravheghez eu pe idioții ăștia.

— Poate doar o oră.

— Sigur că doar o oră.

Bine, atunci. E ciudat de stingherit când trebuie să treacă pe lângă Tyler și asistenții lui – are o vagă senzație de înfrângere. Cei tineri și distructivi au câștigat runda asta; bătrânul, care a devenit

mai delicat, a văzut masacrul și s-a aruncat în propria sabie.

Ia un taxi de la colțul lui Tenth Avenue cu 24th Street. E amețit, dar nu-i mai e rău (te rog, Doamne). Ce groaznic ar fi să vomeze pe bancheta taxiului lui Zoltan Kravcenko. Zoltan ar fi desigur furios, l-ar da afară și ar întinde-o să curețe mizeria. Nu se poate să verși în public, nu în New York. Te face sărăntoc, oricât de bine ai fi îmbrăcat.

Peter ajunge acasă, îi lasă lui Zoltan un bacșiș consistent pentru că n-a vomat în taxi, deși ar fi putut s-o facă. Intră în clădire, apoi în lift. E în toate astea o anumită irealitate ușor atinsă de greață. El nu se îmbolnăvește mai niciodată și nu e niciodată acasă lunea la două. Acum când liftul urcă – acum când a intrat în scurtul interludiu de vid plutitor –, e cuprins de o senzație de ușurare copilărească, vechiul sentiment că, întrucât ești bolnav, toate chinurile și obligațiile ți-au fost suspendate.

Când intră în apartamentul din pod, devine conștient de... ce? De o prezență? De o mică perturbație a atmosferei obișnuite...

E Mizzy, adormit pe canapea. Din nou la bustul gol, purtând doar pantalonii scurți și o amuletă de bronz atârnând de un șnur din piele la gât. Pe fața lui, în somn, a rămas întipărită o tinerețe care nu e vizibilă atunci când ochii lui tulburați, cercetători, sunt deschiși. În somn, seamănă remarcabil cu un basorelief de pe sarcofagul unui soldat medieval – își ține până și mâinile încrucișate pe piept. Ca un basorelief medieval, posedă o anumită trăsătură pe care Peter o poate numi doar tinerețea personificată, aerul unui tânăr erou care în viață n-a fost probabil atât de chipeș și foarte posibil nici prea eroic și care a fost sfâșiat în bucățele însângerate în ultima sa bătălie, însă după aceea, după viață, un artizan anonim i-a dat trăsături impecabile și

l-a așezat într-un somn perfect, sub ochii pictați ai sfinților și martirilor, în timp ce generație după generație cei vii pentru un răstimp aprind lumânări pentru morții lor.

Peter îngenunchează lângă sofa, să-i privească fața mai de aproape. Abia după ce a îngenuncheat își dă seama că e un gest ciudat – de penitență, reverențios. Și cum o să-l explice dacă se trezește? Respirația îi șuieră însă blând, regulat – somnul imperturbabil al tinereții. Peter rămâne așa o clipă. E clar acum. Mizzy e Rebecca, în carne și oase: Rebecca tânără, fata deșteaptă și cu fața luminoasă care a intrat la seminarul lui de la Columbia cu atâția ani în urmă și i s-a părut... familiară, într-un fel inefabil. N-a fost dragoste la prima vedere, a fost recunoaștere la prima vedere. Asemănarea lui Mizzy cu ea nu i-a fost limpede până acum pentru că Rebecca s-a schimbat – Peter vede cât s-a schimbat. A pierdut (după cum, desigur, era de așteptat) aparițiaceea neatinsă, calitatea aceea nu-chiar-formată care se stinge cel târziu pe la douăzeci și cinci de ani.

Peter simte un imbold teribil de-a atinge fața băiatului. Doar de-a o atinge.

Ooo. Ce-o fi și asta?

OK, există ADN homo în familie și și-o mai freca el împreună cu prietenul său Rick prin liceu, și sigur, remarcă frumusețea bărbaților, au existat momente (un adolescent într-o piscină din South Beach, un tânăr chelner italian de la Babbo), dar nu s-a întâmplat nimic și nici, din câte-și dă seama, nu și-a reprimat vreo dorință. Bărbații sunt minunați (ei, unii), dar nu-s sexy.

Și totuși, vrea să atingă fața lui Mizzy. Nu e un gest erotic; nu chiar erotic. Vrea să atingă perfecțiunea adormită care nu va dura, nu poate dura, dar e aici, chiar acum, pe canapea. Doar să fie în contact cu ea, așa cum tânjesc credincioșii să atingă haina unui sfânt.

Sigur că n-o face. Cum stă așa, îi pocnesc genunchii. Mizzy, din fericire, doarme netulburat. Peter se duce în dormitor, trage perdelele, nu aprinde lumina. Își scoate hainele și se întinde pe pat. Spre surprinderea sa, cade aproape imediat într-un somn adânc și negru, în timpul căruia visează bărbați în armură, stând în poziție de drepți în zăpadă.

FRATRICID

Peter a încercat să-și ucidă fratele o singură dată, ceea ce, după standardele fraților, e destul de modest. Avea șapte ani, asta însemnând că Matthew avea zece.

Majoritatea băieților seamănă cu fetițele; treaba cu Matthew n-a devenit evidentă până mai târziu. La zece ani, putea să cânte (prost) orice cântec înregistrat vreodată de Cat Stevens. Insista să poarte mereu în casă un halat de baie cu imprimeuri florale. Părea uneori să capete un accent englezesc. Era un băiat cu trăsături fine, care umbla prin încăperile neutre ale unei case de cărămidă bej din Milwaukee, îmbrăcat într-un halat verde cu imprimeuri care-i ajungea până deasupra gleznelor, și cânta „Morning Has Broken" sau „Wild World", blând, nostalgic, intenționând clar să se facă auzit.

Părinții lor – luterani, republicani, membri în diverse cluburi – nu l-au chinuit pe Matthew, poate pentru c-au bănuit c-avea să-l chinuie lumea îndeajuns sau poate pentru că nu erau pregătiți să renunțe la ideea că fiul lor cel mare era un copil minune, care-și exprima entuziasme întâmplătoare, deși destul de ciudate, ce aveau să se solidifice în timp într-o carieră semnificativă, bine remunerată. Mama lor era o femeie frumoasă, voinică, fălcoasă, o suedeză get-beget, a cărei frică profundă era să nu

fie înşelată şi a cărei convingere adâncă era că toată lumea încerca s-o înşele. Tatăl lor, chipeş, dar puţin cam fad, părând cumva neterminat, cu un aer vag finlandez, nu se adaptase niciodată la norocul de-a se fi căsătorit cu mama lor şi trăia în căsnicie aşa cum ar trăi o rudă sărăcită într-o cameră de oaspeţi. E posibil ca mama lor să fi refuzat să fie înşelată în obţinerea a doi fii sănătoşi, băieţi normali de Wisconsin, şi că tatăl pur şi simplu i-a cântat în strună. Oricare vor fi fost motivele, nu l-au cenzurat pe Matthew. N-au obiectat când a început să poarte pantalonaşi bufanţi la şcoală sau când şi-a declarat intenţia de a se apuca de patinaj artistic.

A căzut aşadar în sarcina lui Peter să-l chinuie.

Lui Peter îi lipseau concentrarea şi ambiţia unui sadic sadea. Nici nu-l ura pe Matthew, cel puţin nu în sensul cel mai strict al cuvântului. Îşi petrecuse însă majoritatea anilor timpurii cerându-şi parcă mereu scuze. Era iubit, dar nu reuşea, la şase ani, să citească din volumul *Poemele lui Ogden Nash* cu voce tare şi nici nu scrisese, regizase şi jucase rolul principal la şapte ani, împreună cu alţi copii din vecini, în reprezentaţia unei piese de teatru muzicale, intitulate *Om peste bord*, care o făcuse pe mama lor să râdă cu lacrimi. De la bun început, Matthew absorbise toate moleculele de excentricitate şi reuşită care vor fi existat prin ungherele casei; ce nu era Matthew era doar mobilier întunecat şi ceasornice care ticăiau şi o colecţie de străvechi puşculiţe de fontă pe care mama le aduna încă de dinainte să-l cunoască pe tatăl lor.

Lucrul care-l înfuria însă cel mai tare era iubirea inocentă şi netulburată a lui Matthew pentru el. Matthew, se pare, îl considera un soi de animăluţ de companie, dresabil, însă limitat. Poţi învăţa un câine să stea, să aducă, să aştepte; ar fi prostesc să încerci să-l înveţi să joace şah. Când Peter era

doar un țânc, Matthew îi făcea haine și-l plimba în ele ca la paradă. Peter nu-și amintește, dar există fotografii : micuțul Peter într-un costum de albinuță, cu ochelari și antene ; apoi, tot el într-o togă croită dintr-o față de pernă, cu o cunună de iederă acoperindu-i ochii. Când mai crescuse (își amintește fugar), Matthew îi inventase un alter ego : servitorul Giles, care, în ciuda originilor umile, era hotărât să prospere în lumea largă muncind din greu, ceea ce implica de obicei păstrarea curățeniei în camera lor, îndeplinirea sarcinilor casnice pentru mama și a însărcinărilor pe care i le dădea Matthew.

Lucrul care i se părea cel mai îngrozitor era că-i plăcea să fie Giles. Îi plăcea să confirme așteptări modeste. Își îndeplinea sarcinile trasate cu satisfacție afectată și chiar credea că *avea să* prospere (în ce ?) dacă se supunea voios și fără să se plângă. De fapt, deși nu-și prea amintește, se prea poate ca servitorul Giles să fi fost de la bun început ideea sa.

Doar după ce împlinise șapte ani a început să înțeleagă că era membrul cel mai umil al familiei și că așa fusese mereu. El era cel pe care te puteai baza, băiatul bun, fără nimic excepțional.

Tentativa de omor avusese loc pe neașteptate, într-o zi luminoasă și rece din martie. Peter stătea ghemuit pe dalele patio-ului din curtea pe care iarna o făcuse pământie, o siluetă micuță într-o jachetă roșie cu carouri, sub un cer înghețat și albastru. Luase pe ascuns din garaj una dintre șurubelnițele tatălui său pentru a lucra fără să fie observat la darul pe care i-l pregătea mamei pentru ziua ei : o casă pentru păsărele, pe care trebuia s-o montezi. Era plin de speranță, dar tulburat. Bănuia că mama nu-și dorea o casă pentru păsărele (nu-și exprimase niciodată vreun interes pentru păsări), dar fusese pe la magazinul de articole pentru

hobby-uri cu tata și văzuse cutia, care înfățișa o perfectă căsuță cu frontoane pe un câmp turcoaz pal, înconjurată de cintezoi, sturzi și păsări cardinal încântate. I se păruse viziunea unei răsplăți cerești și fusese izbit – extaziat, de fapt – de gândul că i-ar fi putut da felia aceea de perfecțiune mamei și că, într-un fel, amândoi s-ar fi schimbat, el într-un băiat în stare să-i ghicească dorințele tainice, iar ea în cineva care-și dorea cu ardoare ce avea el de dăruit. Tatăl său nu privise cu ochi buni faptul că se recomanda asamblarea căsuței doar de către copiii peste zece ani și, înainte să fie de acord s-o cumpere, îl făcuse să promită că aveau s-o construiască împreună.

Peter încălcase promisiunea de îndată ce se regăsise singur acasă. Trebuia să clădească un lucru minunat cu propriile mâini. Mama avea să plângă de bucurie și tata avea să dea din cap, chibzuit și iubitor – iată cât e de vrednic băiatul nostru cel mic, în ciuda vârstei fragede.

Firește, scoasă din cutie, căsuța se dovedi a fi din plăci fibrolemnoase de un maroniu șters. Avea exact numărul necesar de șuruburi argintii, un singur set de instrucțiuni imprimate pe o hârtie de un verde deschis și – cumva faptul cel mai descurajant – un pacheţel din celofan plin cu semințe pentru păsări.

Ghemuit deasupra pieselor împrăștiate pe dale, Peter se lupta să-și păstreze optimismul. Avea s-o picteze într-o culoare grozavă. Ar putea s-o decoreze cu desenele unor păsări. Și totuși, pe moment, componentele – două capete cu frontoane și diverse dreptunghiuri menite a fi pereții, podeaua și acoperișul – erau atât de inerte și de puțin promițătoare, încât Peter trebui să se lupte cu imboldul de-a intra în casă și de-a trage un pui de somn. Maroniul palid, de biscuit, al plăcilor de fibră parc-ar fi fost însăși culoarea descurajării.

N-avea însă ce să facă, trebuia să înceapă. Peter potrivi un capăt cu frontoane pe un perete, vârî un șurub în gaura deja dată și-l învârti.

— Ce faci? Venind de sus și din spate, cu o notă foarte slabă de accent oxfordian.

Nu se putea. Nu era nimeni acasă.

Peter spuse fără să se uite:

— Ce faci aici?

— Doamna Fletcher e bolnavă. Ce faci?

— E o surpriză.

Privi înapoi spre Matthew, care era îmbujorat din cauza frigului, ceea ce-i dădea un soi de incandescență de heruvim. La gât purta o eșarfă de un verde aprins.

— E un cadou pentru mami? întrebă el.

— Nu știu.

Peter își îndreptă din nou atenția asupra pieselor căsuței.

Matthew se aplecă aproape, în spatele lui.

— Ia te uită, spuse el, e o căsuță.

E o căsuță. Trei cuvinte nevinovate. Dar când Matthew le pronunță, cu o precizie cântată, un vârtej se năpusti asupra lui Peter, o pâlnie de aer acru care-i tăie răsuflarea. Era prins acolo, țintuit de dalele reci și de proiectul lui neînsemnat și jalnic; n-avea nici o șansă, nici o speranță, el, căruia-i plăcea să fie un servitor, care nu era strălucit, care îndeplinea mulțumit sarcinile cele mai banale. Fusese surprins de Matthew pe când făcea *o căsuță* și umilit pe veci, era un prostuț și așa avea să fie întotdeauna.

Va prefera, mai târziu, să-și reamintească totul ca pe un act de furie oarbă, abia conștientă, dar de fapt trecuse într-o stare de luciditate incandescentă, în care înțelegea că nu se putea să fie acolo în clipa aceea, că n-avea să supraviețuiască sub privirea lui Matthew și sub cuvintele lui, „Ia te uită, e o

N-avea însă ce să facă, trebuia să înceapă. Peter potrivi un capăt cu frontoane pe un perete, vârî un șurub în gaura deja dată și-l învârti.

— Ce faci? Venind de sus și din spate, cu o notă foarte slabă de accent oxfordian.

Nu se putea. Nu era nimeni acasă.

Peter spuse fără să se uite:

— Ce faci aici?

— Doamna Fletcher e bolnavă. Ce faci?

— E o surpriză.

Privi înapoi spre Matthew, care era îmbujorat din cauza frigului, ceea ce-i dădea un soi de incandescență de heruvim. La gât purta o eșarfă de un verde aprins.

— E un cadou pentru mami? întrebă el.

— Nu știu.

Peter își îndreptă din nou atenția asupra pieselor căsuței.

Matthew se aplecă aproape, în spatele lui.

— Ia te uită, spuse el, e o căsuță.

E o căsuță. Trei cuvinte nevinovate. Dar când Matthew le pronunță, cu o precizie cântată, un vârtej se năpusti asupra lui Peter, o pâlnie de aer acru care-i tăie răsuflarea. Era prins acolo, țintuit de dalele reci și de proiectul lui neînsemnat și jalnic; n-avea nici o șansă, nici o speranță, el, căruia-i plăcea să fie un servitor, care nu era strălucit, care îndeplinea mulțumit sarcinile cele mai banale. Fusese surprins de Matthew pe când făcea *o căsuță* și umilit pe veci, era un prostuț și așa avea să fie întotdeauna.

Va prefera, mai târziu, să-și reamintească totul ca pe un act de furie oarbă, abia conștientă, dar de fapt trecuse într-o stare de luciditate incandescentă, în care înțelegea că nu se putea să fie acolo în clipa aceea, că n-avea să supraviețuiască sub privirea lui Matthew și sub cuvintele lui, „Ia te uită, e o

căsuță", dar n-avea cale de evadare, așa că trebuia să ia șurubelnița și să facă o gaură în aer prin care Matthew să dispară. Se întorsese și sărise cu șurubelnița în mână, nimerindu-l pe Matthew în tâmplă, la doi centimetri deasupra ochiului stâng. Avea să fie recunoscător pentru tot restul vieții că doar își rănise fratele, că nu-l orbise.

Deși nimic la fel de dramatic precum atacul cu șurubelnița nu s-a mai întâmplat, acesta păruse să-i schimbe reputația în familie. Îl făcuse periculos, posibil instabil, ceea ce era pe de-o parte jenant, dar pe de alta o îmbunătățire. Măcar demonstrase că nu era un bun animăluț de companie. Jocul de-a servitorul Giles fusese abandonat fără nici un comentariu.

Trăise alături de Matthew mai mulți ani după aceea, cum ar locui o vulpe domesticită împreună cu un păun. Matthew era cel mai adesea de o amabilitate neliniștită față de el. Iar Peter își exploatase avantajul. Nu-și dăduse seama până atunci că un singur act de violență brută – cu o *șurubelniță*, ceva la îndemâna oricui – avea să-i insufle fratelui, și tuturor, o atitudine constantă de respect temător și resentimentar. Peter deveni treptat un general la șapte ani, prietenos într-un fel știutor, vesel, însă amenințător, aproape curtenitor, de parcă amabilitatea era o concesie temporară într-o lume brutală și fățarnică.

Trecură trei ani sub stăpânirea lui Peter cel Groaznic.

Matthew la cincisprezece ani.

O siluetă înaltă de silf umblând cu pași aprigi pe lângă fațadele de cărămidă și piatră din Milwaukee, cu cărțile la piept. Inexplicabil de optimist în majoritatea timpului, deși, trecând de la copilărie la adolescență, avusese bunul-simț să-și dezvolte ironia.

Luat peste picior de hăndrălăii locului, însă nu cu veninul și înflăcărarea la care te-ai fi putut aștepta. Peter a crezut întotdeauna că Matthew avusese mereu ceva din aerul unui neprihănit. Deși nici urmă de sfințenie în el, avea o inocență a țelului care trebuie să fi fost vădită la sfinții mai modești. Matthew era atât de în întregime el însuși, atât de vrăjit de propriile-i pasiuni (la cincisprezece ani: filmele, romanele lui Dickens, patinajul și chitara acustică), atât de inofensiv, atât de cordial indiferent față de toată lumea, cu excepția celor două fete care-i erau singurii prieteni, încât deși era uneori tachinat și fusese o singură dată bruscat de un cârd de băieți dintr-a șaptea care căutau să-și întemeieze o reputație, n-a fost niciodată obiectul campaniilor îndelungi de anihilare pe care unii băieți le purtau împotriva câtorva nenorocoși veritabili. Matthew era, fără îndoială, menținut măcar relativ în siguranță de corpul său de patinator, care sugera o forță încordată ca un arc (deși habar n-ar fi avut cum să dea un pumn), și de prietenia cu Joanna Hurst, o frumusețe recunoscută. În mod calculat ori spontan, din clasa a cincea fusese prietenul și confidentul unei fete influente și dorite și astfel, în opinia locală, ce-i drept destul de rudimentară, trecuse drept un atlet (patinaj, și totuși) și un prieten (nici o scânteie sexuală între ei, și totuși). Deși era foarte posibil cea mai efeminată persoană din Milwaukee, Matthew părea să capete tot mai mult ceea ce Peter nu putea numi altcumva decât o măreție precoce. Impresia inițial amenințătoare pe care o lăsase să se întrevadă Peter, nesusținută de alte atacuri, se solidificase în ceea ce era îndeobște privit drept o fire de scandalagiu, pe care maică-sa o diminuase și mai mult spunându-i Morocănilă ori de câte ori îl apuca. Pielea îi erupsese, părul îi devenise lins și Peter se regăsise, spre

surprinderea sa, membru într-un grup de băieți mereu nemulțumiți, devotați cam caraghios rockului și serialului *Star Trek*, nici admirați, nici luați peste picior, lăsați pur și simplu în pace. Matthew, pe de altă parte, ieșea în evidență. Ba era chiar strălucitor. Era deștept, rareori discuta în contradictoriu, niciodată tăios sau irascibil, și până și băieții cei mai încrâncenați sau amenințători păreau să-l considere distractiv. Deveni un fel de mascotă a școlii. Trecând elegant ca o lebădă prin adolescență, îi trata pe ceilalți membri ai familiei, inclusiv pe Peter, cu o răbdare binevoitoare, deși uneori obosită și știutoare, de parcă era un copil de viță nobilă trimis să locuiască cu oameni de rând până avea să fie pregătit să-și ocupe locul. Pe măsură ce Matthew creștea în propria-i persoană, era tot mai posibil să te simți în prezența lui ca un pitic supărăcios, deși cu suflet bun sau ca un bursuc bătrân și binevoitor.

Cu armistițiul nesigur declarat între ei doi, odată ce Peter își pierduse periculozitatea, începuseră să aibă discuții noaptea, ca frații. Conversațiile aveau subiecte diverse, dar erau ciudat de coerente unele cu altele. Zeci de ani mai târziu, Peter e în stare să recompună o metaconversație făcută din bucăți și părți ale sutelor de discuții.

— Cred că mama aproape s-a săturat, zice Matthew.

— De ce?

— De tot. De viața ei.

E semiplauzibil. Mama lor e uneori aspră și iute la mânie, duce cu ea un aer aproape permanent de disperare incipientă, dar mereu i s-a părut lui Peter că „s-a săturat", nu de viață, ci de nenumărate detalii: delăsarea casnică a fiilor ei, poștașul necinstit și incompetent, taxe, guverne, toți prietenii ei, prețul aproape tuturor lucrurilor.

— De ce crezi asta?

Matthew oftează. A inventat un oftat prelung, jos, de care parcă leapădă; are ceva fluierat.

— E prinsă aici, zice el.

— Da...

— Da' toți suntem prinși aici, nu-i așa?

— E încă o femeie frumoasă. Nu există nimic pentru ea aici. E ca doamna Bovary.

— Serios?

Peter habar n-avea pe atunci cine era doamna Bovary, dar și-o închipuia ca pe-un personaj infam care prevestea sfârșitul – probabil o confunda cu doamna Defarge.

— Crezi c-ai putea discuta cu ea despre părul ei? Pe mine n-o să mă asculte.

— *Nu*. Nu pot discuta cu mama despre *părul* ei.

— Cum îți merge cu Emily?

— Ce să meargă?

— Ei, hai.

— Nu-mi place *Emily*.

— De ce? zice Matthew. E drăguță.

— Nu e genul meu.

— Ești prea tânăr să ai un gen. Emily te place.

— Nu-i adevărat.

— Și ar fi așa rău dacă te-ar plăcea? Trebuie să încetezi să-ți mai subestimezi farmecele.

— *Taci* odată.

— Pot să-ți spun un secret despre fete?

— *Nu*.

— Le place să fii bun cu ele. Ai fi surprins cât de departe poți ajunge cu multe fete dacă te duci la ele și le spui: „Cred că ești grozavă, cred că ești frumoasă". Pentru că le e frică că nu sunt.

— De parcă tu știi.

— Am sursele mele.

— Fix. Ce, ți-a zis Joanna?

— Aha. Mi-a zis.

Joanna Hurst. Lumina cerului dinspre miază-noapte.

E greu de închipuit un obiect mai imposibil. E zveltă și grațioasă și înduioșător de modestă; are păr lung, castaniu-brumat, pe care și-l dă uneori la o parte din ochi. Are un fel de-a-și pleca fața când îi ascultă pe alții, de parcă știe că frumusețea ei – ochii ei depărtați și buza de jos plină, strălucirea ei moale – trebuie retrasă puțin dacă e să aibă și altcineva o șansă. De curând a început să iasă cu un băiat din ultimul an, atât de popular și de atletic și de bun la toate, încât n-are nevoie să fie crud, iar uniunea lor e sărbătorită de parc-ar fi logodna unui prinț al coroanei cu o prințesă dintr-o națiune puternică și bogată, a cărei loialitate e nesigură. Joanna n-ar fi de nasul lui, chiar dacă n-ar fi cu trei ani mai mare și n-ar avea deja pe cineva.

Și totuși. Cu toate astea. E cea mai bună prietenă a lui Matthew; cu siguranță ar putea, dacă i s-ar da șansa, să vadă în Peter ceva din ce vede în fratele lui. Cu siguranță că băiatul cu care iese (care poartă numele ridicol de Benton) e cel puțin nițel insipid pentru ea, prea previzibil, unul dintre eroii locali solizi și blânzi care nu învinge niciodată în filme; care pierd mereu în fața cuiva mai antipatic, dar mai deștept, cineva cu adâncimi sufletești mai împlinite, cineva ca, ei bine, ca Peter.

— Ești îndrăgostit de Joanna? îl întreabă pe Matthew.

— Nu.

— Crezi că ea e îndrăgostită de Benton?

— Nu e sigură. Ceea ce înseamnă că nu e.

Peter are pe vârful limbii întrebările imposibile, de neîntrebat. *Crezi că poate... e oare, câtuși de puțin, posibil...*

Nu poate. Un *nu* ar fi insuportabil. S-a obișnuit deja, la doisprezece ani, cu ideea că marea șansă

nu i se va oferi niciodată lui; că e unul care-şi croieşte calea printre resturile lăsate de războinici şi jefuitori.

Nu mai continuă subiectul. Se mulţumeşte, în următorii trei ani, să se asigure că-i acasă, şi gătit nevoie mare, în ocaziile relativ rare în care Joanna vine la ei (el şi Matthew au înţeles de mult că prietenii lor nu-s niciodată doritori să petreacă prea mult timp la ei acasă – nu e nimic de mâncare, iar mama lor pare să creadă că prietenii vor fura dacă nu-s supravegheaţi cu atenţie). Peter îi va spune lui Emily Dawson că-i frumoasă, ceea ce va avea ca rezultat faptul că ea i-o va lua la labă peste câteva seri sub tribuna stadionului, la un meci de fotbal, după care nu va mai vorbi niciodată cu el. Peter se va trezi, în momente întâmplătoare, făcând pe bărbatul şi pe seducătorul în faţa lui Matthew, cu speranţa că el îi va spune Joannei: *ştii, frate-meu mai mic devine tot mai sexy*.

Dar pe măsură ce lunile trec, iar Matthew nu remarcă absolut deloc noua sa bărbăţie, Peter e împins la lucruri tot mai extreme. Începe prin a sta pur şi simplu (aruncându-şi coatele într-un fel îndelung exersat, de cowboy, pe spătarele canapelelor şi scaunelor, cu picioarele depărtate şi genunchii uşor flexaţi, de parcă ar putea fi chemat în orice clipă să intre în acţiune) şi prin a vorbi cu o voce de bariton uşor nedesluşit, care-l părăseşte sporadic, pe care o scoate cât poate de bine din adâncul diafragmei. Neprimind vreun semn de recunoaştere, trece la intensificarea campaniei. Îşi abandonează obişnuita-i sfială şi se dezbracă imediat la chiloţi ori de câte ori e singur cu Matthew în încăpere (*ştii, frate-meu mai mic are un corp într-adevăr ferm*); se apucă să cânte foarte suav şi parcă absent câteva dintre cântecele lui Cat Stevens preferate de Matthew (*ştii, frate-meu e un tip sensibil şi are o voce minunată*);

și în cele din urmă, când urmează să împlinească treisprezece ani, începe să se uite adânc în ochii lui Matthew ori de câte ori vorbesc, dirijând pe cât se pricepe o blândețe și o curiozitate calmă în propria privire, un aer de atenție profundă, întrebătoare (*știi, frate-meu e plin de compasiune, e un tip foarte tandru*).

Privind în urmă, Peter nu-și poate închipui cum sau de ce nu i-a trecut prin minte că Matthew avea să creadă că micile lui avansuri erau îndreptate înspre el. Mai târziu, această concentrare asupra unui singur scop îl va face priceput în afaceri și jalnic la poker și șah. La doisprezece ani, apropiindu-se tare de treisprezece, își va da seama brusc, într-o noapte de iarnă, că întreaga reprezentație susținută n-a fost deloc, în cazul cel mai fericit, redată Joannei și, în cazul cel mai rău, a fost transmisă într-o formă dezastruoasă (*știi, cred că lui frate-meu i s-au aprins călcâiele după mine*).

În acea noapte de februarie (un februarie de Milwaukee, cu întuneric de pe la trei după-amiaza, cu ferestrele pocnite zdravăn de bucăți dure de grindină care puteau foarte bine să fie particule de oxigen înghețat), în timp ce ei doi stau întinși unul lângă altul pe paturile lor gemene, vorbind așa cum fac de obicei înainte ca Matthew să stingă lumina, în timp ce Matthew vorbește despre nu știu ce gafă prostească a lui Benton, Peter se va ridica din pat (doar în chiloți și, o concesie făcută frigului, o pereche de șosete de lână) și se va așeza pe marginea patului lui Matthew, purtându-și expresia de ascultător profund și sensibil.

Matthew zice:

— ... e un tip de treabă, adică e *drăguț* și toate alea, dar nu trebuie să fii un specialist în iubire ca să știi că nu-i dai prietenei tale de ziua ei bilete la hochei...

Se întrerupe și-l privește surprins pe Peter, de parcă Peter ar fi apărut prin farmec pe patul său. Gestul e atât de neobișnuit, încât îi trebuie câteva secunde ca să-l perceapă în întregime.

Vorbește întorcându-se către fața blândă, de *spune-mi tot*, a lui Peter. Zice:

— Ești bine?

— Sigur.

— Care-i treaba?

— Nimic. Te ascult.

— Petey...

— *Peter*.

— *Peter*. Am să mă risc aici, OK?

— OK.

Am să mă risc și am... SĂ-ȚI ZIC CĂ JOANNA HURST E ÎNDRĂGOSTITĂ DE TINE.

Matthew zice:

— Ai avut cumva... ce chestie jenantă... niște sentimente în ultima vreme?

— Ă, da, cred.

Îmi pare rău, Benton, trebuia să-i iei un cadou mai potrivit, cred.

— E OK. Înțeleg.

— Pe bune?

— Cred că da. Vrei să-mi spui ceva despre asta?

— Nu cred că pot.

— Înțeleg și asta. Hei, suntem frați. Ăsta-i ADN-ul, ce să faci?

— Aha.

Trece un moment de tăcere. Peter își face curaj. Reușește să spună:

— Așa, deci o iubești și tu.

Trece un alt moment de tăcere, unul îngrozitor. Particule de aer înghețat se izbesc de geam de parc-ar fi aruncate de un uriaș.

Peter înțelege. Nu în întregime, dar înțelege. Înțelege într-un fel inarticulat, care-i întoarce stomacul pe dos, că s-a făcut o greșeală, că s-a deschis

o ușă greșită. Matthew îl privește exact cu aceeași privire blândă pe care el a exersat-o în ultimele luni. Peter, se pare, n-a inventat gestul, pur și simplu l-a preluat de la Matthew. ADN-ul, ce să-i faci?

— Nu, zice Matthew. N-o iubesc pe Joanna. Tu o iubești, așa-i?

— Te rog, te rog, te rog, te rog, nu-i spune.

— Nu-i spun.

Și ăsta, implauzibil, e sfârșitul conversației, nu doar în noaptea aceea, ci pentru totdeauna. Peter se ridică, se întoarce în patul său și își trage plapuma până peste față. Matthew stinge lumina.

Peter începe să simtă... ceva... dragoste?... pentru Matthew, pe o plajă din Michigan, cu o lună înainte ca Matthew să împlinească șaisprezece ani.

Sunt în vacanța anuală de vară a familiei, o săptămână pe insula Mackinac, la o cabană din scânduri de pin mirosind a mosc. Matthew e de-acuma, iar Peter e pe cale să devină, prea mare ca să se mai bucure de excursiile astea. Cabana nu mai e lăcașul unor minuni familiare (cu paturile încă în lințoliile plaselor de țânțari, cu toate jocurile cu tablă încă acolo!), ci un exil mohorât și anost, o săptămână cu furia tăcută a mamei față de faptul că nimeni nu se distrează și cu încercările încăpățânate ale tatălui de-a furniza distracția; cu păianjeni în baie și cu vălurele mici pleoscăind la nesfârșit pe plaja de pietriș.

Vara asta însă – mare minune – Joannei i s-a îngăduit să vină în weekend.

Nu există explicație, privind în urmă, pentru această încălcare a tradiției familiei Harris. Până când Matthew a absolvit liceul, soții Harris au păstrat un devotament aproape patriotic față de ceea ce numeau timp petrecut în familie – perioade sacrosancte de izolare în patru asupra cărora se

insista cu fervoare sporită pe măsură ce devenea tot mai evident că nimănui nu-i plăceau. Nici unul dintre prietenii băieților nu fusese vreodată invitat să rămână la cină sau peste noapte și astfel prezența Joannei timp de trei zile întregi din săptămâna anuală pe insula Mackinac era o adevărată enigmă. Acum, adult, Peter bănuiește că părinții începuseră să perceapă adevăratele înclinații ale lui Matthew și doreau, în ultima clipă, să devină sau măcar să se prefacă a fi părinți al căror fiu mai mare, chipeș și popular, ar fi putut să bage o fată în belea dacă nu era supravegheat atent și putea fi supravegheat atent, desigur, doar dacă era și fata de față. Peter auzise fără să vrea o conversație telefonică între mama sa și cea a Joannei, în care mama sa o asigura pe cealaltă că mișcările lui Matthew și ale Joannei aveau să fie strict controlate și că Joanna avea să doarmă într-o cameră alăturată dormitorului ei.

Era oare posibil ca vreuna din femeile astea să creadă că erau necesare precauții?

Și de ce, de fapt, nimeni nu părea preocupat de purtarea lui Peter? El era cel care, fără îndoială și ezitare, și-ar fi lipit ochiul de crăpătura ușii când Joanna era în baie, ar fi mirosit orice costum de baie sau prosop lăsat afară la uscat și care, dacă ar fi avut curajul (pe care clar nu-l avea), ar fi intrat pe furiș în micul alcov virginal din dormitorul de lângă cel al părinților și ar fi riscat orice – țipetele Joannei, rușinea părinților săi – doar pentru a o privi o clipă dormind, pe jumătate acoperită de un cearșaf argintiu ca luna.

A fost un caz de identitate greșită. A fost încă unul dintre misterele aparent infinite.

Despre agitația lui Peter e prea mult și prea puțin de spus. A vomat de două ori din cauza nervozității, o dată în zilele înainte ca ei cinci să plece pe

Mackinac și, din nou (pe ascuns, sperase el), la o benzinărie de pe drum. Simți spasmul interior, însă nu vomă, după ce ajunseseră la cabană și Joanna stătea, învăluită în mirosul și în celelalte emanații ale persoanei ei, în livingul până atunci familiar din scânduri noduroase de pin, făcându-l profund și etern: șemineul de piatră înnegrit de fum, canapeaua deșelată și fotoliile de ratan dușmănos de inconfortabile, impresia imposibil de șters de îndelungă părăsire iernatică, mirosurile de umezeală vegetală, izul stins de naftalină și ceva ce Peter nu mai simțise până atunci și n-a mai simțit nici de atunci încoace, un iz sălbatic precum cel pe care și-l închipuia a-l găsi în blana unui raton.

— Ce drăguț, zice Joanna.

Peter ar jura și acum, după zeci de ani, că ea emana o luminescență stinsă, aromată și rozalie în încăperea aceea maronie și tristă.

Da, se masturba de cinci sau șase ori pe zi. Da, nu doar mirosi chiloței pe care ea-i atârnase pe balustrada verandei să se usuce (nu prea miroseau, doar a apă de lac și a ceva curat, ascuns, și vag metalic, ca un gard de fier într-o zi de iarnă), ci, cu nepăsarea grețoasă a unui alcoolic la un dineu, și-i mai și trase peste cap. Da, simțea viața deschizându-se ca un ou crăpat peste tot în jurul său și da, erau momente în care-și dorea ca Joanna să plece, pentru că nu era sigur că mai putea suporta faptul, pe care-l tăgăduia din toată ființa, de a ști profund că doar atât avea să aibă parte de ea, că era și avea mereu să fie doar un băiețel cu un chilot întins pe cap, și că oricât de îmbătătoare erau zilele astea cu Joanna, erau totodată și începutul unei dezamăgiri congenitale, care avea să dureze toată viața. Un zeu găsise nimerit să-l aducă atât de aproape de ce înțelegea el prin fericire (Joanna mușcând delicat, însă cu poftă adevărată – nu era o mâțâită –

dintr-un cheeseburger; Joanna așezată pe treptele verandei în jeanși scurți și într-un maiou alb, vopsindu-și unghiile în roz; Joanna râzând, ca orice muritor, la un episod vechi din *I Love Lucy* urmărit la TV-ul decrepit, alb-negru), ca să-i arate ce avea să dorească mereu și să nu obțină niciodată.

Va fi îndrăgostit de Joanna toată viața, deși, pe măsură ce va trece timpul, o va exagera și înlocui și reimagina, îndeajuns ca, ani mai târziu, când va trece în revistă lucrurile lui Matthew în Milwaukee și-i va găsi vechiul album de absolvire, să n-o recunoască la început în fotografia din ultimul an – un soi de frumusețe amabilă din Midwest, cu fața rotundă și buze pline, minunate, dar cu ochi cam înguști, cu părul strălucitor și bogat, dar tăiat peste față, astfel încât aproape îi ascunde fruntea și ochiul drept, o tunsură la modă, abandonată din fericire de zeci de ani. Nu e Domnița Lacului, nici pe departe, și preț de o clipă Peter chiar va crede că fotografia ei trebuie să se fi amestecat cu a altcuiva, cu a unei fete voinice și de treabă din Milwaukee, menită (așa cum va face de fapt și Joanna) să se mărite cu un băiat chipeș și mocăit pe care-l va întâlni la colegiu, să facă rapid trei copii și să trăiască destul de liniștită și de fericită în ceea ce se va numi o comunitate planificată.

Își va reaminti intens pe patul de moarte (sau, mai exact, pe pavajul pe care se va prăbuși când inima îi va face implozie) următorul episod dintr-o indolentă după-amiază de sâmbătă.

El, Matthew și Joanna s-au dus la plajă – unde altundeva să se ducă? – și Peter stă pe nisipul zgrunțuros în timp ce Matthew și Joanna se plimbă fără țintă în apa puțin adâncă de la mal, vorbind cu voce scăzută, însă pe un ton ce pare alert. Joanna îi demonstrează conceptul de dorință prin intermediul feselor rotunjite pe jumătate acoperite de V-ul

chilotului ei de baie de culoarea pepenelui. Trupul lui Matthew e mlădios și puternic de la patinaj; părul lui de un blond închis face bucle până aproape la ceafă. Stau amândoi în apa neagră-albăstrie, cu spatele la Peter, uitându-se la pâcla lăptoasă a orizontului, și, privindu-i de pe nisip, Peter e lovit ca de un val de o emoție cu totul neașteptată, o senzație care pornește din vintre și-i iradiază fluorescent prin tot corpul, amețitoare, năucitoare. Nu e dorință, nu tocmai, deși are dorință în ea. E o presimțire pură, electrizantă și ușor înspăimântătoare a ceea ce va numi mai târziu frumusețe, deși cuvântul e insuficient. E o furnicătură a prezenței divine, a perfecțiunii de nespus a tot ce există acum și va exista în viitor, întrupată în Joanna și în fratele său (n-are cum să nege că fratele său e parte din ea), care stau în apa lacului până la glezne, sub un cer cenușiu și palid din care va cădea în curând o ploaie risipită. Timpul se defectează. Din Joanna și din Matthew și din lac și din cer emană amintirea senzorială a costumului de baie pe care Joanna îl poartă chiar acum, împreună cu mirosul balsamului de pin pe care Peter îl simte în nări; înflăcărarea neajutorată a tatălui lor și atenția hulpavă a mamei și felul în care amândoi vor îmbătrâni și vor păli (el, acrit, ea îmbunată, eliberată de faptul că avea tot mai puțin de pierdut); Emily aducându-l la orgasm sub tribune și flirturile lui cu roșcata vicleană de Carol, care va fi prietena lui până înainte de absolvire; orologiul școlii iluminat ca o lună plină de toamnă sub un cer în amurg și aerul condiționat mirosind a talc din Farmacia Hendrix și altele și altele și altele. Matthew și Joanna au intrat în lacul Michigan într-o după-amiază nepăsătoare de sâmbătă și au chemat lumea cea vastă și uluitoare. Peste o clipă se vor întoarce amândoi, vor veni spre plajă, se vor așeza lângă Peter. Joanna își

va prinde părul la spate cu o bentiță de cauciuc învelită în stofă, Matthew își va inspecta o bășică de la piciorul stâng. Ordinea locului va fi restabilită, deși Peter își va așeza ușor mâna pe ceafa lui Matthew, iar Matthew va da drumul piciorului bășicat și va întinde mâna să-l strângă pe Peter de genunchi, de parcă ar înțelege (pentru că nu se poate să fi înțeles) că Peter a avut o viziune. Peter nu va înțelege niciodată de ce, în clipa aceea comună, lumea hotărâse să i se dezvăluie fugar, dar va asocia lucrul acesta cu Matthew și Joanna împreună, o pereche fermecată, magică, perfectă și eternă și castă precum Dante și Beatrice.

Peter stă treaz, întins în dormitorul său întunecos de peste o jumătate de oră, ceea ce, după un pui de somn de două ore, e excesiv. Ar trebui să fie înapoi la galerie. Pare însă să fi intrat într-o stare de semiparalizie, ceva asemănător cu Albă-ca-Zăpada, un soi de somnolență trează, așteptând... primul sărut al iubirii adevărate n-o să prea aibă efect în momentul de față, nu?

Îl aude pe Mizzy foindu-se în living.

Nu e prost. Știe că Mizzy e într-un fel fratele său înviat.

Chestia ciudată e că asta nu pare să schimbe lucrurile în vreun sens. A învățat după ani întregi de psihanaliză. OK. Poți fi arogant pentru că te simți nesigur și te simți nesigur pentru că părinții l-au preferat pe fratele tău mai mare. Îți iubești soția din multe motive, printre care asemănarea (pe care o exagerezi în minte) cu fata inaccesibilă din adolescență, care l-a preferat pe fratele tău mai mare, și tu (du-te-n mă-ta) o iubești o idee mai puțin acum când nu mai e fata aceea. Ești atras (erotic?) de fratele ei mai mic pentru că, pe de o parte, îți aduce aminte de Matthew și, pe de alta, îți permite pentru prima dată în viață să *fii* Matthew.

Toate astea-s informații utile. Și acuma ce te faci?

Întins aici pe pat îi zboară gândul la Dan Weissman, pe care l-a văzut o singură dată, în rezerva de spital a lui Matthew (trupul său a fost expediat în Milwaukee pentru înmormântare, la care Dan n-a luat parte, Peter n-a îndrăznit să-și întrebe părinții dacă-l invitaseră). Dan, care a murit la puțin peste un an după Matthew. Dan, a cărui întreagă viață, în ce-l privește pe Peter, a fost dedicată celor douăzeci și cinci de minute de la spitalul St Vincent, în 1985, când l-a ajutat pe Peter să-și ia rămas-bun.

De cealaltă parte a peretelui, Peter îl aude pe Mizzy intrând în bucătărie. Probabil nu știe că Peter e acasă. Cum să știe? E ceva subtil delicios în faptul de-a nu fi surprins, mai exact, în faptul de-a te ascunde fără vinovăție. Dacă e descoperit, îi poate spune pur și simplu adevărul. I s-a făcut rău, a venit acasă să se întindă.

Mizzy se întoarce în living. Pereții, nefiind de rezistență, sunt subțiri. Peter aude cam tot. Ceea ce, desigur, e parte din lucrurile care au exasperat-o pe sărmana Bea când s-au mutat aici, iar ea avea unsprezece ani. Ce i-o fi apucat oare de-au crezut că pentru o adolescentă a trăi atât de aproape de părinții ei era o idee bună? Păi, OK. Studioul din pod fusese o afacere și ar fi fost o prostie s-o rateze. Și, așa e, pe vremea aia n-aveau bani să facă pereții mai groși.

Un scurt interludiu de tăcere – Mizzy s-a așezat probabil pe sofa. Și apoi, din nou, stins, vocea lui. A sunat de pe mobil pe cineva.

Firește, Peter n-ar trebui să tragă cu urechea. Ar trebui să se scoale chiar acum și să-i dea de știre lui Mizzy că e acasă. Ispita însă e prea mare. Iar în epoca telefoanelor mobile, toate convorbirile noastre sunt publice, nu-i așa? În plus, Peter poate pretinde că dormea.

Vocea lui Mizzy e aproape ininteligibilă.

— Hei, sunt Ethan. Da, am *ceva-ceva*. De-o vreme, nu-s sigur. Da. Păi, măcar un gram? Nu-s așa de *ceva* acum. OK. Minunat. Mercer Street. *Ceva-ceva*. Și Broome. Bun, ne vedem imediat.

OK. Iar ia droguri.

Și-acuma ce te faci, Polonius?

Peter zace pe pat într-o tăcere rușinată, fascinată.

La patru și șapte îl aude pe Mizzy dându-i drumul dealerului în clădire, cumpărând drogurile și închizând ușa – e o tranzacție rapidă și aproape mută. Desigur, e scandalos că Mizzy a dat adresa lor unuia care vinde droguri și că l-a lăsat înăuntru, oricât de scurt, dar în același timp... nu că el n-ar fi cumpărat niciodată droguri (câte-un gram de cocaină din când în când, rar câte șase pastile de Ecstasy); știe foarte bine cine vinde droguri în cantități mici unor oameni ca Mizzy (sau ca el). Undeva în lungul acelui lanț inimaginabil de cerere și ofertă există oameni disperați, periculoși, care sunt capabili de orice, dar tipul care ia un taxi să-ți vândă niște cocaină sau cristal sau câteva doze de X e probabil să fie un tânăr sau, și mai probabil, un tânăr fost actor/model/chelner care are nevoie de niște bani în plus. Peter ar putea simula o mânie indignată față de Mizzy și într-adevăr Mizzy ar fi trebuit să aranjeze să-l întâlnească pe tipul ăla altundeva (da, e răsfățat și crede că i se cuvin toate, fără îndoială), dar un acces de furie ar fi măcar în parte o prefăcătorie. *La naiba, Mizzy (ETHAN), cum îndrăznești să lași un băiat de cor de douășopt de ani, pe care-l cheamă Scott sau Brad sau Brian, în casa noastră?* Majoritatea personajelor ăstora „dubioase" vor renunța la *show business* (sau la ce alt ideal improbabil i-o fi adus la New York) și se

vor întoarce în orașele lor în următorii zece ani, vor deveni grădinari sau agenți imobiliari. Peter nu se simte în stare să facă spectacol; Mizzy nu-i responsabilitatea lui. Și de fapt, cum să nu se simtă ridicol să iasă din camera sa ca un unchi senil dintr-o farsă italiană, scuturând din pumnul pistruiat și anunțând că a auzit totul.

Așa că rămâne aici.

Îl aude pe Mizzy umblând dincolo, alunecarea moale a pașilor săi în timp ce intră în bucătărie, revine să pună un CD (Sigur Rós), se întoarce în bucătărie. Și apoi douăzeci și trei de minute de liniște, doar tonul scăzut și vocea fantomatică a muzicii. Oare ia cristal? Ă, ce crezi? În sfârșit, din nou zgomot de pași, trecând prin living, apropiindu-se... o clipă se pare că Mizzy va intra în camera lui Peter. Peter simte furnicături de teamă (va trebui să se prefacă adormit) și furie (*Ce mă-ta cauți aici?*). Însă Mizzy, desigur, intră doar în celălalt dormitor, care-i al lui pe moment. Peretele de ghips-carton care desparte cele două camere pare chiar să amplifice zgomotul – Bea a plecat de destul de multă vreme ca el să uite. Îl aude pe Mizzy scoțându-și pantalonii scurți (fermoarul tras și, aproape asurzitor, clănțănitul cataramei de la curea lovind podeaua); aude patul pârâind stins când Mizzy se întinde. Sunt acum la un metru douăzeci unul de altul, separați de un perete din carton hi-tech, amândoi treji.

Și... da. Trece un minut, începe altul și e clar că Mizzy se masturbează. Peter o simte. Crede c-o simte. Sexul schimbă atmosfera, nu? Și-ar jura că-l aude scoțând un geamăt slab, deși s-ar putea să fie doar Sigur Rós. Dar chiar așa. Ce altceva să facă un tânăr de douăzeci și trei de ani după-amiaza în pat, după o doză de cristal?

Și tu, Peter Harris, ce-ai să faci acum?

Chestia de bun-simț. Ai să te scoli imediat, ai să ieși zgomotos din cameră și-o să anunți, adormit și căscând, că ai dormit buștean până acum câteva minute. Ai să te declari surprins să-l găsești pe Mizzy acasă.

Chestia ascunsă. Ai să te scoli și-ai să te strecori în liniște afară din cameră și apartament. Mizzy e ocupat, probabil n-o să te audă (a închis ușa dormitorului? Hm, n-am auzit). Ai să te plimbi prin apropiere o vreme și-ai să te prefaci că te întorci acasă la ora obișnuită.

Chestia scandaloasă. Ai să rămâi unde ești și-ai să asculți mai departe.

Așa.

Acceptă faptul că, asemenea multor bărbați, ai o tendință homoerotică. De ce-ai vrea, de ce-ar vrea cineva, oricine, să fie *atât* de hetero?

Plus că e... cum?... uluitor, OK, într-un fel futut de tot, și totuși, e uluitor să intri așa în intimitatea altcuiva. La câțiva pași distanță e cea mai rară dintre făpturi – o altă ființă care crede că e singură. Adică da, OK, probabil nu suntem, în singurătate, profund sau nici măcar sesizabil diferiți, dar cum poți ști asta, de-adevăratelea, despre cineva, în afara ta însuți? Nu face asta parte din ceea ce cauți în artă – o salvare de singurătate și de subiectivitate; sensul unei tovărășii în istorie și în lumea largă; misterul uman în același timp iluminat și adâncit: de Adam cel izgonit al lui Giotto, de ultimele autoportrete ale lui Rembrandt, de fotografiile din Hale County ale lui Walker Evans. Arta din trecut a încercat să ne ofere ceva din ceea ce i se întâmplă lui Peter chiar acum – o privire în adâncurile celuilalt. Filmulețele cu trecători nu-s același lucru. Nici urnele obscene sau rechinii morți sau nimic, de fapt, crispat sau detașat sau ironic, șocant sau provocator. Ele nu-ți oferă nimic asemănător

unui băiat frumos și dat peste cap, care ia droguri și-și învârte în minte fantezii necunoscute chiar acolo, de cealaltă parte a vălului.

Sau, OK, poate Peter e homo, la urma urmei, și vrea una mică cu un porno gratis.

A fost un suspin prelung de dincolo de perete sau un crescendo al muzicii?

Care-ar fi fanteziile lui Mizzy?

E imposibil să-și imagineze, nu-i așa? Majoritatea bărbaților fac aceleași mișcări, mai mult sau mai puțin, dar ce e în mințile lor, ce face să le fiarbă sângele? Ce-ar putea fi mai umilitor de intim, ce se apropie mai mult de adâncimi decât ceea ce ne duce la orgasm? Dac-am ști, dac-am putea vedea ce e în baloanele de benzi desenate de deasupra altor tipi când se masturbează, am fi mișcați sau dezgustați?

Peter se trezește gândindu-se la Joanna în lac. Joanna a fost un centru al fanteziilor sale ani de zile, deși de zeci de ani a fost, desigur, înlocuită de alte femei. Imaginea Joannei în lac (se întoarce, își desface sutienul) e complicată de ce a devenit ea, după cum a văzut Peter în vizita sa în Milwaukee cu ani în urmă: grasă și frumoasă, mergând veselă spre patruzeci de ani, cu un portofel burdușit de fotografii, o femeie drăguță și trupeșă fără nimic sexual. Viziunea lui Peter despre ea pare a-l include și pe Matthew, Matthew la lac, în pantalonii lui scurți azurii, deși imaginea lui Matthew e complicată de ce a devenit: mort. Peter are senzația unui foc nimicitor. E surprins că o găsește sexy – o fierbințeală cumplită, care vrea să devore fiecare părticică din tine. Da, focul incinerării, și totuși. E clasic, nu-i așa, e etern, ciclopul sau lupul sau vrăjitoarea care vrea să te mănânce; ne-a înfricoșat și ne-a incitat dintotdeauna făptura hămesită după trupul nostru, căreia nu-i pasă deloc să ne posede sufletul.

Insistăm, desigur, să ne pedepsim prădătorii; le scoatem ochii sau le umplem burta cu pietre sau îi împingem în propriul lor cuptor, dar sunt dușmanii noștri preferați, ne temem de ei și-i iubim și de ce n-am face-o, când ne găsesc atât de delicioși, când le pasă doar de carnea noastră și nu dau doi bani pe părțile noastre tainice dinlăuntru? De ce credeți că un rechin l-a făcut celebru pe Damien Hirst?

Un virus l-a mâncat pe Matthew. Timpul a mâncat-o pe Joanna. Pe Peter ce-l mănâncă?

Are erecție acum. Cât e de ciudat? Trece printr-o clipă de vertij, un gol în stomac privitor la anumite... posibilități. Ei, hai, dac-ar fi homo ar ști deja, nu? Totuși, e un tip cu o erecție, inspirată de băiatul ăsta, nevasta lui travestită băiețește, și ascultă cum își face băiatul laba. Da, Doamne iartă-l, îl excită tinerețea lui Mizzy și faptul că e probabil condamnat, și-l excită (încă, după atâta timp) o întrezărire de-o nanosecundă, acum treizeci de ani, a sfârcului roz pal al Joannei în timp ce-și aranja costumul de baie, deși sfârcul ăla e schimbat de tot acuma; îl excită amintirea fapului c-a fost tânăr, a speranței firave, dar vânoase că imaginea fugară a sfârcului ei îi promitea un viitor erotic mai abundent și mai extatic decât își putea închipui; îl excită (cât e de ciudat?) felul în care moartea îi mănâncă răbdătoare pe cei vii și-l excită chelnerița blând-hotărâtă de ieri de la JoJo și stranietatea punctului în care se află și a ceea ce pare pentru moment a fi – cuvântul „pervers" îți vine în minte, nu? (Surpriză, se pare că fetișiștii și alții asemenea lor își găsesc plăcerea în *a fi* fetișiști; oricum, Peter, un amator, găsește sexy că face un lucru de care în fapt ar trebui să-i fie rușine.) Sunt pe invers doar cu tine, băiete, singur pe lume, de parc-ai alcătui un gen doar al tău. Simte un fior întunecat prin vene, o injecție amețitoare de jenă – în sfârșit, ceva

ilicit, ceva pe dos și *greșit* și, chiar din acest motiv, doar o idee profund – și peste o clipă, când aude geamătul jos care înseamnă cu siguranță că Mizzy a terminat (Peter nu va termina, nu-i atât de excitat sau nu-și poate îngădui să fie), e pentru un scurt moment cumplit de îndrăgostit de Mizzy, de Mizzy însuși și de lumea muribundă, de fata în jachetă verde de piele care a stat în fața rechinului și de cele trei vrăjitoare care vor să-l mănânce (pe asta de unde-ai mai scos-o, din *Macbeth*?), și de Bea când avea doi sau poate trei ani și se dăduse de-a berbeleacul pe niște trepte și nu se lovise, dar se speriase foarte, foarte tare și el o ajutase și-i șoptise la ureche până când totul fusese bine din nou, până când o făcuse să se simtă mai bine.

ORAȘ DE NOAPTE

Post factum, îl trece un val de greață față de ce-a făcut – ce înseamnă că e el acum? Cum se poate ca doar Mizzy, dintre toți bărbații, să-l excite astfel? E posibil să fii homo doar când vine vorba de un singur bărbat?

Ce-i cu el? Futu-i, oare întreaga lui viață a fost o minciună?

Și totuși, cea mai mare surpriză e cât de tandru se simte acum, bizar de îngrijorat pentru Mizzy. Poate că, la urma urmei, nu virtuțile altora ne frâng inima, cât senzația de recunoaștere aproape insuportabil de ascuțită atunci când îi vedem în ce au mai josnic, în tristețea și-n lăcomia și-n prostia lor. Ai nevoie și de virtuți – de *un soi* de virtuți –, dar nu ne pasă de Emma Bovary sau de Anna Karenina sau de Raskolnikov pentru că-s buni. Ne pasă pentru că nu-s admirabili, pentru că sunt ca *noi* și pentru că mari scriitori i-au iertat din cauza asta.

Mizzy și-a petrecut după-masa în apartamentul luxos al surorii sale, drogându-se și luându-și-o la labă. Și, da, e mai captivant pentru Peter decât orice hotărâre de-a sta într-o grădină de munte, contemplând pietre. Acum poate începe să-l iubească pe Mizzy, acum când nu mai simte nevoia să-l protejeze sau să-l admire.

Are loc (a avut, e trecut de unsprezece acum) un interludiu puțin stânjenitor când Rebecca a ajuns acasă, pentru că Peter a trebuit să se prefacă a fi dormit ore întregi, ceea ce implica o boală închipuită mult mai acută decât cea de care suferă de fapt, ceea ce înseamnă că a primit doar o farfurie cu supă la cină și deloc alcool. (Apropo, oare băutura devine o problemă, de unde să știm, exact?) Faptul că Mizzy era clar mai mult decât jenat, și cine n-ar fi, aflând că era cineva acasă tot timpul, chiar dacă *n-ar fi* cumpărat droguri și nu s-ar fi masturbat... Peter a dat o reprezentație, pe care o spera convingătoare, a unui om atât de dărâmat de un deranjament stomacal, încât zăcuse ca în comă, cu filmul rupt, ca bușteanul proverbial, și odată ce fusese înviat de Rebecca era ca stafia tatălui lui Hamlet, un spectru senil, probabil de la maioneza din curcanul la lipie, da, o s-o pună pe Uta să-i sune mâine la prima oră, acuma soarbe doar o ceașcă de zeamă, sărmanul, și înapoi în pat pe la opt jumate, unde va continua să se prefacă blestemat (se simte aproape bine de tot, că veni vorba, episodul intestinal s-a potolit până la nivelul obișnuit, continuu, al unui rău minor) în timp ce se uită la episoade vechi din *Lost*. Ieșind din cameră îi aruncă o privire scurtă, dar pătrunzătoare, lui Mizzy, care nu pare liniștit de tot; care stă la masă cu un pahar de vin și pare atât de tânăr și de vinovat și... de mai ce?... de tragic, tragic într-un sens disponibil doar celor tineri, celor tineri și autodistructivi (cum o să-i spună Rebeccăi oare că Mizzy ia din nou?), adică oricui îndeajuns de tânăr să se prăbușească înainte de vreme; e cu totul altfel decât tragediile vârstei, chiar și ale vârstei de mijloc, când orice semn de cădere e umbrit de gravitate, de răni, de eșecul simplu, înnebunitor, de-a rămâne tânăr. Tinerețea e singura tragedie sexy.

James Dean sărind în Porsche-ul Spyder, Marilyn îndreptându-se spre pat.

Pe la miezul nopții, Peter stă întins de atâtea ore în covalescența-i falsă, încât bănuiește că-i apar escare, ceea ce e, firește, ridicol, deși poate că-i apare o formă subtilă de escară pe creier, îi e destul de greu să-și poarte de grijă și când *e într-adevăr* bolnav; o jumătate de zi în pat când e (relativ) sănătos e aproape intolerabilă. Rebecca doarme lângă el acum, Mizzy s-a retras la el în cameră. Peter stă întins lângă respirația soției lui, de cealaltă parte a peretelui subțire, Mizzy nu scoate nici un sunet. Peter se întreabă dacă Mizzy stă întins dincolo într-o stare asemănătoare, treaz, dar nemișcat, neliniștit în privința a ceea ce Peter ar fi putut să audă, în ciuda insistenței sale că dormea tun. Peter și-i închipuie fugar, pe Mizzy și pe el însuși, ca pe două efigii tombale din Evul Mediu, camarazi de arme; dacă înainte Mizzy arătase ca un războinic sculptat, idealizat, Peter îi vede acum pe amândoi, în sarcofagele lor, unul lângă altul, în siguranță așa cum numai morții pot fi, bărbatul mai vârstnic și cel mai tânăr, căzuți împreună în vreo bătălie purtată pe un petic de pământ revendicat, care e acum, foarte probabil, o parcare sau un centru comercial, deși el și Mizzy rămân exact la fel ca atunci când pământul era o răsplată peste măsură și călugării îi întinseseră în morminte, noi membri ai eternității, locuitori ai unei lumi dispărute, în care nu era mai ușor să trăiești decât cea de acum, dar nici prost croită, nici țipătoare; o lume de păduri și mlaștini, slab populată, în care oamenii despicau și se încleștau și-și loveau scuturile pentru a cuceri un pământ care mai putea da rod sau păduri în care zei și monștri încă îi priveau din umbră. E ceva la Mizzy ce-ți amintește de Evul Mediu, chipesia

lui palidă, cu oase fine, ochii întristați, senzația (Peter nu-și mai poate scoate gândul acesta din minte) că e efemer, că e Greșeala, copilul stafie care nu se poate lega de lume la fel de trainic ca majoritatea oamenilor.

Peter îi va spune Rebeccăi, desigur, că Frățiorul a chemat un dealer de droguri la ei acasă. Cum să nu-i spună? I-ar fi spus astă-seară, dar... dar ce? Dar a fost toată tărășenia aia, s-a prefăcut bolnav, i s-a dat atenție și asta a fost seducător, să fie tratat ca un invalid fără neplăcerea de-a fi de fapt bolnav. Și așa se pare că și-a îngăduit să amâne, pentru o noapte, conversația lungă și neliniștită cu soția lui, toate întrebările despre ce să facă. Nu pot (s-au interesat) să-l interneze la dezintoxicare împotriva voinței lui și nu-l pot da afară, nu-i așa, acum când ia din nou droguri, ar fi ca și cum ar trimite un copil singur în pădure, dar nici nu-l pot lăsa să rămână, nu-i așa, dacă dă adresa lor vânzătorilor de droguri. Iar Mizzy, desigur, ca orice dependent, n-are nici o relație cu adevărul, ar jura că n-o să mai cumpere niciodată droguri aici în apartament, poate ar tremura și ar plânge și ar cere iertare și asta n-ar însemna absolut nimic. Blestemații de Taylori. Pentru că, să fim cinstiți, pentru asta trăiesc, adoră să se îngrijoreze în privința lui Mizzy, e distracția familiei și, chiar așa, după ce și-a dăruit o boală închipuită, cine l-ar învinovăți pe Peter că vrea să amâne, fie și doar pentru o noapte, adânca dezamăgire și îngrijorare a Rebeccăi, telefoanele înnebunite la Rose și Julie, cererile adresate lui Peter de a-și spune părerea despre ce e de făcut și probabilitatea ca părerea sa, oricare ar fi, să fie considerată prea aspră sau prea indulgentă, pentru că el nu poate avea dreptate în privința lui Mizzy, niciodată, pentru că nu e un membru al congregației.

Peter adoarme, apoi se trezește din nou. Pulsațiile luminoase ale visului se risipesc: are o casă secretă la München (*München ?*), un doctor i-a lăsat un mesaj acolo. Apoi s-a reîntors cu totul, e în propriul dormitor, Rebecca doarme lângă el.

Și acum e absolut, deznădăjduit de treaz la douăzeci și trei de minute după miezul nopții.

Simte, așa cum i se întâmplă uneori, cum trebuie că li se întâmplă celor mai mulți dintre oameni, o prezență în încăpere, pe care n-o poate vedea decât ca pe nălucile lor vii, a sa și a Rebeccăi, amestecul visurilor și răsuflărilor, mirosurilor lor. Nu crede în fantome, dar crede în... ceva. Ceva viabil, viu, ceva ce e surprins când se trezește la ora asta, ceva ce nu simte nici bucurie, nici părere de rău să-l vadă treaz, dar care recunoaște faptul, pentru că a fost întrerupt din cugetarea sa nocturnă, nearticulată.

E timpul pentru o votcă și-un somnifer.

Se ridică din pat. Rebecca face mișcarea aceea prin somn, acea retragere în sine subtilă, însă palpabilă, micul fluturat din degete, gura care își schimbă expresia, prin care el știe că, deși n-a trezit-o, ea înțelege cumva în somn că el părăsește patul.

Iese din dormitor. A ajuns în mijlocul livingului, când vede că Mizzy stă dezbrăcat în bucătărie, privind pe fereastră.

Mizzy se întoarce. L-a auzit apropiindu-se. Stă înfipt pe ambele picioare, cu mâinile pe lângă corp, și Peter se gândește o clipă la Omul Vizibil, manechinul de plastic transparent cu organele colorate înăuntru, pe care-l construise la zece ani și care, creierului său de zece ani, îi păruse atins de divinitate. I se păruse că așa trebuie că arătau îngerii, lasă, tu, cămeșile lungi și pletele în vânt, un înger e imaculat de transparent, un înger ar sta în fața ta ca Omul Vizibil, ca Mizzy acum, dăruindu-se,

nici implorator, nici rece, doar prezent, și gol, și adevărat.

— Hei, zice Mizzy liniștit.

— Hei, răspunde Peter. Continuă să se apropie. Mizzy e nemișcat și deloc stingherit, ca un model la o oră de desen.

OK, e ciudat, nu? Peter continuă să pășească, ce altceva să facă? Dar se petrece ceva, nu? Are senzația (nu poate fi adevărat, și totuși) că Mizzy l-a așteptat.

Ajunge în bucătărie. Mizzy stă în mijloc, dar e destul loc ca Peter să treacă pe lângă el, la limită, fără să-l atingă sau să facă un efort extravagant să-l evite. Își toarnă un pahar de apă de la robinet, pentru că trebuie să facă ceva.

— Cum te simți? întreabă Mizzy.

— Mai bine. Mersi.

— Nu poți să dormi?

— Nu. Nici tu?

— Nici.

— Am niște Klonopin în baie. Sincer, sunt mare fan al votcii cu un Klonopin în momente de-astea. Vrei una? Adică, vrei din amândouă?

O, ia stai așa, tocmai i-a oferit droguri unui dependent.

— O să-i spui? întreabă Mizzy.

— Ce să-i spun?

Mizzy nu răspunde. Peter face un pas înapoi, sorbind din paharul cu apă, și-l ia în primire pe băiatul gol care, ia uite, pare a sta în bucătăria lui – umflăturile modeste ale venelor, câte una întinzându-se lenevă de-a curmezișul fiecărui biceps, plăcile spâne de un trandafiriu stins ale abdomenului și, ieșind din încâlcitura modestă de păr pubian castaniu, chestia însăși, respectabilă, destul de mare, însă nu pornografic de uriașă, cu vârful

vineţiu din cauza luminii slabe. Iată picioarele tinere şi vânoase, care pot urca uşor un munte în fugă, şi labele lor, surprinzător de pătrăţoase, aducând vag cu ale unui urs.

Ce să-i spun?

Mizzy are bunul-simţ să lase tăcerea să se aşeze, iar Peter n-are nici talentul, nici înclinaţia, după câteva secunde de tăcere, să insiste că habar n-are despre ce e vorba. Ca să spunem adevărul, n-are voinţa s-o facă.

— Cred că trebuie, zice el.

— Aş vrea să nu-i spui.

— Sigur c-ai vrea.

— Nu de dragul meu. Nu doar de-aia. Ştii şi tu la fel de bine. Le apucă năbădăile şi oricum nu schimbă lucrurile cu nimic.

— Când ai început iar?

— La Copenhaga.

Să trecem, pe moment, peste privilegiul de neînchipuit al băiatului ai cărui părinţi continuă să trimită cecuri, băiat care se opreşte aşa, lejer, la Copenhaga, întorcându-se din Japonia. Încearcă să nu-l urăşti din cauza asta.

— Ar fi cu totul absurd să întreb de ce? zice Peter.

Mizzy oftează, un sunet dulce ca al unui instrument de suflat, nu foarte diferit de oftatul regal pe care şi-l perfecţionase Matthew cu ani în urmă.

— E o întrebare foarte bună. Doar că nu prea are răspuns.

— Vrei să fii ajutat să te laşi din nou?

— Pot să fiu sincer cu tine?

— Te rog.

— Nu chiar acum. Mai încolo. Ridică braţele şi-şi face mâinile căuş lângă faţă, de parc-ar fi pe punctul să bea apă din ele. Zice: Întotdeauna-i aşa

de ridicol să-i spui cuiva care n-a luat niciodată: „nu poți să înțelegi".

Peter șovăie. „Ridicol" e foarte puțin spus. Nu-i mai bine zis ofensator, jignitor? Și ce spui de aluzia că unul „care n-a luat niciodată" e un tip trist și pricăjit, care stă pe peron, îmbrăcat cumsecade, în timp ce autobuzul trage în stație? Chiar și acum, după toate campaniile publicitare, după ce-am învățat atâtea despre cât de rău ajungi de fapt, tot mai există strălucirea autodistrugerii, nepieritoare, dură ca diamantul, ca un străvechi talisman blestemat care nu poate fi distrus prin nici un mijloc cunoscut. Încă, *încă*, cei ce se prăbușesc pot părea acordați într-un fel mai complicat, mai periculos, la tristețe și, da, la o grandoare imposibilă. Sunt romantici, lua-i-ar dracu'; nu ni se scoală chiar la fel pentru cei treji și cumpăniți, pentru cei perseverenți, oricât bine ar face. Nu-i adorăm cu disprețul splendid pe care-l simțim față de dependenți sau față de răufăcători. Te-ajută, desigur – să nu ne lăsăm duși chiar așa – dacă ești un prinț tânăr ca Mizzy și chiar ai ceva valoros de distrus.

E de mirare că Taylorii sunt obsedați de băiatul ăsta? Ce-ar fi fără el? Un profesor universitar îmbătrânit, care a publicat două cărți cu nimic ieșite din comun (despre cum a evoluat ditirambul în oratorie, despre niște prefigurări anterior neluate în seamă ale culturii clasice grecești în cultura miceniană), o femeie care se țicnește inofensiv (obsesii în privința zgârceniei și reciclării, asociate bizar cu o indiferență totală față de mizeria din casă) și trei fiice drăguțe care o duc de la bine (Rebecca) la cam suspicios de *prea* bine (Julie) și nici bine, nici rău (Rose).

Peter îi spune lui Mizzy:

— Nu prea am ce să fac cu o afirmație ca asta.

Şi, apropo, dacă ar ieşi Rebecca din dormitor chiar acum? Înţelegi, nu-i aşa, că singura mea alegere ar fi să-i spun totul. Şi c-ar părea ciudat că tu stai acolo gol, orice i-aş spune eu.

N-a zis Rebecca odată: *pe Mizzy îl cred capabil cam de orice?* N-a spus-o cu un amestec de furie şi respect?

— Ştiu, răspunde Mizzy. OK.

OK?

Mizzy îşi aşază degetele de ambele părţi ale maxilarului. Bisericos. Tânărul căutător venit să-şi proclame nevrednicia.

Zice:

— Simt că încep să văd cum lumea... pur şi simplu merge înainte fără mine. Şi, ştii, de ce n-ar face-o? Dar n-am. Habar ce să fac. M-am gândit atâta că dacă spun nu tuturor, ştii tu, ideilor rele, ca de exemplu Facultatea de Drept, că ideea cea bună ar apărea pur şi simplu. Şi încep să înţeleg că aşa încep eşecurile jalnice de-o viaţă. Adică, mai întâi eşti un eşec tânăr şi drăguţ, după aia...

Râde, un suspin prelung, jos.

Peter zice:

— Disperarea pare prematură.

— Ştiu, ştiu. Dar e o perioadă proastă pentru mine. Am căzut într-un, nu ştiu, soi de puţ acolo la sanctuar, exact ce nu trebuia să se întâmple. Am... simţit că încep să văd natura trecătoare a tuturor lucrurilor, golul senin din mijlocul lumii, dar nu mă alina. Îmi venea să mă sinucid.

Din nou, o bucată din râsul acela suspinat.

— Aia ar însemna să exagerezi, zice Peter.

Futu-i, iată din nou dorinţa de-a fi dur, dar compătimitor, care sună însă neserios şi crud.

— Nu mă lăsa să devin melodramatic, zice Mizzy. Uite ce încerc să spun. Sunt pe muchie de cuţit. Nu pot să-mi spun că de fapt am nevoie să mă duc la

un sanctuar mai bun sau la unul din altă țară. Mi-am pierdut iluziile. Am nevoie de puțin ajutor să trec peste moment. Nu-s mândru de asta. Dacă mă pot simți bine pentru o vreme, dacă mă pot scula din pat și să fac ceva dimineața, dacă mă poți ajuta să îmi găsesc o slujbă, mă las de droguri. Am mai făcut-o. Știu că pot s-o fac.

— Mă pui într-o poziție imposibilă.

— Cer un pic de ajutor. Știu, *știu*, dar e prea târziu să mai schimb și pe bune, chiar pe bune, am nevoie de câteva luni. De câteva luni în care să mă simt OK, ca să pot începe o viață nouă. Și așa. Știi ce-o să se întâmple dacă-i spui.

Știe.

— Promiți să nu mai comanzi de aici?

— Absolut.

Da, fix.

— Nu spun da. Spun că mă mai gândesc.

— De atâta am nevoie. Mulțumesc.

Și cu asta se apleacă și-l sărută blând, cel puțin semicast, pe buze.

Aoleu.

Mizzy se retrage, îi dăruiește un zâmbet fermecător de rușinat, pe care trebuie că-l exersează de ani de zile.

— Scuze, zice. Cu prietenii mei ne sărutăm mereu, nu înseamnă nimic.

— Am înțeles.

Și totuși. I se dăruiește Mizzy?

Peter ia sticla de Stoli din congelator, toarnă amândurora câte-un păhărel. Ce dracu'. Apoi se duce în baie după Klonopin. Mizzy înțelege să aștepte în bucătărie. Când Peter se întoarce cu câte-o pastilă albastră pentru fiecare, își spun „noroc" și dau pastilele pe gât cu votcă.

E ceva excitant în toată treaba. Peter tot nu vrea să facă sex cu Mizzy, dar e ceva tulburător să

bei un pahar de votcă cu un alt bărbat care se întâmplă să fie gol. E chestia aia frățească ascunsă, de vestiar, vibrația erotizată masculină, joasă care n-are a face atât cu corpul, cât cu lucrurile pe care le aveți în comun. Tu, Peter, oricât îi ești de devotat soției, oricât de bine îi înțelegi grijile *foarte reale* în privința lui Mizzy, înțelegi și dorința lui de a-și croi propriul drum, de a evita vârtejul ardorii femeiești, senzația aia distinct feminină că *vei fi vindecat*, de vrei ori nu.

Bărbații sunt uniți de ce au în comun, poate că e atât de simplu.

Și, OK, pentru o clipă, Peter își închipuie că și el ar putea fi o statuie de Rodin, desigur, nu băiatul Epocii de Bronz, dar nici unul dintre burghezii din Calais; ar putea fi un Rodin nedescoperit, un bărbat care îmbătrânește nesupus, o figură a demnității neînduplecate, stând ferm, neînarmat, cu pieptul dezgolit (pieptul îi e încă musculos și nici abdomenul nu-i prea rău), cu o pânză drapată în jurul șoldurilor, cum se cuvine în cazul unui domn de o anumită vârstă (și care nu-i grozav de mulțumit de condiția fundului său).

— Mersi încă o dată, zice Mizzy. Că te gândești la ce te-am rugat.

— Mm.

— Noapte bună.

— Noapte bună.

Mizzy se întoarce în camera lui. Peter îl privește mergând, spatele suplu și sferele mici, perfecte, ale feselor. Orice o fi fiind homo la Peter are probabil de-a face cu fesele, locul în care un bărbat e cel mai vulnerabil; locul în care fizionomia lui pare cel mai puțin construită pentru luptă.

Hai. Spune-ți-o în minte. Fain cur, frățioare.

Și acum, sărmană făptură, înapoi în pat.

Somnul însă nu-i revine. După o oră întreagă, se scoală din pat, bâjbâie după haine. Rebecca se mișcă.

— Peter?

— Șș. Totul e OK.

— Ce faci?

— Mă simt mai bine.

— Da?

— Cred c-a fost o toxiinfecție alimentară. Dintr-odată sunt bine.

— Hai înapoi în pat.

— Vreau doar să iau o gură de aer. Mă întorc în zece minute.

— Sigur?

— Da.

Se apleacă, o sărută, inhalează mirosul somnoros, dulce-asudat pe care-l emană.

— Nu sta mult.

— Nu.

Din nou, cuțitul în inimă. Cineva care se îngrijorează în privința ta, are grijă de tine și pentru care tu faci la fel... nu trăiesc cuplurile mai mult decât oamenii singuri pentru că se bucură de mai multă grijă? N-a făcut cineva un studiu pe tema asta?

A tras cu urechea în timp ce fratele soției sale și-o freca, n-are cum să-i spună asta vreodată, nu?

Trebuie să-i spună însă că drăguțul de frățior ia din nou droguri. Cum și când să facă asta?

Îmbrăcat, intră în semiîntunericul din camera mare. Sub ușa camerei lui Mizzy nici o linie de lumină.

E timpul să iasă, să iasă pur și simplu în lumea nocturnă.

Și iată-l, lăsând ușa masivă de fier de la intrare să se închidă cu un clic în urma lui, iată-l în vârful celor trei trepte de oțel care duc spre trotuarul sfărâmat. New Yorkul e, cel puțin în privința asta, probabil cel mai ciudat oraș din lume, cu atâția

locuitori trăind ca ei (ca noi), printre rămășițele nereconstruite ale atelierelor și clădirilor de apartamente din secolul XIX, cu străzile pline de gropi și asfaltul lăsat în timp ce, uite acolo, după colț, e un butic Chanel. Mergem la cumpărături prin moloz, de parc-am fi cei mai bogați, cei mai bine îmbrăcați refugiați din lume.

Mercer Street e pustie noaptea târziu. Peter o ia spre nord, apoi spre est pe Prince Street, înspre Broadway, mergând fără țintă, dar cumva înspre partea mai zgomotoasă, mai tânără a centrului, departe de somnul filtrat Jamesian al locuitorilor din West Village. E conștient de oglindirea sa care patinează mut alături prin vitrinele întunecate ale magazinelor închise. Semităcerea de pe Prince Street ține mai puțin de-un cvartal și apoi traversează Broadway, care, desigur, nu e niciodată tăcută, deși bucata asta e un mall întins pe lungime, ca din *Blade Runner*, cu reprezentanțele lanțurilor de magazine suburbane mamut, Navy și Banana și Etcetera, care s-au reprodus perfect aici, așa cum ar face-o oriunde, deși aici își expun marfa într-un vacarm necontenit de trafic și claxoane ; aici, intrările lor sunt case improvizate pe care rezidenții peste noapte și le-au construit din cartoane și pături. Peter așteaptă să se facă verde, traversează într-un mic grup de pietoni nocturni de pe Lower Broadway, cupluri și cvartete (mereu câte doi), oameni nici prea tineri, nici prea în vârstă, clar prosperi, care au Ieșit Noaptea și par să se distreze destul de bine, după ce-au venit cu mașina, presupune el, de undeva de aproape, au parcat într-un garaj public, au mâncat la restaurant și acum se îndreaptă... încotro? Să-și ia mașinile să se ducă înapoi acasă. Unde altundeva? Ăștia nu-s oameni cu destinații de nepătruns. Nu-s nici turiști, nu seamănă deloc cu ăia care cască gura și zbiară de

pildă în Times Square, dar nu locuiesc aici, locuiesc în Jersey sau Westchester, parcă-s burghezi din Amsterdamul secolului XVII, traversează Broadway de parc-ar fi a lor, se cred dezinvolți, se cred făpturi nocturne, au vecini pe care-i consideră *ei* burghezi pentru că nu le place să vină cu mașina în New York, pentru că preferă să stea acasă (chiar în clipa asta, femeia cu șalul de cașmir cu franjuri, cea umblând la braț cu domnul Cizme de Cowboy, izbucnește într-un hohot de râs uriaș, un hohot de după trei martiniuri, care se aude cale de-un cvartal sau mai bine), în timp ce locuitorii din Manhattanul inferior, cei care supraviețuiesc zi după zi aici, umblă mai modest, cu siguranță mai tăcuți, mai penitenți, pentru că e aproape imposibil să-ți păstrezi un simț al hybrisului când trăiești aici, te confrunți constant de *alter*itatea năvalnică a altora; hybrisul e cu siguranță mai accesibil când ai o casă și-o peluză și-un Audi, când înțelegi că la sfârșitul lumii vei primi o secundă suplimentară de viață pentru că bomba nu va fi îndreptată spre tine, unda de șoc te va distruge, dar nu ești ținta principală a cuiva, te-ai scos din zona zero, nimeni nu e împușcat unde locuiești tu, nimeni nu e înjunghiat de un psihopat oarecare, cea mai mare amenințare la adresa securității personale, neîntrerupte, e posibilitatea ca fiul vecinului să intre și să-ți fure câteva flacoane de pastile din dulăpior.

Acum că-i de cealaltă parte a Broadway-ului, acum că domnul Cizme de Cowboy și soția sa hohotitoare au virat spre sud, oare nu se îndreaptă pas cu pas înspre Lower East Side, un cartier în care el însuși e la fel de *burghez*; la fel de pompos și de aiurea îmbrăcat? Locuiește într-un blestemat de pod din SoHo (cât de anii optzeci e chestia *asta*?), are *angajați* și în față, la câteva străzi distanță, sunt cârduri de tineri rockeri care locuiesc în clădiri

fără lift, care-și cumpără bere cu ultimii bănuți. Îți imaginezi oare, Peter, că bocancii tăi Carpe Diem le vor părea mai puțin fraieri decât ți s-au părut ție cizmele Tony Lama ale tipului ăluia? Există câte-o răsplată bine-meritată pentru fiecare, oriunde ar fi, și cu cât de îndepărtezi de fief, cu atât mai ridicole îți sunt frizura și hainele, opiniile și viața. La o azvârlitură de băț de casă sunt cartiere care ar putea la fel de bine să fie în Saigon.

Ia-o spre centru, atunci. Spre Tribeca.

Oare ce face Bea în noaptea asta?

Viața ei e, de mai bine de un an, un mister, iar Peter și Rebecca au decis (ferm?) să nu insiste cerând mai multe detalii decât le oferă ea de bunăvoie. De ce-a plecat de la Tufts? Voia o pauză, fusese la școală toată viața. OK, asta era de înțeles. De ce, din toate locurile în care te poți duce și din toate lucrurile pe care le poți face, a ales să lucreze la barul unui hotel din Boston și să locuiască împreună cu o femeie ciudată, mai în vârstă decât ea, care pare să nu aibă ocupație? Întrebarea n-a fost pusă, nici răspuns n-au primit. Au încredere în ea, au ales să aibă încredere în ea, deși încrederea poate fi subțire și fragilă în timp. Griji, sigur că-și fac griji, dar mai rău, au început să se întrebe cu ce-au greșit, cum de și-au infectat fata cu un virus al spiritului căruia i-au trebuit douăzeci și unu de ani să se maturizeze.

Chestia cu Mizzy l-a agitat.

Își scoate BlackBerry-ul și apasă tasta de apel rapid pentru Bea.

O să-i răspundă mesageria vocală. Bea îi mai răspunde Rebeccăi duminica, încă-i e dragă mama sau cel puțin se simte cumva datoare față de ea. Altminteri, nu răspunde niciodată. Îi lasă mesaje din când în când, așteaptă legătura de duminică.

Astă-noapte vrea să-i lase un mesaj. Vrea să-i lase un buchet de flori în prag, știind că se vor ofili și vor muri acolo.

Telefonul sună de cinci ori. Și apoi, cum era de așteptat:

— Salut, sunt Bea, vă rog, lăsați un mesaj.

— Scumpo, sunt tata. Te sun doar să-ți spun salut, de fapt. Și să-ți spun...

Înainte să poată spune te iubesc, ea răspunde.

— Tati?

Doamne.

— Hei. Hei. Mă gândeam că probabil lucrezi.

— M-au trimis acasă. Mergea prost astă-seară.

— Păi. Hei.

E la fel de agitat ca atunci când a sunat-o întâia oară pe Rebecca s-o invite în oraș. Ce-i cu treaba asta? Bea nu i-a mai răspuns la telefon de când a plecat la facultate.

— Așa că-s acasă, zice ea. Mă uit la televizor.

E pe Bowery acum. Și Bea unde e? Într-un apartament din Boston pe care nu l-a văzut niciodată – le-a spus clar că nu vrea să fie vizitată. E imposibil să nu-și închipuie covoarele vechi și aspre și petele de pe tavan. Bea nu câștigă prea bine (refuză ajutorul lor) și, adevărată fiică de esteți, rareori aranjează o cameră mai mult decât să lipească două postere pe pereți. (Oare și-o mai lipește pe Flannery O'Connor pozând cu un păun și fața frumoasă și blândă a lui Kafka, sau a trecut la alte pasiuni?)

— Îmi pare rău că te-am sunat atât de târziu, zice el. Mă gândeam că lucrezi.

— Ai sunat pentru că ai crezut că n-o să răspund.

Gândește rapid, Peter.

— Cred că m-am gândit să-ți las un bileţel cu te iubesc.

— De ce în noaptea asta?

Merge pe Bowery înspre fâșia de oraș care nu-i chiar Chinatown și nici Little Italy.

— Aș putea să te sun în oricare noapte, scumpo, zice. Poate pentru că m-am gândit la tine astă-seară.

Nu, *mereu* te gândești la ea. Cum de conversația asta pare o întâlnire care nu prea merge bine?

— E târziu și tu nu dormi, zice ea. Ești afară? Așa se aude, de parcă ești afară.

— Da, n-am putut dormi, am ieșit să mă plimb.

Pe unde se plimbă acum sunt doar magazii și magazine deloc prospere, cu obloanele trase, lumina slabă a becurilor lucind în bălțile de pe pavaj, e atât de liniște, încât auzi un șobolan care caută într-o pungă de hârtie pe trotuar; orașul nostru de noapte... nu, n-avem oraș de noapte, adevărata abjecție, cu târfele transsexuale și dealerii de droguri serioși (nu tipii ăia jalnici care-ți șoptesc *X? Coca? Iarbă?* când treci pe lângă ei prin parcuri) au fost alungați de Giuliani, de cei bogați; New Yorkul are încă zone dezolante, dar rareori ești cu adevărat în pericol, nimeni nu mai vinde heroină în clădirea eviscerată de colo, nici o frumusețe diformă cu ochi adânciți în orbite n-o să se ofere să ți-o sugă pentru douăzeci de dolari. Asta nu-i oraș de noapte, iar dumneata, domnule, nu ești vreun Leopold Bloom.

— Amândoi avem insomnii. De la tine am moștenit asta.

Oare vrea să spună că-i o afinitate sau recită oare un blestem?

O, Bea, mai lasă-mă, sunt penitent, sunt fără un penny, sunt la mila ta. Pustietatea năpădită de șobolani prin care se plimbă Peter alcătuiește destul de rapid periferia Chinatownului, singurul stat național prosper din Manhattan, singurul care se dezvoltă fără amestecul cafenelelor și al bărulețelor cool.

— Ți-am zis, zice el. M-am gândit la tine. Am vrut să-ți las un mesaj.

— Te-a supărat ceva?

— Nu mai mult decât de obicei.

— Parc-ai fi supărat.

Peter se luptă cu impulsul de-a închide. Cine are mai multă putere decât un copil? Poate fi cât de crudă vrea. El nu poate. Şi totuşi, impulsurile devin tot mai impetuoase: *eşti comună, nu eşti chiar aşa deşteaptă, eşti o dezamăgire*. Nu poate. N-ar face-o niciodată.

— Sunt supărat doar din cauza chestiilor obişnuite. Banii şi sfârşitul lumii.

Nu poate deveni neserios cu ea, nici măcar n-o să-şi *încerce* spiritul seducător. Doar vorbeşte cu propria *fiică*.

Ea zice:

— Vrei să-ţi trimit un cec?

Îi ia o clipă să-şi dea seama că glumeşte. Pufneşte în râs. Din cauza traficului n-aude dacă râde şi ea în semn de răspuns.

Traversează acum Canal Street, îndreptându-se înspre neoanele aprinse şi fluorescenţa Chinatownului propriu-zis, roşu şi galben ţipător, de parcă albastrul nici n-ar exista în spectru. Nu sting niciodată luminile, nu îndepărtează niciodată raţele gătite care se leagănă cu gâturi alungite în vitrine; de parcă ar exista o continuă, nestinsă viaţă a locului, care poate fi populată sau nu. O reclamă galbenă zice BUN, doar atât, şi oferă drept exemplu un acvariu tulbure plin cu somni leneşi, de culoarea nămolului.

— Şi OK, zice el, fratele maică-tii e o pacoste.

— A, da. Dizzy. E un puşti răsfăţat.

— Exact.

— Aşa că te-ai gândit că ar fi un contrast drăguţ să vorbeşti cu fiica ta cea fericită şi echilibrată.

Te rog, Bea. Te rog, ai milă.

Copiii n-au. Sau au? Tu, Peter, ai avut milă de părinţii tăi?

Nu crede nici el în chicotitul jos pe care se forțează să-l scoată.

— Nu ți-aș cere niciodată ceva atât de imposibil ca a fi fericit și echilibrat, zice.

— Așadar te liniștește gândul că sunt nefericită.

Ce naiba e cu tine?

— Ce mai face Claire?

Colega de apartament.

— A ieșit. Sunt doar eu cu pisicile.

Peter zice:

— Nu vreau să fii nefericită, Bea. Dar nu vreau să fiu unul dintre părinții ăia care insistă să le fie copilul, știi, fericit tot timpul.

— O să avem o discuție serioasă? întreabă ea. Vrei să avem o discuție serioasă?

Nu. E ultimul lucru pe care-l vreau.

— Sigur, zice el. Dacă vrei.

— Ești sigur?

— Sigur.

Ea zice:

— În ultima vreme m-am gândit mult la *Orașul nostru*.

— Piesa dintr-a doișpea?

Ea jucase rolul mamei. Nu pe-al lui Emily. Alungă gândul ăla.

Bea la liceu – o fată zdravănă și ironică, avea două prietene apropiate (acum studente la Brown și Berkeley), fără urmă de băieți, o viață tânără nu lipsită de plăcere, dar în nici un caz voluptuoasă, nici măcar puțin nesăbuită. Discuții lungi, serioase, cu prietenele, apoi temele și la culcare. Ea și prietenele (ale căror nume erau Sarah și Elliot, zdravene și ironice și ele, lui Peter îi plăceau, oare le va mai vedea vreodată?) mergeau la film în weekend, uneori cumpărau puloverele groase și cizmele cu șireturi cărora le erau devotate. Odată merseseră la patinaj, la patinoarul Wollman, o singură dată.

— Pare că nu-ți pasă deloc, zice ea.

— Nu. Mă gândeam că ai fost minunată.

— Nu mi-ai spus. Ai vorbit la telefon tot timpul. Nu știu ce afacere aveai de făcut.

Nu i-a spus? Așa a fost? Nu. Inventează. Ba i-a spus că fusese minunată, a folosit exact cuvântul ăsta, și nu vorbise la telefon după piesă, cine ar face așa ceva?

— Știu că-i aiurea, dar m-am tot gândit la asta.

— Eu nu așa îmi amintesc.

— Eu da. Îmi amintesc perfect.

E o *amintire falsă*, Bea. Crezi, chiar crezi că m-aș duce în culise după ultima piesă a fiicei mele și aș vorbi cu nu știu ce client la telefon?

— Uau, e tot ce poate scoate. Hei, dacă n-am zis ce trebuia, îmi pare rău. Chiar am crezut că ai fost minunată.

— Nu am fost. Asta e. N-aveam talent, o știam amândoi.

— Nu, nu, zice Peter. Cred că poți face orice.

— Nu tre' să mă minți, tati. N-am nevoie.

E adevărat? Sigur că nu poate face *orice*, nimeni nu poate, și da, desigur, vezi limitele copilului, ai avut întrevederi cu profesorii despre limitele ei, faptul că ești tată nu înseamnă că ești orb, dar o iubești, chiar o iubești și o încurajezi, îi spui (i-am spus, jur) că a fost minunată în rolul mamei din *Orașul nostru*.

A văzut minciuna, nu-i așa? Era mai deșteaptă decât părea.

Cum să-i spui că limitele ei între ghilimele nu contează pentru tine?

Zice:

— Te iubesc. Te iubesc orice ai face.

Ea răspunde:

— Cred că ai făcut tot ce-ai putut să mă iubești. Cred că ai avut și tu limitele tale.

Futu-i.

De-aia ești așa feciorelnică, de-aia ți-e patul tot așa de îngust? De-aia pari să vrei atât de puțin?

Chinatown se risipește, înlocuit de masivitatea maronie și rău-prevestitoare a Tribecăi, de liniștea solemnă a străzilor ei.

Spre deosebire de Chinatown, liniștea nocturnă din Tribeca nu pare a anticipa nimic. Dacă, vreme de câteva ceasuri în fiecare zi, e posibil să-ți tai părul sau să cumperi o lampă sau să iei o cină de trei sute de dolari, astea nu par să conteze prea mult, cel puțin nu pentru străzile largi și albite de lumină sau pentru scorțoșenia maro-cenușie a clădirilor, care tăiau exact aceleași forme pe cerul New Yorkului încă înainte de nașterea bunicului tău.

Peter zice:

— Sunt sigur c-am avut. Sunt sigur că am.

E cuprins de o dorință ciudată, aproape luxuriantă, ca ea să țipe la el, să-i spună tot, să-l crucifice și să-l insulte, să-l acuze de toate greșelile cunoscute, ca să nu trebuiască să răspundă, să nu trebuiască să se chinuie să mai spună ceva.

Dar n-o s-o facă, nu-i așa? E, mereu a fost, ursuză și închisă în sine, pe când era copilă cânta niște cântecele blânde și furioase pe care le inventase.

Dar zice următorul lucru.

— Urăsc să fiu fiica rănită care ar fi avut nevoie de mai multă atenție. Nu asta vreau să fiu.

— Cum te pot ajuta? întreabă el. Ce să fac?

Te rog, Bea, ori iartă-mă, ori biciuiește-mă. Nu mai rezist prea mult la discuția asta.

Dar trebuie să porți discuția asta. Cât timp ți-o cere ea.

Ea zice:

— Vezi foarte bine, dar nu-s sigură cât de bine auzi.

O avea pregătită pe-asta, nu-i așa?

Acum e în Districtul Financiar, în Lumea Clădirilor, n-ai cum să știi – cu excepția Bursei – ce se petrece în oricare dintre ele, desigur, e Ceva Ce Are de-a Face cu Finanțele, e ca Mizzy care vrea să se ocupe cu Ceva în Domeniul Artelor; ăsta e efectul citadelelor ăstora, fie că e vorba de Noul Muzeu sau de monolitul ăsta titanic, aducând vag a anii '70, pe lângă care trece, impenetrabilitatea lor fermă, înălțimile lor ca de fortăreață – cum să nu se gândească, din bazele lor, cei tineri și pierduți: mi-ar plăcea să fac Ceva Acolo Înăuntru?

Mizzy a stat cu pietrele sfinte. Acum vrea să facă parte din ceva care să-l recunoască.

— Te ascult acum, zice. Sunt aici. Continuă să vorbești cu mine.

Bea zice:

— Sunt bine, tati. Nu-s nebună. Am o slujbă și o locuință.

N-a insistat ea mereu, chiar și când era doar o fetiță, că era bine? Nu s-a dus întotdeauna la școală fără să se plângă, și-a avut două, trei prietene și-a trăit cât de retrasă putea dincolo de pereții subțiri ai camerei ei?

N-au fost el și Rebecca ușurați că părea să aibă nevoie de atât de puțin?

Zice:

— Asta e ceva, nu?

— Da. E ceva.

Tăcere.

Doamne, Bea. Cât de vinovat ai nevoie să fiu?

Și acum, în sfârșit, Peter ajunge în Battery Park. Colo în stânga e strălucirea arctică a feribotului către Staten Island, în față sunt columnele înalte de granit negru care poartă numele morților în război. Peter o ia pe aleea largă formată de monumente. *Moby Dick* începe în Battery Park, mai întâi e „Spuneți-mi Ishmael" și apoi – imposibil să-și reamintească în afara unei parafraze foarte vagi – e o

frază despre *molul* ăsta asaltat de valuri, nu e așa, dar își amintește că uscatului i se spune *mol*. Iată-l, drept în față, vârtejul negru al portului, tivit cu lumină, îi simte brusc mirosul și, cum să nu, e un miros marin urban, saramură amestecată cu petrol, ațâțătoare totuși, acea sălbăticie maternă, eternă, deși compromisă de tot căcatul vărsat în ea, rămân însă apa mării și degetul acesta de pământ, *molul* acesta e singurul punct de contact al orașului cu ceva mai mare și mai puternic decât el însuși.

— Bănuiesc că tu știi cum îți e mai bine, zice el.

Îi simte oare nerăbdarea din voce?

Peter se oprește la balustradă. Iat-o: insula Ellis și Do'n'șoara Libertate însăși, năluca aceea coclită, atât de încărcată de înțelesuri, încât a trecut dincolo de orice înțeles. Îți place (dacă-ți place ceva la ea) culoarea ei verde și statornicia ei, faptul că-i încă aici, deși n-ai văzut-o de ani de zile. Peter stă în fața apei împânzite de licăriri întunecate, un tumult de cocoașe – nu-s valuri, doar rulouri de apă care se sparg de dig cu un sunet adânc, *phloom*, și împrăștie tiare modeste de stropi.

Bea nu răspunde. Plânge? Dacă da, n-o aude.

Peter zice:

— De ce nu vii acasă pentru o vreme, scumpo?

— Dar sunt acasă.

Stă la balustradă, cu oceanul negru azvârlindu-se la picioarele lui și luminițele ca de Crăciun de pe Staten Island întinse la orizont, de parc-ar fi fost așezate acolo să delimiteze granița dintre oceanul întunecat și opac și cerul întunecat, lipsit de stele.

— Te iubesc, zice el neajutorat.

Nu găsește nimic mai util de spus.

— Noapte bună, tati.

Închide.

UN OBIECT DE VALOARE INESTIMABILĂ

Când se trezește a doua zi dimineața, e singur în pat. Rebecca s-a trezit deja. Se scoală, încă mânjit de somn, își trage pantalonii de pijama pe care de obicei nu-i poartă, dar n-o să iasă gol când e Mizzy prin preajmă (indiferent de politica lui Mizzy față de acest subiect).

În bucătărie, Rebecca tocmai a terminat de făcut cafeaua. Și ea e îmbrăcată într-un halat alb de bumbac pe care nu-l poartă de obicei (nu-s sfioși acasă sau cel puțin nu sunt de când Bea a plecat la facultate).

Mizzy, pare-se, încă doarme.

— M-am gândit să te las să dormi, zice Rebecca. Te simți mai bine?

Se apropie de ea, o sărută afectuos.

— Da, zice. Trebuie să fi fost o toxiinfecție alimentară.

Ea toarnă două cești de cafea, una pentru fiecare. Stă aproape exact unde a stat Mizzy azi-noapte. E lipsită de expresie din cauza somnului, puțin cam palidă. În fiecare dimineață devreme face chestia asta semimiraculoasă, prin care la un anumit moment al pregătirilor pentru zi pur și simplu... devine cât ai clipi ea însăși. Nu e vorba de machiaj

(nu prea se machiază), ci de o adunare a energiei și a voinței care o luminează și o strânge, îi dă culoare pielii și adâncime ochilor. De parcă, în timpul somnului, capacitatea ei de-a fi frumoasă și plină de viață dispare; de parcă în somn dă drumul tuturor însușirilor de care n-are nevoie și la loc de cinste între ele e vitalitatea. În aceste scurte interludii matinale, nu doar pare cu zece ani mai în vârstă, arată tot câte puțin mai mult ca bătrâna care probabil va deveni. Va fi, după toate probabilitățile, uscătivă și dreaptă, ușor formală cu ceilalți (ca și cum la bătrânețe demnitatea ar reclama o oarecare distanță cordială), rafinată, îmbrăcată frumos. Pentru Rebecca, o parte din *a nu deveni propria ei mamă* implică evitarea excentricității.

Peter zice:

— Am sunat-o pe Bea azi-noapte.

— Da?

— Da. Avem falsul copil în grijă și dintr-odată am vrut să vorbesc cu adevăratul nostru copil.

— Ce-a zis?

— E supărată pe mine.

— Mare noutate.

— M-a tocat mai ales pentru că am vorbit la telefon în timpul piesei *Orașul nostru*.

Te rog, Rebecca, fii de partea mea în chestia asta.

— Nu-mi amintesc așa ceva.

Dumnezeu să te binecuvânteze, iubirea mea.

Ea-și duce ceașca de cafea la buze, stând unde a stat fratele ei, de parc-ar vrea să demonstreze asemănarea și neasemănarea. Mizzy, care parc-ar fi turnat în bronz, și Rebecca, sora lui geamănă mai mare, care a căpătat cu timpul o patină umană, a urmă de oboseală muritoare care nu e niciodată mai vizibilă decât în lumina dimineții; o umanitate adâncă, sfâșietoare care e sursa și opusul artei.

— Bea jură c-am vorbit. Nu se lasă convinsă că nu-i așa. Dar n-am vorbit, nu?

— Nu.

Mulțumesc.

— Știu că e cam devreme pentru discuția asta, zice el.

— Nu, e în regulă.

— Doar că. N-am știut ce să zic. Cum să-i spun că amintirea asta de care se agață nu s-a întâmplat?

— Cred că și-a format ideea că tu ai fi fost capabil să vorbești la telefon în timp ce ea juca într-o piesă.

— Crezi c-am fost?

Rebecca își soarbe gânditoare cafeaua. N-o să-l liniștească, nu-i așa? Nu se poate împiedica să-i observe paloarea nesănătoasă, încâlceala sârmoasă și tivită cu alb a părului ei de dimineață.

Mori tânăr, rămâi frumos. Asta e din Blondie, nu? Ne gândim la asta ca la un fenomen modern, toată chestia asta cu tinerețea, dar de fapt gândiți-vă la toate marile portrete, unele vechi de secole. Zeițele lui Botticelli și Rubens, Maja lui Goya, Madame X. Gândiți-vă la *Olympia* lui Manet, care a șocat la vremea ei, el pictându-și amanta cu aceeași adulație voluptoasă rezervată de obicei fetelor nobile cuminți care pozau pentru picturile zeițelor. Aproape nimeni nu mai știe și nimănui nu-i pasă că Olympia a fost curva lui Manet; deși există toate motivele să ne închipuim că de fapt era prostuță și vulgară și nu tocmai curățică (fiind Parisul așa cum era pe la 1860). Acum e nemuritoare, e o mare frumusețe istorică, a fost curățită de atenția unui mare artist. Și OK, nu putem să nu observăm că Manet n-a ales s-o picteze după douăzeci de ani, când timpul începuse a-și face lucrarea. Lumea a idolatrizat mereu prospețimea abia născută. La naiba cu lumea.

Rebecca zice:

— E greu să fii părinte.

— Adică?

— Cum crezi că-i merge lui Mizzy? întreabă ea. Lui *Mizzy*?

— În regulă, presupun. Nu vorbeam despre Bea?

— Da. Scuze. Dar am senzația că există un fel de ultimă șansă pentru Mizzy.

— El nu-i fiica noastră.

— Bea e mai puternică decât Mizzy.

— Da?

— O, Peter, poate că-i totuși prea devreme pentru discuția asta. Trebuie să mă îmbrac, am teleconferința aia astăzi.

Blue Light se scufundă. Un conchistador din Montana, ca să vezi de unde, se gândește s-o salveze.

— Câh.

— Știu.

Au mai discutat, desigur, subiectul. E mai bine pur și simplu să renunțe sau să decidă să-l creadă pe acest binefăcător ivit din senin când le spune că nu vrea să schimbe revista? Uită-te în istorie. Câte națiuni bogate au cucerit altele mai mici și le-au lăsat nemutilate?

Și totuși, vrei ca lucrurile să continue. Și totuși, nu vrei să fii un redactor șomer la patruzeci de ani pe piața de azi.

Și ce poate să-ți placă la faptul că expresia „piața de azi" îți duruie în minte?

— Ce ai de gând? o întreabă.

— Știu c-o să spunem da, dacă e cu adevărat interesat. Mi s-ar părea prea ciudat s-o las să moară.

— Da.

Își sorb cafeaua. Iată-i, niște oameni între două vârste care lucrează din greu și au decizii de luat.

Dacă vrea să-i spună despre Mizzy, acum ar fi momentul, logic vorbind, nu-i așa?

Zice:

— Mă duc să văd lucrările lui Groff azi.

— E un noroc.

— E. Totuși mă simt puțin... aiurea în privința asta.

— Îhâm.

Nu e suportera numărul unu a mofturilor lui estetice. E de partea lui, dar nu-i înnebunită după artă, o apreciază, o înțelege (de cele mai multe ori), dar nu poate – nu vrea, n-are *nevoie* – să-și cenzureze un anume pragmatism, o impresie (precum a Utei) că el poate fi uneori prea delicat și că asta-i dăunează, că el muncește de fapt în *afacerile* cu artă și, poate mai exact, e prea dur cu sine însuși, n-a preluat niciodată vreun artist din rațiuni pur cinice ori comerciale. *Înțelegi, Peter Harris, nebun bătrân ce ești*, înțelegi că geniul e *rar*, adică prin definiție, și e una (și bună) să cauți cu înflăcărare și sârguință Chestia Adevărată, dar cu totul alt lucru (mai puțin bun) să devii obsedat de asta, să treci prin deceniul patru al vieții tale întreținând bănuiala că nimeni nu-i îndeajuns de mare, că nici unui artist sau obiect nu i se poate ierta că e, ei bine, uman în primul caz și încăpățânat de *obiectual* în cel de-al doilea. Amintește-ți cât de des arta mare din trecut n-a părut mare la început și cum adesea nici n-a arătat deloc a artă; cu cât e mai ușor, decenii sau secole mai târziu, s-o adori, nu pentru că e, în fapt, mare, ci pentru că e încă aici; pentru că inevitabilele mici erori și detalii mai puțin fericite tind să pălească într-un obiect care a supraviețuit războiului din 1812, erupției vulcanului Krakatau, măririi și decăderii nazismului.

— În orice caz, zice el, sunt crime mai odioase decât încercarea de-a-i vinde un Groff lui Carole Potter.

Ceea ce e o replică pe care *ea* i-ar fi putut-o da *lui* la fel de bine, nu-i așa?

Ce-i spune ea însă e „absolut". Nu se gândește la el în clipa asta, de ce-ar face-o? Revista ei, la înființarea și dezvoltarea căreia a participat cu atâta înflăcărare, e pe cale fie să se închidă, fie să devină proprietatea unui ciudat care se pretinde patron al artelor, deși pare a locui în Billings, Montana.

— Îmi faci o favoare? întreabă el.

— Cum să nu.

— Vrei să-mi spui că n-am fost cel mai rău tată din lume?

— Nu. N-ai fost nici pe departe cel mai rău tată din lume. Ai făcut tot ce-ai putut.

Îl sărută cast pe obraz. Și cu asta gata.

Își fac abluțiunile matinale ca echipa de dans care au devenit. El se bărbierește în timp ce ea face duș și când ea termină îi lasă apa pornită, pentru că lui bărbieritul îi ia exact atâta timp cât ei dușul. E imposibil să n-o vadă uneori ca pe un montaj filmic, *Scene dintr-o căsnicie* (o, imaginațiile noastre corupte), spălările și perierile și îmbrăcările sincronizate. Peter e mai rapid și mai hotărât la îmbrăcat, ceea ce e amuzant, pentru că e mai vanitos și mai neliniștit decât ea, dar în zilele de lucru are chestia aia bărbătească, ia pur și simplu unul dintre cele patru costume și una dintre cele zece cămăși, oricare dintre ele potrivindu-se oricărui costum. Rebecca își trage fusta strâmtă de culoare închisă (de la Prada, aproape imoral de scumpă, dar a avut dreptate, a purtat-o ani de zile) și puloverul subțire cafeniu de cașmir, îl întreabă dacă arată bine, el îi răspunde că da, însă ea se schimbă totuși. Peter înțelege – deși e doar o teleconferință, caută costumația norocoasă, cea care-o va face să se simtă cât

mai puternic ea însăși. O lasă cotrobăind prin dulap, dă o tură rapidă prin bucătărie căutând ceva ce seamănă a mic dejun, hotărăște c-o să-și ia un sendviș de la Starbucks pe drum, se întoarce în dormitor, unde Rebecca s-a schimbat în rochia strâmtă bleumarin care, își dă imediat seama după expresia ei, nu i se pare nici ea în regulă.

— Baftă astăzi, îi spune. Sună-mă după conferință.

— Știi că te sun.

Un sărut rapid și-a plecat, pe lângă ușa închisă îndărătul căreia Mizzy doarme sau se preface că doarme.

Următoarele câteva ore la galerie sunt ocupate de ceea ce Peter și Rebecca numesc Cele Enșpe Mii de Lucruri (ca de pildă, la telefon: „ce faci?" „o, știi, Enșpe Mii de Lucruri"), prescurtarea pe care-o folosesc pentru a desemna avalanșa de e-mailuri și apeluri telefonice și întâlniri, modul lor de-a-și transmite unul altuia că sunt ocupați, dar nu vrei să știi amănuntele, nici măcar *pe mine* nu mă interesează. În privința lui Groff, Uta îi servește doar ceea ce el numește expresia ei germanică, o superioritate teutonă care sugerează exact ceea ce vrea să sugereze: *micuțule, lumea-i mare, de ce nu te chinui tu cu lucruri care contează într-adevăr?* Ar vrea să poarte cu Uta discuția pe care i-ar fi plăcut s-o poarte cu Rebecca, cea despre compromis și despre refuzul său de-a expedia subiectul drept neînsemnat; i-ar plăcea, de fapt, să fi vorbit cu Uta despre ideea de-a închide galeria și de-a face... altceva. Habar n-are ce, desigur. Și de ce-ar dori Uta, căreia-i place slujba ei, care e mulțumită cu arta cât de cât bună – de ce crede el că ar dori să poarte discuția aia cu el?

Și totuși. Ar fi bine să poarte discuția respectivă cu cineva și deși Bette e candidatul cel mai probabil,

nu prea poate să discute cu ea. Nu e deloc convins că deznădejdea ei față de lumea comerțului cu artă nu e un mecanism de apărare – cine vrea să plece de la o petrecere când e mai în toi? Dacă Bette se pretinde dezgustată de comerț, nu cedează asta mai puțină putere bolii ei? Vrea el oare într-adevăr să fie un tânăr sănătos care se plânge că rămâne la aceeași petrecere pe care ea e nevoită s-o părăsească?

La trenul L spre Bushwick (s-au dus zilele în care mergea cu limuzina, chiar dacă încă ți-ai putea permite, n-ar da bine să sosești la atelierul unui artist ca regele Angliei, nu acum, nu când le ceri artiștilor tăi să înțeleagă că, în ciuda tuturor eforturilor tale, lucrările s-ar putea pur și simplu să nu se vândă, întrucât, după cum probabil ai auzit, economia mondială s-a prăbușit). Peter încă poartă costumele pentru că, ei bine, le *are* și e cunoscut pentru o anumită finețe à la Tom Ford. E vorba de-a găsi un echilibru. Vrei să-i liniștești pe artiști că nu arunci cu bani în stânga și-n dreapta pe spezele lor și vrei în același timp să le transmiți că-ți merge bine, că nu le ceri să rămână pe vasul tău care se scufundă. Așadar. Stai și citești *Times* în trenul L către Bushwick, în costumul tău negru și tricoul gri închis.

Și-apoi, la stația Myrtle Avenue, urci într-un grup rar printre cei ce-și târâie picioarele, printre cei apăsați de griji. Unsprezece patruzeci dimineața în trenul L cu destinația Canarsie nu-i un timp sau o destinație pentru cei prosperi, și ieși în Bushwickul propriu-zis, care parc-ar fi periferia Cracoviei (unde, ce-i drept, n-a fost niciodată) sau oricare alt oraș sovietic din Europa de Est, cu mohoreala lor industrială sub sovietici, orașe care-au rămas nu doar mohorâte și industriale, ci și tot mai decrepite. Ca într-un oraș est-european, în Bushwick au

răsărit ici-colo semne firave de viață nouă – o băcănie, o cafenea – amestecate cu tăciunii stinși ai vechii vieți noi, un magazin de rochii de mireasă șters și întunecos, o curățătorie ai cărei proprietari par să creadă că o vitrină expunând un maldăr de cămăși împăturite sub o plantă îngălbenită de vălul-miresei e un lucru bun pentru afaceri.

Peter o ia pe Myrtle Avenue, căutând adresa lui Groff. Bushwick e dezolant, fără discuție. E clar că Bushwick n-a intenționat niciodată să fie altcumva *decât* dezolant. A fost mereu periferic și utilitarist. Cei care au construit magaziile și garajele și depozitele astea cu siguranță nu și-au imaginat că se va locui vreodată aici. Aici, în cartierele mărginașe, cel puțin în ăsta, ne găsim în prezența unui set diferit de intenții întemeietoare. Dacă Manhattanul s-a ridicat în esență din ambițiile măreție ale Epocii Industriale, cu toți muncitorii săi zeificați și musculoși care susțin coloane, cu toate clădirile încununate cu zigurate înălțându-se înspre un cer care nu păruse niciodată atât de aproape, Bushwick (Dumnezeu știe cât de vechi e) e inerent modest și tern, menit (se pare) de la bun început să fie mărginaș, menit confecționării pieselor mici, depozitării bunurilor, ca un unchi zdravăn, dar limitat dintr-o familie ilustră, un om de treabă lipsit de frumusețe ori imaginație, care face și el o treabă măruntă și nu s-a căsătorit niciodată, care e cunoscut, dar nu e tocmai iubit.

Și totuși, îndărătul acestor oberlichturi de magazie lucrează artiști.

Peter se întreabă : oare semiexilul urban, mărginaș în care trăiesc cei mai mulți le afectează lucrările? Sigur, e de așteptat ca tinerii artiști să fie săraci, așa *se cuvine*, dar artiștii săraci ai generațiilor trecute trăiau la Paris sau Berlin sau Londra,

locuiau în Greenwich Village. Oare în ce măsură se datorează existența însăși a impresioniștilor faptului că, dintr-odată, era mult mai ieftin să pleci din Paris și să mergi în Provența? Da, trăiau pe sponci, dar trăiau în locuri de o frumusețe reală, deși uneori decăzută, locuiau în orașe și sate care puteau fi necioplite, dar nu existau dubii despre profunzimea lor străveche, despre drepturile lor regale nu doar de-a exista, ci și de-a exulta în obiceiurile și particularitățile lor. Bushwick, pe de altă parte, e foarte aproape de nicăieri. Întemeietorii săi nu și-au dat mare osteneală; evident, chiar și cele mai vechi dintre clădiri au fost ridicate cât de repede și de ieftin era posibil. Într-un asemenea loc, n-ar părea puțin... *prostesc* gândul de-a produce artă serioasă care aspiră, oricât de nedesăvârșit, la a fi profundă? Adică, salut, Bushwick, salut, America, salut megamalluri și țarcuri de păscut. Iată încercarea mea de spinteca pielea celor muritoare și de-a vedea ce licărește dincolo. Cât de ridicolă e chestia *asta*?

Cine-a spus oare că o țară are conducătorii pe care-i merită? Oare America are arta pe care o merită?

Iată și clădirea lui Groff, la jumătatea unui cvartal industrial de pe Wilson Street. Peter apasă pe butonul interfonului.

— Hei, omule.

O voce puternică, joasă, ca un violoncel.

— Hei.

Peter Harris, un tip cool.

Interfonul bâzâie și a intrat în hol, dacă hol o fi numele potrivit – a intrat în fluorescența clipitoare a unui gang cu linoleum bej, fără alte trăsături distinctive în afara unei table negre cu sticlă crăpată pe care sunt scrise, cu litere colante albe, dintre care unele lipsesc intermitent, numele micilor companii care-au murit probabil în urmă cu douăzeci de ani.

Peter urcă în ascensor, care miroase ciudat a gumă de mestecat cu aromă de struguri. Ușa se închide automat și lui Peter îi trece rapid prin minte gândul că s-ar putea bloca aici sau, mai rău, ar ajunge aproape la etajul șase, unde e atelierul lui Groff, și apoi s-ar prăbuși. Încearcă să nu te gândești la cablurile roase de șobolani care-ți trag curul în sus, te rog, Doamne (sau orice altă divinitate vagă spre care se îndreaptă gândul lui Peter la strâmtoare), nu mă lăsa să mor într-un ascensor, pe cale să văd lucrări de care nu-s sigur, ar fi prea oribil de potrivit – Peter Harris își găsește sfârșitul în timp ce-și dă silința să vadă un artist a cărui operă nu-i nici proteică, nici de căpătâi, dar care produce ceva destul de bun, pe care Peter crede că-l poate vinde.

Când ascensorul ajunge la etajul șase, se oprește tremurând ușor, cu ușa încă închisă, și Peter se simte jenat să descopere că i s-au umezit palmele până când ușile se deschid șuierând.

Se deschid direct în atelierul lui Groff. Ticălosu' ăsta are tot etajul. Din banii familiei, fără îndoială. Chiar și un tânăr la mare căutare ca Groff nu face atâția bani atât de repede.

Peter iese din ascensor într-un crepuscul vast presărat cu coloane, asemănător marelui foaier al unui palat soios și delapidat, aproape pustiu (cu excepția unui aranjament de salonaș ușor suprarealist, o canapea veche și hărtănită și două scaune Windsor, în diverse nuanțe de bej și pământiu), cu lumina murdară căzând pieziș prin ferestrele acoperite de cenușă. Și iată-l, anunțat de sunetul cizmelor pe podeaua de scândură crăpată, pe artistul însuși. Peter știe tipicul – nu stau chiar lângă ușa ascensorului, așteptând să te salute. Cel mai mare păcat, în lumea lor, e să fii prea îndatoritor și dorința de-a-ți face pe plac, cu toate că, desigur,

majoritatea celor care au succes le au din plin pe amândouă. Cei cărora realmente nu le pasă sfârșesc ca excentrici prin orășele, undeva pe valea Hudsonului, argumentând oricui îi ascultă că integritatea ca unică virtute nu mai înseamnă nimic, pregătindu-se perpetuu pentru expoziția anuală în câte-o galerie locală.

Și acum, Rupert Groff.

I-a ieșit. Palid și puhăvit ca un star rock (cum fac oare puștii ăștia, cum de sunt neîngrijiți și fără condiție fizică, și totuși inefabil de cool?), cu o claie zburlită de păr roșcat-închis, cu o față cărnoasă care ți-l face simpatic, seamănă cu Charles Laughton tânăr. Poartă un tricou subțire cât un șervețel, cu sigla Oscar Mayer, și pantaloni de lucru gri de la Dickies.

— Hei-ho, zice.

Are, fără îndoială, o voce muzicală minunată, răsunătoare. În altă viață s-ar face probabil cântăreț.

— Peter Harris. E o plăcere să te întâlnesc.

Întinde mâna și Groff i-o scutură viguros. Peter e un tip la costum, cu cel puțin douăzeci de ani mai în vârstă decât băiatul ăsta, există totuși o limită la cât de *hei-ho* acceptă să fie.

— Mersi c-ai venit, zice Groff.

OK, nu e arogant sau, cel puțin, insuportabil de arogant. Sau poate așteaptă să-și lase aroganța să se întrevadă mai târziu.

— Mersi că m-ai primit.

Groff se întoarce și se îndreaptă spre penumbra din centrul studioului. Peter îl urmează.

— Așa deci, zice Groff. Cum ți-am zis la telefon, n-am decât vreo două bronzuri acuma, da-s drăguțe. Sunt... erau pentru expoziția de la Bette.

N-o să abordăm subiectul respectiv, nu încă.

Peter zice:

— Și, cum ți-am spus, am o clientă specială, cred că ar fi foarte potrivită pentru unul dintre bronzuri.

— Cum o cheamă?

— Carole Potter.

— N-o știu. Cum e?

Șmecher. Chiar și pe bani gheață, nu vrei să-ți vinzi lucrările oricui.

— Locuiește în Greenwich. E eclectică și nu-i afectată. Are un Currin și un Gonzales-Torres și un minunat Ryman pe care l-a cumpărat când încă se mai găseau.

Mai bine să nu amintească restul, lucrarea de Agnes Martin, sculptura lui Oldenburg din grădina dinspre nord. Majoritatea puștilor ăstora noi îi venerează pe unii dintre vechii maeștri și-i disprețuiesc pe alții și n-ai cum să ghicești care dintre venerabili se va dovedi a fi zeul unui tânăr artist și care dracul gol.

— Crezi că-s puțin prea extrem pentru ea? zice Groff.

— Colecția ei ar avea nevoie să fie mai extremă și ea știe. Sincer vorbind, lucrarea ta va înlocui un Sasha Krim.

— Căcaturile alea-s oribile.

— Prea oribile pentru Carole Potter.

În capătul opus al vastei încăperi întunecoase atârnă de o lungă bară de fier o veche perdea de culoarea șoarecelui. Groff o dă în lături și intră amândoi în atelierul propriu-zis. Groff a hotărât, se pare, din rațiuni pe care Peter nici măcar nu le visează, să-i dea podului un antreu absurd de mare – ca un hol de hotel, dacă vreți. Poate e un truc ca în *Vrăjitorul din Oz*, destinat mai ales vizitatorilor alde Peter – o strategie de „stai să vezi ce-i după perdea".

După perdea e un atelier, o încăpere aranjată improvizat ca o cameră, măsurând poate cinci metri pe cinci. Groff e mai ordonat decât alții. A ridicat un perete cu cârlige de care atârnă diverse unelte, unele chiar frumoase, un set de dăltițe și raclete lungi de lemn și instrumente asemănătoare unor sule cu mâner de lemn, toate destinate modelării cerii și lutului. Mirosul de ceară caldă umple tot atelierul, un miros nu doar plăcut, ci și ciudat de liniștitor, de parcă ar fi legat de o amintire din copilărie, deși Peter nu-și poate închipui ce întrebuințări copilărești vor fi putut avea de-a face cu ceara fierbinte. Primul oracol de la Delfi era o colibă din ceară de albine și aripi de păsări – poate-i vorba de o amintire senzorială a rasei.

Și aici, pe o masă industrială de oțel cu picioare grele: iată obiectul însuși. O urnă de bronz înaltă de un metru douăzeci, minunat șlefuită până la nuanța aceea de ocru verzui specifică bronzului, cu picior și mânere, clasică în esență, dar de proporții *pomo*, cu baza mai îngustă și cu mânerele mari și curbate, mai mari decât s-ar fi gândit orice artizan din secolul V înainte de Hristos; cu aluzia aceea de caricatural, de voioșie animală, care o salvează nu doar de impresia de imitație, ci și de orice urmă funebră.

OK. La o primă privire, trece testul de context. Are gravitate și charismă. Deși proprietarilor de galerii nu le place să vorbească despre asta, nici măcar între ei, e una dintre problemele care pot apărea – simplul fapt că într-o încăpere tăcută cu pereți de beton lustruiți aproape orice pare a fi artă. Nu există unul în New York sau aiurea care să nu fi primit un telefon pe tema: mi-a plăcut în galerie, dar acuma nu arată deloc bine la noi în living. Există un răspuns standard: arta e sensibilă la împrejurimi, vin eu până la dumneavoastră și

dacă nu reuşim s-o aranjăm bine, desigur, am s-o iau înapoi... Însă, de fapt, mai întotdeauna ce se întâmplă când lucrarea ajunge într-un living e că îi lipseşte forţa să reziste încăperii, chiar dacă încăperea e oribilă (aşa cum sunt adesea – bogaţilor tind să le placă poleiala şi granitul, tapiţeria de prost gust care costă trei sute patruzeci de dolari metrul). Majoritatea colegilor lui Peter dau vina pe încăperi şi Peter îi înţelege – adesea, acestea nu-s doar ţipătoare şi excesiv decorate, dar au aerul acela de cuceritor, şi tabloul sau sculptura respectivă intră în ele ca prada cea mai nouă. Peter însă are alte idei. Crede că o adevărată operă de artă poate fi deţinută, dar n-ar trebui să fie luată pradă; că ar trebui să radieze o autoritate atât de puternică, o frumuseţe (sau urâţenie) atât de bizară, dar sigură pe sine, încât să nu poată fi distrusă nici măcar de cele mai ridicole canapele sau noptiere. O adevărată operă de artă ar trebui să stăpânească încăperea, iar clienţii ar trebui să sune nu ca să se plângă de ea, ci ca să spună că lucrarea i-a ajutat să înţeleagă de ce încăperea era o greşeală oribilă, ar putea Peter să le sugereze un designer care să-i ajute s-o ia de la început?

Urna Groff, trebuie spus, pare un obiect care ar putea să se impună. Are calitatea fundamentală cea mai importantă şi mai puţin descriptibilă – autoritatea. O recunoşti când o vezi. Unele lucrări ocupă spaţiul cu siguranţă de sine care e legată, dar nu chiar dependentă de meritele lor observabile, enumerabile. E parte din misterul artei; parte din motivul pentru care o iubim atât (cei care o iubim). Capela Sixtină nu e doar strălucit pictată, e ca o orchestră care umple capela în moduri în care o suprafaţă plată pictată nu poate s-o facă, după legile obişnuite ale fizicii.

Peter se apropie. Pe peretele urnei sunt înscrise aiureli și atrocități, ordonate ca niște hieroglife, scrise într-o caligrafie controlată, ușor feminină. Pe latura dinspre Peter: cel puțin patruzeci de termeni argotici scârboși pentru organul sexual feminin; versurile unui cântec hip-hop cu adevărat respingător, misogin și homofob (Peter nu-l recunoaște, nu e nici pe departe atât de la curent); o secțiune din Manifestul SCUM[1] de Valerie Solanas (pe ăsta îl recunoaște); și ceva reprobabil de pe un site despre un bărbat care caută femei care alăptează, ca să-i împroaște cu lapte în gură.

E tare. E aiurea, dar e tare. N-are doar prezență ca obiect, are și conținut, ceea ce e rar în vremurile de acum – conținut, care va să zică, dincolo de un fragment dintr-un fragment dintr-o idee simplă. Se referă simultan la toată istoria trecută cu vederea cu care am crescut, la toate tributurile artistice închinate Marilor Monumente și Victoriilor Obținute cu Greu care nu bagă în seamă icnetele suferinței implicite și în același timp se prezintă ca un lucru care ar putea în teorie supraviețui în viitorul îndepărtat, unul în care (zice Groff) alte adevăruri fundamentale vor fi susținute.

Poate Peter a fost prea sever cu sine însuși. Și cu Groff.

Și da, Peter își pregătește deja discursul pentru Carole. De fapt, într-adevăr, lucrarea e mai mult decât satisfăcătoare. E o idee întrupată, o singură idee, care poate că nu duce nu știu unde, dar nu e, la suprafață, o idee naivă sau puerilă. În plus, ceea ce e rar în zilele noastre, e drăguță. Astea-s calități.

— Asta-i grozavă, zice Peter.

— Mersi.

---

1. Manifestul SCUM (Society for Cutting Up Men, Societatea pentru Ciopârțirea Bărbaților) – dar și SCUM (gunoi) –, un text feminist scris în 1968 de Valerie Solanas (n.t.).

Carole se va simți (probabil) măgulită de feminismul sugerat de tot acest misoginism crunt. Nu e ea amatoare de a șoca de dragul de-a șoca (oare ce-o fi fost în mintea ei când a încercat să-i vândă Krimul?), dar acest obiect senin și otrăvitor îi va oferi un subiect de conversație, un lucru pe care să-l explice soților Chen și soților Rinx și cui s-o mai nimeri.

— Mi-ar plăcea să i-o arăt lui Carole. Ți se mai pare o idee bună?

— Da. Mi se pare.

— Și ți-am spus că ar vrea s-o vadă acasă la ea *azi*.

— Doamna Potter e obișnuită să obțină ce vrea, ha?

— Păi, da. Dar pe bune că nu-i o nesimțită. Și dacă reușim s-o instalăm la ea în grădină până mâine, poimâine Zhi și Hong Chen o s-o vadă. După cum probabil știi, soții Chen cumpără enorm.

— Hai s-o facem.

— Hai.

Rămân așa o clipă, uitându-se la urnă.

— Oamenii mei se duc mâine acolo să demonteze Krimul, zice Peter. Ar putea să ducă urna cu ei.

— Ce pune Krim în chestiile alea? întreabă Groff.

— Catran. Rășină. Păr de cal.

— Și...

— Sincer, nu prea vorbește despre unele materiale. Respect chestia asta.

— Am auzit că o lucrare a picurat pe toată podeaua la MoMA.

— De-asta-s podelele de beton. Așa deci. E bine dacă-mi aduc echipa aici mâine la prânz?

— Lucrezi rapid, Peter Harris.

— Lucrez. Și-ți promit că doamna Potter n-o să se târguiască deloc la preț, când îi face o favoare ca asta.

— Bun. E bine la prânz, zice Groff.

— Aduc eu actele și celelalte cu mine mâine, să nu crezi că mă aștept să-mi împrumuți lucrarea.

— Sigur că nu te aștepți.

— Atunci OK, zice Peter. Mi-a făcut plăcere să te cunosc.

— La fel.

Își strâng mâinile, se îndreaptă din nou spre ascensor. Groff trebuie că locuiește într-un spațiu minuscul din spatele atelierului – nu se poate ca podul să fie *chiar atât* de mare. E un soi de fetiș, mai ales cu tipii ăștia mai tineri – spațiul de lucru e impecabil, iar zona de locuit tinde puțin către un dormitor de adolescent. O saltea zdrențuită pe podea, haine aruncate peste tot, un cuptor electric și un minifrigider, o baie înghesuită și într-adevăr șocant de jegoasă. Peter se întreabă uneori dacă e în compensație față de nota de efeminare sugerată de faptul de-a te declara artist.

Groff cheamă ascensorul. Și acum, un scurt moment de stânjeneală. Au spus ce-au avut de spus, iar ascensorul ăsta e *leeeent*.

Peter:

— Dacă o să hotărască să ia lucrarea, sunt sigur c-o să te invite s-o vezi *in situ*.

— Întotdeauna insist asupra chestiei ăsteia, de fapt. E un test pentru amândoi, nu?

— Absolut.

— Va fi într-o grădină, deci?

— Da, o grădină în stil englezesc, puțin sălbatică și lăsată să crească în dezordine. Spre deosebire, știi, de o grădină franțuzească.

— Sună bine.

— E foarte frumos. Nu vezi apa din grădină, dar o auzi.

Groff dă din cap. Ce-i cu tranzacția asta, de ce are senzația că... că *ce*? La fel se întâmplă mereu.

E partea de afacere, sigur că asta e, Velásquez și Leonardo și toți au făcut târguri. Și totuși, e ceva la Groff, la majoritatea artiștilor, scaunul la cap în privința cumpărătorului și lucrării. Un soi de calm de proprietar. Ar lucra Peter mai degrabă cu isterici, ar prefera țicniți care cer temeneli, care se jignesc de moarte din cauza unor remarci nevinovate, care refuză în ultimul moment să se despartă totuși de lucrare? Sigur că nu.

Și totuși. Cu toate astea.

În timp ce ascensorul uruie urcând, Peter își dă seama: în termeni istorici, majoritatea oamenilor ăstora, Groff și mulți alții, sunt artizanii, cioplitorii și turnătorii în ghips; ei pictează fundalurile și aplică foița de aur. Simt mândrie și detașare față de munca lor. Au suita obișnuită de obiceiuri îndoielnice, dar nu-s țicniți, sunt muncitori, trebuie să fie, dată fiind starea economiei. Își lucrează orele. Dorm noaptea.

Și-atunci, unde-s vizionarii? S-au pierdut cu toții, în droguri și descurajare?

Ușile ascensorului se deschid huruind și Peter intră.

— Ne vedem mâine la doăspe, atunci, zice el.

— Da. Ne vedem.

Ascensorul scârțâie coborând până la primul nivel.

Stomacul îi zvâcnește. Futu-i, *iar* i se face rău? Atinge peretele laminat al ascensorului, de culoarea unui cadavru, ca să-și mențină echilibrul. Și se gândește, brusc, fără vreun motiv, la Matthew, din care-au rămas acum doar oasele și petice din costumul de înmormântare sub pământul încă tare al unui cimitir din Milwaukee (în aprilie e încă iarnă acolo). E prea mult, nu-i așa, toți tinerii și tinerele astea cărora le merge bine sau le merge rău, dar sunt vii, vii, iar Matthew era (OK, *poate* era) mai frumos și mai deștept și mai înzestrat decât oricare

dintre ei; Matthew al cărui farmec și a cărui grație nu doar l-au salvat, ci (groaznic gând) au contribuit la anihilarea lui; Matthew care zace îngropat acum la o mie de kilometri de Daniel (oriunde o fi fiind îngropat Daniel, trebuie să fie undeva pe coasta de est), care s-a dovedit adevărata și eterna iubire a lui Matthew; adevărata sa Beatrice (de asta a insistat oare Peter asupra numelui?), doi tineri bărbați șterși de pe fața pământului fără să se fi împlinit, încă în creștere; și cine știe ce înseamnă, dac-o fi însemnând ceva, că Peter abia suportă nimicul care s-a ales de viața lui Matthew, cine știe dacă are de-a face tocmai cu nevoia lui Peter de-a ajuta, dacă poate ajuta, la nașterea unui lucru minunat, care va dăinui, care va spune lumii (sărmana lume uitucă) că evanescența nu e totul; că într-o bună zi cineva (arheologi extratereștri?) trebuie să știe că silința și farmecul nostru au existat, că am fost iubiți, că am contat nu doar prin ce am lăsat în urmă, ci și prin carnea noastră mândră, deși muritoare?

Parter. Ai supraviețuit ascensorului. Ia-ți stomacul cuprins de greață și du-te în South Williamsburg, du-te înapoi la viața ta.

Rebecca îl întâmpină seara la ușă, are pentru el un sărut neobișnuit de pasional.

— Cum a mers? întreabă Peter.

Futu-i, a uitat s-o sune. Pe de altă parte, nici ea nu l-a sunat, nu?

— Nu-i rău, zice ea.

În timp ce vorbește, intră în bucătărie să pregătească martiniurile de după ziua de lucru. Încă e îmbrăcat în hainele de oraș. S-a întors, până la urmă, la fusta neagră și strâmtă și la puloverul maroniu de cașmir.

— Cred că o să facă o ofertă, zice ea. Cred c-o s-o acceptăm.

Peter, conform obiceiului, începe să se dezbrace în timp ce se plimbă prin living. Își azvârle pantofii, își lasă jacheta pe spătarul canapelei.

Ia stai așa.

— Mizzy-i aici? întreabă.

Ea lasă cuburile de gheață să cadă în shaker. Un sunet minunat, liniștitor.

— Nu. Ia masa cu o prietenă. O fată pe care o cunoaște de demult.

— Suntem... îngrijorați în privința asta?

— Suntem puțin îngrijorați în toate privințele. Mi se pare cam ciudat de data asta.

Ia droguri din nou, Rebecca. Peter Harris, spune-i soției tale că frățiorul ei ia din nou droguri. Fă-o acum.

— Mai ciudat decât de obicei? întreabă.

— Nu-mi dau seama.

Toarnă votcă în shaker și o măsură medie de vermut. În ultima vreme au luat-o mai tare cu vermutul – au dat pe martiniuri adevărate, ca în anii '90.

Ea spune:

— Mi-a lăsat un mesaj, a zis că ia masa cu o fostă prietenă și că n-o să întârzie.

— Asta nu prea sună dubios.

— Știu. Și totuși, m-am gândit: oare „fostă prietenă" o fi un soi de cod? Pentru știi tu ce. Dar chiar, trebuie să termin cu astea, nu crezi?

— Da, poate.

— Așa a fost cu Bea?

— Bea nu lua droguri.

— Știm noi asta? Adică de unde să știm?

— Păi, Bea e în viață și bine-mersi.

— Bea e în viață. Mă rog în fiecare zi să se facă bine.

— Păi, ăă.

— Îhâm.

Rebecca scutură gheața și băutura și devine pentru scurt timp o zeiță dură, dar energică, lucrând într-un han undeva; ar trebui să-și schimbe costumația, dar uită-te la ea, uită-te la siguranța bărbătoasă cu care scutură băuturile alea, închipuie-ți cum te-ar duce în camera din spatele unui bar și te-ar fute pe lăzile de bere, pasională, dar rece și uluitor de versată, și după ce-ați termina amândoi s-ar întoarce direct la lucru, ți-ar arunca o ocheadă iute pe furiș din spatele barului și ți-ar spune că următoarea băutură-i din partea casei.

Toarnă martiniurile în două pahare cu picior. Peter vine să și-l ia în bucătărie, descheindu-și cămașa.

— Știi ce mă calcă pe nervi la Mizzy? zice ea.

— Ce?

— Că vorbesc despre el de cinci minute și nu ți-am spus nimic despre tranzacție.

— Spune-mi despre tranzacție.

Ia un pahar de pe tejghea. Ciocnesc, sorb. Doamne, e delicios.

— Chestia principală e că personaju' ăsta, Jack Rath, sună mult mai bine la telefon decât ne închipuiam. E urât din partea noastră, știu, dar cred că ne așteptam să sune puțin ca John Huston în *Chinatown*.

— Și când colo sună...

— Ca un tip inteligent, care vorbește frumos și care a trăit pe la New York și Londra și Zürich și, știi tu, pe *Jupiter*, și-acum s-a întors în orășelul de baștină, Billings, Montana.

— Pentru că...

— Pentru că-i frumos și oamenii-s de treabă și maică-sa a început să iasă pe stradă cu trei pălării pe cap.

— Convingător.

— *Pare* convingător. Trebuie să-mi tot reamintesc că aproape toată lumea minte tot timpul.

— Știm de ce vrea să cumpere revista?

— Vrea ca Billings să devină un centru artistic mai îndepărtat, dar plauzibil. Ca Marfa.

O-o.

— Așa deci, zice Peter, lasă-mă să ghicesc. Vrea să mute șandramaua la Billings.

— *Nu*. N-am vorbit de așa ceva, dar sunt sigură că știe cât de imposibil ar fi. Nu. În schimbul faptului că ne ține în viață, vrea să-l sfătuim în domeniul cultural, și, o, știi tu. Să-l ajutăm să-și dea seama cum să *înceapă* ceva.

Îl privește precaută, ia o înghițitură. *Peter, nu te-apuca să mă iei la mișto pe chestia asta.*

— Ce vrea să-i începi?

— Păi, asta-i întrebarea, nu?

E răbdătoare, calmă. Și, bine, îl *manevrează*, pentru că știe cum e el când aude ideea de-a „începe ceva în cultură" în Billings sau *aiurea*, toate calculele alea, mirosul corporatist. Un „ceva în cultură" n-ar trebui să înceapă de la sine?

Dar Rebecca nu vrea o ceartă, nu acum, nu astă-seară. Zice:

— Nu poate fi un festival de film sau o bienală sau ceva asemănător. E o provocare interesantă. Ne-am hotărât cu toții să ne gândim la asta ca la o provocare interesantă.

Peter râde, râde și ea, iau câte-o înghițitură zdravănă din pahare. Ea zice:

— Pare un preț destul de mic. Nu crezi?

— Ba da.

— Ai fost la atelierul ăluia?

— Da. Lucrările-s drăguțe.

— Drăguțe?

— Hai să comandăm ceva, mor de foame.

— Chinezească sau thailandeză?

— Alege tu.

— OK, chinezească.

— De ce nu thailandeză?

— Du-te-n mă-ta.

Apasă butonul de apelare rapidă, comandă ca de obicei. Pui cu ghimbir, creveți cu sos de fasole neagră, păstăi de fasole prăjite fără ulei, orez prăjit.

— Așa deci, zice ea după ce a închis telefonul. *Drăguțe?*

— Nu, nu, mult mai bune. Arată extraordinar. Au o prezență care nu prea se vede în fotografii.

Peter își lasă pantalonii în vine, iese din ei, îi lasă mototoliți pe podea. Își va culege hainele mai târziu, nu se așteaptă s-o facă nevastă-sa, dar îi place să le arunce pur și simplu oriunde, pe moment. E acum un bărbat cu anumite rezerve, care poartă chiloți albi (o mică pată de urină, abia observabilă).

— Carole Potter o să vrea una, ce crezi? întreabă ea.

— N-aș fi prea surprins. Ar trebui să cumpere una. Groff va face parte din peisaj o bună bucată de timp, cred.

— Peter?

— Aha?

— Nimic.

— Nu mai face așa.

Ea soarbe din pahar, se oprește, soarbe din nou. Se gândește ce să zică, nu-i așa? E oare altceva decât a vrut să zică mai înainte?

— Am sentimentul ăsta groaznic despre Mizzy, zice ea, și mi-e teamă că-ți epuizez răbdarea.

Uneori când vorbește despre Mizzy, accentul cântat de Virginia, demult dispărut, îi revine. *Mii theamă căț epuizez răb-daa-rea.*

— Îți spun eu dac-o epuizezi.

— Cum să zic... nu-mi dau seama dacă doar îmi imaginez sau nu. Dar jur c-am simțit la fel atunci când. A avut accidentul.

Voi, Taylorii. Niciodată n-o să renunțați la cuvântul „accident", nu-i așa?

— Ce sentiment? întreabă Peter.

— Un sentiment. Nu mă face să joc cartea *feminității*.

— Descrie-l. Sunt curios. Ca, știi tu, un om de știință.

— Hm. Păi, Mizzy are *aerul* ăsta când e pe cale să facă un lucru despre care crede că-i o idee bună și toți ceilalți știu că e de fapt o idee foarte proastă. E greu de descris. E aproape ca aurele pe care le văd oamenii cu migrene. Văd una în jurul lui.

— Și vezi una acum?

— Cred că da. Da.

Peter știe litania. Mizzy care s-a dus la Paris la șaisprezece ani pentru că voia neapărat să-l întâlnească pe Derrida. Mizzy care s-a apucat de heroină la scurt timp după ce a fost adus de la Paris și care apoi s-a lăsat de dezintoxicare să meargă la New York să facă nu știu ce. Mizzy care, după un an în Manhattan, a fost adunat și trimis (din nou) în clasa a unsprezecea și într-a doisprezecea la Exeter, unde a devenit brusc un elev model, și care apoi s-a dus la Yale, unde a continuat excelent în primii doi ani, dar apoi, fără avertisment, s-a lăsat de școală ca să muncească la o fermă în Oregon. Mizzy care s-a întors la Yale și la droguri, cristal de data asta. Mizzy care a avut un „accident" în mașina Honda Civic a prietenei sale. Mizzy care a fost nefericit la Yale și a refuzat să absolve. Mizzy care a făcut Camino de Santiago. Mizzy care s-a mutat înapoi la Richmond, unde a locuit în vechea sa cameră vreme de aproape cinci luni. Mizzy care s-a lăsat de cristal (sau cel puțin așa a spus). Mizzy care s-a dus în Japonia, să stea cu cinci pietre.

Mizzy care a avut, începând de la doisprezece ani, relații cu următoarele persoane cunoscute (le

lăsăm la o parte pe cele necunoscute): o fată amuzantă și zurbagie, aducând cu Charlotte Gainsbourg, care era în clasa a unsprezecea, la liceu, când Mizzy era într-a noua; strania și scurta perioadă de popularitate imensă de licean la Exeter, în care a avut-o drept prietenă pe cea mai convențională fată drăguță și bogată pe care ți-o poți închipui și a fost ales președintele clasei; fata de culoare de la Yale care e acum, se zice, consilieră în administrația Obama; aventura (zvonită) cu un tânăr profesor de clasice care a dus la o a doua aventură (zvonită din surse mai demne de încredere) cu un motociclist studios din seminarul de clasice; frumoasa mexicană din Mazatlán, care abia dacă vorbea engleza și care (un zvon, din nou) i-a frânt inima într-un fel în care nimeni n-a mai făcut-o până atunci și de atunci încoace; perioada cam zgomotos proclamată de celibat în care s-a întors la Yale (cine se apucăde cristal și rămâne singur?); elegantul poet sudamerican care era probabil mai în vârstă decât cei patruzeci de ani pe care pretindea să-i aibă; fata inexplicabil de moale și de veselă urmată, destul de logic, de frumoasa englezoaică psihopată care a încercat să dea foc casei și a reușit să ardă capătul de est al verandei... Aceștia sunt cei despre care știu el și Rebecca. Imposibil de spus câți alții vor mai fi fost.

Și-apoi, iată-l pe Mizzy acum, stând la Rebecca și Peter, ieșit astă-seară cu o prietenă nenumită.

— Ce crezi c-ar trebui să facem? o întreabă Peter.

Ea-și golește paharul de martini.

— Mai mult decât facem? Spune-mi tu.

Se simte tăișul, nu? Cum de-a devenit firea năbădăioasă a lui Mizzy vina lui Peter?

— Habar n-am.

— Aș vrea să cred că e serios cu arta. Vrei să-mi faci o favoare?

— Spune.

— Îl iei și pe el la Carole Potter mâine?

— Dacă vrei, sigur.

— Știu cum e. Ar putea să stea pe-aici săptămâni, zicând că vrea să se implice în artă, și-apoi una-două se întâlnește cu cineva care strânge un echipaj să navigheze spre Martinica. L-ai ajuta dacă i-ai arăta ce înseamnă de fapt să fii implicat în artă.

— A încerca să vinzi un obiect foarte scump unei persoane foarte bogate e fără îndoială un bun exemplu.

— Cu cât mai puține iluzii își face, cu atât mai bine, cred. Dacă nu-i place ce-o să vadă mâine, pot vorbi cu el să vedem cum ar putea să se *apuce* de altceva. Adică, altceva decât o altă combinație neroadă.

— Nu-mi vine să cred c-ai spus „combinație neroadă".

— Mă transform în Lucy Ricardo, ce să fac.

— Nu-mi vine să cred că Mizzy n-o s-o placă pe Carole Potter.

— Ar fi bine. Hei, mai beau un martini. Tu?

— Cum să nu.

Rebecca se apucă să prepare rândul doi. Poate vor bea și un al treilea. Poate că amândoi au nevoie să se îmbete astă-seară, pentru că viețile lor sunt cel puțin cam prea dure pentru ei și pentru că amândoi știu că Mizzy se prea poate să fi ieșit în căutarea vreunei mici morți ori a alteia.

— Rebecca? zice Peter.

— Mm?

— Am futut tot cu Bea?

— Bea a fost un copil dificil. Amândoi știm asta.

— Nu asta-i problema.

— Nu. Ai mers la toate cele. Ai învelit-o la culcare.

— Din câte-mi amintesc.

Ea-i mai toarnă un pahar.

— Te-ai străduit cât ai putut cu ea. Nu-ți face atâta sânge rău, bine?

— Am fost prea dur cu ea?

— Nu. OK. Poate că ai așteptat mai mult decât a fost în stare să dea.

— Eu nu-mi amintesc așa.

De ce-s amândouă atât de hotărâte că el e cauza tuturor relelor?

— E furioasă și pe mine, să știi. Pentru că întârziam uneori când o luam de la școală. Și eu care credeam că era uimitor că ajungeam totuși.

— Ar fi prea laș să mă gândesc că trece doar printr-o fază?

— Chiar trece printr-o fază, cred. Oricum, ne facem griji.

— Da, ne facem.

— Și, bun, zice ea, sincer, m-am cam săturat să-mi fac griji pentru cei tineri și cu năbădăi.

Nu, nu te-ai săturat. De fapt nu te-ai săturat să-ți faci griji pentru Mizzy. Mizzy e – recunoaște – mai dramatic. De fapt ești... amândoi suntem epuizați de fiica noastră. Tu și cu mine putem, cel puțin, să ne vârâm mâinile în problemele lui Mizzy, le putem înțelege. Hotărârea Beei de-a trăi o viață atât de neînsemnată, de-a purta o uniformă de hotel și de-a locui cu o fată ciudată mai mare, care pare doar să plutească fără vreo țintă, și de-a nu avea prieteni (de care să știm)... e mai greu, nu-i așa? Când ea nu-ți spune nimic mai mult decât faptele cele mai seci?

— Pentru Mizzy.

— Îhâm?

Ce-o vrea să spună el exact? Vrea să-i povestească întreaga istorie, deși o parte a *întregii istorii* ar avea de-a face cu ea și surorile ei care, cu foarte bune intenții, s-au pus să-l distrugă pe Mizzy, să-l

salveze făcându-l normal, și asta... futu-i... nu, sigur că n-ar trebui să ia droguri din nou, dar n-ar trebui nici să-i vină mințile la cap; n-ar trebui să *se apuce* de ceva „promițător", adică sigur, așa ar fi mai în siguranță, dar e „siguranța" tot ce poate obține de la viață? Bea e în siguranță, în felul ei. Mizzy e – poate, cine știe? – una dintre făpturile acelea rare care sunt îndeajuns de nesăbuite și inteligente și complexe ca să li se dăruiască, de către impenetrabilele Puteri ce Domnesc, o viață care nu le va uza.

Peter îi va sugera așadar soției sale că iubitului ei frățior ar trebui să i se permită să continue cu drogurile? Fix. O să-i meargă cu asta, ce să zică.

— Nimic, zice Peter. E bine că-l iau mâine cu mine. Carole o să-l adore, cât îi iubește ea pe tinerii isteți și frumoși.

— Cine nu-i iubește?

Lasă un pumn de cuburi de gheață să cadă în shaker.

Și așa, Peter știe. N-o să fie cel sobru și responsabil. N-o să-i spună că temerile ei sunt, cel puțin într-o oarecare măsură, justificate.

Iartă-mă, Rebecca, dacă poți. Mă înec în propria-mi vinovăție. Mi-e teamă c-aș putea muri din cauza ei.

Peter e, firește, treaz în pat când se întoarce Mizzy. Două patruzeci și trei. Nu-i devreme, dar nici târziu, după standardele tinerilor din New York. Ascultă pașii ușori, atenți, ai lui Mizzy, în timp ce el, Mizzy, trece prin apartament spre propria cameră.

Unde-ai fost?

Cu cine-ai fost?

Umbli cu pași de pisică pentru că nu vrei să ne trezești sau pentru că ești drogat? Pui oare piciorul

jos la fiecare pas, minunându-te, pe o podea strălucind electric?

Mizzy intră în camera lui. Înainte să se dezbrace începe să vorbească, prea încet să-l poți auzi. Preț de o clipă, Peter crede că a adus pe cineva cu el, dar nu, a sunat pe cineva pe mobil. Peter îi aude vocea ridicându-se și coborând, dar chiar și prin peretele de carton nu distinge cuvintele. Sună totuși pe cineva la... 2:58 a.m.

Peter stă întins și se simte ofensat. Cine e, Mizzy? Dealerul tău? Ai rămas fără, o să ieși să te întâlnești cu el la colțul străzii peste douăzeci de minute? Sau e vreo fată pe care ai futut-o, încerci s-o faci mai puțin nefericită c-ai lăsat-o singură în patul ei?

OK. În regulă. Ar prefera să fie dealerul. Nu vrea ca Mizzy să se vadă cu vreo fată. Nu vrea fiindcă, spune-o, vrea să-l posede pe Mizzy, așa cum vrea să posede opere de artă. Vrea mintea ageră și sucită a lui Mizzy și îi vreau autodistrugerea și-i vrea... *ființa* întreagă aici, toată aici, nu vrea să se risipească pentru altcineva, sigur nu pentru o fată care-i poate da ceva ce el nu poate. Mizzy devine – Peter nu e prost, e nebun, dar nu e prost – opera lui de artă preferată, o *performance* dacă vreți, și Peter vrea să-l colecționeze, vrea să-i fie stăpân și confident (adu-ți aminte, Mizzy, aș putea spune tot oricând), Peter nu vrea ca el să moară (pe bune că nu vrea), dar vrea să fie curatorul lui Mizzy, vrea să-i fie singurul... singurul. Ajunge atât.

Matthew e într-un mormânt în Wisconsin. Bea, după toate probabilitățile, agită un cocktail pentru un om de afaceri lubric.

Mai bine-ar lua două pilule albastre în noaptea asta.

PUI PREMIANȚI

Trenul de la Grand Central la Greenwich trece printr-o mocirlă de exurbie pe care, să spunem doar atât, am ascunde-o de un extraterestru venit în vizită. Uitați aici, asta e Jardin du Luxembourg și pot să vă prezint o clădire căreia noi îi spunem Moscheea Albastră. Nu luați în seamă zona care încercuiește orașul New York: gardurile cu sârmă ghimpată în vârf care păzesc fabrici poate dezafectate, monoliții mohorâți de cărămidă ai blocurilor de locuit, interludiile discontinue de pădurici presărate cu gunoaie, menite, pare-se, să demonstreze fragilitatea naturii în fața nepăsării omului. Ochii doctorului T.J. Eckleburg n-ar părea nelalocul lor aici.

Mizzy e așezat în fața lui Peter și privește peisajul urban trist care i se perindă prin fața ochilor. *Muntele vrăjit* stă deschis, dar necitit la el în poală. Taylorii au harul ăsta al prezenței imperturbabile. Nu se neliniștesc c-ar trebui să spună ceva. Cei din familia Harris, pe de altă parte, au fost întotdeauna vorbăreți, nu atât de dragul divertismentului sau informării, ci pentru că dacă se lăsa o tăcere mai îndelungată, ar fi putut cădea într-o discordie ursuză fără fund, o muțenie mutuală înghețată, care n-ar mai fi putut fi spartă pentru că n-a existat

niciodată și n-avea să existe un subiect comun îndeajuns de urgent pentru a-i reînsufleți (cel puțin nu unul pe care oricare din părinții săi ar fi suportat să-l abordeze), și astfel aveau nevoie să plutească înainte împreună pe un luciu mereu reîmprospătat de remarci și opinii, de antipatii ritualice (*știi, niciodată n-am avut încredere în omul ăla*) și de entuziasme de mult familiare (*știu că mâncarea chinezească e murdară, dar nu-mi pasă*). În felul ei, mama lui Peter era impresionantă în arta conversației. Reușea să se plângă aproape necontenit fără să pară vreodată comună sau văicăreață. Era regală mai degrabă decât gâlcevitoare, fusese trimisă să trăiască în lumea asta dintr-una mai bună și se salva de pura meschinărie oferind resemnare în loc de fiere – sugerând, în fiecare ceas al vieții, că deși avea de obiectat aproape la tot și la toate, făcea asta întrucât odinioară avusese în stăpânire o utopie, știind așadar din experiență cât de buni am fi putut fi cu toții. Voia mai mult decât orice să trăiască sub un dictator binevoitor care să fie întru totul asemenea ei, fără să fie totuși ea însăși – dacă ar fi stăpânit cu adevărat ar fi trebuit să renunțe la dreptul de-a obiecta și fără dreptul ei de-a obiecta, cine și ce ar mai fi fost?

Tatăl lui Peter îi cânta în strună. Îi observa frumusețea și patosul, o prindea de mână și ciugulea ca o maimuțică din palma ei, trecea în revistă ghidul TV căutând filme vechi care știa că i-ar fi plăcut și se asigura că ieșeau o dată pe săptămână la un restaurant „drăguț", chiar și când banii erau puțini. Trecuți de prima tinerețe, deveniseră un cuplu misterios, unul din cele despre care se spune ce-o-fi-căutând-el-cu-una-ca-*ea* (frumusețea lui se adâncise, a ei începuse să pălească), însă Peter știa că îmbătrâneau pur și simplu în ceea ce fusese un ritual de curtare tinerească destul de comun: ea

fusese o fată încântătoare și greu de mulțumit, iar el un băiat chipeș, dar cam sfrijit, care-și învinsese prin stăruință rivalii în adulație.

Da, cititorule, ea l-a luat de bărbat.

N-a fost chiar o căsnicie nereușită, dar n-a fost nici reușită. Era era mult prea mult premiul, el mult prea mult peținorul recunoscător.

Și așa, o conversație nesfârșită, destul de tăioasă, între ei doi, un curent subteran de sunet învolburat care le reamintea că erau căsătoriți, că aveau doi fii, că trăiau o viață, că aveau pregătiri de făcut și dezastre de prevenit și o lume de interpretat, semn cu semn, simbol cu simbol, unul pentru celălalt, și că în punctul acesta singura soartă mai rea decât a rămâne împreună ar fi fost încercarea fiecăruia de-a trăi singur.

Taylorii din Richmond n-aveau probleme de conversație, însă scopul subiacent era altul. Nimic nu era perpetuat, nimic nu era ținut în frâu. Absența fundamentală a nervozității părea să-i fi afectat pe toți cei patru copii, astfel încât erau, fiecare, multe lucruri, însă nu erau, nici unul, nesiguri pe ei. Mizzy are din belșug felul ăla al Taylorilor de-a ocupa spațiul fără jenă. Nu e vorba atât despre mândrie, cât despre pura și simpla încredere, care devine *extra*ordinară din cauza rarității ei la majoritatea populației. Uită-te la el, cu ditamai cărțoiul în poală, privind peisajul, nu distant, ci calm ca un prinț sigur pe dreptul său de-a fi oriunde s-ar afla, și dacă e cineva responsabil cu divertismentul și distracția, cu siguranță nu-i el acela.

Peter zice:

— Greu de crezut că suntem doar la o jumătate de oră de zona lui Cheever.

Mizzy zice:

— Ăsta trebuie să fi fost trenul cu care venea la New York.

— Bănuiesc că da. Îți place Cheever?

— Mm.

Ceea ce trebuie că înseamnă da și aparent nu mai sunt multe de spus pe acest subiect. Mizzy continuă să privească peisajul devastat ce se scurge pe lângă ei și Peter se întreabă dacă nu e doar absorbit de priveliște, ci și își expune, pentru Peter, profilul cu nas roman și maxilar puternic. Cât are, cu trei ani mai mult decât Bea? I-ai da la fel de bine treizeci de ani.

Bea – fată pierdută, dușmănie maturizată și unghii roase, înfofolită în puloverul ăla peruvian mare și ieftin, care promovezi supraviețuirea în ceea ce trebuie că e apartamentul tău de-abia încălzit –, știm amândoi că mă urăști în parte pentru că ai impresia că din cauza mea nu te consideri destul de frumoasă. N-am spus nimănui, cu siguranță nu unul altuia, dar știm amândoi, nu-i așa? Am făcut tot ce-am putut, dar da, m-am încruntat la vederea colanților galbeni pe care-i iubeai la patru ani și am tratat cu răceală setul de pat alb cu auriu pe care-l voiai la șapte ani și da, e adevărat, am dezaprobat lănțișorul de argint cam Nouveau-ist pe care l-ai cumpărat la un târg de artizanat din banii tăi, prima ta achiziție independentă. Am întors spatele lucrurilor pe care le iubeai și deși n-am spus nimic niciodată – am încercat să nu fiu un monstru, serios am încercat – aveam noi chestia aia telepatică și tu îți dădeai seama întotdeauna. Și mai târziu, când ți s-au lățit șoldurile și ți-au apărut coșurile și jur, *jur*, nu te-am iubit mai puțin pentru că erai o adolescentă lălâie, dar era deja prea târziu, nu-i așa, aveam o reputație și n-am putut face nimic, oricâtă atenție ți-aș fi dat, oricât aș fi protestat că te iubesc, nu te-aș fi putut convinge. Dacă uram colanții de culoarea urinei și patul de prințesă cu baldachin alb, cum puteam s-o

iubesc pe fetiță, acum când părul i se încreţise şi trupul ei activase brusc la pubertate o secțiune de ADN până acum adormită (*a mea*, Bea, nu maică-ta se trage din lăptărese şi tăietori de lemne) care spunea cu teribilă, trupeşă hotărâre: vei fi solidă, legată de cele pământeşti, cu sâni mari de femeie şi şolduri bune pentru născut, cu mult înainte de a împlini paisprezece ani. Părinții tăi sunt zvelți şi atrăgători şi tu, din cauza unui renghi al geneticii, nu eşti.

Te fac să te simți urâtă. E groaznic pentru tine şi să vorbeşti cu mine la telefon.

— Îți place Thomas Mann? întreabă Peter.

Un Harris fiind, nu suportă tăcerea prelungită. Pare să creadă că va dispărea dacă tace.

— Îl iubesc. Ei, poate „iubire" nu-i tocmai cuvântul potrivit pentru Mann. Îl admir.

— Citeşti pentru prima dată *Muntele vrăjit*?

— Da şi nu. Sunt multe cărți pe care le-am citit cam în cinci ore la facultate, să țin pasul. Acum mă reîntorc şi le citesc cu adevărat.

Peter zice:

— Eu n-aş fi absolvit niciodată fără cafea şi amfetamină.

Şi acum, în sfârşit, Mizzy se întoarce de la fereastră şi-l priveşte. Amândoi se întreabă tăcut: de ce-a spus Peter una ca asta? Îşi declară astfel loialitatea față de păstrarea secretului lui Mizzy? Încearcă doar să fie cool?

Să ne gândim la bărbatul rujat şi cu perucă pe care Peter l-a văzut în seara aceea pe Eighth Avenue. Să ne gândim la Aschenbach însuşi, rujat şi vopsit, mort în şezlongul de pe plajă în timp ce Tadzio intră în apa puțin adâncă de la mal.

Nu. Asta e viața mea, nu-i blestemata de *Moartea la Veneția* (ciudat însă că Mizzy l-a adus pe Mann cu el în călătorie). Da, sunt un tip mai în vârstă

care e întrucâtva fascinat de un bărbat mult mai tânăr, dar Mizzy nu-i un copil ca Tadzio și eu nu sunt obsedat ca Aschenbach (păi, n-am refuzat acum câteva zile să-l las pe Bobby să-mi vopsească părul?).

Peter adaugă, aiurea:

— Sigur, asta era la facultate.

— O să-i spui, nu-i așa? zice Mizzy.

— De ce crezi asta?

— E soția ta.

— Oamenii căsătoriți nu-și spun chiar toate lucrurile.

— Ăsta nu-i un fleac. E isterică în privința asta.

— Ăsta-i și motivul principal pentru care nu i-am spus încă.

— Încă.

— Dacă nu i-am spus încă pare destul de probabil că n-o să-i spun deloc. De ce o tot dai cu chestia asta?

Mizzy scoate încă unul din suspinele ca de oboi, fără îndoială îi amintește lui Peter de Matthew.

— N-am chef să-mi sară toată familia în cap acuma. N-am chef. Ei o să creadă că așa e bine, nu-mi vor decât binele, dar pe bune, mi-e teamă că m-ar omorî chestia asta.

— Cam dramatic.

O privire lungă, întunecată. Exersată?

— Sincer, mă simt niţel cam dramatic.

Exersată. Absolut. Și totuși, eficace.

— Da?

Mulțumesc, Domnule Neîncrezător.

Mizzy izbucnește în râs. Are felul ăsta de-a se submina – e ca un personaj din desene animate care fuge de pe-o stâncă și face vreo șase pași în aer înainte să se oprească, să se uite în jos, înapoi înspre public, cu o expresie umilă și-apoi să cadă. Spune ceva greu și apoi râde de sine. Îl ajută, de asemenea, că are zâmbetul pe care-l are și că râsul

lui e gutural și melodios ca un instrument de suflat. *Huu-huu-huu-huu-huu*, un râs mai gros decât vocea, mai bogat, ieșind parcă dintr-un miez de umor care e, ar putea fi, firea lui cea mai adevărată. De parcă tot căcatul ăsta de tânăr chinuit ar fi o farsă și adevăratul Mizzy, cel dinăuntru, găsește ilară toată povestea. De parcă adevăratul Mizzy ar avea copite de țap, coarne, și-ar cânta la nai.

— Da, zice el râzând, și nu e răspunsul pe care îl anticipase Peter, care are bunul-simț, de data asta, să nu zică nimic. Sunt futut, zice Mizzy.

Nu mai râde, dar și-a păstrat un zâmbet melancolic care face ceea ce spune să pară serios și adevărat. Sunt puțin țicnit, continuă el. Știi tu. Toată lumea știe. Dar chestia e.

Se uită pe fereastră de parcă ar căuta un punct de reper așteptat. Se întoarce din nou spre Peter.

— Chestia e că e tot mai rău. Așa simt. A fost foarte rău în Japonia. E ca un virus. Nu-i mai degrabă în cap, cât în corp, de parc-aș avea febră, de parc-aș avea o gripă, dar care te agită în loc să te obosească. Și știi. Ce nu înțelege nimeni, nimeni dintre cei care mă iubesc cu adevărat, e că acum știu de ce am nevoie mai bine decât oricine altcineva. Nu zic că nu apreciez poziția lor. A familiei și așa mai departe. Dar dacă-i las, mi-e teamă c-o să mă omoare. Cu cele mai bune intenții.

— Pot să fiu sincer cu tine? întreabă Peter.

— Te rog.

— Ce zici sună a aiureală. A vorbărie de drogat.

Din nou râsul lui jos, muzical.

— Asta crede toată lumea în afară de drogatul însuși, răspunde Mizzy. Pot să-ți spun *eu* ceva?

— Te rog.

— Ori de câte ori mi-a fost bine, de fiecare dată când am fost tipul ăla strălucit, luam droguri. Când am fost la Exeter, când am fost la Yale. Am mintea

limpede, sunt concentrat și plin de compasiune și, dacă-mi permiți, sunt al dracului de inteligent. Când mă las, atunci hotărăsc că-i mai bine să mă duc să sap după trufe în Oregon cu ăia care fumează iarbă.

— Dar ce zici de medicamentele pe care ți le-ar prescrie un doctor?

— Le-am încercat pe toate. Știi, nu?

— Păi, cam da, răspunde Peter.

— Nu crezi c-aș vrea să am o rețetă pentru ceva care să mă facă pe veci Ethan cel Bun?

Cum poate fi atât de convingător, și totuși să greșească atât de grav? Ce să-i mai spună Peter acum?

— Crezi c-ai încercat cu adevărat?

Răspuns greșit. Își dă seama după cum expresia dispare de pe fața lui Mizzy – un licăr urgent care se stinge.

— Poate că mă înșel pe mine însumi, zice Mizzy. Vocea lui e mai plată acum, mai obișnuită. A devenit puțin expeditiv. Dar cred cu adevărat, mă simt de parcă *știu* că-s pregătit să fiu adult. Vreau o slujbă, vreau un apartament, vreau o prietenă pentru mai mult timp. Doar că. Doar că vreau să ajung acolo în felul în care știu că mi se potrivește. Dacă Becka și Julie și Rose încep să însceneze intervenții și mă internează la nu știu ce clinică, sunt sigur c-o iau iar din loc. Clinicile alea-s oribile, că veni vorba. Poate că sunt unele pentru bogați care-s mai bune, dar alea la care ne permitem să fiu trimis... ei, și tu ai vrea să scapi de-acolo.

— Așa deci, crezi...

— Cred că-s pregătit așa cum n-am mai fost să am într-adevăr o viață și toată lumea trebuie doar să mă lase să ajung la ea în felul meu.

Minte? Își face iluzii? E oare posibil să aibă dreptate și toți ceilalți să greșească?

Coboară la Greenwich, unde îi așteaptă Gus, șoferul, un bărbat cam la treizeci de ani, cu priviri iscoditoare, un tip provincial (presupune Peter), născut într-unul din cătunele Connecticutului, care le oferă nobilimii locale, ei bine, oameni ca Gus. Lumea e plină de alde Gus – băieți chipeși și fete frumușele cărora li s-au împărțit cărțile genetice cele mai bune avute la dispoziție de părinții și bunicii lor care au dus-o nici rău, nici bine generații întregi; care dau naștere acestor puști de treabă și le oferă doar îndeajuns cât să supraviețuiască în lume, dar nu mai mult – fără frumusețe nemaipomenită, fără strălucire irezistibilă, fără ambiție regală, de neoprit.

Nu-i sarcina artei să aclame oamenii ăștia, să-i înnobileze? Să ne gândim la Olympia. O fată a străzii devenită zeiță.

Și aici, lângă BMW-ul bleumarin al soților Potter, iată-l pe Gus, cu fața roșie, cu urechile clăpăuge, rânjind, imposibil să-ți fie antipatic. N-a zis Carole că e logodit cu – după cum s-a exprimat – „o minunată fată din partea locului"? Bine, e condescendentă folosirea expresiei „din partea locului". Dar trebuie spus și că soții Potter își plătesc angajații mai bine decât ar cere-o obiceiul, că le dau vacanțe adevărate și nu se așteaptă să muncească peste puteri sau peste program fără compensații suplimentare. Potterii sunt din școala „angajații-s parte din familie", ceea ce e grotesc în felul său, dar, într-adevăr, cum poate cineva *să aibă* angajați și să nu se poarte ușor grotesc?

— Bine ați venit, domnule Harris, zice Gus, mărșăluind în întâmpinarea lui cu o mână pătrățoasă și roșie întinsă.

— Mulțumesc, Gus. El e Ethan.

Gus îi scutură energic mâna, apoi pe-a lui Mizzy, zice, „bine ați venit, bine ați venit", pivotează să le

deschidă portierele din spate ale BMW-ului. Gus șoferul, pe punctul de-a se căsători cu o minunată fată din partea locului. Gus șoferul e pretutindeni și totuși parcă n-ar fi nicăieri, nici în portrete, nici în fotografii, nici măcar în povestirile unora ca Barthelme sau Carver, care-s toate despre tipi cu slujbe și perspective ca ale lui Gus, dar care insistă să aibă mai multe necazuri, de departe mai multe angoase decât manifestă Gus. Dacă Gus plânge câteodată fără motiv, dacă stă disperat pe un culoar la Wal-Mart, nu prea lasă să se vadă în comportamentul său zilnic și Peter bănuiește că nu-i el genul ăla de om, ceea nu înseamnă că n-are suflet sau profunzime, ci că ar trebui să-i faci o operație serioasă să ajungi sub firea de flăcău vesel, de băiat bun care-și iubește slujba, mașina și apartamentul și ce hobby-uri sau îndeletniciri îi ocupă weekendurile, care deja devine tot mai trupeș, lepădându-se fără regret vizibil de frumusețea tinereții (când a venit să lucreze pentru soții Potter cu cinci ani în urmă, era ca un tânăr argat) pentru că s-a distrat cât s-a distrat și, hei, ce să-i faci, plus că, sigur, la treizeci de ani, care nu-i nici pe departe o vârstă disperată, e pe cale să se căsătorească cu o minunată fată din partea locului.

Gus îi conduce pe străzile înverzite și prospere ale Greenwichului. Ah, Greenwich, Connecticut, *cumsecădenia* ta bogată. Străzile astea mărginite de copaci, care oferă casele lor victoriene ornate, adevărate piese clasice americane, păstrate ca exponatele de muzeu care de fapt sunt, și mai departe, la fereală de ochii publicului, mormanele cu adevărat uriașe de piatră și lemn, discrete îndărătul porților și gardurilor vii, invizibile în mare măsură, cu excepția câte unui fronton ici, câte unui coș de fum colo. Avere tăcută, nu ca în Hamptons sau în Hills, și cu toate că, sigur, tot paradă se cheamă, e, cel

puțin pentru Peter, mai agreabilă și are efectul, cel puțin asupra lui Peter, de a-i da senzația nu atât a unor privilegii enorme, îngrozitoare, cât a unei realități îmbunătățite. În Greenwich, treci pur și simplu într-o dimensiune paralelă în care oamenilor le merge mai bine și nimeni din dimensiunea asta nu găsește lucrul acesta remarcabil în vreun fel. Să faci avere? Ce-i așa de greu?

Mașina urcă delușorul pe care se înalță casa Potter. Potterii sunt bogați, chiar și pentru standardele din Greenwich, dar nu mega-bogați, n-au avion personal, n-au cinci case, așadar casa lor e ascunsă, dar nu în întregime – din stradă vezi mai mult de jumătate din fațada de nord.

Nu e casa lui Gatsby, ci a lui Daisy Buchanan; e sursa luminiței verzi de peste apă. Peter nu-și amintește dacă Fitzgerald a descris casa lui Daisy, dar cu siguranță *nu* era mormanul cu turnuleț și acoperit de iederă al lui Gatsby. Dacă vine de la Fitzgerald sau din imaginația lui Peter, casa pe care Tom o cumpărase pentru Daisy trebuie să fi semănat măcar puțin cu cea a soților Potter, o casă pe care Nathaniel Hawthorne ar fi înțeles-o: mare, desigur, dar nici fals castel, nici monument de calcar (gândiți-vă la monștrii ăia solemni, sepulcrali, din Newport); e, mai mult decât orice altceva, o uriașă *casă* șuie, toată numai piatră aparentă și frontoane, împrejmuită pe trei dintre laturi de verande; proiectată cumva să dea senzația de absolută autenticitate, să pară a fi fost construită, exact cum e, pe la mijlocul anilor '20. Stând placidă, dar ușoară (toate ferestrele acelea cu șprosuri, vasta amplitudine maternă de aripi a cornișelor) pe marea ei miniaturală de iarbă perfect tăiată, seamănă cel mai mult cu un sanatoriu, cu locul în care-au trimis-o pe Bette Davis în... hhm, oare în *Și acum, călătoareo* sau în *Victoria întunericului*... oricum, e

ca o ascunzătoare mitică pentru milionari cu crize de nervi, un sanctuar perfect care cu siguranță că nu există acum și probabil nu exista nici când au făcut filmul cu Bette Davis. Oare au existat vreodată locuri precum clinica Berghof din *Muntele vrăjit*? (Probabil de-asta se gândește Peter la sanatorii acum.)

Și nu e, absolut sigur, cu certitudine, locul în care-ar fi trimis Mizzy pentru o nouă cură de dezintoxicare. Ar fi trimis la un spital cu dale de gresie maronii și scaune zdrențuite, pătate. Peter vede foarte limpede. De ce s-ar oferi cineva voluntar pentru așa ceva?

Gus parchează și iată, Isus fie lăudat, iată și dubița lui Tyler. În timp ce merge spre intrare, cu Mizzy alături (Gus a deschis portierele și a dispărut pe tărâmul lui obscur), Peter verifică prin geamul dubiței. Da, o, da, e o ladă înăuntru, dă să conțină Krimul refuzat, dă Doamne ca Tyler și Branch să instaleze lucrarea lui Groff chiar acum.

Svenka le deschide ușa. E o femeie trecută cu puțin de treizeci de ani, cu fața latră, cu o expresie mereu surprinsă, pielea îi pare întinsă (nu chirurgical); parcă ar fi fost un blestem aruncat asupra leagănului (*Copila va crește prea mare pentru pielea ei*). Dacă am fi la un conac englezesc în secolul XIX, Svenka ar fi menajera, dar pentru că suntem în America secolului XXI, i se spune... cum?... *concierge* sau așa ceva, oricum, ea conduce totul, supraveghează personalul (trei în afara sezonului, șapte vara), știe cum să trimită flori respectabile în Darfur, poate aranja o cursă de elicopter până în oraș în douăzeci de minute. Are un MBA, câștigă bani buni făcând asta. I-a mărturisit odată lui Peter că s-a dovedit a fi prea casnică pentru slujba ei de consultant în management („tot timpu' numa' aeroport și hotel, zero viață"), insistă că nu consideră slujba

asta deloc inferioară celeilalte; și totuși, întrucât Potterii își consideră angajații „parte din familie", pentru că aprobă căsătoriile cu „fete drăguțe din partea locului", Svenka e doritoare (sau e obligată să fie doritoare) să deschidă ușa dacă se întâmplă să fie în apropiere când sosește cineva. La alte case asemănătoare, alde Svenka, Ivan sau Grișa (tind să fie est-europeni bine educați) n-ar catadicsi niciodată să deschidă ușa. Ar face-o fata în casă.

— Bunăăă, Peter, zice ea, cu un rânjet pe care odinioară Peter îl credea lasciv, dar care, după cum și-a dat seama, e de fapt un soi de complicitate, pentru că Svenka știe că deși Peter e preluat la gară de Gus, deși e invitat la serate, e de fapt tot un servitor, la fel ca ea.

— Bună, Svenka. El e Ethan.

— Bunnăă, Ethan. Intrați, intrați.

Holul reședinței Potter, la fel ca restul reședinței Potter, e o perfectă imitație de sine. Ce îți prezintă mai întâi holul e un scrin chinezesc negru și lăcuit. Peter nu cunoaște antichitățile chinezești, dar n-ai nevoie de școală ca să-ți dai seama că-i străvechi, e din vremea vreunei dinastii, și a costat cel puțin două sute patruzeci de mii. Pe el sunt două sfeșnice franțuzești butucănoase, de alamă sau de bronz, de la începutul secolului XX, patinate până la un maroniu închis gros, și o vază de ceramică Roseville fără ornamente, crem, mereu plină cu flori din grădina lui Carole – acum sunt gardenii mari, în plină floare. Și astfel se anunță casa: eclectică, dar al naibii de aranjată, prosperă, dar nu împopoțonată, fără poleieli, frumoasă într-un fel care probabil vă va fermeca dacă nu știți prea multe despre mobilă și artă, dar vă va ului și vă va umili dacă știți cum stă treaba.

În timp ce Svenka îi conduce în living, Peter aruncă priviri pe furiș înspre Mizzy, să vadă cum

reacționează, dar nu se poate citi prea mult pe fața lui și Peter își dă seama că poate Mizzy se simte, de fapt, într-un fel ca acasă – a trecut probabil mult timp de când pragul acesta a fost trecut de cineva la fel de splendid și de bine făcut ca obiectele dinăuntru.

Și totuși, se întreabă: o fi impresionat de splendoarea aceasta tăcută sau scârbit de ea? Ar fi, desigur, mai fascinant pentru caracterul său dacă ar fi scârbit (adică, sigur, e frumos, trec acum pe lângă Rymanul din hol, unul dintre adevăratele premii ale familiei Potter, care e aproape înmărmuritor de perfect plasat în stânga scrinului chinezesc, și totuși, și cu toate astea, prețiozitatea ansamblului, prețiozitatea istovitoare...), deși Peter speră ca Mizzy să fie impresionat, măcar puțin – Mizzy, asta e lumea mea, am de-a face curent cu oameni care au atâția bani și atâta putere și dacă te interesează măcar puțin, atunci te interesez și eu; în schimb, dacă ți se pare câtuși de puțin ridicol... hm, atunci și eu trebuie că sunt ridicol? La urma urmei, e o afacere. Încă pot țopăi pe un drumeag în lumina lunii. Încă pot dansa pe muzica naiului.

Și apoi: livingul familiei Potter.

E o încăpere minunată și s-ar cuveni să se intre aici în acordurile unor trompete, poate pe Bach – oricum, ceva mic, dar perfect și nepieritor, cam așa cum e Bach. Întreaga *casă* e perfectă și îți cam dă fiori din cauza asta, cu excepția încăperii de față, livingul, care e atât de magnific încât își depășește pretențiile, cu peretele de glasvanduri care se deschid înspre pătratul de iarbă mărginit de un desiș de trandafiri (priveliștile înspre Long Island Sound sunt altundeva), de parcă natura însăși (OK, părțile cele mai bune ale naturii) ar fi o serie de încăperi nu prea diferite de cea în care te găsești – încăperi în aer liber cu covoare verzi albăstrui și nori pe

tavan pictați de Michelangelo și pereți foșnitori înflorind într-un verde întunecat. Și apoi, desigur, de partea asta a glasvandurilor, grădinii i se răspunde cu două canapele Jean-Michel Frank tapițate în catifea de culoarea cositorului, de o parte și cealaltă a unei mese Diego Giacometti care chiar ar trebui să fie într-un muzeu; cu lămpi fusiforme și cu lămpi masive și cu o veche oglindă cu ape tulburi și ramă de lemn (nu aurită, aurul e interzis aici) rezemată, nu atârnată, sus pe poliță austeră de calcar a șemineului; iar pe unul dintre pereții fără geamuri însuși Marele Baștan, un tablou de Agnes Martin, prezidând asupra încăperii ca o zeitate aflată în vizită, satisfăcută, pare-se, de ofrandele de canapele și mese create de genii, de stive de cărți și de cârduri de sfinți de lemn cu ochi de sticlă și de vazele japoneze pline cu trandafiri (galbeni în living) și de rafturile umplute cu diverse colecții (ceramică Deco, figurine Dogon sculptate în lemn, vechi puști de fontă) și de acest uriaș bol de abanos, plin acum de curmale japoneze. În această cameră, chiar și la lumina zilei, ai senzația că lumânările licăresc chiar imediat în afara câmpului tău vizual. Mai e și (e real, un spray) aroma de levănțică.

— Bănuiesc că oamenii mei sunt aici, zice Peter.

— Da, montează urna chiar acum.

Peter își dă seama de dezaprobabrea ei – bărbia Svenkăi se încleștează ușor. Îi displace oare urna lui Groff sau arta în general? Sau, OK, amintește-ți – tu, Peter, ești cel care a încercat (fără succes, după cum s-a dovedit) să-i vândă șefei ei o minge de catran și păr pentru o mică avere. Chiar așa, Svenka, pot să-ți reproșez ceva?

— Am să-i spun lui Carole că sunteți aici, zice ea și se retrage.

— Drăguță camera, zice Mizzy după ce ea a plecat.

Nu e ironic, nu? Nu. Peter a trăit probabil prea mult printre vorbitori fluenți de ironie.

— Soții Potter sunt foarte pricepuți în ceea ce fac.

— Și ce anume fac, exact?

— Păi, de fapt, principala lor ocupație, pe cât îți poți da seama, e să fie soții Potter. Banii vin din afacerile cu mașini de spălat și uscătoare, dar Carole și soțul ei n-au nimic de-a face cu asta. Ei, doar, știi tu. Primesc cecurile.

Carole intră (o, Doamne, doar n-o fi auzit?), cu un aer ritualizat de scuze cerute în pripă. Acesta, a aflat Peter, e unul dintre tabieturile ei. Nu e niciodată imediat disponibilă, chiar dacă vizitatorul în chestiune a sosit exact la ora stabilită. Musafirul e mereu condus înăuntru de Svenka sau de un alt membru al familiei și e pus să aștepte un scurt răstimp, în această încăpere spectaculoasă, apariția ei. (Cât din viață își petrece Peter așteptând să-și facă intrarea cineva?) În ce-o privește pe Carole, asta se întâmplă, din câte-și dă el seama, din mai multe motive. E mai întâi pur și simplu teatralitatea – și acum, doamna casei! Și trebuie să fie limpede că doamna e ocupată, că își face timp cu o oarecare dificultate chiar și pentru cei mai așteptați musafiri.

— Salut, Peter, îmi pare rău, eram afară să văd cum așază oamenii tăi urna.

Carole e o femeie palidă, pistruiată, care clipește des și pare a avea mereu ceva mic și minunat în gură, o pietricică rotundă din Himalaya sau o perlă care o face să vorbească puțin mai greu cu claritate, dar transmite, în același timp, faptul că ea și-a sacrificat recunoscătoare dicția precisă de dragul minusculului obiect prețios care-i adastă în fundul gurii. Poartă mai ales (și acum) bluze albe cam înzorzonate, amintind vag de Barbara Stanwyck,

ceea ce nu-i exact înclinația vestimentară pe care ai aștepta-o de la cineva cu o astfel de colecție de artă, cu astfel de canapele.

Peter îi întinde mâna.

— Mă bucur c-au ajuns cu ea aici. Cum ți se pare?

— Îmi place. Cred c-o să-mi placă tare mult.

Bingo.

— Carole, el e cumnatul meu, Ethan. Se gândește să intre în afacerea de familie, cu ajutorul lui Dumnezeu.

— Îmi pare bine, Ethan. Mulțumesc c-ați venit.

Carole ar mulțumi, cu exact aceeași regală sinceritate falsă, oricui pentru că a venit, până la, și inclusiv, șahului din Iran. Așa se face.

Mizzy zice:

— Sper că nu vă deranjează. Mă țin și eu după Peter.

— Iar Peter, zice Carole, a vrut să-ți prezinte pe unul dintre ultimii americani care mai cumpără câte-o operă de artă. Așa arată.

Face o piruetă rapidă, arătându-se în întregime. Poate fi fermecătoare, fără îndoială. Ce are în picioare, un soi de mini cizme de cauciuc verzi, trebuie că sunt încălțările ei de grădinărit.

— Ta-dam, zice Mizzy și râde scurt împreună cu ea, iar Peter li se alătură, o clipă prea târziu.

Mizzy rămâne, din câte își dă seama Peter, neintimidat de nimeni. O fi Carole regina tărâmului ei, dar Mizzy e prinț în propria țară, care, deși sărăcită întrucâtva în prezent, are totuși o istorie bogată, distinsă și nobilă.

— Nu vreți ceva de băut? zice Carole. Cafea, ceai, niște apă minerală?

Peter zice:

— Un pic mai încolo, ce zici? De-abia aștept să văd cum arată Grofful în grădină.

— Omul are o misiune. Îi face oare pe furiș cu ochiul lui Mizzy, complice? Hai să mergem, atunci.

Îi conduce înapoi pe ușa din față, dincolo de aleea pietruită până în cealaltă parte a casei, înspre grădina englezească, vorbind între timp cu Mizzy, nu cu Peter. Face pe gazda sau e impresionată? Ambele, probabil.

Îi spune lui Mizzy:

— Sunt sigură că ți-a spus Peter. N-am avut curaj pentru ultima lucrare pe care am cumpărat-o de la el. Sper că plănuiește să te prezinte cuiva mai curajos decât mine.

Peter zice:

— N-are nimic de-a face cu curajul. Krimul nu ți se potrivea, atâta tot.

— Krimul, îi spune ea lui Mizzy, i-a provocat schnauzerului pitic al prietenilor noștri o adevărată criză de epilepsie. Nu pot să-mi fac reputația că indispun câinii din vecini.

— Văd că băieții l-au și pus în cutie, zice Peter.

— Băieții-s tare pricepuți. Ai o echipă minunată.

Carole, băieții ăștia-s ucigași de artă. După ziua de azi n-o să-i mai vezi niciodată.

— Am angajați extraordinari. Aproape nu mai fac nimic eu însumi.

— Groff e nou la tine, nu?

— Da. Încă nu-i oficial unul dintre artiștii mei. Facem probe să vedem cum ne înțelegem.

Nu-i minți niciodată pe oamenii ăștia. Urăsc mai presus de orice să fie înșelați de servitori.

Dau colțul și iat-o. Grădina englezească, atât de diferită de grădina franțuzească, tunsă și frezată, din fața livingului, e pretins sălbăticită, așa cum își preferă englezii tradițional grădinile. Efectul scontat e că pur și simplu au dat peste locul acesta modest cu levănțică și liliac, adăugând doar aleea dreaptă cu pietriș care duce la iazul circular, împrejmuit cu pietre. De cealaltă parte a iazului, Tyler

și Branch mișcă urna câte puțin ca s-o centreze pe piedestalul ei jos de metal.

Da. Arată nemaipomenit aici.

A fost o idee deșteaptă să planifice livrarea pentru lumina de după-amiază târzie. Bronzul n-ar părea nicicând mai lustruit și mai verde-auriu decât e acum. Iar forma – echilibrul ei între clasic și caricatural – e foarte potrivită pentru această grădină grijuliu „sălbăticită", cu ierburile ei exotice înalte până la genunchi și plantele înflorite răspândite ici-colo. Urna stă ca Narcis la marginea iazului, oglindită în suprafața de un verde pal a apei într-un fel care-i accentuează simetria bizară, însă puternică, ciudata potrivire romantică a celor două mânere supradimensionate, în formă de ureche.

— Frumos, zice Peter. Nu ți se pare?

— Ba da, răspunde Carole.

— Ai privit-o de aproape?

— O, Doamne, da. M-a făcut să roșesc și nu cred c-am mai roșit de, o, cândva pe la mijlocul anilor optzeci.

— Sper că schnauzerul nu știe să citească, zice Peter.

E răsplătit cu un râset. OK, e timpul să recunoască, e nițel gelos pe Mizzy. Cum să nu se simtă, măcar puțin, ca un speculant bătrân, ca un personaj asemănător cu Willy Loman?

Carole zice:

— Va fi amuzant să le traduc fragmente alese soților Chen.

Te iubesc, Carole, pentru că ești, ei bine, tu însăți. Câți locuitori din Greenwich sunt la fel de deschiși?

Tyler și Branch sunt bărboși și îmbrăcați ca niște vagabonzi (mersi, Tyler, că nu porți tricoul cu Eat the Rich), ceea ce probabil o atâță pe Carole, care n-are, desigur, de unde să știe cât de furioși

sunt amândoi că trebuie să instaleze ceea ce ei consideră un căcat de un milion de dolari. Și (desigur) sunt cuminți după accidentul cu pânza tăiată. Peter se îndreaptă spre ei de parcă i-ar fi cei mai buni prieteni.

— Arată bine, băieți, zice.

Cei doi tocmai o mută cu un centimetru mai la stânga, astfel încât baza să fie exact centrată pe coloana pătrată de oțel.

E o decorațiune, asta e. Alungă gândul ăsta.

Tyler doar mormăie. Știe cu siguranță că a terminat-o cu slujba asta și cu siguranță crede că o să-i fie mai bine fără ea (oare nu e posibil să se fi întors el acasă la prietena lui în seara aceea și să fi zis ceva de genul „tre' să-mi găsesc altceva de lucru, data viitoare mi-e teamă că-l tai și pe fututul de Peter Harris, nu doar căcatul lui de artă"?). Branch însă e tot numai zâmbet și salutări, n-are motiv să creadă că-i mai fericit decât Tyler (Branch face niște construcții cam à la Krim din resturi de lemn și cioburi de oglindă, nu pare să știe sau să-i pese că frumusețea e în revenire), dar nu vrea să-și piardă slujba.

Carole și Mizzy vin și stau alături de Peter. Carole le spune lui Tyler și Branch:

— Băieți, nu vreți niște cafea și-o gustare când terminați?

— Nu putem, răspunde Tyler. Tre' s-o pornim din nou la drum.

— Mersi totuși, radiază Branch.

Sunt șanse să fie supărat și pe Tyler. *Mersi că ești bădăran cu o bătrânică bogată care cumpără artă, boule.*

— Așa deci, zice Peter. Dacă crezi că-ți place, stai cu ea o vreme, arat-o și soților Chen, arat-o câtorva schnauzeri și mai vorbim.

N-o presează absolut deloc.

— Bine, zice Carole, dar sunt destul de sigură. Mă știi, nu-s eu nehotărâtă. Am avut dubii cu Krim de la bun început.

— Te rog, te rog, spune-mi că nu eu te-am împins să-l iei.

— Peter Harris. Nimeni, bărbat sau femeie, nu mă *împinge* pe mine să fac ceva.

Îi oferă un zâmbet surprinzător de frumos, dur-ironic. Preț de o clipă o vede tânără, o fată bogată ai cărei părinți bogați (banii vin de la bunici) reușiseră într-unul dintre numeroasele vise americane: crescuseră o fată născută în bani, care știa să călărească și să joace tenis și să flirteze doar cât era nevoie, exact cu bărbații potriviți. În doar trei generații (bunicii se numeau Grig, erau din Croația) creaseră o fată zdravănă, drăguță, capabilă, care radia vivacitate atletică. Carole trebuie că fusese drăguță și proaspătă și vioaie și deșteaptă. Trebuie că avusese, cum se zice, de unde alege. Bill Potter, acum în vârstă de șaizeci și doi de ani, îi oferise un corp de atlet de performanță și ceea ce nobilimea locală trebuie că numește un nume bun (iute, o Grig devine o Potter) și destulă stupiditate brahmană încât să fie clar că ea avea să conducă mereu jocul.

— Aș vrea ca toți clienții să fie ca tine, zice Peter, probabil nu cel mai iscusit comentariu („client" nu-i un cuvânt pe care să-l fluturi așa), dar dă-o în mă-sa, chiar ar vrea, o place pe Carole Potter, o respectă; petrece mult prea mult timp cu clienți care au bani și ambiție și nimic altceva.

Mizzy s-a îndepărtat prin grădină. Carole îl privește contemplativ și zice:

— Drăguț băiat.

— Fratele nemaipomenit de tânăr al soției mele. E unul dintre puștii cu prea mult potențial, dacă știi ce vreau să spun.

— Știu exact ce vrei să spui.

Mai multe detalii ar fi în plus. Peter știe povestea soților Potter: fiica frumușică și de neoprit care-și face în mare viteză doctoratul la Harvard versus copilul mai mare, fiul, care a fost, se pare, distrus de propriul său noroc; care la treizeci și opt de ani încă face surfing și se droghează drept ocupație, în prezent în Australia.

O umbră trece pe fața lui Carole. Cine-ar descifra adâncimile și natura suferințelor ei? Trebuie că s-a plictisit de Bill (care sigur are vreo Myrtle Wilson dosită pe undeva), e probabil mulțumită de fată (mame și fiice totuși, cine știe?) și tot mai îngrijorată din cauza fiului, pe măsură ce *Wanderjahr*-ul său a devenit o Wander*viață*. E de invidiat, e o forță, are *toate astea* și e în comitetele a o duzină de organizații de caritate și Peter știe din întâmplare că bluzele înzorzonate provin din excursiile anuale de cumpărături la Paris, dar la asta să fi sperat ea, pe când era o fată chipeșă și deșteaptă, invitată peste tot? Soțul seminătâng, chinuitor de simplu, care fusese un zeu la douăzeci și cinci de ani (coborât parcă din reclamele la Abercrombie and Fitch, Peter a văzut poze), dar care pare considerabil mai puțin divin ca analist de riscuri la filiala locală Smith Barney; zilele pline, dar solitare sus pe deal, grădinărind și crescând pui de găină exotici.

Cât amar de bine îi va face, după ce va trece cina pentru soții Chen, să aibă o urnă de bronz mâzgălită cu obscenități menite, cel puțin în parte (oare cât de bine înțelege ea asta?), s-o insulte?

Sigur că înțelege. Și asta o atrage, nu-i așa?

Iar Bill va fi nedumerit și iritat de ea. Și asta o atrage, probabil.

Stau amândoi tăcuți o clipă, privindu-l pe Mizzy, care se plimbă pe alee. Pictează asta, fraiere: două

siluete de o anume vârstă, cu opera de artă în spatele lor, cu atenţia fixată pe un tânăr care umblă printre ierburi şi flori.

Carole zice:

— De ce nu-i arăţi puţin primprejur? Mi-ar plăcea să fiu un pic singură cu urna.

E ceva, se gândeşte Peter, niţel cam ciudat în propunerea asta. Bănuieşte că i-ar plăcea să fie singur cu Mizzy? Îşi închipuie că de fapt nu e cumnatul lui, ci un prieten pe care-l ţine ascuns?

Schimbă priviri rapide. E greu de spus ce bănuieşte, dar pare limpede că e obişnuită cu aranjamente discrete. Dacă Bill are vreo fată pe undeva, poate şi Carole are pe cineva. Peter speră că-i aşa.

— OK, zice şi o clipă i se pare că viaţa-i e populată în întregime de femei de o anumită vârstă, femei strălucite, riguroase, dar generoase, în mult mai mare măsură surori decât mame, şi i se pare că toate, chiar şi sărmana Bette cea muribundă, chiar şi Rebecca, îşi doresc pentru el ceva ce el nu pare în stare să obţină singur.

O fi Mizzy? E oare posibil ca şi Rebecca, în adâncul sufletului, să vrea să se descotorosească de el fără să fie vinovată, să fie abandonată într-un mod atât de şocant, de, cum se zice, *nepotrivit*, încât nimeni n-ar putea s-o învinovăţească de ceva?

— Stai cu opera ta de artă, zice. Mă întorc în scurt timp.

Îi salută scurt, pretins amical pe Tyler şi Branch, care-au făcut ce aveau de făcut aici şi se pregătesc să ducă înapoi la galerie Krimul. Peter merge pe alee spre Mizzy.

Zice:

— Şi aşa te regăseşti din nou într-o grădină.

— Asta nu-i atât de pretenţioasă, răspunde Mizzy.

— Să nu-i spui asta lui Carole.

— Se pare c-o să cumpere chestia aia.

— *Chestia aia*? Îți displace chiar așa de mult?
— Pun pariu că-mi displace la fel de mult ca ție.
— Mie nu-mi displace deloc.
— Nici mie.

Ceva se petrece între ei. Peter înțelege că Mizzy înțelege că amândoi fac tot ce pot și amândoi sunt pe cale să dea greș – Mizzy n-a fost mișcat de pietrele sfinte, iar Peter n-a reușit să găsească artistul în stare să anihileze și să mântuiască. Au ajuns foarte aproape, au încercat – Dumnezeu știe că au încercat –, dar iată-i, doi bărbați în grădina unei doamne bogate, oarecum nesiguri de cum au ajuns aici și cu totul nesiguri de ce să facă în continuare, în afară de-a se întoarce la ce făceau înainte, ceea ce pare, pe moment, intolerabil.

Ar putea probabil vorbi cu Mizzy, oricât de mult, despre dubiile sale, nu-i așa? Mizzy e cel care ar purta de bunăvoie conversația asta.

Peter zice:

— Treaba cu arta e complicată.

— Da?

— Păi. Să zicem doar că nu dai de un Rafael în fiecare zi. Gândește-te la, știu eu, solnițele lui Cellini. Importanța lor e cu mult dincolo de capacitatea de-a conține sare.

— Dar Cellini l-a sculptat și pe Ganymede.

OK, Mizzy, știi cam prea multe pentru discursul bătrânului unchi Peter, nu-i așa?

— Hai să mergem până pe plajă, zice Peter, pentru că unul din ei trebuie să vină cu o propunere.

Pornesc împreună pe panta prelungă de iarbă care duce spre golful plin de pânze și dâre de soare, cu cele două insule verzi plutind pe licărul albastru arămiu. Casa lui Carole se ridică deasupra unui golfuleț mic de forma unui port, care a depozitat la baza peluzei ei întinse o plajă modestă în formă de U cu nisip gălbui presărat cu pietre și frunze de varec.

În timp ce se îndreaptă spre plajă, Peter îi spune:

— Nu vând nici o lucrare care-mi displace. Doar că. Ei. Geniul, vreau să zic, geniul *geniu* e rar.

— Știu.

— Poate asta nu-i tocmai ce-ai vrea să faci.

— Ce anume?

— Ceva în domeniul artelor.

— Dar vreau. Cu adevărat, pe bune vreau.

Ajung la nisip. Mizzy își scoate pantofii (niște Adidas zdrențuiți, fără șosete dedesubt), Peter și-i păstrează pe ai săi (mocasini Prada). Se îndreaptă încet spre apă.

— Pot să-ți spun ceva? zice Mizzy.

— Sigur.

— Mi-e rușine.

— De ce?

Mizzy râde.

— De ce crezi?

E ceva dur, dintr-odată, ceva agresiv în vocea lui. Parc-ar fi vocea unui băiat care se prostituează, prematur cinică.

Ajung la mal, unde fluxul vine în falduri modeste, aproape mute, care avansează și se retrag și avansează din nou. Mizzy își suflecă jeanșii, intră până la glezne. Peter îi vorbește cu o voce ușor ridicată, de la câțiva metri în spate.

— Nu cred că rușinea ajută la ceva.

— Nu vreau să nu fac *nimic*. Dar se pare că n-am o însușire pe care alții o au. Ceva ce le spune să facă *asta* sau *aia*. Să dea la Medicină sau să intre în Peace Corps sau să predea engleza ca limbă străină. Mie totul mi se pare perfect plauzibil. Și nu prea mă văd făcând nimic din toate astea.

Îi vine să plângă sau îi intră soarele în ochi?

— O să găsești ceva, e jalnicul răspuns pe care-l găsește. Chiar dacă nu se va întâmpla să vinzi artă. Sau să fii curator. Sau orice altceva.

Clar, Mizzy nici măcar nu se preface consolat de asta. Se întoarce cu spatele, privește înspre golf.

— Știi ce sunt? zice.

— Ce?

— Sunt un om obișnuit.

— Ei, hai.

— Știu. Cine nu e? Câtă îngâmfare oribilă să vrei să fii altceva. Dar trebuie să-ți spun. Am fost tratat de parc-aș fi fost special atâta timp și am încercat cât am putut să *fiu* special, dar nu-s, nu-s excepțional, sunt eu deștept, dar nu strălucit și nici cu spiritualitatea nu prea le am, și nici nu prea mă pot concentra pe un lucru. Cred că pot suporta asta, dar nu-s sigur că oamenii de lângă mine pot.

Și Peter știe – Mizzy o să moară. Peter știe asta undeva adânc în ființa sa. E precum convingerea despre Bette Rice. De parc-ar fi în stare să miroasă moartea, deși aroma ei e mult mai încântătoare la o femeie îmbătrânită cu cancer la sân decât la un tânăr sănătos. Știuse că Matthew avea să moară? Da, probabil, deși era prea tânăr să-și dea seama, chiar și față de sine. Nu ăsta a fost adevăratul mesaj al acelei zile, cu zeci de ani în urmă, când Matthew și Joanna au intrat în lacul Michigan și i-au părut frumusețea întrupată? De ce momentul acela? Pentru că erau iubiți condamnați, pentru că stăteau în pragul a ceva, Joanna pe calea spre un cartier închis cu porți, iar Matthew spre un pat la St Vincent. Cum de pricepuse disperatul, excitatul Peter, la doisprezece ani, că avea prima viziune adevărată a faptului de-a fi muritor și că era cel mai mișcător și mai fabulos lucru pe care-l văzuse? N-a căutat un alt asemenea moment de atunci încoace?

Mizzy o să moară din cauza unei supradoze. A spus, în fapt, asta, nu doar lui Peter, ci și apei și cerului. E disponibil pentru forțele morții. Nu poate –

nu vrea – să găsească ceva ce l-ar atașa suficient de viață.

Peter a așteptat pe maluri și a stat alături de rechini cu oameni muribunzi. Acum își scoate pantofii și șosetele, își suflecă pantalonii, intră să stea alături de Mizzy. Mizzy, care plânge încetișor, privind spre orizont.

Peter stă mut alături. Mizzy se întoarce spre el, îi dăruiește un zâmbet înlăcrimat.

Și apoi, pare-se, se sărută.

ÎN VISE

Sărutul n-a durat mult. A fost pasional, destul de pasional, dar nu chiar, nu întru totul sexual. Poate fi sărutul a doi bărbați camaraderesc? Lui Peter așa i s-a părut. Nu s-au sărutat cu limba, nu s-au pipăit. Pur și simplu s-au sărutat, nu scurt, și totuși. Răsuflarea lui Mizzy era limpede și ușor dulceagă, iar Peter nu s-a pierdut într-atât încât să nu se îngrijoreze că avea o respirație împuțită, de tip între două vârste.

Și-au dezlipit buzele în aceeași clipă – nici unul nu s-a retras primul – și și-au zâmbit, pur și simplu și-au zâmbit.

Peter nu se simte prost, nu simte cu totul nici măcar că ar fi încălcat o limită, deși ar fi greu să convingă pe cineva care i-ar fi privit (verifică rapid – nu era nimeni) că sărutul n-a fost lasciv. E amețit, exultă și nu-i e rușine.

După sărut, s-a jucat cu capul lui Mizzy, de parcă abia se prinseseră într-un soi de giumbușlucuri nevinovate de trântă. Apoi s-au întors și-au revenit pe plajă împroșcând apa.

Mizzy vorbește, în timp ce urcă desculți pe peluză. Peter ar fi preferat tăcerea.

— Așa deci, Peter Harris. Sunt primul?

— Ăă, da. Pun pariu că eu nu-s primul pentru tine.

— Am mai sărutat trei alți tipi. Înseamnă că ești al patrulea.

Mizzy se oprește. Peter mai face doi pași, își dă seama, pășește înapoi. Mizzy îl privește cu adâncimea ochilor lui umezi.

— Mi-a plăcut de tine încă de când eram puști, zice.

Nu-mi spune.

— Nu ți-a plăcut, zice Peter.

— Prima dată când ai venit acasă la noi. Am stat în poală la tine și mi-ai citit *Babar*. Credeai că a fost un moment absolut inocent?

— Sigur că da. Doamne, aveai doar patru ani.

— Și am simțit o chestie puternică și caldă pe care n-o înțelegeam.

— Așa deci. Ești homo.

Mizzy oftează.

— Cred că-s homo cu tine, zice.

— Ei, hai, lasă-mă.

— E prea mult pentru tine, nu?

— Puțin cam mult, da.

Mizzy zice:

— Vreau doar să-ți spun. Și apoi putem, nu știu. Să nu mai vorbim niciodată despre asta, dacă nu vrei.

Peter așteaptă. Să vorbim despre tot, deși trebuie să mă prefac reticent.

Mizzy zice:

— Cu tipii ăilalți mă gândeam la tine.

— E o chestie paternă, zice Peter, deși îl doare s-o spună.

— Și asta înseamnă că nu-i nimic?

— Înseamnă... nu știu. Înseamnă că e ce e.

— Nu te mai sărut dacă nu vrei.

Dar ce vreau? Doamne, aș vrea să știu.

Zice:

— Nu putem. Sunt probabil singurul bărbat din lume cu care nu te poți săruta. Ei, eu și tatăl tău adevărat.

Oare de-asta e atât de captivant pentru Mizzy? E dorința lui mărturisită în vreun fel personală?

Mizzy încuviințează. E imposibil de spus dacă-i de acord sau acceptă.

Ce om s-ar da la soțul surorii sale?

Un om disperat.

Ce om ar lăsa lucrurile să meargă atât de departe? Ce om ar lungi sărutul atâta cât a făcut-o Peter?

Un om disperat.

El și Mizzy continuă să urce spre casă în tăcere.

Carole îi întâmpină în grădină cu un entuziasm atât de avid și de agitat, încât Peter se gândește, o clipă, că trebuie să-i fi văzut. Dar nu i-a urmărit. Așa e felul ei de-a întâmpina pe oricine cu entuziasm, oricând.

— Cred c-o păstrez, zice ea.

— Minunat, răspunde Peter. Adaugă: Știi că e împrumutată pe moment, da? Pentru vizita soților Chen. Groff va dori să vină s-o vadă *in situ*.

Carole ascultă, clipind și dând din cap. Nu e neofită – știe că anumiți artiști dau o probă colecționarului.

— Sper să trec, zice.

— Pot să-ți garantez treaba asta.

Ea se întoarce să se uite la urnă.

— E atât de frumoasă și de scârboasă, zice.

Mizzy a luat-o din nou prin grădină, ca un copil care nu simte nici un fel de loialitate față de conversația adulților. Ia o mlădiță de levănțică, o ține la nas.

Carole insistă ca Gus să-i ducă înapoi în oraș cu mașina și Peter acceptă îndatoritor, după o foarte

scurtă paradă de reținere falsă. El, Peter Laşul, e bucuros să scape de călătoria cu trenul împreună cu Mizzy. Despre ce-ar vorbi?

Prezența lui Gus va constrânge la o tăcere care ar fi prea inconfortabilă în tren. Mulțumesc, Carole și Gus.

Așa că el și Mizzy stau unul lângă altul pe bancheta din spate a BMW-ului, conduși prin normalitatea consolatoare a autostrăzii I-95, înconjurați de alți oameni în mașinile lor, dintre care cei mai mulți, după toate probabilitățile, nu și-au sărutat niciodată cumnații.

Îi invidiază Peter sau îi e milă de ei?

Ambele, de fapt.

Îl cuprinde furia, iute ca o panică, o furie pe fiica lui cu glezne groase și pe soția lui rece și camaradă și pe Uta și pe Carole în mă-sa Potter și pe toți și pe toate, și pe creasta falsă a lui Gus, și pe ochișorii lui roșii de irlandez; pe toți și pe toate în afară de băiatul pierdut așezat alături, singura persoană pe care de fapt *ar trebui* să fie furios, băiatul care a provocat un sărut imposibil (oare l-a *provocat*?) și a continuat cu o lingușeală implauzibilă (asta a fost, nu?). N-are cum să-și dea seama cât îl înșală Mizzy, cât se înșală pe sine și cât (Dumnezeu să te-ajute, Peter Harris) e adevărat. Pentru că, da, vrea să fie adevărat și s-ar putea, e de presupus că s-ar putea să fie adevărat, că Mizzy jinduie după el de când avea patru ani și el i-a citit Babar. Peter nu se gândește la sine, nu s-a gândit niciodată ca la cineva după care se jinduie. Da, e seducător și arată bine, dar e tipul, mereu a fost, tipul care privește în sus la balcon de jos din grădină. E servitorul frumuseții, nu frumusețea însăși, asta e treaba lui Mizzy, așa cum odinioară era a Rebeccăi.

Așa cum odinioară era a Rebeccăi.

Furia se stinge la fel de iute precum s-a iscat și în locul ei se adună tristețea, un val de tristețe din vintre, în timp ce aruncă o privire (fără să se facă remarcat, speră) înspre profilul solemn al lui Mizzy, spre nasul său coroiat aristocratic, spre claia de păr negru care-i tremură pe fruntea palidă.

Asta vrea Peter de la artă, nu? Suferința asta a sufletului; senzația că se află în prezența a ceva minunat și efemer, ceva (cineva) care radiază prin fragilitatea cărnii, da, ca târfa-zeiță a lui Manet, o frumusețe curățată de sentimentalism pentru că Mizzy e (nu-i așa?) un zeu-târfă în felul său, ar fi mai puțin fascinant dacă ar fi făptura benignă, strălucită, spirituală care zice c-ar vrea să fie.

Frumusețea – frumusețea după care tânjește Peter – e asta, așadar: un mănunchi omenesc de grație accidentală și condamnare și speranță. Mizzy trebuie că are speranță, trebuie să aibă, n-ar străluci așa dac-ar fi într-o disperare adevărată și sigur că-i tânăr, cine pe lumea asta disperă mai splendid decât tinerii, un lucru pe care bătrânii tind să-l uite. Iată-l, Ethan, zis și Greșeală, nerușinat și depravat, dependent, incapabil să dorească orice crede că ar trebui să dorească. Ăsta ar fi momentul în care ar trebui turnat în bronz, ca să-i surprinzi toți nervii expuși și dureroși, fazele finale aproape insuportabile ale licărului tinereții sale, în timp ce începe să înțeleagă că, la fel ca pentru toți, condiția sa e gravă, dar înainte să înceapă să facă pașii necesari pentru a trăi semiîmpăcat în lumea reală.

Între timp, trebuie să nu moară.

Gus îi lasă în fața apartamentului. Își spun la revedere și mulțumesc. Guss demarează. Peter și Mizzy stau împreună pe trotuar.

— Păi, zice Peter.

Mizzy rânjește, parcă-i un satir. Unde-a dispărut versiunea înflăcărată, cu ochi umezi?

Zice:

— Poartă-te ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Ce s-a întâmplat?

— Spune-mi tu.

Să te fut, bărbat-copil ce ești.

— Nu putem avea o aventură.

— Știu. Ești bărbatul surorii mele.

Și cum de, Mizzy, ai devenit dintr-odată vocea corectitudinii morale?

— Îmi placi, zice Peter.

Jalnic, jalnic.

— Și tu mie. Evident.

— Crezi c-ai putea să-mi spui ce vrei? Adică, cât poți de bine.

— Vreau să te fi sărutat pe-o plajă. Nu mai fi așa melodramatic.

Melodramatic? Cine-i mai *melodramatic* dintre ei?

Peter zice:

— Nu cred că pot să mă prefac că n-a fost nimic.

— Păi, nu trebuie nici să te însori cu mine.

Tinerețea. Cruda, cinica, disperata tinerețe. Câștigă întotdeauna, nu-i așa? Îl venerăm pe Manet, dar nu-l vedem gol într-un tablou. El e tipul bărbos din spatele șevaletului, care-și prezintă omagiul.

— Păi. Hai să intrăm, atunci.

— După tine.

Cum s-a întâmplat *asta*? Cum se poate să stea el în fața clădirii în care locuiește, dorindu-și din toate puterile ca Mizzy să-și mai mărturisească o dată dragostea, ca el să-l poată certa? A fost prea aspru acolo, pe peluza familiei Potter? A pierdut o șansă crucială?

O șansă să ce, exact?

Oameni neghiobi. Batem într-un poloboc să facem ursul să danseze când am vrea să stârnim compătimirea stelelor.

Intră. Nici unul nu mai spune nimic.

Rebecca e deja acasă, în bucătărie, pregătește cina. Peter are un fior de convingere că ea știe ce s-a întâmplat și a venit acasă mai devreme gata de o confruntare. Ceea ce este, desigur, ridicol. Rebecca vine la ușă, ștergându-și mâinile de jeanși, îl sărută pe Mizzy pe obraz și pe Peter pe buze.

— Fac niște paste, zice. Adaugă vorbind cu Mizzy: Adu-ți aminte, nu-s *mama*. Am unele aptitudini casnice.

— Nici mama n-a fost chiar mama, zice Mizzy.

— Băieți, turnați-vă voi un pahar de vin, zice Rebecca, îndreptându-se din nou spre bucătărie. Termin cam în douăzeci de minute.

E o femeie plină de viață, capabilă, al cărei soț și frate s-au sărutat pe o plajă. Nu că Peter ar fi uitat. Și totuși, când o vede...

— Aduc eu vinul, zice Mizzy.

Normal, normal, normal.

— Cum a fost la Greenwich? întreabă Rebecca.

Habar n-ai cum a fost la Greenwich.

— Perfecto, zice Peter.

Perfecto? Cine-i el, dintr-odată, Dean Martin? Adaugă:

— Sunt sigur c-o s-o cumpere. Trebuie doar să-l duc pe Groff acolo ca s-o aprobe.

— Minunat.

Mizzy îi aduce lui Peter un pahar de vin. Când îi dă paharul, în timp ce mâinile li se ating, îi aruncă Mizzy o privire anume? Nu. Chestia groaznică e că nu.

Rebecca își ia paharul pe jumătate golit de pe tejghea.

— Pentru vânzările de artă, zice.

Și o clipă Peter crede că-i ironică. Își înalță paharul.

— Pentru taxele plătite semestrul viitor, zice.

— Dac-o să vrea să se întoarcă vreodată la școală, răspunde Rebecca.

— Sigur c-o să se întoarcă. Crede-mă. Nimic nu face facultatea să pară atrăgătoare din nou mai mult decât prepararea cocktailurilor pentru bețivi. Normal, normal, normal.

Rebecca a plănuit o seară acasă. Nu doar a gătit cina, ci a și împrumutat filmul *8 ½*. E un gest simplu, destul de simplu, însă Peter știe că ea-și începe astfel o campanie de seducere a lui Mizzy cu plăcerile obișnuite. Mai știe și că se simte vinovată din cauza unei nepăsări în bună măsură închipuite de care a dat dovadă în ultimele zile, fiind cu gândul la vânzarea revistei.

Joacă tustrei ceea ce Peter nu poate numi decât o încântătoare imitație a banalului. La masă discută despre vânzări (de artă, a revistei). Mizzy se produce (un talent dezvăluit doar acum) imitând-o la perfecție pe Carole Potter – îi reușesc micile încuviințări pneumatice din cap, aviditatea umedă a ochilor ei, chiar și sunetele subterane de *mmm* pe care le scoate când te ascultă sau pare că te ascultă. E o revelație întrucâtva liniștitoare pentru Peter – Mizzy nu e absorbit nonstop de a fi el însuși pe cât s-ar putea crede. Asta pare (o fi o iluzie romantică) un indiciu despre capacitatea lui de-a spune adevărul – când afirmă, o, de pildă, că l-a iubit pe Peter toată viața, e posibil să vorbească serios. Peter, vanitosule, mereu ai fost urmăritorul, cât ar fi de straniu și de minunat dacă ai fi o dată în viață cel urmărit. Apoi Rebecca speculează despre ce fel de Mare Chestie Artistică s-ar putea naște la Billings,

Montana, la care Mizzy și Peter, dintr-o dată coalizați în banda băieților, îi oferă doar sugestii în derâdere: hrănirea ursilor cu poeți pe stadionul de fotbal, comandarea unor sculpturi de gheață – nu-s glume prea bune, dar nu ăsta-i scopul, e vorba de băieți contra fată, joc în care Rebecca se prinde ușor, știind fără îndoială că poate continua răfuiala cu Peter mai târziu în pat.

Se uită la *8 ½*, care e la fel de bun ca întotdeauna, dând gata o a treia sticlă de vin între timp. Sunt, cât durează filmul, o familie ca dintr-o reclamă TV, trei oameni pe canapea privind vrăjiți cum giuvaierul viu al ecranului îi scoate din propriile vieți și-i introduce în altele noi. Marcello Mastroianni pleacă păcănind pe-o motocicletă, cu Claudia Cardinale ținându-se strâns în spatele lui, Marcello Mastroianni conduce un șir de conga format din toți cei pe care i-a cunoscut vreodată până la baza unei rachete moarte.

Când filmul se termină, Rebecca se duce în bucătărie să aducă desertul. Peter și Mizzy stau unul lângă altul pe canapea. Mizzy îi trece un braț camaraderesc pe după umeri.

— Hei, zice.

— Iubesc filmul ăsta, zice Peter.

— Pe mine mă iubești?

— Șșș.

— Dă doar din cap.

Peter ezită, dă din cap.

Mizzy șoptește:

— Ești un gagiu frumos.

Un *gagiu* frumos? Ce cuvânt e *gagiu* de-l folosește un băiat ca Mizzy?

Răspuns: e un cuvânt tânăr, e un cuvânt de *bărbat* tânăr, și pentru o clipă Peter vede cum ar fi ei împreună – tachinându-se, știindu-se, arțăgoși într-un fel (în mare măsură) binedispus, o pereche

ştiutoare şi neastâmpărată, ieşită parcă dintr-o romantică şi implauzibilă Grecie antică. Mizzy e nepăsător, fără ruşine în a-şi declara iubirea pe canapeaua surorii lui. Ar putea fi fericiţi împreună? Nu e cu neputinţă.

Peter zice, blând:

— Nu-s un gagiu.

— OK, eşti numai frumos.

Peter e, spre propria-i jenă, fericit că i se spune că e frumos.

Şi atunci apare Rebecca cu desertul. Îngheţată de cafea şi ciocolată.

Termină îngheţata vorbind dezlânat, şi apoi se duc la culcare. Peter şi Rebecca. Mizzy le spune că se duce la el în cameră şi mai stă puţin să citească din *Muntele vrăjit*, şi aşa, cu noapte bună spus blând şi fără tânjire, se retrage cu tomul greu, bătrânul Thomas Mann însuşi, sfântul protector al iubirilor imposibile.

Odată ajunşi în pat, Peter şi Rebecca zac cast unul lângă celălalt, pe spate. Vorbesc cu voce scăzută.

Rebecca zice:

— Crezi că i-a plăcut azi?

Habar n-ai tu.

— Greu de spus, răspunde Peter.

— Drăguţ din partea ta.

— Ce e drăguţ?

— Că ai atâta răbdare cu el.

O, Doamne, nu-mi mulţumi.

— E băiat bun.

— Sincer, nu-s foarte sigură că-i băiat bun. E bun la inimă. Şi, ştii. Suntem legaţi sufleteşte.

Mda. Mie-mi spui.

Acum e probabil momentul – e foarte posibil să fie ultima şansă – să-i spui că ia din nou droguri. Asta ar rezolva, într-un fel, problema, nu-i aşa?

L-ar putea expedia pe Mizzy la dezintoxicare, doar spunând cuvintele alea. Știe cum s-ar petrece lucrurile. Mizzy cam epuizează răbdarea celor din jur, iar Rebecca e întru totul capabilă de acțiuni decisive. Peter ar putea înfăptui – doar spunând lucrul potrivit, chiar acum – un soi de asasinat benign: Peter li s-ar putea alătura adulților și ar scăpa de Mizzy, care ar avea de ales între două posibilități; fie s-ar supune ajutorului surorilor (Julie s-ar urca în următorul tren din Washington, e greu de spus dacă Rose ar veni cu avionul din California), fie ar fugi și ar trăi sau muri pe cont propriu. E clar, nu mai există loc de compromis. Fetele s-au săturat.

Peter zice:

— Amândoi suntem legați de el.

Și astfel, știe. Vrea, are nevoie să facă lucrul imoral, iresponsabil. Vrea să-l lase pe băiatul ăsta să flirteze cu propria anihilare. Vrea să comită cruzimea asta. Sau (versiunea mai îngăduitoare, mai blândă) nu vrea să-și reconfirme loialitatea față de lumea rațiunii, față de toți oamenii buni care-și asumă responsabilitatea, care se duc la petrecerile potrivite și necesare, care vând artă făcută din scânduri și rămășițe de covor. Vrea, cel puțin pentru scurtă vreme, să trăiască în lumea cealaltă, mai sumbră – Londra lui Blake, Parisul lui Courbet; locuri agitate, neigienice, unde purtarea bună era apanajul oamenilor de treabă, comuni, care nu produceau nici o operă de geniu. Dumnezeu știe, Peter nu-i un geniu și nici Mizzy nu e, dar poate că amândoi ar putea ieși de pe hartă o vreme, poate asta a tot așteptat, și pentru că viața e, cum se spune, plină de surprize, a sosit nu sub forma unui tânăr artist, ci a unei tinere versiuni masculine a soției lui, a soției lui pe când era, după cum spunea toată lumea, cea mai dorită fată din Richmond; o fată

care-l putea trânti la pământ pe nătărăul care-i umilise sora și putea face ce voia cu el. E minunată, dar nu mai e fata aceea. Aici, practic ținută căuș în mâinile întinse ale lui Peter, e tinerețea, depravată și autodistructivă și speriată de moarte; aici e Matthew punându-și-o cu jumătate dintre bărbații New Yorkului; aici e o Rebecca inexistentă acum. Aici e focul cumplit, purificator. Peter jelește de prea mult timp oamenii care-au dispărut, senzația de inspirație periculoasă pe care viața sa refuză să i-o ofere. Așa că da, o va face, da. El și Mizzy nu vor mai, nu mai pot să se sărute din nou, dar vrea să vadă unde-l va duce asta, această fascinație înfricoșătoare, această șansă (dacă „șansă" e cuvântul potrivit) să-și răstoarne complet viața.

Rebecca zice:

— Vreau doar să fiu sigură că știi că-ți sunt recunoscătoare. Nu te-ai angajat la așa ceva când ne-am căsătorit.

— Ba da. M-am angajat când m-am însurat cu tine. E familia ta.

Și chiar așa, Peter s-a însurat cu întreaga ei familie, nu? Era parte din ce-l atrăgea, nu doar Rebecca, ci și trecutul ei, minunata ei istorie Fitzgeraldiană, rudele ei excentrice și aparte.

— Noapte bună, zice ea.

Se pregătește de somn. N-ai cum să-i negi frumusețea sau forța. Peter e lovit de un acces de invidie. Sigur că are grijile ei, dar se locuiește pe sine atât de deplin, se îngrijorează pentru lucrurile reale și le ignoră pe cele teoretice; își taie calea prin lume ca o lamă. Uită-te la fruntea ei palidă și aristocratică și la fermitatea ei. Uită-te la parantezele de riduri modeste care-i delimitează gura – ar râde auzind de colagen. Va îmbătrâni curajos și va face lucruri bune în lumea asta dificilă și va iubi oamenii pe care-i iubește cu o ferocitate nemijlocită, neînduplecată.

Așadar se pare că nu va avea parte de răsplată pentru mica lui trădare din timpul cinei, pentru rafala de glume juvenile despre arta din Montana. Ea adulmecă (oare?) o trădare mult, mult mai mare.

— Noapte bună, răspunde Peter.

Visează că s-a pișat undeva în galerie (o, inconștienții fără de rușine) și încearcă să cureţe înainte să vadă cineva, dar desigur că nu găsește urina, știe doar că-i pe-acolo. Pe undeva. Se trezește, se cufundă într-un semivis în care o femeie ciudată, despre care înţelege că e Bette Rice, îi spune *au plecat cu toții cu ani în urmă*, ceea ce, atunci când redevine treaz, îi pare mai puțin un vis, cât un gând turbat, neancorat. E doar două și cincisprezece, nici măcar ora insomniei. Și totuși, se scoală să-și ia pastila și băutura. În living... e o nebunie că s-a întrebat, fie și fugar, dacă Mizzy nu-l așteaptă cumva, gol, și cât e de homo, și cât nu e de homo, că Peter vrea să-l vadă din nou așa, așa cum l-ar fi sculptat Rodin, cu elasticitatea musculoasă a trupului tânăr, cu filigranul albăstrui al venelor sub pielea de un roz stins, cu ochii piezișI și picioarele butucănoase. Nu, Mizzy e în pat. De cealaltă parte a ușii... ce? Nici un sunet, Mizzy reușește să doarmă? Dă-l în mă-sa dacă reușește. Ar trebui să intre? Sigur că n-ar trebui. Își toarnă votca, ia pastila din dulăpiorul de medicamente, se duce la fereastră și acolo, cum se poate, e tipul de la etajul patru de vizavi, cel pe care nu l-a văzut niciodată, stă, al dracului, la *fereastră*, asta se pare că-i ora lui. E complet vizibil, luminile sunt aprinse la el în living. E un bărbat mai în vârstă, poate pe la șaptezeci și cinci de ani, cu un nor de păr alb fluturându-i în jurul țestei rozalii. Poartă un tricou albastru și ceea ce pare a fi (nu se mai vede sub talie) o pereche de pantaloni de pijama. Nu-i o figură eroică, cu burta

proeminentă aproape lipită de geam, bând dintr-o cană mare de lut. Exisă oare, ar putea să existe un plan, vreun blestemat de scop în toate astea, adică de ce tocmai astă-noapte a ajuns Peter faţă în faţă, ca să spunem aşa, cu colegul său de veghe? Nu, pur şi simplu e treaz şi e la fereastră mai devreme decât de obicei, a trecut în orarul de insomnie al celuilalt. Nu-şi dă seama dacă şi celălalt îl vede, cum să nu-l vadă, dar nu dă nici un semn, Peter nu se aşteaptă să-i facă semn cu mâna (nu în New York, nu între doi bărbaţi parţial dezbrăcaţi), dar poate o înclinare a capului sau o repoziţionare minoră care ar însemna că a luat la cunoştinţă prezenţa lui. Nimic, de parcă Peter nici n-ar fi aici, şi îi trece prin minte (oare e pastila care-şi face efectul?) că s-ar putea să fie invizibil, că s-ar putea să fie propria sa stafie, mort în somn, înviat pe nevăzute să se vadă pe sine la şaptezeci şi de ani, stând la o fereastră în toiul nopţii. Poate că morţii nu înţeleg că-s morţi. Asta e desigur doar o fantezie, ar vrea ca pastilele să-i ofere vise lucide sau orice în afară de forţa lor moleşitoare... şi totuşi, iată-l, în sfârşit, după câţi ani, pe celălalt, dublul său, treaz în această lume, poate şi el are o soţie care doarme olimpian şi Peter nu se poate abţine să se întrebe – ajuns la bătrâneţe, şi încă mai priveşti pe fereastră la pustietatea oranj din Mercer Street? N-ar trebui să fii... unde? La Paris? Într-o iurtă de pe coasta nordică a Pacificului? Şi ce, în oricare dintre aceste două locuri, te-ar împiedica să priveşti tânjind (tânjeşte oare şi, dacă da, după ce?) în noapte?

Peter se întoarce de la fereastră. Dacă trebuia să fie un soi de epifanie, n-a mers.

Şi apoi, pentru că n-a avut nici o epifanie, deşi l-a văzut în sfârşit pe bătrânul trist de vizavi (nu e sinele mai bătrân al lui Peter, nu-i îndeajuns de

îngrijit), se duce la uşa camerei lui Mizzy şi încet, atât de încet, o întredeschide.

Cât e de nebunesc ce face?

Nu foarte. Dacă Rebecca se trezeşte, sunt o sută de motive pentru care ar putea fi în camera lui Mizzy. *L-am auzit gemând, am crezut că poate i-e rău, era doar un coşmar însă, toată lumea înapoi la culcare.*

Uşa se deschide tăcută, prea subţire ca să scârţâie. Înăuntru: răsuflarea adormită a lui Mizzy şi mirosul său, acesta din urmă un amestec acum familiar de şampon de ierburi cu o idee de cedru şi o notă la bază de sudoare de băiat, pe jumătate acră, pe jumătate mirosind a clor. Da, doarme tun, visează la Dumnezeu ştie ce. Uite-i silueta întunecată sub pături.

Peter a mai stat aici pe când era camera Beei. A verificat-o, de fapt, şi în noaptea aceea când a ţipat (avea unsprezece ani când s-au mutat aici, nu sunt amintiri cu ea bebeluş în camera asta) şi îi trece prin minte – e asta de fapt o chestie de copil pierdut? E posibil ca Mizzy să nu fie reîncarnarea Rebeccăi, ci a Beei; Mizzy, copilul cu care Peter s-ar fi descurcat mai bine, Mizzy cel graţios şi sensibil – ar fi putut să-l salveze din deriva drogată care i s-a tras (poate, cine ştie) din faptul că a sosit prea târziu în familia Taylor, că a crescut pe când părinţii său tocmai depăşeau excentricităţile tinereţii şi îmbătrâneau într-o nebunie de joasă speţă? Pentru că Bea, să recunoaştem, a fost un copil dificil, voluntar, dar, ciudat, lipsit de curiozităţi, nu prea interesat de şcoală şi, de fapt, de mai nimic. O fi Peter sortit să fie nu iubitul platonic al lui Mizzy, ci tatăl său pierdut?

Cum de-a eşuat cu Bea? De ce vrea cu atâta ardoare să-şi prezinte cazul unui tribunal ceresc? Cât e de reprobabil că ar vrea ca fiica lui să aibă şi ea o parte din vină?

Copiii n-au. Nu au parte din vină. Părinții sunt infractorii înșelați, clipind în boxa acuzaților, agravându-și situația cu fiecare cuvânt rostit.

Închide ușa și se reîntoarce în pat.

În pat, alte vise. Rămân doar fragmente când se trezește a doua oară: colindă prin Chelsea, nu-și amintește unde e galeria, e căutat, nu de poliție, de cineva mai înfricoșător decât poliția. A doua oară e la fix – patru și un minut. Rebecca se mișcă și mormăie alături. Oare o să se trezească și ea? Nu. Simte oare că se petrece ceva? Cum să nu simtă?

O dilemă: singurul lucru mai rău decât suspiciunea ei e lipsa acesteia; Rebecca oarbă la agitația și nefericirea lui. S-a obișnuit într-atât cu agitația și nefericirea lui, încât nu le mai observă? Au devenit ele pentru Rebecca pur și simplu felul lui de-a fi?

O fantezie nechemată: el și Mizzy într-o casă, undeva, poate în Grecia (o, imaginație umilă și săracă), citind împreună, doar că nu fac sex, se descurcă cu alții, ar fi iubiți platonici, falși tată și fiu, fără ranchiuna amanților și furia familiei.

OK, rămâi în fantezia asta o clipă. Unde duce? Se îndrăgostește Mizzy, mai devreme sau mai târziu, de o fată oarecare (sau de un băiat oarecare) și pleacă? Poți să fii sigur. Nu există alt rezultat plauzibil.

Întrebarea: ar fi atât de rău să fie abandonat în casa aceea de pe coasta dealului, cu priveliștea pădurii și a apei, bătrân, dar nu bătrân *bătrân*, cu viața aplatizată și secată, neavând altceva de făcut decât un nou pas în necunoscut?

Răspunsul: nu. Ar fi cineva căruia i s-a întâmplat ceva mare și ciudat și scandalos. Ar fi în stare – ar fi obligat – să se surprindă pe sine.

Un fapt divers: insectele nu sunt atrase de flacăra lumânării, ci de lumina de dincolo de flacără,

intră în flacără și sfârâie până nu rămâne nimic din ele pentru că doresc într-atâta să ajungă la lumina de dincolo.

Se ridică și se duce la baie să mai ia o pastilă. Apartamentul continuă să fie populat de somnul celor doi oameni pe care-i iubește și de stafia neodihnită, încă vie, a lui Peter, care pentru moment se prea poate să fi murit fără să știe, ar putea fi la începutul vieții sale ca umbră hoinară.

Înapoi în pat, deci.

Zece minute, mai mult sau mai puțin, de veghe îndărătnică, și apoi efectul ca un val care-l soarbe al pilulei numărul doi.

Mizzy e dus a doua zi dimineață. Doar patul aranjat cu grijă și absența hainelor și rucsacului său.

— Ticălosul naibii, zice Rebecca.

Ea s-a trezit înaintea lui Peter, a cărui doză dublă și-a făcut efectul. Când se trezește, o găsește stând deznădăjduită pe patul lui Mizzy, de parc-ar aștepta un autobuz s-o ducă undeva unde nu prea vrea să meargă.

— A plecat? zice Peter din prag.

— Așa se pare, răspunde ea.

Trebuie s-o fi șters noaptea, după ce au adormit amândoi.

Da, pastilele și-au făcut treaba. Dacă n-ar fi fost drogat, Peter l-ar fi auzit plecând.

Și ce, dacă ar fi auzit, ce crede c-ar fi făcut?

Caută amândoi, haotic, un bilet, știind că nu există.

Rebecca stă neajutorată în mijlocul livingului, cu mâinile pe lângă trup.

— Ticălosul naibii, zice din nou.

— E băiat mare, e tot ce reușește Peter să spună.

— E un *băiețel* distrus, căruia i-a crescut doar trupul, asta e.

— Nu poți să-l lași să plece?

— Crezi că am de ales?

— Nu. Nu cred. L-ai sunat?

— Da. Crezi c-a răspuns?

Iată deci soluția. Mizzy a șters-o. E mai bine pentru toată lumea. Mulțumesc, Miz.

Și, desigur, Peter are inima frântă.

Desigur, nu vrea decât ca Mizzy să se întoarcă.

Tristețea și neliniștea fulgeră prin el ca niște șocuri electrice.

Rebecca zice:

— S-a întâmplat ceva ieri?

Fulgerare. Sângele dă năvală vertiginos în cap.

— Nu prea, răspunde.

Rebecca se duce și se așază țeapănă pe canapea. Parc-ar fi o pacientă în sala de așteptare. N-ai cum să negi – e ca și cum ar pierde-o din nou pe Bea. Ca atunci când s-au întors acasă după ce-o duseseră cu mașina la Tufts, pustiul acela amorțit amestecat (nici unul dintre ei n-ar fi mărturisit asta) cu o oarecare ușurare. Gata cu îmbufnările și acuzele. O nouă formă de îngrijorare, mai tăioasă pentru că acum nu mai știu ce face, dar în același timp înăbușită, separată. E pe cont propriu acum.

— Poate că a venit într-adevăr momentul să ne dăm bătuți în ce-l privește, zice ea.

Peter abia o aude de vuietul sângelui în urechi. Cum se poate ca ea să nu știe? Îl cuprinde o clipă o furie ucigașă la adresa ei. Pentru că-l cunoaște atât de puțin. Pentru că n-a reușit să înțeleagă că a fost, în tot acest timp, obiectul unei fixații; că un băiat frumos a avut fantezii cu el în ultimii douăzeci de ani. (Peter a hotărât, deocamdată, că iubirea lui Mizzy e autentică și că fiecare cuvânt pe care l-a spus pe peluza lui Carole Potter e adevărat.) Peter cel sceptic a dispărut odată cu Mizzy.

Se așază lângă ea, îi cuprinde umerii cu brațul, se întreabă cum de nu-i miroase înșelăciunea, cum de nu-i aude zumzetul.

— Nu-i poți salva tu viața. Știi, nu?

— Știu, sigur că știu. Și totuși. N-a mai dispărut niciodată așa. Mereu mi-a spus unde se duce.

O, așa deci. Din toată tărășenia face parte, pentru ea, ideea că e prietena lui specială. Că o preferă lui Julie și Rose.

Oameni nătângi.

Stau în tăcere o vreme. Și apoi, pentru că n-au altceva de făcut, se îmbracă și se duc la lucru.

Lucrările Victoriei Hwang sunt pe jumătate instalate, mulțumesc, Uta. Peter stă cu paharul de cafea matinală de la Starbucks în mână printre lucrările deja amplasate (Uta e la ea în birou, face cele Enșpe Mii de Lucruri). Lucrările sunt la fel cu cele vechi – acum nu-i momentul ca Vic să schimbe direcția. Una dintre instalații (vor fi cinci) a fost montată complet: un monitor (acum stins) care atunci când va fi pornit va prezenta un filmuleț de zece secunde cu un bărbat de culoare între două vârste, corpolent, care se grăbește undeva, îmbrăcat pentru succes, cu părul tuns scurt, purtând un costum cenușiu prezentabil, dar ieftin sub pardesiul bărbătesc ubicuu, un trenci bej, pe care clar a dat ceva mai mult, purtând o servietă surprinzător de uzată, nu știe că asta-l dă de gol, nu te poți prezenta la o întâlnire cu servieta ponosită și zgâriată, crede oare că e la modă și denotă nepăsare (nu e) sau pur și simplu o fi prea scumpă ca s-o schimbe acum? Omul traversează o stradă din Philadelphia printre alți trecători hotărâți, evită atletic o pungă de plastic suflată de vânt și asta-i tot. Ăsta-i filmul.

Vic a aranjat, pe rafturi bine iluminate, marfa adiacentă, teleportată dintr-o dimensiune paralelă în care tipul respectiv e un superstar. Păpușa (are pe cineva care le face în China), tricourile, brelocurile, sufertașele. Și, noutatea sezonului actual, un costum de Halloween pentru copii.

E mișto. E ironică, dar umană, toată ideea de celebritate arbitrară care ar putea fi, în sensul lui Warhol, atribuită oricui. E abilă. Are desigur elemente de ironie și condescendență, dar e în esență (asta devine limpede mai ales când o cunoști pe Vic Hwang) un omagiu. Oricine e un star, pe planeta lui sau a ei. Starurile adevărate, oamenii după care se fac în fapt păpuși și sufertașe, sunt marginale – știm destule despre Brad Pitt și Angelina Jolie, dar senzația pe care o avem despre ei pălește în fața unui salt rapid cu care se evită o pungă de plastic în drum spre o întâlnire matinală în Philadelphia.

Și totuși, nu-i oferă nimic lui Peter. Nu acum. Nu astăzi. Nu când are nevoie... de mai mult. Mai mult decât ideea asta bine executată. Mai mult decât rechinul din acvariu care are menirea de-a înfricoșa, mai mult decât tipul de pe stradă care are menirea de-a spune ceva plin de miez despre celebritate. Mai mult de atât.

Mai bine se duce în birou, probabil, și trimite e-mailuri oamenilor. Mai bine sună pe unii și pe alții.

Unde ești, Mizzy?

Optsprezece e-mailuri noi, toate de la oameni care cred că treburile lor sunt urgente. Singurul act necesar: să-l sune pe Groff în privința zilei de ieri.

— Hei, sunt Groff, știți ce-aveți de făcut.

Încă unul care nu răspunde niciodată la telefon.

— Hei, Rupert, sunt Peter Harris. Carole Potter adoră lucrarea și, din câte-mi dau seama, e convinsă. Sună-mă să găsim o zi în care să te duc acolo.

Și apoi, OK, să-i lase un mesaj Victoriei.

— Hei, Vic, sunt Peter Harris. Lucrările arată fantastic. Vii pe la prânz să le aranjezi și pe celelalte, nu? Abia aștept să te văd. Felicitări. E o expoziție minunată.

Nu poate răspunde la e-mailuri. Nu mai poate suna pe nimeni.

Rezemat de un perete e Vincentul distrus. Tăietura s-a lăsat puțin, dezvăluind o dâră de pânză noroioasă. Peter se duce la tablou și, cu grijă, de parcă l-ar durea, prinde fâșia ruptă de hârtie cerată maro și-o rupe și mai mult (e distrus, n-are cum să-l repare, e la mâna companiei de asigurări acum). Hârtia puternic cerată se rupe lent. Sunetul pe care-l scoate e umed, aducând vag cu al cărnii sfâșiate.

Scoate la iveală un tablou obișnuit. Culori à la Philip Guston, o tehnică de-a mânji și răzui furată direct de la Gerhard Richter. Epigonic și inept.

Peter se duce în biroul Utei. Ea se încruntă la ecranul computerului, cu cana de cafea neagră la îndemână.

Zice:

— Îți plac lucrările lui Hwang din cât ai văzut?

— Sunt drăguțe. Pot să-ți spun ce-am făcut?

— Sunt numai urechi.

— Am rupt toată hârtia de pe Vincentul bulit.

Îl privește sumbru.

— N-ar fi trebuit.

— E distrus oricum. Doar nu l-ar fi reparat.

— O să fie mai greu de explicat celor de la asigurări, știi cum sunt. Vrei să-mi spui de ce-ai făcut-o?

— Eram curios.

— Și ce-ai găsit, domnule Curios?

— Doar un tablou de căcat de nivelul unui student.

— Glumești.

— Nu.

— Ca să vezi. Ticălosul naibii.

Sunt Uta și Rebecca în esență aceeași femeie? E de două ori căsătorit oare?

— Asta schimbă lucrurile, nu crezi? zice el.

— Bănuiesc că da.

— Bănuiești?

— Sunt conceptuale. Dacă ai impresia că e ceva minunat dedesubt, dar nu vezi niciodată...

— Ca pisica lui Schrödinger.

— N-aș fi putut spune-o mai bine.

— Nu cred că-l mai putem impresaria.

— Nu-l mai putem impresaria, zice Uta, pentru că nu se vinde.

Mobilul lui Peter își cântă interludiul din Brahms. Număr necunoscut. Trebuie să răspund, zice și iese în holul îngust.

S-ar putea oare? E posibil?

— Alo.

— Hei.

E.

— Unde ești?

— La un prieten.

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că stau la un prieten. Îl cheamă Billy, locuiește în Williamsburg, nu-s într-un cuib de drogați, într-un subsol.

Și chiar așa, Mizzy, de ce ne-ar păsa cât negru sub unghie dacă ești sau nu ?

Însă Peter zice:

— Ești bine, deci?

— Nu știu dac-aș zice că bine. Sunt perfect în regulă, dacă mă înțelegi. Tu cum ești?

A, mersi de întrebare.

— Nu prea grozav.

— Vreau să te văd.

— Și?

— Ar trebui să vorbim

— Da, cred c-ar trebui. Știi cât de speriată e Rebecca?

O tăcere scurtă, sunetul răsuflării la celălat capăt.

— Sigur că știu, zice Mizzy. Crezi c-am vrut s-o fac să se simtă prost?

— Dacă-ai fi lăsat un bilet nu s-ar mai fi simțit așa de prost.

— Ce să fi spus într-un bilet?

Dă-te-n mă-ta, puști răsfățat ce ești.

— Ai dreptate, zice Peter, ar trebui să vorbim. Vrei să vii la galerie?

— Ce zici să ne întâlnim altundeva?

— Undeva anume?

— E un Starbucks pe Ninth Avenue.

Așa. La Starbucks. Nu pe-un câmp înceţoșat se vor întâlni. Nu într-un donjon de castel. La Starbucks, de ce nu?

— OK. Când?

— Cam în patruzeci și cinci de minute?

— Ne vedem acolo.

— Bun

Închide.

— Era Victoria? îl întreabă Uta din birou.

— Nu. Nu era nimeni.

Se întoarce la el în birou, unde e Vincentul aureolat de fâșiile rupte de hârtie.

Ar fi romantic, nu, ca Peter să-i privească prelung și intens seriozitatea ineptă, dar nu se poate concentra. Dacă-i o metaforă, e una jalnică. E un renghi jucat de un artist de mâna a doua. Nici mai mult, nici mai puțin.

Are alte lucruri la care să se gândească.

Ce-are Mizzy de gând? Ce scenă se va juca peste patruzeci și două de minute, în blestematul ăla de Starbucks de pe fututul de Ninth Avenue? Și-a pregătit Mizzy un refren despre cum nu mai suportă subterfugiile? O să-l roage să plece cu el, să

lase nepăsător măcelul din urma sa, să meargă... la casa aceea din Grecia sau într-un apartament din Berlin? Ce-o să spună dacă asta vrea Mizzy?

Da. Doamne ajută-l, după toate probabilitățile o să spună da. Fără urmă de iluzie despre cum se va termina. E pregătit, la cea mai mică încurajare, să-și distrugă viața și nimeni, nici unul dintre cei pe care-i cunoaște, nu-l va compătimi.

Răspunde la e-mailuri. Normal, normal. Încearcă să nu ia în seamă trecerea timpului, dar desigur că timpul e afișat în colțul din dreapta sus al ecranului, fiecare minut care trece. Și apoi, când mai sunt douăzeci și șase de minute, sosește Victoria. O aude pe Uta deschizându-i ușa și se duce în galerie s-o întâmpine.

Zâmbet. E tot numai zâmbet.

Victoria e o excentrică înflăcărată, o chinezoaică înaltă, tunsă perie, purtând de obicei cercei cât niște farfurioare și eșarfe mari cu franjuri.

— Salut, Geniule, zice Peter. Arată fantastic.

Schimbă o îmbrățișare scurtă, viguroasă, așa cum permite ea. Buzele nu ating pielea.

Ea zice:

— Crezi că devin previzibilă?

Uta, o profesionistă sadea, zice:

— Încă mai cauți unele lucruri. Sunt variațiuni. O să-ți dai tu seama când e momentul pentru o schimbare mai mare.

— Mi-ați spune dac-ar fi așa, nu? îi zice Victoria lui Peter.

Urăște femeile.

— Ți-am spune, răspunde Peter. Faci exact ce trebuie acum și, că veni vorba, o să ai un succes nebun. Crede-mă.

Victoria schițează un zâmbet cam sceptic, de un optimism subțire. E de fapt, între artiștii lui Peter, cea care-și face cele mai puține iluzii. Are ceva

dintr-o fetiță, e serioasă, dar neliniștită, plină de speranță, ca o fetiță care îmbracă păpuși și le aranjează în mici scene, arătându-le adulților cu un amestec de mândrie și jenă, temătoare de fiecare dată că nu va primi laudele generoase (și ușor condescendente?) pe care s-a învățat să conteze. Dacă Peter i-ar aprecia lucrările doar o idee mai mult sau dacă ar compătimi-o o idee mai puțin.

— Ești gata să te apuci de treabă? zice el.

— Aha.

— Vrei un ceai?

Ea bea ceai.

— Da, mulțumesc.

Peter se duce să i-l aducă, răsplătit de o privire recunoscătoare a Utei. De ce să-i aducă ea băuturi unei femei care n-o bagă în seamă?

Peter intră în depozitul unde țin cafeaua și ceaiul, pornește ibricul electric. Aici sunt și cutiile de depozitare în care țin diverse lucrări de diverși artiști ai galeriei, gata să le arate clienților interesați, toate învelite cu grijă în plastic, toate etichetate. Peter și Uta au o afacere bine pusă la punct.

Nu-i și asta o metaforă, nu? Sau e? Artiștii produc artă și o parte din ea zace și așteaptă într-o încăpere până când cineva își exprimă interesul. Nu-i nimic în neregulă cu asta. Nimic trist.

Și totuși, Peter simte că trebuie să iasă de aici.

E în stare, nu-i chiar așa dus, să aștepte până fierbe apa și să-i prepare o ceașcă de ceai verde Victoriei.

În galerie, Vic și Uta sunt în toiul unei discuții despre a doua instalație, care va fi amplasată în colțul dinspre nord. Peter îi aduce ceaiul. Îl primește cu ambele mâini, de parc-ar fi o ofrandă.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere.

Peter zice:

— Trebuie să ies puțin, mă întorc imediat.

Evită privirea întrebătoare a Utei – Peter nu „iese puțin" niciodată, nu cu un scop pe care ea să nu-l cunoască. Nu există secrete între ei.

— Ne vedem, atunci, zice Uta.

Nenorocitule, oprește-te în baie și vezi cum îți stă părul înainte să pleci. Asigură-te că n-ai nimic între dinți.

Și apoi, du-te. Dacă nu s-ar mai întoarce? Și-o poate închipui pe Uta spunându-le oamenilor: *nici măcar nu mi-a spus unde se duce*? Da. Poate.

Se silește să întârzie exact șapte minute, pentru că nu suportă ideea să fie găsit așteptând, deși desigur Mizzy ar putea întârzia și mai mult și desigur Peter se întreabă, dacă sosind cu șapte minute întârziere nu-l va rata pe Mizzy cu totul, dacă Mizzy a fost și-a plecat deja, și amestecată cu spasmul acela de panică nebună, în timp ce se apropie de ușile familiare de la Starbucks, e și senzația dureroasă a minunăției că-i pasă atât de mult. Câți ani a tot sperat de fapt, într-un colțișor îndepărtat al minții, dacă întâlnirea, oricare ar fi ea, nu se va întâmpla de fapt, că va fi eliberat, că i se va da înapoi ceasul sortit unei afaceri sau unui prieten (ei bine, nu are prieteni adevărați, dacă n-o pune la socoteală pe Uta – cum s-a întâmplat asta? –, avea o grămadă de prieteni când era mai tânăr).

Încearcă una dintre ușile duble de sticlă, o găsește încuiată (de ce în New York una din ușile duble e mereu încuiată?), supraviețuiește micii încurcături jenante, intră pe cea descuiată. La mijlocul dimineții, la Starbucks e cam pe jumătate plin, câteva femei în perechi, doi tipi mai tineri, singuri fiecare, cu laptop în față, e cel mai convenabil preț din oraș, patru patruzeci o cafea și poți sta toată ziua.

Și acolo, la o masă de lângă fereastră, în spate, e Mizzy.

— Hei, zice el.

Pentru că, exact, ce altceva să spună?

Peter zice:

— Mă bucur să te văd.

Oare îi e sesizat sarcasmul?

Mizzy are deja o cafea (un cappuccino Grande, e imposibil să nu primești asemenea informații). Zice:

— Vrei o cafea?

Vrea. De fapt nu vrea, dar i se pare prea ciudat să stea față în față cu Mizzy fără vreo băutură. Se duce și se așază la coadă (sunt două persoane în fața lui, o fată de culoare, grăsuță, și un tip cu părul pieptănat peste cap, purtând un pulover plușat, doi din cei mulți care, din întâmplare, n-au fost întruchipați pe tricourile și sufertașele Victoriei, deși ar putea foarte bine să fie). Peter trece cât poate de bine peste obișnuitul interludiu teribil al așteptării la coadă ca să comanzi o cafea.

Apoi se întoarce la masa lui Mizzy, luptându-se cu ideea absurdă că un latte Venti cu frișcă nu e cafeaua potrivită.

Mizzy e neschimbat. Mai mult, frumusețea lui palidă, princiară, e accentuată de banalitatea locului. Iată complexitatea romană a nasului, ochii mari și căprui parcă dintr-un desen animat Disney. Iată șuvița de păr negru care-i împarte fruntea. Pe podea, rezemat lângă masă, e rucsacul pe care și l-a adus la New York.

Peter începe hotărât. Măcar să aibă parte de demnitatea asta.

Zice:

— Ai speriat-o groaznic pe Rebecca.

— Știu. Îmi pare rău. O s-o sun azi.

— Să începem cu *de ce-ai plecat*?

— De ce crezi?

— Eu te-am întrebat, zice Peter.

— Nu pot rămâne acolo și să-mi văd de treabă de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Stai puțin. Nu tu ai insistat că *nimic* nu s-a întâmplat, de fapt?

— Eram în defensivă. Pentru numele lui Dumnezeu, Peter, eram pe punctul să intrăm și să cinăm împreună cu sora mea. Nu puteam să-ți cad în brațe acolo în prag, nu-i așa?

O senzație groaznică, amețitoare, otrăvită, de nod în gât. Un gust de fiere, ca după droguri. Se întâmplă, deci. Băiatul ăsta, versiunea nouă a tinerei Rebecca, această Bea grațioasă și plină de jind, această operă de artă vie, își declară iubirea.

— Nu, zice Peter. Nu puteai.

Îi tremură vocea? Probabil.

Trece un moment scurt de tăcere. Pentru o clipă, Peter renunță. Nu poate face asta. Rebecca și Bea n-au făcut nimic ca să merite așa ceva și cum își va reveni vreodată Rebecca? (Cel mai probabil, Bea va începe o carieră de-o viață în a-și urî tatăl, ceea ce-i va aduce o oarecare consolare și-n plus are deja destulă experiență în domeniu.) Simte furnicături ridicându-i-se până în cap. E pe punctul să comită o faptă cumplită. Nu va mai fi în stare niciodată să se gândească la sine însuși ca la un om bun.

— I-ai spus? întreabă Mizzy.

Ce?

— Sigur că nu.

— Și n-o să-i spui. Așa-i?

— Ei, ăsta-i un lucru pe care ar trebui să-l discutăm, nu crezi?

— Te rog, nu-i spune.

Și apoi, se pare, Peter zice:

— Mizzy, simt ceva pentru tine. Mă gândesc la tine. Te visez – *nu-i adevărat, visezi urină și că ești urmărit, și totuși*. Nu știu dacă-s îndrăgostit de

tine, dar sunt *ceva* de tine și, sincer, nu cred că mă pot întoarce la viața mea.

Mizzy primește toate astea cu o impasibilitate ciudată. Doar ochii spun ceva. Capătă licărul acela umed. Acum, pentru prima oară, ochii lui ușor sașii îl fac să arate prostuț.

Zice:

— Mă refeream la droguri.

A.

O bănuială cumplită plutește în aer, dar nu se înstăpânește. Lui Peter i se face pielea de găină. Un val de căldură i se urcă la cap și i se pare, o clipă, că îi va fi din nou rău.

Se aude spunând:

— Ești îngrijorat c-o să-i spun că iei iar droguri.

Mizzy are bunul-gust să nu răspundă.

E un șantaj, așadar. A fost atras în cursă. Nici mai mult, nici mai puțin. Tu, Peter, taci mâlc în privința drogurilor și eu, Mizzy, nu spun nimic despre sărut.

Acum se pare că Peter zice:

— Ai inventat toate alea. Chestiile cu...

Nu plânge, fraiere. Nu plânge într-un Starbucks în fața acestui băiat lipsit de inimă.

— O, nu, zice Mizzy. Mereu am avut o pasiune pentru tine, n-aș minți despre asta. Dar, hei. Ești soțul surorii mele.

Da, chiar sunt soțul surorii tale. Ce-am crezut c-o să se întâmple?

A crezut că o forță dincolo de puterile sale avea să-l împingă afară din viața asta și într-una nouă. A crezut asta.

— Îmi pare așa de rău, zice Peter.

Și ce-o fi vrând să spună cu asta? De cine-i pare rău?

— Să nu-ți pară.

— OK, nu-mi pare. Ce-o să faci acum?

— Cred c-o să mă duc în California. Am niște prieteni în Bay Area.

Crezi c-o să te duci în California. Ai niște prieteni în Bay Area. În *Bay Area*, nici măcar în San Francisco.

— Ce-o să faci acolo?

Vocea lui Peter ajunge la el ca din depărtare. De parc-ar sta în spatele propriului corp.

— Unul dintre prietenii mei face grafică pe computer, are nevoie de un partener, mă pricep la computere.

Te pricepi la computere. Te apuci de grafică pe computer cu un prieten din Bay Area. Nu vrei să iubești pentru scurt timp și apoi să părăsești un bărbat mai în vârstă într-o casă de pe vârful unui deal din Grecia. Posibilitatea asta nu ți-a trecut niciodată prin minte.

Vrei doar să-ți împiedic surorile să-ți facă necazuri pe chestia cu drogurile. Ai avut nevoie să mă ai la mână cu ceva, ca un fel de asigurare.

— Sună foarte bine gândit, zice vocea venind de undeva de deasupra umărului stâng al lui Peter.

— Promiți să nu-i spui Rebeccăi.

— Dacă promiți să-ți iei rămas-bun înainte să pleci.

— Sigur c-o să-mi iau. O să-i spun c-am plecat azi-dimineață pentru că-mi era rușine că nu voiam totuși să mă fac impresar de artă. O să înțeleagă.

Da. O să înțeleagă.

Peter zice:

— Spune-i ce crezi tu c-ar merge.

— Ai fost foarte bun cu mine.

Bun. Poate. Sau poate am fost atât de vrăjit, încât te-am trădat, așa cum fac îndrăgostiții. Când vom primi oare telefonul despre supradoza ta din Bay Area?

— A, nu-i mare lucru, zice Peter. Doar eşti parte din familie, la urma urmei.

Şi apoi, nu mai e nimic de făcut în afară de-a pleca.

Îşi iau rămas-bun în peisajul banal şi bătut de vânt de pe Ninth Avenue colţ cu 17th Street. O pungă de plastic e suflată de vânt chiar pe deasupra capetelor lor.

Peter zice:

— Aşadar, ne vedem acasă astă-seară?

Mizzy îşi aranjează cureaua rucsacului.

— Dacă nu te superi, cred c-o să trec pe la Rebecca pe la birou să-mi iau rămas-bun acolo.

— Nu mai stai o noapte?

Cureaua fiind aranjată, Mizzy îi aruncă ceea ce va fi ultima privire cu ochi umezi.

— Nu mai pot încă o noapte ca asta de ieri, zice. Tu poţi?

Mulţumesc, Mizzy, mulţumesc pentru confirmarea că s-a întâmplat totuşi *ceva*. Ceva pentru care simţi o emoţie la fel de identificabilă ca ruşinea.

— Cred că nu. Crezi că...

Mizzy aşteaptă.

— Crezi că i se va părea ciudat că pleci aşa în grabă?

— E obişnuită. Ştie cum sunt eu.

Oare? Ştie oare că, pe lângă alte fascinante calităţi, eşti şi cam ieftin şi puţintel necinstit?

Probabil că nu. Nu e Mizzy o operă de artă pentru Rebecca, aşa cum e (a fost) pentru el? Oare n-ar trebui, în fapt, să rămână astfel?

— Bine, deci, zice Peter.

— Te sun din California, OK?

— Cum călătoreşti?

— Cu autobuzul. Nu prea am bani.

Nu te duci tu cu autobuzul. Rebecca n-o să-ţi dea voie. O să încerce să te împiedice să pleci, dar

când o să înțeleagă că nu poate, nu te *poate* opri să faci ce vrei (desigur, cu excepția a ceea ce nu știe că faci de fapt), o să dea telefon și-o să-ți ia un bilet de avion. Amândoi știm asta.

— Călătorie plăcută.

Astea-s cuvinte de despărțire?

— Mersi.

Își strâng mâinile. Mizzy se îndepărtează.

Așa deci. Peter și-a închipuit că ar putea fi dus departe, că ar putea distruge viețile altora (ca să nu pomenim de a sa) și să-și păstreze totuși o oarecare nevinovăție, pentru că pasiunea bate orice altceva, oricât de falsă ar fi această iluzie, oricât de sortită eșecului. Istoria favorizează îndrăgostiții tragici, alde Gatsby și Anna K., îi iartă, chiar în timp ce-i macină. Dar Peter, un personaj minor dintr-un colț banal al Manhattanului, va trebui să se ierte singur, va trebui să se macine singur pentru că se pare că nimeni n-o va face în locul lui. Nu sunt stele cu foiță de aur pictate pe lapislazuli deasupra capului său, doar cenușiul unei după-amiezi neobișnuit de răcoroase de aprilie. Nimeni n-o să-l toarne pe el în bronz. El, precum cei mulți și uitați, așteaptă politicos un tren care e foarte probabil să nu vină niciodată.

Ce altceva să facă dacă nu să se întoarcă la lucru?

Are măcar asta – are finalitatea faptului că nimic nu se întâmplă. E o ușurare amară în ea. Și-a primit înapoi viața (nu că i-ar fi fost luată); are speranța reală a unei prosperități sporite (Groff i se va alătura cuibului și cine știe ce-o să urmeze odată ce-l are alături pe un artist ca Groff); are speranța ceva mai dificilă că el și Rebecca vor fi din nou fericiți. Destul de fericiți.

Necazul e...

Necazul e că vede până la cel mai bun dintre toate sfârșiturile posibile. Galeria lui ajunge de prim rang, el și Rebecca își regăsesc firescul de-a fi împreună. Și iată-l acolo.

Se face tot mai frig, așa cum a prezis canalul meteo azi-dimineață – o scădere de neînțeles a temperaturii. Peter, totuși, nu e atât de dus – de-ar avea o mai mare capacitate de a-și purta de grijă – să fie dat pe spate de-o răcire a vremii în aprilie. Nu-i atât de dus încât să nu bage în seamă agitația străzilor pe care umblă : feluriții trecători grăbiți și îngheboșați ; șirul legănător, de netrecut, format din cinci fete ciripitoare (*nu el, niciodată, i-am spus, tu poșetă, și Rita și Dymphna și Inez*) ; femeia surprinzător de bine îmbrăcată care scormonește în căutare de tinichele printr-o pubelă ; cei care râd și cei care cască gura la vitrine și cei care vorbesc la mobil. E lumea, în ea trăiești, chiar dacă un băiat și-a bătut joc de tine.

Când ajunge la galerie, a doua instalație a Victoriei e aproape gata. Uta și băieții (poate n-o să ajungă niciodată să-i dea afară, mereu apare câte ceva urgent, nu-i așa ?) aranjează rafturile pentru mărfuri în timp ce Vic privește cu obișnuita-i expresie de surprindere copilărească – ia te uită ce iese !

Uta zice :

— Te-ai întors.

Adică unde dracu' ai fost ?

— M-am întors, răspunde el. Arată bine.

— Tocmai voiam să facem pauză de masă, zice Uta. Cred că terminăm până pe la nouă sau zece.

— Bine. E bine.

Se duce în birou. Tabloul de Vicent, distrus, e tot acolo, nesemnificând mare lucru. Se așază la masă, gândindu-se c-ar trebui să facă ceva. Sunt destule de făcut.

Uta apare după o clipă.

— Peter, ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Ei, hai.

Spune-i. Spune cuiva.

Zice:

— Se pare că m-am îndrăgostit de fratele mai mic al soției mele.

Uta are o experiență de-o viață în arta de-a nu părea surprinsă.

— Puștiul ăla? zice ea.

— Cât de ridicol e? zice el. Cât de prostesc și de trist și de jalnic.

Ea-și înclină capul, îl privește de parcă ar fi brusc ascuns de fum.

— Adică vrei să zici că ești homo?

Un scurt plonjon înapoi pe peluza lui Carole Potter, în clipa în care i-a spus lui Mizzy: „așa deci, ești homo". Da și nu. De-ar fi așa simplu.

Îi spune Utei:

— Nu știu. Cum pot să iubesc un alt bărbat și să nu fiu?

— Ușor, zice Uta.

Își lasă greutatea pe un șold, își aranjează ochelarii. E timpul să înceapă lecția.

Zice:

— Vrei să-mi povestești?

— Vrei s-auzi?

— Sigur că da.

OK atunci. Dă-i drumul.

— Nu s-a întâmplat nimic. Un sărut.

— Un sărut e ceva.

Amin, măicuță.

— Să fiu absolut sincer, cred că m-am îndrăgostit de... nu știu dacă pot spune asta serios. De frumusețea însăși. Vreau să zic, așa cum se manifestă în băiatul ăsta.

— Mereu ai fost îndrăgostit de frumusețea însăși. Așa ești tu, ciudat.

— Așa. Sunt eu. Ciudat.

— Și știi, Peter...

Accentul ei, accentul ei drag, doar al ei, puternic, necontenit, pare să i se fi accentuat odată cu gravitatea momentului. *Și șștiih, Pedăr*...

— ... știi, ar fi fost mai simplu dacă te îndrăgosteai de o tinerică. Săracu' de tine, niciodată nu alegi calea cea simplă.

Nishodatt nu aledgi khale cea zimplă. O, Doamne. Uta, cât te iubesc.

— Crezi că vreau să scap de ceva?

— Nu vrei?

— O iubesc pe Rebecca.

— Nu de asta-i vorba.

— Și de ce-ai spune tu că-i vorba?

Ea se oprește, își aranjează din nou ochelarii.

— Cine-a zis că lucrul cel mai rău pe care ți-l poți închipui e probabil ceea ce se întâmplă deja? Un psihiatru. Nu-i neadevărat, totuși.

— Ești gata s-auzi poanta? zice Peter.

— Întotdeauna-s gata s-aud poanta.

— Mă trăgea pe sfoară.

— Sigur că te trăgea. E un puști, nu?

— Mai e.

— Te ascult.

— M-a șantajat.

— Asta e foarte à la secolul nouăsprezece, zice ea.

— Am descoperit că lua iar droguri și m-a sedus ca să nu-i spun Rebeccăi.

— Uau. Are coaie pușliu'.

Se simte o notă de admirație în vocea ei?

Fie că da, fie că nu, Peter înțelege: el, Peter, e un personaj comic. Cum de s-a întâmplat că și-a închipuit, chiar și pentru scurtă vreme, altceva? El

e fraierul țanțoș căruia ceilalți îi joacă feste. E o țintă ușoară, vanitos și pomădat.

Batem într-un poloboc să facem ursul să danseze când am vrea să stârnim compătimirea stelelor.

— Sunt un fraier, zice.

— Ești, răspunde ea.

Uta vine lângă birou, îi cuprinde umerii cu brațul. Doar un braț, lăsat ușor, și totuși, e ceva pentru Uta. Ea nu prea îmbrățișează pe nimeni.

— Și nu ești primul fraier din dragoste, zice.

Mulțumesc, Uta. Mulțumesc, prieteno. Dar nu-i îndeajuns, nu-i așa? Se pare c-am trecut dincolo de alinare, n-am ce găsi în imaginea despre mine însumi, oricât ar fi de adevărată, ca un alt cetățean trist care joacă același mic rol.

Ar fi mai bine dac-aș putea urla și plânge cu tine. Nu pot însă, chiar dac-aș vrea, chiar dacă aș crede că ai putea suporta spectacolul. Sunt secat pe dinăuntru. Am un ghem de catran și păr în vintre.

— Nu, zice Peter. Nu-s primul.

Căci, într-adevăr, ce altceva să spună?

Restul zilei trece cumva. La nouă și un sfert, expoziția e gata. Tyler, Branch și Carl s-au dus acasă. Peter stă în mijlocul galeriei cu Uta și Victoria.

— E frumoasă, zice Uta. E o expoziție frumoasă.

Aranjate în jurul lor, pe pereții galeriei și pe podele sunt cinci dintre supereroii Victoriei: negrul cu pardesiu; o femeie între două vârste care-și caută în poșetă monede pentru automatul de parcare; o femeie cu trăsături ascuțite, corpolentă, ieșind dintr-o brutărie cu o punguță albă în mână (covrigul pentru prânz, fără îndoială); un puști asiatic zdrențăros, cam de doisprezece ani, care trece rapid pe un skateboard; și o fată hispanică

împingând un cărucior dublu în care amândoi gemenii urlă cât îi țin bojocii. Filmele rulează simultan în timp ce începutul Simfoniei a Noua a lui Beethoven tună repetat din cele trei difuzoare negre, discrete. Mărfurile de cult sunt pe rafturi: tricourile, păpușile, sufertașele și costumele de Halloween.

— E în regulă, nu? întreabă Victoria.

— E mai mult decât în regulă, îi spune Peter, deși asta ar spune oricărui artist.

E timpul să închidă totul, să stingă luminile și să plece acasă. Mâine vin curatorii, împreună cu unii clienți mai importanți ai galeriei. Articolul din *Artforum* iese la începutul săptămânii viitoare. Succes, Victoria, în ascensiunea ta în lumea artei. Dacă reușesc să-l prind pe Rupert Groff, poate n-o să mă părăsești până la urmă.

Încearcă să-ți pese. Fă tot ce poți să te prefaci că, da, contează.

Ce faci când nu mai ești eroul propriei povestiri?

Închizi prăvălia și te duci la nevastă, nu?

Bei un martini, comanzi de mâncare. Citești sau te uiți la televizor.

Ești Icarul minuscul al lui Bruegel, care se înecă neobservat într-un colț al pânzei uriașe în care oamenii ară câmpul și pasc oi.

Uta zice:

— Nu vreți să mergem să mâncăm undeva?

Hm. Nu prea pot. Nu astă-seară. Nu pot sta într-un restaurant și vorbi ce-i de vorbit, nici măcar cu Victoria Hwang cea modestă și dulce.

Zice:

— De ce nu mergeți voi două? Adaugă vorbind cu Victoria: Mi-a fost rău în ultima vreme și trebuie să fiu strălucit mâine, de față cu toții fanii tăi care vor face mare larmă.

Cum să protesteze ea la așa ceva?

Uta îi aruncă o privire profesorală. Să-i dea voie să lipsească?

— Putem lua ceva rapid și soios, dacă vrei.

— *Eu* sunt rapid și soios, răspunde Peter.

Ha, ha, ha.

— Pe bune, ieșim să mâncăm și să ne îmbătăm numa' în seara vernisajului. Acuma trebuie să mă duc să mă culc.

— Dacă zici tu, răspunde Uta.

— Hai, valea, zice Peter. Mai stau câteva minute. Aș vrea să fiu singur cu expoziția.

Cum să protesteze cineva la așa ceva?

Uta și Victoria își iau paltoanele și stau cu Peter la ușă.

Victoria zice:

— Mulțumesc pentru tot, Peter. Ești minunat.

Mulțumesc, Victoria, pentru că ești bună și de treabă. E ciudat cât contează virtuțile simple.

Uta zice:

— Sună-mă dacă ai nevoie, bine?

— Sigur.

Ea-l strânge de mână. Așa cum a strâns-o el pe Bette, când au stat în fața rechinului.

Mulțumesc, Uta. Și noapte bună.

Iată-l, singur împreună cu cinci cetățeni obișnuiți trecând prin scurte interludii ale zilei lor în timp ce orchestra Filarmonicii din Londra atacă, din nou și din nou, primele măsuri ale Simfoniei a Noua. Beethoven repetat la nesfârșit.

Cum au fost oamenii ăștia salvați și dezamăgiți? Ce se va întâmpla cu ei, ce se întâmplă cu ei acum? Nu mare lucru, probabil. Au treburi de rezolvat și ore de program, școală pentru puști, televizorul de seară pentru toți. Sau altceva. Cine știe? Poartă, desigur, cu ei, fiecare, un giuvaier al sinelui lor, nu doar rănile și speranțele, ci și o interioritate, ceea ce Beethoven ar fi numit suflet, tăciunele acela

de sine pe care-l purtăm, simplul fapt de-a fi vii, încolăcit printre vise și amintiri, dar diferit de vise și de amintiri, diferit de clipă (traversarea unei străzi, ieșirea dintr-o brutărie); acel infinit minor, universul intim în care ai fost mereu și vei fi mereu trecând iute pe un skateboard sau căutând monede pe fundul poșetei sau mergând acasă cu copiii tăi plângăcioși. Ce-a zis Shakespeare? Viața noastră mică, de somn împresurată.

Tare ar mai vrea să adoarmă acum. Să doarmă și să doarmă și să doarmă.

Sau să plângă. I-ar face bine, poate, l-ar curăța, dar e secat pe dinăuntru, ce simte seamănă mai degrabă cu o indigestie decât cu disperarea.

E un sărman bărbat, neînsemnat, ciudat, nu-i așa?

Mai rămâne puțin în expoziție, care se va vinde sau nu. Care va fi dată jos și înlocuită cu alta. Cu a lui Groff, dacă are noroc, cu a lui Lhakti dacă are... mai puțin. Nu că Lahkti ar fi doar un premiu de consolare, picturile acelea mici, migăloase ale Calcuttei, Peter le iubește (le iubește îndeajuns) și de fapt, deși Lahkti nu-i o senzație (tablourile mici pur și simplu nu se vând la fel de bine ca tablourile mari), ar fi o ușurare să nu trebuiască să-l lase pe mai încolo ca să-i facă loc lui Groff. Astfel ar continua să se simtă onorabil, ar continua să trăiască într-un solid rând al doilea, respectat, dar nu temut. Dacă-l obține pe Groff promovează (poate) la primul rang; dacă nu (și chiar așa, cine l-ar învinovăți pe Groff dacă s-ar duce la o galerie mai mare?), rămâne, foarte posibil pentru totdeauna (n-a mai fost în ascensiune de vreo zece ani încoace), într-o carieră de semiesec hotărât, un campion al celor trecuți cu vederea și al celor care aproape au reușit.

Cei cinci cetățeni obișnuiți ai Victoriei se repetă și se repetă și se repetă. Beethoven duduie triumfător. Mizzy e cel mai probabil în avion la ora asta,

zburând de-a latul continentului, deasupra fâșiilor de lumină ale Americii nocturne.

Ar fi bine să doarmă aici, chiar aici, pe podeaua galeriei, în timp ce cinci străini aleși la întâmplare trăiesc, din nou și din nou și din nou, interludii scurte a ceea ce de-acuma trecutul lor uitat.

E timpul să închidă, să stingă muzica, luminile și să plece acasă.

Și totuși mai rămâne. Poate că nu-i mare artă, dar e foarte bună și îl consolează, îl însoțește și nu va mai fi niciodată atât de imaculată ca în astă-seară, înainte să vină cumpărătorii s-o treacă în revistă.

Ia una dintre păpuși, negrul cu servieta ponosită. Păpușa e intenționat de proastă calitate – ochii pictați sunt ușor strâmbi, pielea de un maroniu cacao lipsit de viață, costumul croit cu nepăsare dintr-un material sintetic lucios, cenușiu ca țeava unui pistol. Idolatria tinde să implice coborârea în grad, nu-i așa? Chiar și Sfintele Fecioare policrome cu ochi de sticlă, chiar și Buddha ăia auriți. Carnea, adevărată și vie, bate orice efort de-a o reprezenta.

Ce artist ar fi candidatul cel mai potrivit să-l picteze pe Peter acum? Ar trebui să fie Francis Bacon, nu? Unul dintre nudurile alea de bărbați între două vârste, rozalii și corpolenți, surprinși într-o odihnă chinuită. Și el care se închipuise turnat în bronz. Într-atât a fost de vanitos.

Batem într-un poloboc să facem ursul să danseze, când am vrea să stârnim compătimirea stelelor.

E ceva, totuși – nu e nimic – să ai un poloboc pe care să-l bați și pe care să dansezi. Nu dacă ești urs.

Când ajunge acasă, o găsește pe Rebecca în pat. E doar puțin după nouă și jumătate.

E încovrigată, cu fața la perete, înfășurată într-o pătură. Peter se gândește o clipă la o soție de indian, înfofolită pentru rug.

Știe. Mizzy i-a spus tot. Peter își perde echilibrul un moment, de parcă podeaua ar fi basculat sub el. O să nege? Ar fi destul de ușor. Mizzy e un mincinos înveterat, Peter ar putea atât de ușor să-și proclame nevinovăția. Dar dacă minte, atunci va fi mințit pentru totdeauna, iar Mizzy, cu toate păcatele lui, va fi mereu acuzat pe nedrept. Peter se luptă cu imboldul de-a se întoarce și de-a pleca pur și simplu, de-a părăsi apartamentul, de-a evada... unde, exact? Ce-l așteaptă acolo afară?

Intră în cameră. Uite lămpile pe care le-au cumpărat cu atâția ani în urmă de la un târg de vechituri din Paris. Uite, atârnate deasupra patului, cele trei desene de Terry Winters.

— Hei, reușește Peter să zică. Te simți rău?

— Sunt doar obosită. Mizzy a plecat azi.

— Da?

E oare oribil de evident dacă face așa pe prostul? Nu simte Rebecca mirosul înșelăciunii care adie dinspre el?

Nu se întoarce spre el.

— La San Francisco, zice ea. Îi dă cineva o slujbă acolo, se pare.

Peter se chinuie să vorbească și să se poarte ca de obicei, deși nu-și prea amintește cum vorbește și se poartă de obicei.

— Ce fel de slujbă?

— Grafică pe computer. Nu mă întreba ce e aia. Cum ar putea fi o slujbă.

— De ce crezi că dintr-odată vrea să facă asta? întreabă Peter și simte un fior pe șira spinării.

Ucide-mă acum, Rebecca. Pedepsește-mă. Știm amândoi de ce s-a dus brusc la San Francisco. Stau în fața ta, un căcat. Urlă la mine. Dă-mă afară. Ar fi o ușurare, pentru amândoi.

Rebecca zice:

— Credeam c-o să se schimbe de data asta. Chiar credeam.

— Poate e timpul să acceptăm posibilitatea că n-o să se schimbe niciodată, zice Peter șovăitor.

— Poate.

E atâta tristețe în vocea ei. Peter se așază pe marginea saltelei. Ușor, ușor, își lasă mâna pe umărul ei acoperit.

Ar fi mai bărbătesc să mărturisească? Sigur că da. Măcar ar avea demnitatea aia.

Zice:

— Mizzy îi provoacă pe ceilalți. Oamenii reacționează la el.

Slabă introducere. Dar e ceva. Continuă.

Ea zice:

— Prea mult îi provoacă.

Gata? Dă-i drumul.

— Ce ți-a spus azi după-amiază?

Peter nu știe dacă va minți sau nu. Nu vede atât de departe în viitorul propriu. Poate doar să aștepte, să vadă ce-o să facă.

— Mi-a zis ceva, zice ea.

O. Acuma-i acuma. Adio viață. Adio lămpi și desene.

Peter se străduiește să-și mențină vocea liniștită.

— Cred că știu. Știu?

Adevărul, așadar. Va spune adevărul. Va avea măcar atât.

Ea zice:

— Mi-a spus că mă iubește, dar că trebuie să stea departe de mine o vreme. Se pare că-i inhib dezvoltarea fiindcă-l iubesc prea tare.

Serios? Stai așa. Pe bune? Asta-i *tot*?

— Ei, poate are dreptate, zice Peter.

E posibil să nu-i audă șovăiala din voce?

— Chestia e...

Peter ezită. Mai mult simte decât aude un susur minuscul, cea mai ușoară dintre bătăi. Zăpadă. O ninsoare ușoară, spulberată de vânt, așa cum a prezis meteorologul.

Rebecca zice:

— Mă adoră și bla, bla, bla, dar trebuie să fie pe cont propriu.

O.

Poate Mizzy n-a avut nevoie să-l șantajeze, deci. Poate știa că n-avea să fie crezut. Sau poate – mai rău – a simțit o oarecare satisfacție deprimându-i pe toți și apoi plecând mai departe. Poate s-a jucat cu ei amândoi, să vadă cât i se permite.

Rebecca se întoarce cu fața spre el. E palidă, cu un luciu stins, asudat.

Zice:

— Mi-am dat seama de ceva.

— Da?

— Am trăit într-o fantezie futută.

Acuma urmează, în sfârșit. A trăit cu iluzia unui soț onorabil, a unui bărbat cu defecte, dar care n-ar face niciodată ce-a făcut el.

— Mm?

— Am crezut că dacă l-aș fi putut face fericit, ceva magic avea să se întâmple.

— Ce anume?

— Că aș fi și eu fericită.

Stomacul îi zvâcnește.

Credea că *e* fericită.

— Cred că acum ești supărată, îi spune.

Ea inspiră șuierat. Nu plânge.

— Da, zice. Sunt supărată. Și știi ce?

El rămâne tăcut. Rebecca zice:

— Când Mizzy mi-a spus că se duce la San Francisco pentru o slujbă inexistentă și m-a tapat de-un bilet de avion, n-am fost furioasă. Ei, am fost, sigur c-am fost, dar am mai fost cumva.

— Cum?

Peter nu s-a mai simțit niciodată atât de netot.

— Am fost invidioasă. Nu voiam să fiu eu însămi. Nu voiam să fiu o persoană matură, chibzuită, care să-i taie un cec. Voiam să fiu tânără și scrântită și, nu știu. Liberă.

Nu, Rebecca, nu vrei asta. Vrei continuitate. *Eu* vreau să fiu liber. Eu sunt cel care-ar face lucruri oribile.

— Liberă, zice el.

Vocea-i e spartă, îi sună ciudat în urechi.

Rebecca, nu se poate să ai fantezia asta. E a mea.

Se lasă tăcerea. Aude zăpada bătând în geam. Se simte de parc-ar fi gata să-și piardă cunoștința, să leșine și să dispară.

Se aude spunând:

— Vrei să fii liberă de noi doi?

— Da, răspunde ea. Cred că vreau.

Ce? *Ce?* Nu. Rebecca, tu ești cea fericită – cea destul de fericită. Tu ești cea mulțumită de viețile noastre energice (deși uneori aride); tu ești cea de care eu, Peter, mă gândeam să fug; tu ești cea pe care n-am vrut s-o rănesc.

— Iubito, zice.

Atât.

— Și tu ești nefericit, așa-i? zice ea.

Nu răspunde. *Da, da, sigur că-i nefericit*, dar nefericirea e domeniul *lui*, ea n-are nici un drept asupra ei, ea e fermă și formidabilă, poate fi rănită, dar nu e nefericită la rândul ei. Ea e cea care, cu fiecare bună intenție, îl ține pe el pe loc.

Peter zice:

— Adică vrei să ne despărțim?

— Îmi pare rău. Mă gândesc la asta de multă vreme.

De câtă vreme? De câtă vreme te prefaci mulțumită?

— Nu știu ce să zic.

Ea se ridică, stă dreaptă în fața lui. Are ochii stinși. Zice:

— Se pare c-am făcut un pact nescris cu mine însămi, în care dacă reușeam să-l fac fericit pe Mizzy, aș fi fost în stare să fiu și eu fericită.

— Nu crezi că-i o chestie cam...

Râde spart.

— Țicnită? Da.

— Și m-ai părăsi pentru că Mizzy s-a mutat la San Francisco?

— Nu te-aș părăsi, zice. Am încheia, noi doi. Ne-am spune adio.

E posibil ca monolitul ăsta căruia Peter i-a spus căsnicie să fie, să fi fost mereu, atât de fragil? E posibil ca toate secretele lui, criticile lui, lingușelile și seducerile să nu fi fost necesare? Era de ajuns ca unul dintre ei s-o... contramandeze și *puf*, gata?

Fața-i e rece și umedă. Răsuflă cu greutate.

— Rebecca, zice. Explică-mi. Mi-ai spus că te-ai hotărât să ne despărțim pentru că nepricopsitul de frate-tău s-a mutat la San Francisco să facă grafică pe computer.

— N-o să facă grafică pe computer, zice ea. O să ia doar droguri într-un loc nou.

— Oricum ar fi.

Ea-și examinează buricele degetelor. Și apoi, brusc, violent, își vâră arătătorul în gură și-l mușcă.

— Sunt o idioată.

— Stai. Nu vorbi așa.

Pe fața ei s-a întipărit o expresie panicată, sălbatică.

— Mereu m-am gândit că eu construiam un loc în care ar fi putut să vină și Mizzy, zice. De când era un băiețel pierdut. Știam că familia noastră nu se putea descurca cu el, par ei romantici de la o anumită distanță, dar nu se pot organiza cu mai

nimic. Şi acum se pare că de fapt nu voiam asta deloc. Voiam să *fiu* Mizzy. Voiam să fiu eu aia tulburată. Voiam să fiu eu aia de care are grijă cineva.

Lui Peter îi vine s-o plesnească. Asta vrea să facă. Zice:

— Eu n-am grijă de tine?

— Nu vreau să par crudă. Îmi pare rău.

Peter nu poate decât să spună:

— Nu, mai zi-mi.

— Mă simt ca o străină aici, Peter. Vin acasă uneori şi mă gândesc: cine locuieşte aici? Te iubesc cu adevărat. Te-am iubit.

— M-*ai* iubit?

Şi cum rămâne cu toate mesele alea la restaurant împreună şi cu duminicile noastre?

— Nu, te iubesc, te iubesc, dar sunt... întoarsă pe dos. Am senzaţia că pic şi pierd tot.

Îşi muşcă din nou degetul.

— Nu face aşa, zice Peter.

— Sunt o mamă oribilă. Toată lumea aşa crede. N-am putut-o ajuta pe Bea, nu l-am putut ajuta pe Mizzy. Sunt doar un copil care a învăţat să facă pe adultul.

Peter se chinuie să rămână conştient. Ce ar trebui să-i spună, ce *vrea* să-i spună? Că toate eforturile ei de-a produce un sanctuar pentru frăţiorul pierdut au fost distruse de soţul ei îndrăgostit, care l-a alungat pe Mizzy nu cu iubirea, ci cu păstrarea unui secret? Să-i spună că e foarte posibil să se fi înşelat în toţi aceşti ani şi că tânărul prinţ, e trist s-o spunem, e doar un speculant ieftin, care s-a mulţumit să facă tot felul de mici înşelăciuni din templul pe care ea i-l construise?

Nu aşa se întâmplă? Construim palate pentru ca tinerii să le dărâme, să prade pivniţele de vinuri şi să se pişe de la balcoanele drapate cu tapiserii.

Uită-te la Bea. N-au crezut ei c-o să-i placă să locuiască în SoHo; c-o să vrea să crească purtând fustițe strâmte Chanel și cântând într-o formație? Și-au închipuit că dorința lor de-a o face fericită se va dovedi monstrul care zgâria la geam?

Dăm oare cuiva darul pe care și-l dorește cu adevărat?

Cum de-a uitat că Rebecca are o viață a ei și că efortul continuu de-a fi Rebecca nu depinde întotdeauna de el?

— Nu ești oribilă, zice. Ești om.

Ea zice:

— N-ai vrea mai bine să fii liber?

— Nu. Nu știu. Te iubesc.

— În felul tău.

În felul tău. Un val i se înalță în suflet, o revărsare de tristețe intolerabilă. A dat greș față de toți. Nici n-a auzit, nici n-a văzut.

— N-ar trebui să nedespărțim, zice. Nu acum.

— Crezi c-ar trebui să continuăm tot așa?

Se abține să spună: *da, exact asta ar trebui să facem. Ar trebui să continuăm.*

Dar n-ar fi părăsit-o *el*, la un semn doar din partea lui Mizzy?

Ce vrea? Să dea afară ce-i stă în stomac și să se culce. Să se trezească într-un sfârșit în vechea sa viață imposibilă. Asta vrea.

În cele din urmă, ea spune:

— Bănuiesc că putem încerca.

El dă din cap.

Asta e, deci? Compasiunea pentru celălalt, doar asta contează de fapt? Să iubești, să ierți, să rămâi statornic?

Nu-i așa simplu. Capacitatea de a-ți păsa de altcineva, de a-ți imagina cum e să *fii* altcineva, e parte din cădere. E esențială pentru câte-un sfânt ici, colo (dacă există asemenea făpturi), însă e doar

un aspect al vieții, o viață mare și ambiguă și fututâ care-ți frânge inima.

Și totuși. Nu e nimic.

Rebecca nu mai e Galateea, nu mai e Olympia. Timpul ne pradă și ne pradă și când implorăm milă, ne pradă din nou. Uite-i fața obosită. Uite-i fața viitoare, suptă și palidă, care sosește zi de zi, o față care (precum a lui) va fi tot mai puțin în stare să stârnească înflăcărarea, chiar și a unui nefericit ca Mike Forth sau a unui Mizzy intrigant și narcisist. Are și ea o șuviță de păr negru lipită de fruntea palidă.

În clipa asta seamănă cel mai mult cu un cuplu anonim dintr-o gară de undeva, cuibăriți unul lângă altul, bucuroși de căldura încăperii, dacă nu de altceva.

Fulgi mici și cenușii cad și se rotesc, se rotesc și se învârtejesc și cad lovindu-se de fereastră.

Peter privește ninsoarea de afară. O, om mărunt. Ți-ai distrus căminul nu din pasiune, ci din neglijență. Tu care ai îndrăznit să te gândești că erai periculos. Nu ești vinovat de măreție păcate, ci de minuscule infracțiuni. Ai dat greș în felul cel mai josnic și mai uman – nu ți-ai imaginat viețile celorlalți.

Acolo, dincolo de geam, Bette Rice râde la un pahar de vin cu soțul ei. Mizzy e în zbor, se uită la o comedie romantică pe un ecran miniatural, în timp ce *Muntele vrăjit* îi zace deschis în poală. Bea scoate gheață din răcitorul de după bar, gândindu-se că s-a săturat de slujba ei, poate ar trebui să călătorească, poate ar trebui... să plece undeva. Altundeva. Uta stă la fereastra dormitorului ei, fumând o țigară și gândindu-se la o pânză albă.

Zăpada cade în urna din grădina lui Carole Potter, cade peste straturile de plante aromatice, în gurile cu petale ale florilor de sovârf. Un văl alb e suflat

peste grădina pustie, în timp ce hoaspe de zăpadă se rotesc și răsucesc în întunericul argintat.

Nu-i nimeni acolo să vadă. Lumea face ce face mereu, se demonstrează pe sine. Lumea nu-i interesată de micile siluete care vin și se duc, de fantomele care se neliniștesc și adulează, care greblează aleile cu pietriș și ridică uneori câte-o grădină cu pietre, câte-un bărbat-copil din bronz, câte-o cupă lucrată cu ciocanul în care să cadă zăpada.

E ultima zăpadă a anului. După noaptea asta, zilele și nopțile vor deveni mereu tot mai calde, mugurii tari de pe arborii de tisă ai familie Potter vor plesni și vor înflori.

Și aici, în această noapte rece, sunt Peter și Rebecca, în dormitorul lor familiar.

Ceva se înalță în Peter, mai mult ca o plantă smulsă din rădăcină de o mână invizibilă, decât ca levitația unui suflet. Simte rădăcinile ca firul de păr extrăgându-i-se din carne. E smuls din sine însuși, lepădând învelișul sinelui, bărbatul acela trist și flămând, păpușa cu ochii pictați și indiferenți și costum de poliester croit în pripă. Dar dacă a fost un clovn, a fost (te rog, Doamne) și un acolit, unul care a iubit iubirea și micile-i țopăieli pământești au fost menite a îmbuna o zeitate, oricât a fost ofranda lui de prostească și de nepotrivită. Vede zăpada căzând și vede și camera din afara ferestrei, o odaie modestă, asaltată de vreme, dar trainică deocamdată, un cămin deocamdată, pentru el și soția sa, până când le vor lua alții locul. Dac-ar muri sau dacă ar ieși pur și simplu în întuneric, i-ar simți Rebecca prezența neîntreruptă? Da. Au ajuns prea departe împreună. Au încercat și au dat greș și au încercat și au dat greș, și nu le-a mai rămas, în ultimă instanță, nimic de făcut decât să încerce din nou.

O privește.

Radiază în suferința ei, fabulos emaciată, prezentă în toate detaliile, în întinderea înaltă, palidă a frunții și în grosimea sprâncenelor ca ale Atenei, în viața cenușie a ochilor ei, în linia fermă a gurii hotărâte, în proeminența rotunjită a bărbiei aproape masculine. E aici, chiar aici; arată exact așa. Nu e o copie greșită a sinelui ei mai tânăr. *E* ea însăși, exact asta, părând absorbită și răvășită, incomparabilă, unică.

— Ce crezi? spune.

Asta e vocea ei, groasă pentru o femeie, ușor răgușită, cu un bârâit de fundal ca al unui băț târât prin nisip. Încă-și mai păstrează, dacă asculți cu atenție, o urmă din vechiul accent cântat de Richmond, lustruit de ani într-o intonație urcătoare moale, uimită, care face o muzică aspră din lumea lui „crezi".

Iată arta lui Peter, așadar. Iată viața lui (deși soția s-ar putea să-l părăsească, deși s-a clătinat de atâtea ori). Iată o femeie care se schimbă și se tot schimbă, imposibil de turnat în metal pentru că nu mai e deja cine era când a intrat el pe ușă, nici cine va fi peste zece minute.

Poate nu e prea târziu. Poate nu și-a irosit toate șansele.

— Da, zice. Cred că putem încerca. Cred. Da.

Începe să-i povestească tot ce s-a întâmplat.

MULŢUMIRI

Aş fi doar puţin mai mult de o plăsmuire a imaginaţiei mele fără agenta mea, Gail Hochman; fără redactorul meu, Jonathan Galassi şi fără iubirea vieţii mele, Ken Corbett.

Dacă reprezentarea lumii artei din roman e în vreun fel corectă, aceasta se datorează lui Jack Shainman şi Joe Sheftel.

Aş şti mult prea puţine despre Greenwich, Connecticut, fără ajutorul generos al lui Constance Gibb.

Aş şti mult prea puţine despre aproape toate lucrurile fără asistenţa lui Meg Giles.

Le sunt enorm de îndatorat de asemenea lui Amy Bloom, Frances Coady, Hugh Dancy, Claire Danes, Stacey D'Erasmo, Elliott Holt, David Hopson, Marie Howe, Daniel Kaizer, James Lecesne, Adam Moss, Christopher Potter, Seth Pybas, Sal Randolph şi Tom Grattan.

Cuprins

O PETRECERE 7
VÂRSTA DE ARAMĂ 29
FRATELE EI 49
ISTORIA ARTEI 76
FRATRICID 104
ORAȘ DE NOAPTE 130
UN OBIECT DE VALOARE INESTIMABILĂ 153
PUI PREMIANȚI 183
ÎN VISE 210
MULȚUMIRI 260